

ผู้หญิงกับความอ่อน : เรือนร่างของผู้หญิงกับการประกอบสร้างอัตลักษณ์ในนวนิยายซีดลิต

นางสาว อจินไตย เสงี่ยมญาติ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)

are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

WOMEN AND FATNESS : FEMALE BODY AND THE CONSTRUCTION OF IDENTITY IN
CHICK-LIT

Miss Ajintai Hengruamyat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Comparative Literature

Department of Comparative Literature

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2012

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผู้หญิงกับความอ่อน: เรือนร่างของผู้หญิงกับการ
ประกอบสร้างอัตลักษณ์ในนวนิยายชิลิต

โดย

นางสาวอจินไตย เสงี่ยมญาติ

สาขาวิชา

วรรณคดีเปรียบเทียบ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา ประภาศวุฒิสาร

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพนธ์ อัครวิรุฬหการ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.แพรว จิตติพลังศรี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา ประภาศวุฒิสาร)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสุข หินวิมาน)

อจินไตย เสงรวมญาติ : ผู้หญิงกับความอ้วน : เรือนร่างของผู้หญิงกับการประกอบ
สร้างอัตลักษณ์ในนวนิยายชิลิต . (WOMEN AND FATNESS : FEMALE BODY AND
THE CONSTRUCTION OF IDENTITY IN CHICK-LIT) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก :
ผศ. ดร.ชุติมา ประภาศวุฒิสาร, 133 หน้า.

การศึกษาเรื่อง *ผู้หญิงกับความอ้วน: เรือนร่างของผู้หญิงกับการประกอบสร้างอัตลักษณ์
ในนวนิยายชิลิต* นี้ ผู้เขียนได้วิเคราะห์เปรียบเทียบตัวละครหญิงอ้วนจากนวนิยายชิลิตที่มีตัว
ละครเอกเป็นผู้หญิงอ้วนได้แก่ *Conversations With the Fat Girl* (2005) ของ ลิซ่า พาล์มเมอร์
(Liza Palmer) , *How to Cook a Tart* (2002) ของ นิน่า คิลแฮม (Nina Killham) , *Size 12 is Not
Fat* (2006) ของ แมค คาบี อท (Meg Cabot) และ *I'm Not the New Me* (2005) ของ เวนด์
แมคคลัวร์ (Wendy McClure) เพื่อดูว่าบริบททางสังคมและวัฒนธรรมมีบทบาทในการนำเสนอ
ภาพตัวละครหญิงอ้วน จากการศึกษาพบว่าสังคมบริโภคนิยมที่ให้นิยามความหมายของความ
อ้วนในแง่ลบนั้นไม่ได้ส่งผลกระทบต่อตัวละครหญิงอ้วนเท่านั้น หากยังส่งผลกระทบต่อตัวละคร
หญิงทั้งหมดในสังคม

นวนิยายชิลิตนำเสนอภาพของตัวละครหญิง อ้วนที่ต้องเผชิญกับปัญหาชีวิตทั้งในเรื่อง
อาชีพการงานและความรักอันเนื่องมาจากความอ้วนของตนเอง สะท้อนมายาคติความงามของ
สังคมที่มองว่าความอ้วนนำไปสู่ความล้มเหลวในชีวิต แต่ในขณะเดียวกันก็นำเสนอภาพของตัว
ละครหญิงอ้วนกลุ่มหนึ่งที่ไม่ยอมจำนนต่อกรอบข้อกำหนดของสังคม ทำทลายกับการตีตราความ
อ้วนในแง่ลบ อีก ทั้งพยายามต่อรอง กับสังคมแห่งมายาคติโดยการสร้างนิยามความหมายให้กับ
ตนเอง ทว่า ในแง่หนึ่งนวนิยายชิลิตก็เป็น การสร้างค่านิยมรูปแบบใหม่ หรือกลุ่มวัฒนธรรมย่อย
โดยให้ผู้หญิงอ้วนได้รับบทบาทเป็นตัวเอก ทั้งนี้เพื่อท้าทายกับวัฒนธรรมและค่านิยมกระแสหลัก
และตอบโต้ภัยให้กับเหล่าบรรดานักอ่านกลุ่มใหญ่ที่ผู้หญิงอ้วนในสังคม

ภาควิชา.....วรรณคดีเปรียบเทียบ.....ลายมือชื่อ.....

สาขาวิชา.....วรรณคดีเปรียบเทียบ.....ลายมือชื่อ.....ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

ปีการศึกษา.....2555.....

5280246822 : MAJOR COMPARATIVE LITERATURE

KEYWORDS : CHICK-LIT / BEAUTY MYTH / FEMALE BODY / FAT POLITIC

AJINTAI HENGRUAMYAT : WOMEN AND FATNESS : FEMALE BODY AND THE CONSTRUCTION OF IDENTITY IN CHICK-LIT. ADVISOR : ASST. PROF. D.R. CHUTIMA PRAGATWUTISARN. 133 pp.

Women and Fatness: Female Body and the Construction of Identity in Chick-Lit aims to compare and analyze the fat female characters in Liza Palmer's *Conversations With the Fat Girl* (2005), Nina Killham's *How to Cook a Tart* (2002), Meg Cabot's *Size 12 is Not Fat* (2006) and Wendy McClure's *I'm Not the New Me* (2005) to see how society and culture affect the representations of fat female characters. The study shows that the consumer society that delivers the negative perspectives for fatness not only affects the fat female characters but also all female characters.

The fat female characters who suffer from hardship in career and love's life represented in Chick Lit reflect the beauty myth which believes that fatness entitles women to the unsuccessful lives. However, chick lit also represents the fat heroines who are non-conformists, challenge the negative judgments of fatness given by the society, and negotiate identity by reconstituting their self-definition. Nevertheless, the study shows that chick lit is a mode of subculture which creates the new trend of fat heroines who rebel against the mainstream beliefs to attract more readers.

Department :Comparative Literature..... Student's Signature.....

Field of Study :Comparative Literature..... Advisor's Signature.....

Academic Year :2012.....

กิตติกรรมประกาศ

ในช่วงระหว่างการเขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ อาจารย์มักพูดให้ฟังเสมอว่า “ธีซิสคือการบ้านขนาดยาว” เหนื่อยบ้าง ท้อบ้าง เบื่อกับมันบ้าง แต่ท้ายที่สุดแล้วเราก็ยังสู้กับมันจนเสร็จ ขอขอบคุณทุกความเหนื่อยยากและอุปสรรคต่างๆที่เข้ามาทำให้อดทนและเข้มแข็ง ไม่ลดความพยายามที่จะสานต่อสิ่งที่ทำมาตั้งแต่ต้น และคงเป็นอย่างที่อาจารย์ว่าไว้ การเขียนวิทยานิพนธ์ช่วยเยียวยาผู้เขียนได้จริงๆ

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุติมา ประกาศวุฒิสาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ช่วยให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ และอดทนกับลูกศิษย์คนนี้ตลอดมา ขอขอบพระคุณอาจารย์ภาควรรณคดีเปรียบเทียบทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ คอยชี้แนะ ให้คำแนะนำ และถามไถ่ถึงความคืบหน้าวิทยานิพนธ์อยู่เสมอ ขอขอบพระคุณอาจารย์คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่คอยชี้แนะแนวทางให้เกิดวิทยานิพนธ์เล่มนี้ขึ้นมา ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ภาคทุกท่านที่เป็นธุระคอยส่งข่าว แจ้งเตือน ให้คำแนะนำ รวมทั้งคอยชี้แนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จ

ขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ในภาคทุกคนที่เป็นกำลังใจ และร่วมฟันฝ่าอุปสรรคในการทำวิทยานิพนธ์มาด้วยกัน ขอขอบคุณเพื่อนๆ ที่น่ารักที่คอยรับฟังเสียงบ่นปนระบายตามสาย เป็นห่วงเป็นใย และคอยโทรหา รับฟัง ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจกันตลอดมา ขอขอบคุณมิตรภาพดีๆ ที่ทำให้รู้สึกว่าคุณเองโชคดีแค่ไหนที่รอบกายมีแต่คนที่ดี เพื่อนที่ดี จริงใจ และห่วงใยกันอย่างแท้จริง

เหนือสิ่งอื่นใดขอขอบพระคุณพ่อกับแม่ที่มอบความรัก ความเข้าใจ คอยส่งข่าวส่งน้ำ ชื้อขนมให้กิน ส่งเสียให้เรียนจนจบ และทำให้มีวันนี้ รักพ่อกับแม่ที่สุด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	12
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	12
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	13
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	18
1.6 วิธีการดำเนินการศึกษา.....	18
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	18
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
2.1 เรือนร่างของผู้หญิงกับมายาคติความงาม.....	20
2.2 ผู้หญิงกับความอ้วนในนวนิยายซีดิลิต.....	25
2.3 การเมืองเรื่องความอ้วน.....	28
2.4 ผู้หญิงกับการเมืองเรื่องความอ้วน.....	31

บทที่	หน้า
2.5 งานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง.....	33
3 นิยามของความอ้วนกับการนำเสนอภาพตัวละครหญิงในนวนิยายชิลิต	35
3.1 สังคมเมืองกับรูปแบบการใช้ชีวิตของตัวละคร.....	39
3.2 ความอ้วนในสังคมเมือง.....	51
3.3 การนิยามความหมายของความอ้วน.....	55
3.3.1 การตั้งชื่อ/เรียกชื่อผู้หญิงอ้วน.....	72
3.3.2 ผู้หญิงอ้วนกับความล้มเหลวในเรื่องของความรัก.....	75
3.3.3 ผู้หญิงอ้วนกับความแปลกแยก.....	82
3.3.4 การเปรียบเทียบความอ้วน.....	85
4 นวนิยายชิลิตกับการวิพากษ์และโต้กลับมายาคติความงาม.....	90
4.1 กฎเกณฑ์กับความล้มเหลว.....	95
4.2 ความหลอน.....	104
4.3 การเมืองของคนอ้วน.....	111
4.3.1 การนิยามตนเองว่าไม่อ้วน.....	112
4.3.2 การยอมรับความอับอาย.....	113
4.3.3 กลุ่มคนอ้วน.....	117
5 บทสรุป.....	122
รายการอ้างอิง.....	127
บรรณานุกรม.....	131
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	133

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ Fat Punishment.....	60
ภาพ Don't Call Me Beautiful Yet.....	86
ภาพ The Mirror Never Lies.....	109

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในบรรดานวนิยายสมัยใหม่ประเภทต่างๆ นวนิยายชิลิต (Chick lit) ดูจะเป็นแนวที่ได้รับความนิยมมากที่สุดเป็นพิเศษ อีกทั้งยังได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางในกลุ่มนักอ่านวรรณกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มนักอ่านที่เป็นผู้หญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนวนิยายชิลิตมีตัวละครเอกเป็นผู้หญิง อีกทั้งนักเขียนเองก็เป็นผู้หญิง จึงทำให้สามารถเข้าถึงกลุ่มนักอ่านที่เป็นผู้หญิงได้โดยง่าย ขณะที่นวนิยายชิลิตได้รับกระแสการตอบรับอย่างล้นหลามจากกลุ่มนักอ่านในแวดวงวรรณกรรมกลับเกิดข้อวิพากษ์เกี่ยวกับงานเขียนประเภทนี้ว่าเป็นเพียงนวนิยายตามสมัยนิยม (Trendy novel) ใช้อ่านเพื่อความบันเทิง และไม่ได้ให้ความสำคัญกับนวนิยายประเภทนี้มากนัก อย่างไรก็ตามกระแสการตอบรับทั้งในแง่บวกและแง่ลบที่มีต่อนวนิยายชิลิตนั้นกลับสร้างปรากฏการณ์ใหม่ให้กับแวดวงวรรณกรรมกล่าวคือ นอกเหนือจากนวนิยายชิลิตหลากหลายเรื่องที่มีการตีพิมพ์ออกมาเพื่อรองรับกลุ่มผู้อ่านที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นในแต่ละปีแล้ว ยังส่งผลให้เกิดการนักเขียนรุ่นใหม่ที่สร้างสรรค์ผลงานออกวางจำหน่ายเป็นจำนวนมากขึ้นอีกด้วย

นวนิยายชิลิต (Chick lit) มีที่มาจากคำว่า “Chick” ซึ่งเป็นคำแสลงในภาษาอังกฤษ หมายถึง “หญิงสาว” รวมกับคำว่า “lit” ซึ่งเป็นคำแสลงที่ย่อมาจาก “literature” หมายถึง “วรรณกรรม” คำว่า “นวนิยายชิลิต” นั้นปรากฏลงตีพิมพ์ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1995 หนังสือรวมบทความชื่อ *Chick lit: Postfeminist Fiction* คริส มาซซา (Cris Mazza) นักเขียนวรรณกรรมและบรรณาธิการร่วมได้นำคำนี้มาใช้ในเชิงเสียดสี โดยนิยาม “ชิลิต” ว่าเป็นงานเขียนที่แตกสาขาออกมาจากงานเขียนประเภตนวนิยายในกลุ่มหลังสตรีนิยม (post-feminism) หรือกลุ่มสตรีนิยมคลื่นลูกที่สอง (second-waved feminism) นวนิยายประเภทดังกล่าวนี้นอกจากการมองภาพของผู้หญิงในฐานะเหยื่อหรือผู้ถูกกระทำแล้ว ยังมองครอบคลุมไปถึงประสบการณ์ด้านต่างๆ ของผู้หญิง รวมทั้งความรัก การเกี่ยวพาราตี และประเด็นเกี่ยวกับเพศสถานะด้วย ต่อมาในปี ค.ศ. 1996 บทความของเจมส์ วอลคอต (James Walcott) ชื่อ “Hear Me Purr” ลงตีพิมพ์ในวารสาร “The New Yorker” ได้มีการนำคำว่า “ชิลิต” มาใช้เรียกกลุ่มงานเขียนที่สื่อให้เห็นถึง

“ลักษณะของความเป็นหญิง” (girlishness) อันเป็นที่นิยมของนักเขียนคอลัมน์หญิงในสมัยนั้น¹ หลังจากที่มีการตีพิมพ์หนังสือและวารสารดังกล่าว คำว่า “นวนิยายชิลิต” จึงเริ่มเป็นที่รู้จักและใช้กันอย่างแพร่หลาย ภายหลังจากมาจึงได้ กลายเป็นคำที่ใช้เรียกชื่อกลุ่มงานเขียนประเภทเรื่องแต่งสมัยนิยม (popular fiction) ซึ่งมุ่งเน้นตลาดการขายไปยังกลุ่มนักอ่านที่เป็นหญิงสาวโสดในกลุ่มที่มีช่วงอายุระหว่าง 20-30 ปี² ในปัจจุบัน นวนิยายชิลิตได้แตกแขนงสาขาออกเป็นกลุ่มเฉพาะหลากหลายกลุ่ม ส่งผล ให้สามารถเข้าถึงตลาดกลุ่มนักอ่านเป้าหมายได้ทุกเพศทุกวัย อาทิเช่น นวนิยายชิลิตสำหรับกลุ่มผู้หญิงทั่วไป (lady lit), นวนิยายชิลิตสำหรับกลุ่มแม่บ้านหรือผู้หญิงวัยกลางคน (hen lit), นวนิยายชิลิตสำหรับผู้เคร่งศาสนา (Christian/church lit), นวนิยายชิลิตสำหรับกลุ่มนักอ่านเลือดผสมเชื้อสายละติน-อเมริกัน (sistah lit), หรือแม้แต่นวนิยายชิลิตสำหรับกลุ่มนักอ่านที่เป็นผู้ชาย (lad/dick lit) เป็นต้น

ต้นกำเนิดของนวนิยายชิลิตนั้น โดยทั่วไป เชื่อว่าเริ่มนับจากนวนิยายชื่อก้องโลกที่ ภายหลังจากได้ถูกนำมาทำเป็นภาพยนตร์ชื่อดังคือ *ไดอารี่ของ บริดจ์เจ็ต โจนส์* (*The Bridget Jones's Diary*) ออกมาในปี 1996 ผลงานสร้างชื่อของเฮเลน ฟิลด์ิง (Helen Fielding)³ ที่ได้รับความนิยมอย่างมหาศาลจนติดอันดับสถิติอันดับนวนิยายขายดีที่มียอดขายถล่มทลายในเกือบทุกมุมโลก เนื้อหาหลักของนวนิยายเรื่องนี้เป็นการบรรยายถึงชีวิตตัวละครเอก “บริดจ์เจ็ต” หญิงสาววัยสามสิบต้นๆกับชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัวอันยุ่งเหยิง หากมองว่าผลงานของฟิลด์ิงเป็นตัวแทนของนวนิยายชิลิตทั้งหมดแล้ว จะเห็นได้ว่าทั้งรูปแบบ เนื้อหา และโครงเรื่องส่วนใหญ่นั้น ต่างก็ได้รับอิทธิพลมาจากวรรณกรรมในยุคก่อนแทบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับความรักใคร่ การใช้ชีวิตคู่ และความสัมพันธ์ในครอบครัว ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากนวนิยายแนวโรแมนซ์แบบดั้งเดิม (Traditional romance) และ นวนิยายโรแมนซ์สมัยนิยม (Popular romance novel) มีประเด็นเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังได้รับความนิยม เช่นเดียวกับที่ปรากฏในนวนิยายยอดนิยม (popular

¹ รูปและอ้างอิงจากนิยามและที่มาของนวนิยายชิลิตใน Suzanne Ferriss and Mallory Young, *Chick Lit : The New Woman's Fiction* (New York: Routledge, 2006), p.3.

² Rachel V. Smydra, “Chick Lit's Re-Packaging of Plagiarism: The Debate Over Chick Lit's Influence on Authorship and Publishing” in *Plagiarist: Cross-Disciplinary Studies in Plagiarism, Fabrication, and Falsification* [online], 2007, p.46. Available from: <http://quod.lib.umich.edu/cgi/p/pod/dod-idx/chick-lits-re-packaging-of-plagiarism-the-debate-over-chick.pdf?c=plag;idno=5240451.0002.005>

³ Suzanne Ferriss and Mallory Young, p.3.

novel) รวมไปถึงรูปแบบการนำเสนอภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในสังคม การนำเสนอ พัฒนาการของบริบททางวัฒนธรรมและบริบททางสังคมตะวันตกที่ได้รับอิทธิพลมาจาก วรรณกรรมที่เรียกว่า “Novel of Manners”⁴ ซึ่งเป็นนวนิยายประเภทหนึ่งที่จำลองภาพของโลก ในทางสังคมขึ้นมา โดยเนื้อหาของวรรณกรรมเหล่านั้นจะสื่อให้เห็นถึงรายละเอียดทางวัฒนธรรม คุณค่า และพัฒนาการทางสังคมในแต่ละยุคที่ปรากฏในวรรณกรรม รวมทั้งยังอธิบายรายละเอียด อย่างเฉพาะเจาะจงลงไปถึงกลุ่มชนชั้นต่างๆ ทั้งนี้รวมถึงกลุ่มชนชั้นล่าง ที่วรรณกรรมโดยทั่วไปมัก ไม่ได้ให้ความสนใจมากนัก นักเขียนวรรณกรรมประเภทนี้มีชื่อเสียง อาทิเช่น Jane Austen, Henry James, Anthony Trollope, และ Edith Wharton เป็นต้น แต่ทว่า ในขณะเดียวกันก็มี ส่วนที่แตกต่างหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นวนิยายซิคลิตนั้นรับเอารูปแบบการเขียนและโครงเรื่อง จากวรรณกรรมหลัก (canon) มาตีความหมาย อธิบายและประยุกต์ ใช้ในรูปแบบใหม่เพื่อให้ สอดคล้องกับบริบททางสังคมและยุคสมัยที่เปลี่ยนไป และในขณะเดียวกัน ก็ได้สอดแทรกการ วิพากษ์วิจารณ์ เสียดสีหรือ อล้อเลียนสังคมในประเด็นต่างๆ อาทิเช่น เชื้อชาติ ระบบชนชั้น เพศ สถานะ ฯลฯ เข้าไว้ด้วย

นวนิยายสำหรับผู้หญิงนั้นถือกำเนิดขึ้นและเป็นที่รู้จักมาเป็นเวลานานตั้งแต่ช่วงระหว่าง ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 ถึงต้นศตวรรษที่ 19 หรือในสมัยวิกตอเรียน (Victorian age) ซึ่งเป็นช่วง ที่งานเขียนแบบร้อยแก้ว (prose) ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง หนึ่งในนักเขียนเอกยอดนิยมซึ่ง ต่อมาผลงานของเธอได้กลายเป็นต้นแบบของนวนิยายซิคลิตในปัจจุบันคือ เจน ออสเตน (Jane Austen) ตัวละครเอกหญิงในวรรณกรรมของออสเตนนั้นได้กลายเป็นต้นแบบของตัวละครเอก ในนวนิยายซิคลิตปัจจุบันจำนวนมาก บ่อยครั้งที่ผู้อ่านมักพบว่าในขณะที่กำลังอ่านเรื่องราวชีวิต ของบริดเจ็ต โจนส์อยู่นั้น บางครั้งกลับให้ความรู้สึกเหมือนกำลังอ่านชีวิตของอลิซาเบธ เบนเนตต์ (Elizabeth Bennet)⁵ อยู่ด้วยเช่นกัน หากจะแตกต่างกันตรงที่เป็นตัวละครอลิซาเบธที่อยู่ในยุค ปัจจุบันเท่านั้น ซึ่งเฟอริสได้กล่าวไว้ในบทความ *“Narrative and Cinematic Doubleness: Pride and Prejudice and Bridget Jones’s Diary”* ว่าแม้แต่ฟีลดิ้งเองก็ได้ยอมรับอย่าง

⁴ Laurie Henry ได้นิยามความหมายของวรรณกรรมรูปแบบนี้ว่าแท้จริงแล้วคือ “Thesis Novel” (วรรณกรรมที่เขียนขึ้นมาเพื่อ นำเสนอปัญหาที่พบได้ในสังคม ซึ่งเริ่มปรากฏขึ้นครั้งแรกในยุคแห่งการปฏิวัติอุตสาหกรรม โดยถ่ายทอดเรื่องราวชีวิตของตัวละคร กระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเห็นใจ สงสารตัวละคร ผลักดันให้ร่วมกันหาหนทางแก้ไขปัญหา) ที่แปลงตัวมันเอง เนื่องจากวรรณกรรม ประเภทนี้โดยมากมักเป็นการวิพากษ์จารีตประเพณีทางสังคม (conventions of the society) ผ่านการนำเสนอภาพปัญหาชีวิตของตัวละคร เอก อ้างอิงจาก Laurie Henry, *The Fiction Dictionary* (Ohio: Story Press, 1995), p.191.

⁵ ตัวละครเอกในผลงานของเจน ออสเตน (Jane Austen) เรื่อง *“Pride and Prejudice”* ตีพิมพ์ครั้งแรกในปีค.ศ. 1813

เปิดเผยว่าได้นำเอาโครงเรื่องจาก *Pride and Prejudice* ของออสเตนมาใช้ใน *The Bridget Jones's Diary* เกือบทั้งสิ้น ทั้งนี้เพราะเธอเห็นว่าเป็นโครงเรื่องที่ดีและมีการวิจัยตลาดที่ดีมาก แม้ว่าเวลาจะผ่านไปหลายร้อยปีแล้วก็ตามโครงเรื่องลักษณะดังกล่าวก็ยังคงได้รับความนิยมสูงในกลุ่มนักอ่านอยู่เช่นเดิม⁶ ไม่เพียงแต่ฟีลดิ้งเท่านั้น นักเขียนนวนิยายซิดลิตที่มีชื่อเสียงอื่นๆ อาทิเช่น แม็ค คาร์บี อท (Meg Cabot), เจนนีเฟอร์ เวเนอร์ (Jennifer Weiner) ฯลฯ หรือไม่วั้นแม้แต่ักเขียนไทย อาทิเช่น นิดา อรพิม ซาครีญา ฯลฯ ต่างก็ได้หยิบยืมรูปแบบการเขียนจากนวนิยายของเจน ออสเตน หรือวรรณกรรมในสมัยก่อนหน้ามาแทบทั้งนั้น โดยโครงเรื่องที่มีักหยิบยืมเอามาใช้มากที่สุดคงหนีไม่พ้นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ “การหาคู่ครองหรือชีวิตรัก” นั่นเอง

อนึ่งความซ้อนทับกันระหว่างตัวละครในนวนิยายซิดลิตปัจจุบันกับตัวละครในวรรณกรรมยุคก่อนก็ดี การนำเอารูปแบบการเขียน หรือการลอกเลียนแบบโครงเรื่องจากวรรณกรรมยุคก่อนมาใช้ก็ดีนั้น ผู้วิจัยมองว่ามีได้เป็นการกระทำในเชิงลบ (negative action) การหยิบยืมหรือลอกเลียนแบบดังกล่าวนั้นแสดงให้เห็นถึง กระบวนการถ่ายทอดกระแสวัฒนธรรมทางความคิดที่ถูกส่งผ่านจากนักเขียนรุ่นเก่ามายังนักเขียนรุ่นใหม่ ประกอบกับความคล้ายคลึงกันและเชื่อมโยกันของวรรณกรรมแต่ละเรื่องทำให้เราสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของวรรณกรรม สามารถมองเห็น “พัฒนาการ” การสร้างสรรค์วรรณกรรมได้อย่างชัดเจน เพราะถึงแม้ว่าจะมีโครงเรื่องแบบเดียวกัน แต่ก็มีกลวิธีการนำเสนอในมุมมองที่แตกต่างกัน หรือมีการต่อยอดรูปแบบการสร้างสรรค์แบบเดิม ทำให้ตัวบทวรรณกรรมนั้นมีความน่าสนใจ มีความแปลกใหม่ และแตกต่างไปจากของเดิม

หากพิจารณาในแง่ของรูปแบบทางวรรณกรรมแล้ว นวนิยายซิดลิตก็คืองานเขียนที่แต่งขึ้นสำหรับผู้หญิง (woman's fiction) ประเภทหนึ่ง โดยสามารถประเมินได้จากองค์ประกอบพื้นฐานของงานเขียน อันได้แก่ แก่นเรื่องซึ่งส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตในเมืองใหญ่ อาชี พการงาน และความรักของตัว ละครเอกหญิง โดยมีตัวละคร ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง มีกลุ่มผู้อ่านที่เป็นผู้หญิง รวมไปถึงมีรูปแบบการเล่าเรื่องซึ่งโดยมากนิยมใช้ลักษณะการเขียนเช่นเดียวกับการเขียนบันเทิงที่ประจำวันสังเกตได้จากการที่ผู้บรรยายใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 ในการเล่าเรื่อง จากการจำแนกองค์ประกอบทางด้านวรรณกรรมดังกล่าวนี้ทำให้เห็นชัดเจนว่า นวนิยายซิดลิตนั้นมี

⁶ Suzanne Ferriss, "Narrative and Cinematic Doubleness: "Pride and Prejudice" and Bridget Jones' Diary" in Suzanne Ferriss and Mallory Young, p.71.

แบบแผนในการเขียนไม่แตกต่างไปจากงานเขียนประเภทอื่นๆเลย แต่ถึงกระนั้น นวนิยายประเภทนี้ก็ยังคงไม่ได้รับการยอมรับในแวดวงวรรณกรรมเท่าใดนัก มีหน้าซ้ำยังถูกขนานนามว่าเป็น “นวนิยายขยะ” (trashy novel)⁷ ไม่ได้ให้ประโยชน์อื่นใดนอกเสียจากความบันเทิงแต่เพียงเท่านั้น ทั้งนี้สาเหตุหนึ่งอาจเป็นเพราะ นวนิยายซิคลิตมักจะทำให้ความสำคัญในประเด็นที่สังคมทั่วไปมองเห็นเป็นสิ่งเล็กน้อย⁸ อาทิเช่น ปัญหาเกี่ยวกับความรักหรือการแสวงหาคู่ครอง ปัญหาเกี่ยวกับความสวดยความงาม ฯลฯ แม้ว่าจะเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับชีวิตรักของตัวละครดังกล่าวนั้นเป็นประเด็นตั้งต้นในการเล่าเรื่องเช่นเดียวกับในงานเขียนประเภทโรแมนซ์ แต่ทว่า นักวิชาการส่วนใหญ่กลับมองว่าประเด็นเกี่ยวกับ “การแสวงหาคู่ครอง” ที่นำเสนอในนวนิยายซิคลิตนั้นถูกทำให้กลายเป็นเป้าหมายสำคัญในชีวิตของผู้หญิง กล่าวคือ ตัวละครหญิงในนวนิยายซิคลิตมักจะชวนชววย แอ้งซิง และพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้ผู้ชายที่หมายปองมาเป็นคนรัก และเนื้อเรื่องส่วนใหญ่ก็จะลงเอยด้วยการแต่งงาน ซึ่งได้แปรสภาพกลายเป็นการบรรลุในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย⁹ เป็นความสำเร็จสูงสุดในชีวิตของตัวละครหญิงไปโดยปริยาย การดำเนินเรื่องลักษณะเช่นนี้เองทำให้กลุ่มนักวิจารณ์วรรณกรรมมองว่า เป็นการกระทำที่ลดคุณค่าของตัวละครเอกหญิงทั้งนี้เพราะการเสาะแสวงหาให้ได้มาซึ่งคู่ครองนั้น นักเขียนเสนอภาพตัวละครหญิงออกมาในรูปของตัวแทนทางเพศ (sexual agents)¹⁰ กล่าวคือ การที่ตัวละครหญิงนั้นถูกจ้องมอง สรีระเรื่อกร่าง ใช้น้ำจาเก้าโลม หรือถูกสัมผัสเนื้อต้องตัวไม่ได้นำเสนอออกมาในลักษณะการกระทำลวงละเมิดทางเพศ หากแต่เป็นโอกาสที่ตัวละครใช้ดึงดูดเพศตรงข้ามให้มาสนใจตนเอง ซึ่งแตกต่างจากในนวนิยายแนวโรแมนซ์หรือนวนิยายแนวชนบท (Traditional novel) ในสมัยก่อนที่ประเด็นเกี่ยวกับคู่ครองและการแต่งงานนั้นเป็นเรื่องที่มีคุณค่าและน่ายกย่องสรรเสริญ แต่ ในมุมมองของนักเขียนนวนิยายซิคลิตกลับเห็นว่า ประเด็นด้านความรักและการแต่งงานที่ปรากฏนั้นเป็นสิ่งที่ใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงในสังคมมากที่สุด แตกต่างจากวรรณกรรมในยุคก่อนที่เนื้อหาเกี่ยวกับความรักนั้นมักเป็นการบรรยายเรื่องราวหนุ่มสาวตกหลุมรัก ผ่านพบอุปสรรคเพื่อพิสูจน์ความรัก และลงเอยด้วยการแต่งงาน ซึ่งโครงเรื่องดังกล่าวนี้ไม่มีเหตุผลหรือไม่มีที่มาที่ไป

⁷ Suzanne Ferriss and Mallory Young, p.11.

⁸ Ibid, p.1.

⁹ สังคมปิตาธิปไตยมองว่าบทบาทของผู้หญิงนั้นคือการทำหน้าที่ในฐานะของ ความเป็นภรรยาและแม่ ฉะนั้นการแต่งงานจึงกลายเป็นสิ่งที่ผู้หญิงได้รับ มอบหมาย (mission) จากสังคมเพื่อนำไปสู่การทำหน้าที่ตามที่สังคมได้กำหนดไว้

¹⁰ Suzanne Ferriss and Mallory Young, p.10.

ที่ชัดเจน และทำที่สุดมักจบเรื่องอย่างไรซึ่งแก่นสารและเหตุผล (dues ex machina)¹¹ ซึ่งเป็นการเขียนที่ให้ความรู้สึกตายด้านและปิดกั้นกระแสสำนึก¹² ของผู้อ่านอย่างสิ้นเชิง

สาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้นวนิยายซิคคิตถูกมองว่าเป็นหนังสืออ่านเล่นแต่เพียงอย่างเดียว นั่นคือ การนำเสนอเนื้อหาที่ให้ค่าความสำคัญกับการบริโภคสินค้าแฟชั่นและการเสริมแต่งรูปลักษณ์ความงาม ซึ่งประเด็นดังกล่าวนั้นถูกเชื่อมโยงต่อมาจากประเด็นเกี่ยวกับการแสวงหาคู่ครอง กล่าวคือตัวละครหญิงมักจะหมกมุ่นอยู่กับการประชันเสริมแต่งรูปโฉมความงามและการลดน้ำหนัก เพื่อให้ตนเองมีเรือนร่างผอมบางตามที่สังคมกระแสหลักมองว่า “สวย” อยู่ตลอดเวลา รูปลักษณ์ภายนอกถูกใช้เป็นเครื่องมือในการดึงดูดความสนใจจากเพศตรงข้ามอันเป็นหนทางนำไปสู่การได้มาซึ่งคู่ครองคนรัก และทำให้ได้แต่งงานกับชายหนุ่มที่หมายปอง นวนิยายซิคคิตบางเรื่องนั้นมีเนื้อหาเกือบทั้งหมดเป็นการสนทนาระหว่างกลุ่มตัวละครหญิงเกี่ยวกับการเลือกซื้อเสื้อผ้า เครื่องสำอาง หรือสินค้าแฟชั่นต่างๆ บ้างก็เป็นการบรรยายถึงลักษณะการแต่งตัวของตัวละครหญิงที่ใช้แต่สินค้ายี่ห้อดังตัวละครที่มีงานอดิเรกคือการจับจ่ายใช้สอยสิ่งของฟุ่มเฟือยหรือตัวละครที่พยายามเปลี่ยนแปลงตนเอง มุ่งมั่นลดน้ำหนักอย่างเอาเป็นเอาตาย เพื่อดึงดูดชายที่ตนหมายปองให้มาสนใจ เป็นต้น ซึ่งนักวิจารณ์วรรณกรรมกลับเห็นว่าโดยลักษณะของตัวละครหญิงทั้งหมดที่กล่าวมานั้นมีจุดมุ่งหมายสูงสุดคือ ความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิตคู่ รวมไปถึงความสำเร็จในอาชีพการงาน และความต้องการเป็นที่ยอมรับจากสังคม ซึ่งเนื้อหาที่ถูกนำเสนอดังกล่าวนี้ไม่ต่างอะไรกับที่ปรากฏในนิตยสารแฟชั่นของผู้หญิงที่ส่งเสริมให้ผู้หญิงซื้อสินค้าแฟชั่น เป็นการส่งเสริมลัทธิบริโภคนิยมที่ประเมินคุณค่าของบุคคลจากรูปลักษณ์และปัจจัยภายนอก มุมมองลักษณะ เช่นนี้อันที่จริงแล้วเกิดจากการมองว่า นวนิยายซิคคิตเป็นงานเขียนที่มีจุดประสงค์เพื่อเสนอขายสินค้า หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือเป็นนิตยสารแฟชั่นที่อยู่ในรูปของตัวอักษรนั่นเอง ดังเห็นได้จากการออกแบบหน้าปกที่เต็มไปด้วยสีสันอันสะดุดตาและเคลือบปกเงาแวววับ หรือในนวนิยายซิคคิตบางเล่มก็ใช้สัญลักษณ์ (logo) ที่เป็นสินค้าแฟชั่นจำพวกรองเท้า กระเป๋า เสื้อผ้า เพื่อดึงดูดใจผู้อ่าน ในขณะที่เนื้อหากภายในบรรยายเรื่องราวชีวิตของตัวละครเอกหญิงที่สอดแทรกค่านิยมให้ผู้หญิงเฝ้าระวังรักษารูปลักษณ์เรือนร่างของตน โดยนำเสนอ

¹¹ Stephanie Harzewski, "Tradition and Displacement in the New Novel of Manners" in Suzanne Ferriss and Mallory Young, p. 37.

¹² ผู้เขียนยืมมาจากคำที่ Elizabeth Merrick บรรณาธิการของหนังสือ "This is Not Chick-Lit" ใช้กล่าวโจมตีนวนิยายของนักเขียนหลากหลายที่ไม่ได้จัดอยู่ในประเภทของนวนิยายซิคคิต อ้างใน Rachel V. Smydra, p.48.

ผ่านภาพตัวละครหญิงอ้วน ทำให้ถูกเพื่อนและคนรอบข้างดูถูกเหยียดหยาม ชีวิตการงานและชีวิตรักตกต่ำ จนท้ายที่สุดจึงพยายามลดน้ำหนักเพื่อให้ตนเองเป็นที่นิยม รับในสังคม ตัวละครหญิงดังกล่าว อาทิเช่น ตัวละครเจไมมา เจ (Jemima J.) จากเรื่อง *รักของฉันทน์พร่องมันเนย* (2001) ผลงานของเจน กรีน (Jane Green), ตัวละครเอเวอรีน (Evelyn) จากเรื่อง *Slim Chance* (2003) ผลงานของแจ็กกี้ โรส (Jackie Rose) เป็นต้น โดยได้หยิบยกเอามายาคติความงามมาเป็นกรอบบรรทัดฐานกำหนดสถานะและคุณค่าของผู้หญิง ซึ่งก็คือความเชื่อที่ว่า “ความผอมคือความสุข” การมีสรีระผอมบางแสดงให้เห็นถึงการเอาใจใส่ในเรื่องสุขภาพ เป็นต้น การปลูกฝังมายาคติความงามดังกล่าวส่งผลให้ผู้หญิงต่อสู้ดิ้นรนเพื่อให้ได้มาซึ่งความงามแบบอุดมคติ (ideal beauty) อย่างไม่มีวันจบสิ้น ซึ่งในมุมมองของนักเขียนนวนิยายซิคลิต เองกลับเห็นว่า ถึงแม้นวนิยายซิคลิตจะเป็นผลพวงมาจากกระแสวัฒนธรรมสมัยนิยมและมีจุดประสงค์เพื่อให้ “ขายได้” ตามที่ถูกวิจารณ์ ทว่า หน้าปกภายนอก ที่ถูกประดับประดาด้วยแฟชั่นความสวยงามตามสมัยนั้น ภายในกลับบรรจุด้วยผลงานวรรณกรรม¹³ นวนิยายซิคลิตได้จำลองภาพการใช้ชีวิต รวมทั้งสภาพปัญหาความเป็นอยู่ของผู้หญิงในสังคมเมืองได้อย่างสมจริงและตรงไปตรงมาที่สุด ประกอบกับรูปแบบการเขียนที่ไม่แตกต่างจากการเล่าเรื่องหรือการเขียนบันเทิงกรรมตามภาษาถ้อยคำที่ใช้เป็นคำที่ใช้สื่อสารกันทั่วไปจึงทำให้อ่านง่าย อีกทั้งเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้นในนวนิยายส่วนใหญ่ก็เป็นสภาพสังคมในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้อ่านสามารถเชื่อมโยงเข้ากับตัวบทและตัวละครได้ไม่ยาก เนื้อหาที่ปรากฏในตัวบทนั้นหากพิจารณาให้ดีแล้วจะเห็นว่า เป็นการวิพากษ์กระแสของวัฒนธรรมบริโภคนิยมซึ่งในปัจจุบันกลายเป็นเรื่องธรรมดาของสังคมเมืองสมัยใหม่ การบรรยายถึงตัวละครที่ถูกครอบงำทั้งจากโลกแห่งทุนนิยมที่ดีหรือโลกแห่งมายาคติความงามที่ดีนั้น เป็นการตีแผ่ให้ผู้อ่านเห็นถึงอิทธิพลของกระแสวัตถุนิยมในปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อผู้คนในสังคม โดยใช้กลวิธีนำเสนอผ่านทัศนคติ รูปแบบการใช้ชีวิต และพฤติกรรมกระแส ดงออกของตัวละครในนวนิยาย ซึ่งผู้วิจัยมองว่าการสอดแทรกการวิพากษ์วิจารณ์สังคมดังกล่าวนี้มีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับการที่คริส มาซ่านำคำว่า “ซิคลิต” ไปใช้ตั้งชื่อผลงานของเขา นั่นคือ เสมือนกับเป็นการเตือน (warning) กลุ่มผู้อ่านให้ระมัดระวัง จุดประสงค์ที่มาซ่านำเอาคำว่า “ซิคลิต” มาใช้เผยแพร่ก็มีได้ต้องการให้ลดการเขียนนวนิยายที่มีประเด็นเกี่ยวข้องกับการซื้อสินค้าแฟชั่น หรือการลดน้ำหนักของผู้หญิง¹⁴ เช่นเดียวกับการที่นวนิยายซิคลิตที่ส่วนใหญ่มักนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมการบริโภคที่

¹³ Rachel V. Smydra, p.35.

¹⁴ Cris Mazza, “Who’s Laughing Now? A Short History of Chick Lit and the Perversion of a Genre” in Suzanne Ferriss and Mallory Young, p.27.

ปลูกแต่งความคิด และหล่อหลอมให้สังคมประเมินคุณค่าของผู้หญิงจาก ทัศนคติหรือวิถีปฏิบัติ
ภายนอกนั้นก็ได้มีจุดประสงค์เพื่อบอกให้ผู้หญิงในสังคมหยุดการซื้อสินค้าแฟชั่น หรือปลูก กระทบ
ให้ผู้หญิงเลิกล้มความคิดในเรื่องความสวยงาม หากแต่เป็นการเตือนหรือตั้งคำถามกับกลุ่มผู้อ่าน
ในทางอ้อมเพื่อมิให้ตกเป็นเหยื่อของวัฒนธรรมการบริโภค ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมองว่าการที่
นักวิชาการบางกลุ่มไม่ยอมรับนวนิยายซิดดิลิตว่าเป็นผลงานวรรณกรรมนั้นจึงเป็นการตัดสินจาก
เพียงเปลือกนอก การวิพากษ์วิจารณ์นวนิยายซิดดิลิตโดยพิจารณาจากองค์ประกอบพื้นผิวแต่เพียง
อย่างเดียวนั้นไม่แตกต่างไปจาก “การประเมินคุณค่าของหนังสือจากสิ่งที่เห็นแต่บนหน้าปก” ¹⁵
ซึ่งเป็นสิ่งที่นักวิชาการบางกลุ่มนำมาใช้เป็นเหตุผลกล่าวอ้างเพื่อใช้ในการต่อต้านนวนิยายซิดดิลิต
รวมถึงให้ข้อสรุปว่า นวนิยายประเภทนี้ไม่มีคุณค่าทางด้านวรรณกรรมเพียงพอ ถ้าเป็นเช่นนั้น
หากลองมองย้อนในทิศทางกลับกันโดยนำเอาตรรกะที่เหล่านักวิชาการบางกลุ่มใช้โจมตีนวนิยาย
ซิดดิลิตมาใช้วิพากษ์รูปแบบตรรกะการวิพากษ์วิจารณ์ของตัวเองแล้ว คง ไม่ผิดนักถ้าหากกล่าวว่
“เหตุผลสนับสนุนการวิจารณ์ที่นักวิชาการหยิบยกมากล่าวอ้างนั้นไร้สาระและไม่มีคุณค่าเพียงพอ
เช่นเดียวกับเหตุผลที่พวกเขาใช้วิพากษ์นวนิยายซิดดิลิต” เพราะพวกเขาตัดสินนวนิยายซิดดิลิตแต่
เพียง “หน้าปก” ไม่ได้มองเข้าไปถึงเนื้อหาแท้จริงที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวบทนวนิยาย

งานวรรณกรรมทุกชิ้นทุกประเภทล้วนแล้วแต่มีคุณค่าในตัวของมันเอง แม้ว่าสิ่งที่บรรจุอยู่
ในผลงานจะเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่หรือเรื่องเล็กน้อย เกี่ยวข้องกับปัจเจกบุคคล หรือเกี่ยวข้องกับสังคม
ส่วนรวมทั้งหมดก็ตามที ทั้งนี้เนื่องจากเนื้อหาต่างๆที่ สอดแทรกอยู่ในผลงานเหล่านั้น ล้วนแล้วแต่
เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของสิ่งที่เรียกว่า “วัฒนธรรม” อันสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิด ทัศนคติ
ความเชื่อ ค่านิยม วิถีชีวิต ฯลฯ อันถือกำเนิดขึ้นจากการคิดค้นและสร้างสรรค์ของมนุษย์
เช่นนั้นแล้วงานเขียนแต่ละรูปแบบต่างก็มีข้อดีในตัวของมันเอง การจัดจำแนกแบ่งแยกตาม
ความสำคัญมาก-น้อยก็ดีหรือการแบ่งระดับสูง-ต่ำของวรรณกรรมเพียงรูปแบบเดียวนั้นจึงเป็น
มาตรฐานการประเมินที่ไม่สามารถนำมาอธิบายวรรณกรรมที่มีอยู่หลากหลายได้หมด ซึ่งผู้วิจัยใน
ฐานะของนักศึกษาวรรณคดีมองว่าการศึกษาวรรณคดีนั้นมิได้เป็นการศึกษาที่อยู่ในกรอบกำหนด
ที่ตายตัวอยู่แต่กับอักษรถ้อยคำ หากแต่เราศึกษาวรรณคดีเพื่อมองวรรณคดีในฐานะของสิ่งที่
สะท้อนถึง “ความเป็นมนุษย์” และคำว่า “วรรณคดี/ วรรณกรรม” (literature) นั้นสื่อ

¹⁵ เช่นเดียวกับความเห็นของ Harzewski ใน Stephanie Harzewski, p.35.

ความหมายครอบคลุมในตัวของมันเองอยู่แล้ว เพราะเกิดจากกา รความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ ซึ่งในแต่ละท้องถิ่น ในแต่ละสังคมและวัฒนธรรมก็มีรูปแบบเอกลักษณ์เฉพาะตัว

ในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกเอากลุ่มงานเขียนประเภทนวนิยายชิลิตมาใช้ศึกษา ประเด็นเกี่ยวกับผู้หญิงและความอ่อน เนื่องจากเป็นงานเขียนที่ผู้เขียนชื่นชอบเป็นการส่วนตัวด้วย ประการหนึ่ง ส่วนเหตุผลอีกประการหนึ่งคือนวนิยายชิลิตนั้นมีความหลากหลายทั้งในเรื่องของ รูปแบบทางวรรณกรรมซึ่งได้รับเอาอิทธิพลจากวรรณกรรมยุคก่อนหลายประเภทมาประยุกต์ใช้ และในเรื่องของเนื้อหาที่ได้แตกแขนงสาขาย่อยออกมามากมายทำให้มีตัวเลือกที่หลากหลายใน การพิจารณาคัดเลือกตัวบทเพื่อนำมาใช้ศึกษาวิจัย นอกเหนือจากนั้นแล้ว นวนิยายชิลิตยังสามารถถ่ายทอดประเด็นปัญหาเกี่ยวกับความสวยงามของผู้หญิงที่สามารถพบในชีวิตประจำวัน ได้อย่างเสมือนจริง ยิ่งไปกว่านั้นการที่นวนิยายชิลิตเป็นกลุ่มงานเขียนที่เจาะจงเฉพาะเพื่อ ผู้หญิง เขียนโดยผู้หญิง และมุ่งเน้นกลุ่มนักอ่านผู้หญิงเป็นเป้าหมายสำคัญนี้เอง ที่ทำให้ผู้เขียน สนใจเลือกศึกษาวรรณกรรมประเภทนี้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้เขียนมองว่าในการศึกษาเกี่ยวกับผู้หญิง การใช้ตัวบทที่ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดจากมุมมองของผู้หญิง และสิ่งที่ผู้หญิงให้ความสนใจ น่าจะทำให้สามารถเข้าใจถึงประเด็นปัญหาที่ผู้หญิงกำลังเผชิญอยู่ได้อย่างตรงจุดและชัดเจน ประเด็นสำคัญประการต่อมาที่สร้างความท้าทายให้กับผู้วิจัยในการเลือกศึกษานวนิยายชิลิตคือ กระแสการตอบรับที่แตกต่างกันอย่างสุดขั้วระหว่างกลุ่มนักอ่านนวนิยายซึ่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ในแต่ละปีกับกลุ่มนักวิชาการหรือนักวรรณคดีศึกษาบางกลุ่มที่ยังคงไม่ยอมรับงานเขียนประเภทนี้ และมองว่านวนิยายชิลิตไม่ได้จัดอยู่ในหมวดประเภทของงานวรรณกรรมนั้นส่งผลให้นวนิยาย ประเภทนี้มีความน่าสนใจเพิ่มมากยิ่งขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย

นอกเหนือจากนั้นแล้ว การที่ผู้ วิจัยเจาะจงเลือกศึกษาเกี่ยวกับ “ความอ่อน” ของผู้หญิง ในนวนิยายชิลิตคือ “ความลึก” (depth) ทั้งในลักษณะการนำเสนอตัวบทและลักษณะการ สร้างสรรค์ตัวละคร ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่าโดยทั่วไปนวนิยายชิลิตหรือวรรณกรรมประเภทบันเทิง คดีต่าง ๆ นั้น มักจะถูกมองว่าเป็นแค่หนังสืออ่านเล่น ซึ่งในที่นี้ผู้เขียนขอเรียกว่า “dessert-liked book” กล่าวคือ หากลองเปรียบเทียบกับชนิดของอาหารแล้ว นวนิยายชิลิตคงมีลักษณะ ไม่แตกต่างไปจากขนมหวานหรืออาหารว่างที่มักถูกมองว่ามีรูปร่างหน้าตาสวยงาม น่าชิมลิ้มลอง และมีรสชาติหวานอร่อย แต่กลับไม่มีคุณประโยชน์ทั้งในเรื่องของสารอาหารและคุ ณค่าทาง

โภชนาการ เจกเช่นเดียวกับนวนิยายซีคลิตที่มีรูปลักษณะภายนอกสวยงาม สีสดใส สะดุดตาน่าอ่าน แต่มักถูกมองว่าไม่ได้ให้สาระประโยชน์อื่นใดกับผู้อ่านและไม่มีคุณค่าเพียงพอนั่นเอง

นวนิยายซีคลิตที่มีลักษณะการนำเสนอตัวบทที่ดูราวกับว่าไร้สาระโดยสิ้นเชิง นำเสนอเรื่องราว บอกเล่าแฉ่คิด สอดแทรกทัศนคติอย่างตรงไปตรงมา หากมองผิวเผินอาจดูคล้ายกับว่าสามารถทำความเข้าใจได้ง่ายโดยไม่ต้องผ่านการไตร่ตรองมากนัก แต่ทว่า เนื้อหาที่ตัวบทนำเสนอถ่ายทอดแฉ่คิด ทัศนคติ “ตรงไปตรงมา” อย่างที่ผู้คนส่วนใหญ่มองจริงหรือ? หรือว่า การสร้างลักษณะตัวละครหญิงที่มักเข้าใจกันว่าแสดงภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่นิยมชื่นชอบการบริโภควัตถุหรือลุ่มหลงกับภาพมายาคติความงามนั้น แท้จริงแล้วตัวบทต้องการสื่อให้เห็นภาพลักษณ์ในลักษณะเช่นนั้นจริงหรือ? เหล่านี้คือสิ่งที่ผู้เขียนมองว่าเป็น “ความลึก” ของนวนิยายซีคลิตที่น่าสนใจทำการศึกษา

จุดประสงค์หลักสำคัญอีกประการหนึ่งที่ผู้เขียนเลือกศึกษาวิจัยประเด็นเกี่ยวกับ “ความอ้วน” ในนวนิยายซีคลิตเนื่องมาจากเหตุผลส่วนตัวที่ผู้เขียนมิได้มองว่า ประเด็นเกี่ยวกับความสวย ความงามของผู้หญิงเป็นเรื่องเกี่ยวกับ “การเหมารวมของเพศภาวะ” (Gender Stereotyping)¹⁶ หากแต่เกิดจากสาเหตุและปัจจัยหลากหลายด้านประกอบกัน ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนจึงมิได้มองว่าประเด็นเกี่ยวกับความสวยความงาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่อง “ความอ้วน” ของผู้หญิงเป็นเรื่องเหลวไหลไร้สาระอย่างเช่นที่สังคมส่วนใหญ่เข้าใจ ยิ่งไปกว่านั้นประเด็นเกี่ยวกับ “ความอ้วน” ยังเป็นประเด็นที่เป็นสากล อาจเป็นเรื่องจริงที่ข้อจำกัดเกี่ยวกับความแตกต่างในทางสังคมและวัฒนธรรม ส่งผลทำให้ผู้หญิงในแต่ละภูมิภาคของโลกมีวิถีการดำเนินชีวิต และระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเรือนร่างและความสวยความงามแตกต่างกัน ทว่า น่าสังเกตตรงที่ อุดมคติ เกี่ยวกับเรือนร่างของผู้หญิงเกือบทุกภูมิภาคของโลกในสังคมปัจจุบันนั้นมีมาตรฐานอันมีพื้นฐานมาจากกรอบความคิดชุดเดียวกัน หรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การยกย่อง เรือนร่างผอมบางว่าเป็นความสวยงามในอุดมคติอย่างแท้จริง

¹⁶ ในที่นี้ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายในแง่ของตราประทับ (stigma) เกี่ยวกับทัศนคติและอารมณ์ที่ยึดติดอยู่กับเพศ ซึ่งคนส่วนใหญ่มักมองว่าเพศหญิงนั้นเป็นเพศที่มักจะถูกหมิ่นอยู่แต่กับเรื่องรูปร่างหน้าตา และภาพลักษณ์ภายนอกของตนเป็นสำคัญ ซึ่งความจริงแล้วการหมิ่นเกี่ยวกับเรือนร่างและรูปลักษณะภายนอกนั้นมาจากสาเหตุและปัจจัยหลายๆด้านประกอบกัน มิได้ถูกผูกติดอยู่กับเพศแต่เพียงอย่างเดียว

ความสัมพันธ์อันสอดคล้องระหว่างนวนิยายซิคลิตและประเด็นปัญหาเกี่ยวกับ “ความอ้วน” ของผู้หญิงนั้นมีลักษณะที่เป็นไปในทิศทางคู่ขนานกันกล่าวคือ ทั้งนวนิยายซิคลิตและประเด็นปัญหาเกี่ยวกับความอ้วนนั้นได้รับกระแสการตอบรับควบคู่ไปพร้อมๆกับการถูกทำลายและเกิดข้อถกเถียงในเรื่องของกรอบความคิด ทศนคติ และธรรมเนียมปฏิบัติของสังคมกระแสหลักที่แฝงไว้ด้วยข้อจำกัด / ความคับแคบ/ หรืออคติที่ฝังรากลึกอย่างซ่อนเร้น จะสังเกตได้ว่า ทั้งนวนิยายซิคลิตและ “ความอ้วน” นั้นถูกสังคมส่วนใหญ่จัดให้อยู่ในส่วนของ “สิ่งที่ไม่มีความสำคัญ” ซึ่งในความเป็นจริงแล้วเป็นการตัดสินที่ผิด นอกเหนือจากนั้นแล้วรูปแบบการนำเสนอรวมไปถึงการแสดงออกในเรื่องของนวนิยายซิคลิตที่ดี และประเด็นเกี่ยวกับ “ความอ้วน” ก็ดีนั้นยังถูกมองว่าเป็น “การกบฏหรือขัดขืน” ต่อกรอบสังคมกระแสหลักที่ถือเป็นที่ยอมรับว่าถูกต้องเหมาะสม ส่งผลให้ทั้ง “นวนิยายซิคลิต” และประเด็นเกี่ยวกับ “ความอ้วน” มีสถานภาพเสมือนกับ “ผู้ถูกกระทำ” (subjected) ของกลไกอำนาจในการควบคุมของสังคมกระแสหลัก ในท่ามกลางกระแสการต่อต้านนั้น กลุ่มนักเขียนนวนิยายซิคลิตและ “กลุ่มคนอ้วน” ต่างก็ได้กลับสังคมโดยการลุกขึ้นต่อสู้เรียกร้องความเป็นธรรมให้กับกลุ่มของตนเองและมีสถานภาพเสมือนกับ “ผู้กระทำ” (subject) ได้เช่นเดียวกัน ดังนั้นการตัดสินคุณค่าของ “ความอ้วน” ด้วยสายตาอคติโดยมองว่าเป็นอาการป่วยอันเนื่องมาจากความผิดปกติในการกิน (Eating Disorder) ส่วนบุคคล คงมีแตกต่างไปจากการให้ข้อสรุปที่ว่า นวนิยายซิคลิตเป็นเพียงแค่เรื่องแต่งเพื่อความบันเทิงที่ไม่ได้ให้สารประโยชน์แก่ผู้อ่าน เพราะเหตุผลในการสรุปอันตื้นเขินดังกล่าวนี้ คงเป็นการใช้ตรรกะที่เกิดจากอาการป่วยอันเนื่องมาจาก “ความผิดปกติในการอ่าน” (Reading Disorder) ด้วยก็เป็นได้

จากที่กล่าวมาทั้งหมด การวิเคราะห์และทำความเข้าใจในประเด็นเกี่ยวกับผู้หญิงและความอ้วนนี้จึงน่าที่จะเป็นประโยชน์ต่อการให้ความสำคัญมากกว่าที่จะเห็นเป็นเรื่องไม่เข้าเรื่อง มาตรฐานความงามบนเรือนร่างของผู้หญิงนั้นดูจะเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่ซับซ้อนเกินกว่าที่จะเป็นเพียงเรื่องของความสวยงามส่วนบุคคล เรือนร่างของผู้หญิงนั้นถูกสร้างและถูกกำหนดนิยามความหมายซ้ำแล้วซ้ำเล่า ผ่านกระบวนการภายใต้กรอบมายาคติความงามของสังคมซึ่งเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย เรือนร่างจึงไม่ต่างกับเป็นตัวกลางในการส่งผ่านอำนาจ และอุดมการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม และถูกนำเสนอผ่านสื่อแขนงต่างๆทั้งใน วงการแพทย์ วงการบันเทิงและความงาม รวมไปถึงในแวดวงธุรกิจและแวดวงทางสังคมอื่นๆ ดังนั้น การศึกษาวิจัยเพื่อทำความเข้าใจเรือนร่างของผู้หญิงจึงไม่ได้เป็นเพียงการศึกษาในระดับปัจเจกบุคคลเท่านั้น หากยังเป็นการศึกษากระบวนการทางสังคมในการสร้างความสัมพันธ์เชิงอำนาจ

ผ่านการให้นิยามความหมายเรื่อนร่าง โดยสร้างมายาคติความงามเป็นกรอบมาตรฐานในการเข้า
ควบคุมเรื่อนร่างของผู้หญิงได้อีกทางหนึ่งด้วย จริงหรือที่เรื่องของความสวยงามเป็นเรื่องของ
ผู้หญิงเพียงอย่างเดียว จริงหรือที่ความผอมคือความสวยงาม ความดีงาม และจริงหรือที่ความ
อ้วนคือความอปลักษณ์ ความชั่วร้าย และถ้าหากเป็นเช่นนั้นเหตุใดตัวละครอ้วนจึงได้กลายเป็น
ตัวเอกในนวนิยายซิคลิตหลากหลายเรื่อง ณ จุดนี้การอธิบายด้วยกลไกทางวัฒนธรรมผ่าน
การศึกษาตัวละครหญิงอ้วนในนวนิยายซิคลิต อาจเป็นคำตอบในรูปแบบหนึ่งที่น่าไปสู่ประเด็นที่
ผู้วิจัยให้ความสนใจ นั่นคือ ความอ้วนมีความสำคัญอย่างไร และขนาดของเรื่อนร่างมีผลต่อการ
ประเมินคุณค่าและสร้างอัตลักษณ์ของผู้หญิงได้อย่างไร โดยให้ความสนใจศึกษาตัวละครหญิง
อ้วนในฐานะที่เป็นพื้นที่ในการส่งผ่านและในขณะเดียวกันก็ได้กลับวาทกรรมความงาม โดย
วิเคราะห์ว่า ตัวละครหญิงอ้วนในนวนิยายซิคลิตมีการประกอบสร้างและจัดการกับอัตลักษณ์ของ
ตนเองอย่างไร ตลอดจนกระบวนการ ตีตอบและต่อรองทางความหมายกับวาทกรรมความงาม
ผ่านทางรูปแบบความคิดและการใช้ชีวิต รวมไปถึงพฤติกรรมของตัวละครในนวนิยาย

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อวิเคราะห์ความหมายของความอ้วนในบริบทของสังคมบริโภคนิยมตะวันตกที่มี
ผลต่อการนำเสนอภาพตัวละครหญิงอ้วนในนวนิยายซิคลิตที่คัดสรร
2. เพื่อวิเคราะห์กระบวนการสร้างและต่อรองทางอัตลักษณ์ของตัวละครหญิงอ้วนในน
ิยายซิคลิตที่คัดสรร

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

บริบททางสังคมและวัฒนธรรมมีบทบาทต่อการนำเสนอภาพตัวละครหญิงอ้วนในน
ิยายซิคลิตที่คัดสรร นวนิยายดังกล่าวนำเสนอปัญหาเกี่ยวกับมายาคติความงามของผู้หญิงซึ่ง
ยึดถือความผอมเป็นแบบอย่างของเรื่อนร่างในอุดมคติ ดังนั้นสังคมบริโภคนิยมจึงให้ความหมาย
ของความอ้วนและคนอ้วนในทางลบ อย่างไรก็ตามตัวละครหญิง อ้วนมิได้ยอมรับนิยามที่สร้างขึ้น
จากมายาคติความงามของสังคมแต่เพียงอย่างเดียว หากยังมีการต่อรองทางอัตลักษณ์กับเรื่อน

ร่างอุดมคติด้วยการให้ความหมายใหม่กับความอ้วนเพื่อนิยามตนเองและปฏิเสธความหมายที่สังคมกำหนดให้

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ในการทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผู้หญิงและความอ้วนในครั้งนี้เป็นการศึกษาบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการนิยามความหมายของความอ้วนและเงื่อนไขของผู้หญิง รวมไปถึงผลกระทบที่มีต่อการสร้างอัตลักษณ์เพื่อยอมรับหรือต่อรองต่อนิยามความหมายที่สังคมกำหนดให้ของผู้หญิง ผ่านการศึกษาเปรียบเทียบตัวละครหญิงในนวนิยายซิคลิต โดยผู้เขียนคัดเลือกนวนิยายซิคลิตที่มีตัวละครเอกเป็น “ผู้หญิงอ้วน”¹⁷ มา 4 เรื่องได้แก่ *Conversations With the Fat Girl* (2005) ของ ลิซ่า พาล์มเมอร์ (Liza Palmer) , *How to Cook a Tart* (2002) ของ นิน่า คิลแฮม (Nina Killham) , *Size 12 is Not Fat* (2006) ของ แมค คาบอท (Meg Cabot) และ *I'm Not the New Me* (2005) ของ เวนดี้ แมคคลัวร์ (Wendy McClure)

Conversation With the Fat Girl (2005) เป็นเรื่องราวของแมกกี (Maggie) หญิงสาวที่มีน้ำหนักตัวเกินมาตรฐานมาตั้งแต่เด็ก เรื่องราวเริ่มต้นขึ้นเมื่อเพื่อนสาวคนสนิทของแมกกีชื่อ โอลิเวีย (Olivia) กำลังจะแต่งงานกับชายหนุ่มในฝันที่หญิงสาวทุกคนต่างหมายปอง แมกกีและโอลิเวียเป็นเพื่อนสนิทกันตั้งแต่สมัยเรียน ทั้งนี้เพราะเธอทั้งสองต่างเป็นเด็กหญิงที่มีน้ำหนักตัวเกินมาตรฐานทั้งคู่ ทำให้กลายเป็นส่วนเกินของเพื่อนๆคนอื่นในโรงเรียน ทั้งนี้เพราะไม่มีใครอยากคบค้าสมาคมกับเด็กอ้วนทั้งสอง ทว่าเมื่อเติบโตขึ้นโอลิเวียได้ตัดสินใจไปผ่าตัดกระเพาะอาหาร (gastric bypass surgery) เพื่อลดน้ำหนักจนมีรูปร่างขนาดไซส์สอง กลายเป็นผู้หญิงผอมบางไม่เหลือความเป็นผู้หญิงอ้วนอีกเลย ชีวิตของโอลิเวียหลังจากการผ่าตัดลดน้ำหนักดูเหมือนจะดีขึ้นเรื่อยๆ เพราะตอนนี้เธอกำลังจะแต่งงานกับคุณหมอมหามุ่หล่อ ผู้ร่ำรวย ในขณะที่ชีวิตของแมกกีนั้นดูจะย่ำแย่ขึ้นเรื่อยๆ เพราะนอกจากจะมีน้ำหนักมากขึ้นกว่าเดิมแล้ว เธอยังถูกขับออกจากอ

¹⁷ คำว่า “ผู้หญิงอ้วน” ในที่นี้ หมายถึงตัวละครหญิงที่ถูกบุคคลรอบข้างมองว่า “อ้วน” และได้รับผลกระทบทั้งชีวิตส่วนตัวและชีวิตการงานจากรูปร่างของตนเอง ทั้งนี้เนื่องจากการระบุว่าตัวละครเอกตัวไหนอ้วนเป็นสิ่งที่ค่อนข้างกำกวม เพราะคำจำกัดความของ “ความอ้วน” ในแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน ฉะนั้น “ผู้หญิงอ้วน” ในความหมายของแต่ละบุคคลจึงแตกต่างกันไปด้วย

พาร์ทเมนต์ที่เธอเคยอยู่เดิม ด้านชีวิตการงานก็ติดขัดเพราะอาชีพเด็กเสิร์ฟที่เธอทำอยู่เดิมนั้นเริ่มจะเป็นสิ่งที่เก่าและน่าเบื่อ เธอไม่ได้ใช้ประโยชน์จากใบปริญญาที่ร่ำเรียนมาเลย ถึงแม้ว่าแม็กก็ จะตื่นเต้นและยินดีกับโอลิเวียเพื่อนของเธอที่กำลังจะมีความสุขในชีวิตคู่ในอีกไม่ช้า เธอกลับรู้สึก ว่าความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนของเธอกับโอลิเวียเริ่มมีบางอย่างไม่เหมือนเดิม เธอไม่สามารถ เข้ากับชีวิตใหม่ในเรือนร่างใหม่ของโอลิเวียได้เลย อีกทั้งยังถูกเพื่อนใหม่และคู่หมั้นของโอลิเวีย เหยียดหยามเนื่องจากเธอไม่สวย ไม่พอม และไม่รวย แม็กก็กลายเป็นเพื่อนเจ้าสาวที่ไม่ได้รับ อนุญาตให้นั่งร่วมโต๊ะกับเจ้าบ่าวเจ้าสาวด้วยสาเหตุที่ว่าเจ้าของงานกลัวเสียหน้าแขกอื่นที่มา ร่วมงาน เพราะมีเพื่อนเจ้าสาวคนหนึ่งอ้วนในขณะที่เพื่อนเจ้าสาวคนอื่นลั่นแล้วแต่มีรูป ร้าง หน้าตาดีกันทั้งนั้น แม็กก็รู้สึกผิดหวังในตัวโอลิเวีย รูปร่างที่เปลี่ยนไปได้เปลี่ยนแปลงความเป็นโอ ลิเวียไปด้วย เธอรู้สึกว่าโอลิเวียไซส์สองคนนี้ ไม่ใช่โอลิเวียที่เป็นเพื่อนสนิทของเธอในสมัยเด็ก ในขณะที่โอลิเวียกับชีวิตในรูปร่างใหม่นั้นดูเหมือนจะดีขึ้น ทว่าเธอกลับรู้สึกไม่ปลอดภัย และ ยังคงไม่มั่นใจในตัวเองเหมือนเดิม เธอยังคงระมัดระวังเรื่องอาหารการกิน อีกทั้งยังปิดบังชีวิตใน สมัยเด็กที่ตัวเองเป็นอ้วนไม่ให้เพื่อนใหม่และว่าที่สามีในอนาคตของเธอรู้ ราวกับว่าโอลิเวียผู้หญิง อ้วนคนนั้นได้ตายจากโลกนี้ไปแล้ว หากแต่รูปร่างที่เปลี่ยนแปลงกับการเฝ้าปิดบังอดีตของเธอนั้น ทำให้เธอเป็นคนใหม่เพียงแค่รูปปลั๊กซ์ภายนอก แต่ภายในจิตใจนั้นเธอยังคงอัตลักษณ์ความเป็น โอลิเวีย ผู้หญิงอ้วนที่ไม่กล้าแสดงออก หวาดกลัวคำครหา และสาวยตาจากคนรอบข้าง แตกต่าง กับแม็กที่ถึงแม้จะมีรูปร่างเหมือนเดิม แต่เธอล้ำที่จะต่อสู้ แสวงหาโอกาสใหม่ๆ ให้กับชีวิตโดย ไม่สนใจการถูกเหยียดหยามจากสังคมรอบข้าง จนทำให้อาชีพการงานของเธอก้าวหน้าขึ้น ชีวิต รักก็เริ่มดีและมีความสุขมากขึ้น หลังจากงานแต่งงานของโอลิเวียแม็กก็เสียเพื่อนสนิทที่เธอรักไป แต่เธอก็ได้เรียนรู้ว่าคุณค่าของตัวเธอนั้นไม่ได้วัดจากขนาดและน้ำหนักตัวหากแต่วัดจากจิตใจข้าง ในตัวเธอเอง

How to Cook a Tart (2002) เป็นนวนิยายแนวรักผสมกับฆาตกรรมที่มีอาหารเป็นตัว เชื่อมโยงเนื้อเรื่อง ตัวเอกของเรื่อง จัสมีน มาร์ช (Jasmine March) คุณแม่รูปร่างต้วนๆ นัก ออกแบบและเขียนตำราอาหาร เธอมีความสุขที่ได้กินและทำอาหารที่เธอชอบ อีกทั้งเธอยังเขียน ตำราอาหารออกมามากมาย โดยอาหารที่เธอชอบนั้นอุดมไปด้วยส่วนประกอบจำพวกแป้ง น้ำตาล และไขมัน เพราะเธอคิดว่าส่วนประกอบเหล่านี้ทำให้ได้ลิ้มรสชาติที่แท้จริงของอาหาร ซึ่ง ความคิดดังกล่าวขัดแย้งอย่างมากกับค่านิยมของคนทั่วไปในสังคมที่นิยมอาหารเพื่อสุขภาพและ อาหารที่ให้พลังงานต่ำ ด้วยสาเหตุนี้เองส่งผลให้ชีวิตการงานและความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

ของจัสมีนเริ่มสิ้นคลอน บรรณาธิการหนังสือของเธอเริ่มไม่พอใจที่เธอเขียนแต่ตำราอาหารที่อุดมไปด้วยไขมัน ซึ่งเสมือนกับเป็นการทำลายสุขภาพของคนอ่านทางอ้อมทำให้การตีพิมพ์ตำราอาหารเล่มต่อไปของเธอหยุดชะงัก เธอได้รับข้อเสนอต่อรองว่าต้องเขียนตำราอาหารเพื่อสุขภาพอาหารที่มีพลังงานหรือคาร์โบไฮเดรตต่ำเท่านั้นถึงจะได้รับการพิจารณาลงตีพิมพ์ แต่จัสมีนปฏิเสธข้อเสนอนั้น เธอมองว่าการทำอาหารเช่นนั้นเป็นการทำร้ายอาหาร อาหารเหล่านั้นไม่ใช่อาหารที่แท้จริง เธอจึงจำต้องทนการดูถูกเหยียดหยามจากผู้ร่วมงาน รวมไปถึงลูกสาววัยรุ่นของเธอที่อับอายจากการมีแม่รูปร่างอ้วนกลมและเขียนแต่ตำราอาหารขยะ แคเรมี (Creme) ลูกสาววัยรุ่นของจัสมีนมีพฤติกรรมการกินที่ผิดปกติ (eating disorder) เธออดอาหาร รังเกียจและปฏิเสธอาหารทุกอย่างที่แม่ของเธอทำ เรื่องราวกลับเลวร้ายลงยิ่งขึ้นไปอีกเมื่อสามีของจัสมีน อาจารย์สอนการแสดงเกิดไปมีสัมพันธ์กับสาวสวย รูปร่างดีซึ่งเป็นนักเรียนการแสดงของตัวเอง และในที่สุดจัสมีนจับได้ว่าสามีไปมีสัมพันธ์กับหญิงอื่น เธอจึงลุกขึ้นมาพิสูจน์ตัวเองให้คนในครอบครัว และสังคมรอบข้างเห็นว่าแท้ที่จริงแล้วเธอมีความสามารถ เธอไม่ได้เป็นเพียงแม่บ้านที่มีหน้าที่ทำอาหาร ดูแลสามีและลูกเพียงเท่านั้น และไม่นานนักเธอก็เริ่มมีชื่อเสียงและประสบความสำเร็จจากการได้รับโอกาสเป็นพิธีกรในรายการโทรทัศน์สอนทำอาหาร และตำราอาหารเล่มใหม่ที่ ถูกระงับการตีพิมพ์ก็ได้ออกวางแผงและประสบความสำเร็จอย่างมากอีกด้วย เนื้อเรื่องดูราวกับว่าจะดำเนินไปสู่ตอนจบด้วยดี แต่ทว่าคิดแถมได้พลิกมุมเนื้อเรื่องให้ซับซ้อนขึ้นด้วยการฆาตกรรมที่เกิดขึ้นภายในบ้านของจัสมีน โดยทั้งสามีและลูกสาวของเธอคิดว่าฆาตกรที่ฆ่านักสาวคนนั้นคือจัสมีน เนื่องจากความเสียใจ เจ็บปวดที่ถูกแย่งสามีไป ในขณะที่จัสมีนคิดว่าสามีของเธอเป็นคนที่รักตัวเอง เพราะความรู้สึกผิดที่ได้หนีออกใจตน ต่างฝ่ายต่างรู้สึกผิดที่ทำให้อีกฝ่ายกลายเป็นฆาตกรจึงพยายามปกป้องไม่ให้เรื่องนี้แพร่พรายออกไป ศพจึงถูกหั่นเป็นท่อนๆนำไปทำเป็นสตูดิโอเพื่ออำพรางคดี ส่วนหัวนั้นกลายเป็นอาหารของงูหลามที่แคเรมีเลี้ยงไว้ โดยที่ฆาตกรที่แท้จริงโทรไปแจ้งตำรวจแต่เมื่อตำรวจมาถึงกลับไม่พบศพ คดีฆาตกรรมจึงกลายเป็นแค่เรื่องโคมลอย

Size 12 is Not Fat (2006) เป็นนวนิยายชิลิตแนวสืบสวนสอบสวน ตัวละครเอกคือเฮเธอร์ เวลส์ อดีตนักร้องสาวชื่อดังที่ชีวิตของเธอพลิกผันหลังถูกต้นสังกัดยกเลิกสัญญา อีกทั้งคู่หมั้นหนุ่มที่เป็นลูกชายของเจ้าของค่ายเพลงก็ทิ้งเธอไปหานักกร้องสาวดาวรุ่งคนใหม่ ซ้ำร้ายไปกว่านั้นแม่ของเธอยังขโมยเงินเก็บที่มีทั้งหมดหนีไปอยู่ประเทศอาร์เจนตินา ทิ้งให้เฮเธอร์ต้องประสบกับความยากลำบากแต่เพียงลำพัง แม้ว่าชีวิตของเธอจะตกต่ำลงแต่น้ำหนักของเธอกลับ

เพิ่มขึ้น เธอจึงตัดสินใจทิ้งอาชีพนักร้อง และหันไปสมัครทำงานเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการหอพัก นักศึกษาแห่งวิทยาลัยนิวยอร์ก เพื่อที่ ว่าเธอจะได้เรียนหนังสือต่อโดยไม่ต้องเสียค่าหน่วยกิตลง ทะเบียนเรียน ชีวิตของเธอดำเนินไปอย่างเรียบง่าย จนกระทั่งวันหนึ่งเกิดอุบัติเหตุให้นักศึกษาใน หอพักตกลิฟต์ตายหลังกระโดดลงไปเล่นเซิร์ฟบนลิฟต์ และหลังจากนั้นไม่นานก็พบศพนักศึกษา อีกคนหนึ่งตายในลักษณะเช่นเดียวกัน ทุกคนในหอพักรวมถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่ เกิดขึ้นทั้งหมดนั้นเป็นเพียงอุบัติเหตุจากความคึกคะนองของนักศึกษา แต่เฮเธอร์กลับไม่คิด เช่นนั้น เธอมองว่าเด็กผู้หญิงที่คิดเล่นเซิร์ฟบนลิฟต์นั้นเป็นเรื่องที่ผิดปกติมากเกินกว่าที่เป็นเพียง แค่อุบัติเหตุจากความคึกคะนอง แต่เมื่อเธอพยายามอธิบายถึงความผิดปกติดังกล่าวให้ เจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมไปถึงคูเปอร์ พี่ชายของอดีตคนรักของเธอ ที่เป็นทั้งเจ้าของบ้านเช่าที่เธอ อาศัยอยู่และนักสืบเอกชนฟัง ทั้งหมดกลับมองว่าสิ่งที่เฮเธอร์พยายามจะสืบเสาะหาข้อมูลความ จริงนั้น เป็นเพียงอาการข้างเคียงจากความรู้สึกหดหู่ ซึมเศร้าหลังจากที่ชีวิตของเธอตกต่ำลง ทำ ให้เธอเกิดมโนภาพและจินตนาการไปเองว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นดังกล่าวเป็นการฆาตกรรม ทั้งนี้เพื่อ สร้างความรู้สึกว่าตนเองยังมีความสำคัญและเป็นที่น่าสนใจเหมือนในสมัยที่เธอยังเป็นนักร้องชื่อดัง อยู่ เช่นนั้นแล้วเฮเธอร์ไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากจะสืบหาความจริงด้วยตนเอง และเธอก็ พบว่าราเชลผู้อำนวยการหอพักสาวสวย รูปร่างดีมีการศึกษา อีกทั้งยังเป็นเจ้านายของเธอเองนั้น คือฆาตกรที่แท้จริงเพียงเพราะความหึงหวงอดีตคนรักเก่าของตนเอง ราเชลนั้นเคยเป็นสาวอวบ อ้วนที่ไม่ได้ใส่ใจเรื่องรูปลักษณ์ความงามเท่าใดนัก จนกระทั่งเธอพบรักและคบหาคู่ใจกับลูกชาย ของอธิการบดีแห่งวิทยาลัยนิวยอร์ก แต่แล้วทั้งคู่ก็เลิกกันไปทำให้ราเชลมีความเชื่อฝังใจว่า สาเหตุเป็นเพราะตนเองมีรูปร่างอ้วน หน้าตาขี้ริ้วขี้เหร่ ฝายชายจึงละทิ้งตนเอง เธอจึงเพียร พยายามลดน้ำหนัก ใส่ใจเรื่องความสวยความงาม จนกระทั่งกลายเป็นสาวสวยรูปร่างดีและ เปี่ยมไปด้วยความสามารถ แต่ทว่าสิ่งที่เธอเพียรพยายามทำทั้งหมดนั้นกลับไร้ประโยชน์ ความ สวยงามจากรูปลักษณ์ภายนอกไม่ใช่ปัจจัยหลักที่จะนำพาเธอไปสู่ความสุขในชีวิตรัก และ ความสำเร็จในชีวิตการงาน อีกทั้งยังไม่ใช่เครื่องมือที่ใช้บ่งบอกความมีคุณค่าในตัวเอง

I'm Not the New Me (2005) เป็นนวนิยายซิดลิตที่มีโครงเรื่องมาจากชีวิตจริงของผู้ แต่ง เวนดี้ แมคคัลลารีในการเขียนบทความออนไลน์เกี่ยวกับการลดน้ำหนักลง 25 ปอนด์ โดยอาศัย วิธีการเฝ้าระวังน้ำหนัก (Weight Watcher System) นวนิยายอิงชีวิตจริงของเวนดี้บรรยายให้เห็น ถึงความไร้แก่นสาร (absurdity) ของวัฒนธรรมการลดน้ำหนัก (weight loss culture) ของผู้หญิง ผ่านประสบการณ์ในการลดน้ำหนักของตัวเอง เวนดี้ประสบปัญหาในการนิยาม

ความหมายให้กับอัตลักษณ์ของตนเอง ทั้งในชีวิตจริง และในการเขียนบทความออนไลน์

เนื่องจากในตอนแรก เธอปฏิเสธการลดน้ำหนักในทุกรูปแบบ รวมถึงการไม่สนใจคำแนะนำจากคนรอบข้างที่คอยชักชวนให้เธอหันมาลดน้ำหนัก จนกระทั่งเธอประสบปัญหาในชีวิตรักและชีวิตในด้านอื่น จึงทำให้เธอตัดสินใจหันมาลดน้ำหนักและเข้าร่วมกับกลุ่มลดน้ำหนัก และหลังจากนั้นเธอก็สร้างเว็บไซต์ส่วนตัวชื่อ Pound ในการบันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับการลดน้ำหนักของตัวเอง งานเขียนของเวบดีทำให้เห็นภาพของ “ความอ้วน” ที่เชื่อว่าเป็นผลมาจากกรรมพันธุ์ เพราะ แม่ของเวบดีเป็นผู้หญิงที่มีน้ำหนักเกินมาตรฐาน (obese) และภายหลังจากการรักษาโดยการผ่าตัดเย็บกระเพาะ (stomach stapling) แม่ของเธอก็กลับมีน้ำหนักตัวเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม (yo-yo effect) เธอก็เติบโตขึ้นมาพร้อมกับความรู้สึกอ่อนไหว (sensitive) ต่อขนาดและน้ำหนักตัว หลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมลดน้ำหนักและตัวเธอมีขนาดเล็กลง คนรอบข้างที่พบเห็นก็ชื่นชมและบอกเวบดีว่าเธอดูดีขึ้นมากหลังจากที่ลดน้ำหนักได้สำเร็จ คำชื่นชมเหล่านั้นทำให้เวบดีไม่พอใจและตอบกลับคนเหล่านั้นไปว่าเพราะเธอเป็นมะเร็ง น้ำหนักตัวจึงลดลง หรือ ในงานพบปะสังสรรค์ของกลุ่มนักเขียนบทความในเวบไซต์ คนในงานได้บอกเวบดีว่าตัวจริงของเธอดูอ้วนกว่ารูปที่ปรากฏในเวบไซต์บันทึกการลดน้ำหนักของเธอมาก แม้ในขณะนั้นเธอจะลดน้ำหนักไปได้หลายปอนด์แล้วก็ตาม เหตุการณ์ทั้งสองดังกล่าวนี้นำมาทำให้ผู้อ่านมองเห็นถึงความลึกลับ ในนิยามความหมายของรูปร่าง ความอ้วนและความผอมเป็นสิ่งที่ไม่คงที่ และถึงแม้ว่าเวบดีจะมีน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงก็ตามไม่ได้มีผลต่อการนิยามอัตลักษณ์ของเธอ เพราะเวบดีได้เรียนรู้แล้วว่าความพึงพอใจในตนเอง (self-esteem) เป็นสิ่งที่สามารถสร้างขึ้นได้จากภายใน ไม่ใช่แค่เพียงขนาดของน้ำหนักหรือความคิดเห็นของบุคคลอื่น นอกเหนือจากนั้นงานเขียนของเวบดียังทำให้เห็นว่า การลดน้ำหนักไม่ได้เป็นการเสริมสร้างความมั่นใจให้เพิ่มขึ้น ในทางกลับกันน้ำหนักที่ลดลงไปนั้นหมายถึงความมั่นใจที่สูญเสียไปด้วย เพราะแม้ว่า น้ำหนักจะลดลงกลับยิ่งทำให้ตัวของผู้ลดน้ำหนักเองรู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัยและเกรงว่าน้ำหนักที่ลดลงจะกลับขึ้นมาใหม่ นวนิยายขีลลิตเรื่องนี้จึงเสมือนกับเป็นการแสดงให้เห็นถึงภาพวิฤกษ์การลดน้ำหนักของผู้หญิง และความรู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัยในรูปลักษณ์ภายนอกของตนเองที่ไม่ได้อิงอยู่กับขนาดของรูปร่างและน้ำหนักตัวแต่เพียงอย่างเดียว

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เข้าใจบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของตัวละครหญิงอ้วนในนวนิยายซีคลิตที่คัดสรร
2. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาตัวละครหญิงอ้วนในวรรณกรรมอื่น

1.6 วิธีการดำเนินการศึกษา

1. เก็บรวบรวมและคัดเลือกนวนิยายซีคลิตที่มีตัวละครเอกเป็นผู้หญิงอ้วน
2. ศึกษาวิเคราะห์ตัวละครเอกหญิงอ้วนภายใต้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมจากนวนิยายซีคลิตที่คัดเลือกมา
3. สรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

วาทกรรม (Discourse) หมายถึง กรอบความรู้หรือความคิดของคนในสังคมในแต่ละยุคแต่ละสมัย ที่ผู้มีความรู้หรือเชี่ยวชาญในด้านต่างๆผลิตขึ้นมาและนำไปเผยแพร่ให้แก่คนในสังคม สำหรับการศึกษานี้วาทกรรมความงามบนเรือนร่างหมายถึง การสร้างชุดความรู้หรือความเชื่อเกี่ยวกับความงาม โดยมีเรือนร่างเป็นตัวกำหนด

มายาคติ (Myth) หมายถึง การสังสมแนวคิด และสร้างความคุ้นเคย จนทำให้เกิดความหมายกับคุณค่าหนึ่งซึ่งมักมีความหมายในเชิงคุณค่ามากกว่าประโยชน์ใช้สอย จนทำให้คนลืมนึกไปว่าความหมายนี้เป็นสิ่งที่ถูกสังคมประกอบสร้างขึ้นมา (Social Construction) ไม่ใช่สิ่งที่เป็นธรรมชาติ (Natural)

นวนิยายชิลิต (Chick-Lit) ¹⁸ หมายถึง นวนิยายที่เขียนโดยผู้หญิง โดยมุ่งเน้นกลุ่มผู้อ่านที่เป็นผู้หญิงในช่วงอายุระหว่าง 20-30 ปี หรือในช่วงวัยทำงาน คำว่า “Chick” เป็นคำแสลงในภาษาอังกฤษ หมายถึง “หญิงสาว” และ “Lit” มาจากคำว่า “Literature” ซึ่งหมายถึง “วรรณคดี” คำว่า Chick Lit ปรากฏใช้ครั้งแรกในผลงานตีพิมพ์เมื่อปี 1988 เป็นคำแสลงที่ใช้เรียกชื่อวิชา “female literary tradition.” ต่อมาในปี 1995 Cris Mazza และ Jeffrey DeShell ใช้คำว่า Chick Lit เป็นชื่อผลงานเขียนที่ทั้งสองเขียนร่วมกันนั้นคือ *Chick Lit: Post feminist Fiction* ต่อมาคำว่า Chick Lit จึงใช้เป็นชื่อเรียกนวนิยายประเภท Post-feminist รวมไปถึงนวนิยายที่บอกเล่าประสบการณ์ของผู้หญิง ทั้งในเรื่องของความรัก ความสัมพันธ์ และความแตกต่างทางเพศ ลักษณะโดยทั่วไปของนวนิยายชิลิตจะเล่าเรื่องราวของตัวละครนำซึ่งเป็นผู้หญิง มีฉากอยู่ในเมืองใหญ่ อธิบายถึงความรัก การต่อสู้เพื่อประสบความสำเร็จในชีวิต หรือ ประสบการณ์ทำงานของตัวละครเอก เป็นต้น

¹⁸ สรุปลจากคำนิยามของนวนิยายชิลิตใน Suzanne Ferriss and Mallory Young, p.3.

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบบุคคลลักษณะ แนวคิดและรูปแบบการดำเนินชีวิตของตัวละครหญิงในนวนิยายซีคลิตแต่ละเรื่อง เพื่อดูการให้นิยามความหมายของความอ้วนภายใต้บริบทของสังคมเมืองตะวันตก ความสัมพันธ์ระหว่างเรื่อนร่างกับปัจจัยด้านต่างๆในสังคมที่ส่งผลต่อการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของตัวละครหญิงอ้วน โดยใช้กรอบแนวคิดสำคัญดังต่อไปนี้

2.1 เรื่อนร่างของผู้หญิงกับมายาคติความงาม

“เรื่อนร่าง” เป็นสิ่งที่มนุษย์ให้ความสำคัญมาตั้งแต่สมัยโบราณ โดยทั่วไปมักเข้าใจกันว่าเรื่อนร่างเรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติเพียงเท่านั้น อันที่จริงแล้วเรื่อนร่างของมนุษย์มิได้เป็นองค์ประกอบทางชีวภาพ (Biological) หรือทางธรรมชาติ (Natural) แต่เพียงอย่างเดียว หากเป็นสิ่งที่อยู่ตรงกลางระหว่างเส้นแบ่งกันระหว่างธรรมชาติและวัฒนธรรม¹ เป็นความจริงที่ว่าเรื่อนร่างเกิดจากการสร้างสรรค์ของธรรมชาติ แต่เมื่อถือกำเนิดขึ้นแล้วเรื่อนร่างของมนุษย์ได้ถูกปรับเปลี่ยนประกอบสร้างความหมายโดยอาศัยบริบททางสังคมและวัฒนธรรมเป็นตัวแปรกำหนดตัวตนและหน้าที่ซึ่งในแต่ละท้องถิ่น ในแต่ละยุคก็จะมีทำให้ความหมายแตกต่างกันออกไป หรืออาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าเรื่อนร่างของมนุษย์นั้นเป็นสิ่งประกอบสร้างทางชีววิทยา และถูกจัดระเบียบจนกลายเป็นผลผลิตอันเกิดจากการประกอบสร้างทางสังคม (social construction) ด้วยเหตุนี้เรื่อนร่างรวมไปถึงการแสดงออกทางเรื่อนร่าง ไม่ว่าจะเป็นการสนทนาก็ดี การแสดงออกก็ปฏิกิริยาก็ดี หรือแม้แต่การรับประทานอาหารจึงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงปรากฏการณ์หรืออิทธิพลจากกระบวนการทางสังคมด้วยเช่นเดียวกัน

¹ Susan Bordo, *Unbearable Weight: Feminism, Western Culture and the Body*, (California: University of California Press, 1993), p.33.

ตามความเชื่อของปรัชญาตะวันตกยุคเก่า องค์ประกอบของมนุษย์ถูกจำแนกออกเป็น 2 ส่วน คือ “เรือนร่าง/ร่างกาย” (Body) และ “จิต/วิญญาณ” (Mind/Spirit) โดยองค์ประกอบทั้งสองนั้นมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันในลักษณะชั่วคราวข้าม (Dualism) กล่าวคือ เรือนร่างถูกให้ความสำคัญน้อยกว่าจิต จิตเป็นตัวควบคุมเรือนร่างโดยอาศัยหลักของเหตุผล ทั้งนี้เนื่องจากความเชื่อทางศาสนาคริสต์ที่ว่า จิตหรือวิญญาณนั้น เป็นสิ่งที่พระเจ้าประทานขึ้นมาอาศัยอยู่ภายในเรือนร่างของมนุษย์ ในขณะที่เรือนร่างเป็นสิ่งที่ถูกปรุงแต่งด้วยส่วนประกอบหลายชิ้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ และเมื่อส่วนประกอบใดๆ แยกจากกัน เรือนร่างจึงยอมแตกสลายและดับสูญไปตามกาลเวลา ทว่าจิตกลับเป็นอมตะ เพราะจิตนั้นเป็นหน่วยย่อยที่สุด ไม่ได้เป็นสิ่งปรุงแต่งจากส่วนประกอบใด จิตจึงไม่สูญหายเมื่อเรือนร่างดับสลายไป² จากการแบ่งแยกลำดับความสำคัญระหว่างเรือนร่างและจิตดังกล่าว ได้ถูกเชื่อมโยงไปยังการแบ่งแยก และให้คุณค่าความสำคัญระหว่างเพศ โดยผู้หญิงมักถูกมองว่ามีบทบาทสัมพันธ์กับเรือนร่างและผู้ชายมีบทบาทสัมพันธ์กับจิต³ ซึ่งการแบ่งแยกดังกล่าวนี้มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ อริสโตเติล (Aristotle) นักปราชญ์ชาวกรีกเห็นว่าผู้ชายนั้นอยู่เหนือกว่าผู้หญิง เพราะผู้หญิงมีเรือนร่างที่ผิดไปจากแบบในอุดมคติ (ideal type) ของมนุษย์ทั่วไป โดยเขามองว่าผู้หญิงนั้นเหมือนกับปีศาจ (monster) มีเรือนร่างที่ไม่ต่างกับผู้ชายทุกขพลภาพ (mutilated males) ด้วยเหตุนี้ผู้หญิงจึงต้องตกเป็นจำเลยของเรือนร่างตนเอง⁴ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสัมพันธ์กับแนวคิดเชิงจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) ที่พยายามชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างร่างกายและจิตใจ โดยฟรอยด์มองว่าความอ่อนแอของผู้หญิงนั้นมีสาเหตุมาจากการมีซูเปอร์อีโก้ (superego) ที่ด้อยกว่าผู้ชาย ส่งผลให้ผู้หญิงมีอาการอ่อนไหว ขาดเหตุผล และด้อยทางจริยธรรมมากกว่าเพศชาย โดยความด้อยกว่าดังกล่าวนี้เป็นผลอันเนื่องมาจากการพัฒนาซูเปอร์อีโก้ของผู้หญิง เด็กหญิงสังเกตเรือนร่างของตนเองกับเด็กชายแล้วพบว่าตนเองไม่มีองคชาติ ทำให้รู้สึกเหมือนกับว่าตนเองถูกตอน (castration) เป็นคนไม่เต็มตัว จึงเกิดความอิจฉาและปรารถนาที่จะมีองคชาติ อันส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกภายหลัง และเมื่อเติบโตขึ้นความรู้สึกปรารถนาขององคชาติดังกล่าวจะได้รับการตอบสนองทดแทนด้วยการมีบุตร แต่ถึงกระนั้นผู้หญิงก็ไม่สามารถพัฒนาซูเปอร์อีโก้ให้มีความเข้มแข็งเทียบเท่าผู้ชายได้ จากแนวคิดเหล่านี้จะเห็นได้ว่าเรือนร่างถูกเชื่อมโยงเข้ากับเพศ

² Rene Descarte, “Meditations On First Philosophy (1641)” in G.N.A. Vesey [ed.], *Body And Mind*, (London: George Allen and Unwin , LTD, 1964). p.33-34.

³ Sharlene Hesse-Biber, *Am I Thin Enough Yet?: The Cult of Thinness and The Commercialization of Identity*, (New York: Oxford University Press, 1996), p.5.

⁴ Ibid, p.18.

หญิงไปโดยปริยาย การให้คุณ ค่า และจำแนกความสำคัญระหว่างเพศโดยอาศัยเรือนร่างเป็นตัวกำหนดในลักษณะความสัมพันธ์เช่นนี้ เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ก่อให้เกิดอคติและบ่มเพาะความเชื่อแบบผูกขาด (stereotypical belief) ให้กับผู้หญิงเรื่อยมา

เรือนร่างของผู้หญิงถูกเชื่อมโยงเข้ากับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมมาตั้งแต่อดีต ผู้หญิงนั้นให้ความสำคัญกับเรือนร่างของตนเองเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะเรือนร่างเป็นสิ่งที่แบ่งแยกความแตกต่างทางกายภาพระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย และในขณะเดียวกันก็เป็นสิ่งที่บ่งบอก “ความเป็นหญิง” ได้ดีที่สุด เรือนร่างจึงกลายเป็น ปัจจัยสำคัญอันดับแรกในการใช้พินิจพิจารณา และตัดสินคุณค่าให้กับผู้หญิง ดังเห็นได้จากวินิพนธ์เกี่ยวกับความรักในราชสำนัก (courtly love) ของยุโรปสมัยศตวรรษที่ 16 หรือยุคอลิซเบธัน (Elizabethan Era) ที่มักจะชื่นชมความงามของผู้หญิงโดยมีรูปลักษณะภายนอกเป็นเครื่องบ่งชี้ใช้ตัดสินคุณค่า (value) หรือคุณธรรม (virtue) ที่อยู่ภายในจิตใจ

... if Saphyres, loe her eies be Saphyres plaine,
 if Rubies, loe hir lips be Rubies sound;
 If Pearles, hir teeth be pearles both pure and round;
 if Yuorie, her forhead yuory weene;
 if Gold, her locks are finest gold on ground;
 if siluer, her faire hands are siluer sheene,
 But that which fairest is, but few behold,
 her mind adordnd with vertues manifold.

(Excerpt from *Amoretti and Epithalamion* (1595): Sonnet XV)⁵

โคลงซอนเน็ต (sonnet) ข้างต้นเป็นการกล่าวชื่นชมความงามของผู้หญิง สรรเสริญเยินยออวัยวะส่วนต่างๆในเรือนร่างของเธอ ดวงตาสีฟ้าเป็นประกายราวกับนิล ริมฝีปากแดงราวกับทับทิม ฟันขาวดั่งไข่มุก ผิวสีขาวนวลราวกับงาช้าง ซึ่งความสวยงามเหล่านี้เองที่ทำให้กวี

⁵ Edmund Spenser, *Sonnet XV* [online], 26 February 2012, Available from : <http://www.kalliope.org/en/digt.pl?longdid=spenser2002020515>

มองเห็นและเข้าใจได้ว่าผู้หญิงคนนี้เปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จะเห็นได้ว่าเรือนร่างอันสวยงามของผู้หญิงกลายเป็นเครื่องหมายแสดงคุณค่าภายในจิตใจ

“ความสวยงาม” ที่เป็นตัวกำหนดคุณค่าผู้หญิงนั้นถูกประเมินผ่านสายตา ค่านิยม และบริบททางสังคม ซึ่งในแต่ละสถานที่ ในแต่ละยุคสมัยที่เปลี่ยนผ่านก็ จะแตกต่างกันออกไป เริ่มจากสมัยกรีกโบราณ (Ancient Greek age) ซึ่งเป็นยุคสมัยที่ผู้คนให้ความสำคัญกับการพบปะพูดคุย อภิปราย และแลกเปลี่ยนความคิดทัศนคติซึ่งกันและกันตามระบบแนวคิดแบบประชาธิปไตย การนิยมพบปะกันดังกล่าวส่งผลให้ผู้คนเริ่มมองเห็นความสำคัญ และหันมาใส่ใจกับรูปลักษณ์ของตนมากยิ่งขึ้น จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในสมัยกรีกพบว่า ความอวบอ้วนสมบูรณ์เป็นสิ่งที่คนกรีกมองว่าสวยงาม ดังเห็นได้จากทั้งภาพจิตรกรรม รูปปั้น หรือสถาปัตยกรรมต่างๆ ในสมัยนั้นมักเผยให้เห็นถึงเรือนร่างของผู้หญิงที่อ้วนอ้วนสมบูรณ์ มีหน้าท้องดูมีน้ำมีนวล ทั้งนี้เพราะเรือนร่างอันอวบอ้วนนั้นแสดงให้เห็นถึงการดูแลเอาใจใส่ตนเอง และการให้ความสำคัญกับการเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์เพื่อให้มีเรือนร่างที่สมบูรณ์สวยงาม ผู้หญิงที่มีรูปร่างอ้วนจึงได้รับการยกย่องและเป็นที่ยอมรับในสังคม

เมื่อเข้าสู่ยุคกลางหรือยุคมืด (Middle/Dark age) ซึ่งเป็นยุคที่ศาสนาคริสต์เข้ามามีอิทธิพลครอบงำวิถีชีวิตของผู้คนในเกือบทุกด้าน “ความสวยงาม” ของเรือนร่างจึงถูกกำหนดด้วยหลักคำสอนทางศาสนา กล่าวคือ เรือนร่างที่สวยงามเป็นสิ่งที่แสดงถึงความศรัทธา (faith) และการยึดมั่น (holy) ในหลักธรรมคำสอนอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้เนื่องจากในยุคกลางการอดอาหาร (fasting) ถือเป็นพิธีกรรมทางศาสนาที่มุ่งหวังผลทางด้านจิตใจมากกว่ามุ่งหวังผลด้านร่างกาย ซึ่งแตกต่างไปจาก การอดอาหาร (dieting) ในปัจจุบัน แนวคิดเกี่ยวกับการอดอาหารนั้น ถือเป็นส่วนหนึ่งในหลักคำสอนทางศาสนาคริสต์เพื่อให้ผู้คนใส่ใจในเรื่องการรับประทาน การดูแลรักษาร่างกายให้แข็งแรงเพื่อที่จะใช้ร่างกายในการบำเพ็ญบุญกุศลให้แก่ตนเองและเพื่อนมนุษย์ต่อไป⁶ ด้วยเหตุนี้เอง ผู้หญิงที่มีเรือนร่างผอมบางจึงถูกมองว่าสวยงาม เพราะความผอมบ่งบอกว่าพวกเธอเหล่านั้นมีความอดทนอดกลั้น มีความเพียรพยายามในการอดอาหาร และทรมานร่างกายจนซูบผอม แสดงให้เห็นถึงยึดมั่นศรัทธาในศาสนาอย่างเคร่งครัด

⁶ Naomi Wolf, *The Beauty Myth: How Images of Beauty Are Used Against Women*, (London: Vintage, 1991), p. 88-89.

ค่านิยมเรื่องความผอมถูกส่งผ่านต่อมาในสมัยวิคตอเรียน (Victorian age) หากแต่ในสมัยนี้ศาสนาคริสต์ไม่ได้เข้ามาบีบคั้นกับเรือนร่างมากดังเช่นยุคก่อน การประเมินคุณค่าความงามของผู้หญิงในยุคนี้ถูกกำหนดขึ้นจากบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ การขยายตัวอย่างรวดเร็วของระบบอุตสาหกรรมทำให้ผู้ชายต้องออกมาทำงานนอกบ้านเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว ในขณะที่ผู้หญิงยังคงทำงานอยู่กับบ้าน (domestic work) ซึ่งเป็นงาน เล็กๆ น้อยๆ ไม่ต้องตรากตรำทำงานหนักเช่นงานนอกบ้าน ผู้หญิงจึงถูกคาดหวังให้มีเรือนร่างที่บอบบางอ่อนแอ น่าทะนุถนอม เชื้อพียง และว่านอนสอนง่าย เรือนร่างอันเปราะบางนอกจากจะเป็นมาตรฐานความงามของผู้หญิงในสมัยนั้นแล้ว ยังถือเป็นหน้าเป็นตา เป็นการแสดงเกียรติภูมิของผู้ชายในฐานะผู้ปกครองคนในบ้านอีกด้วย ทั้งนี้เพราะความผอมบางและอ่อนแอแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของสามีหรือผู้ชายที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัวในการเลี้ยงดูผู้หญิงภายในบ้านของตนได้อย่างดี ผู้หญิงที่อยู่ภายใต้ปกครองจึงไม่ต้องทำงานหนักทำให้มีเรือนร่างชubbly บอบบาง และอ่อนแอ จากความเชื่อดังกล่าวทำให้ความผอมบางกลายเป็นค่านิยมที่แสดงถึงความเป็นผู้หญิงที่แท้จริง⁷ ส่งผลให้ผู้หญิงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มชนชั้นสูงให้ความสำคัญกับการดูแลเอาใจใส่เรือนร่างของตนเองมากเป็นพิเศษ ทั้งนี้เนื่องจากบุคลิกภายนอกที่สวยงามนั้นไม่เพียงแต่ส่งผลดีให้กับตนเอง หากแต่เป็นหน้าเป็นตาทางสังคมให้กับสามีหรือผู้ชายที่ทำหน้าที่เป็นผู้ปกครองบ้านด้วย และยังมีผู้หญิงที่อยู่ใต้ปกครอง บอบบางและอ่อนแอมากเท่าใดก็ย่อมได้รับการยกย่องมากยิ่งขึ้นด้วยเช่นกัน ผู้หญิงในสมัยวิคตอเรียนจึงมักให้ความสำคัญและพิถีพิถันในการดูแลรักษาบุคลิกภายนอกของตน ประกอบกับว่าในยุคสมัยนั้นเป็นยุคที่อุตสาหกรรมการทอผ้าขยายตัวอย่างกว้างขวาง แฟชั่นเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายจึงกลายเป็นปัจจัยเสริมที่เข้ามาช่วยในการดูแลรักษาเรือนร่าง เกิดค่านิยมในการสวมใส่เครื่องรัดเอว (corset) ที่ทำจากวัสดุหลากหลายประเภทจำพวกโครงเหล็ก กระดุกปลาวาฬ ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อใช้บีบรัดทรวงให้ดูเล็กที่สุด เอวที่คอดกิ่วนอกจากจะกลายเป็น มาตรฐานความงามสำหรับผู้หญิงแล้วยังสื่อให้เห็นถึงความหมายด้านกามารมณ์ เป็นสัญลักษณ์บ่งบอกถึงความจำนน การอาศัยพึ่งพิง และการตกอยู่ภายใต้อำนาจนิติของผู้หญิงในอีกทางหนึ่งด้วย⁸ ค่านิยมในการจำกัดควบคุมจัดการตกแต่งเรือนร่างเพื่อใช้ในการบ่งบอกฐานะและคุณค่าทางสังคมนั้น ทำให้เรือนร่างของผู้หญิงกลายเป็นพื้นที่ในการใช้แสวงหาผลประโยชน์ มีสภาพไม่แตกต่างไปจากของ

⁷ Ibid, p.23.

⁸ Ibid, p.24.

ไซร์หรือสินค้า การมีเรือนร่างอันผอมบาง จึงเท่ากับเป็นการโฆษณาชวนทำให้ “สินค้า” เป็นที่ดึงดูดใจมากยิ่งขึ้น

ต่อมาเมื่อเข้าสู่ต้นศตวรรษที่ 20 ผลจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมอย่างกว้างขวางในยุคก่อนหน้าส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยี สังคมเริ่มก้าวเข้าสู่ระบอบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม (Capitalism) อย่างเต็มตัว ผู้คนมีฐานะความเป็นอยู่และมีวิถีชีวิตที่สะดวกสบายมากยิ่งขึ้น พร้อมๆกันนั้นเองยังเกิดการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ สินค้าต่างๆออกวางจำหน่ายเป็นจำนวนมาก (mass production) เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตมนุษย์ในทุกๆด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีทางด้านสื่อมวลชนซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่เข้ามาช่วยสนับสนุนกลไกทางเศรษฐกิจแบบทุนนิยม สื่อมวลชนต่างๆทั้งสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ เป็นเครื่องมือที่สังคมใช้ในการเผยแพร่สาระความรู้ ความบันเทิง ในขณะที่เดียวกันก็ช่วยส่งเสริมการผลิตสินค้าควบคู่ไปกับการผลักดันให้คนในสังคมหันมาบริโภคสินค้าให้มากขึ้น โดยการใช้ กลวิธีส่งเสริมการขาย สร้างคำโฆษณาชวนเชื่อเพื่อให้สินค้าเป็นที่น่าสนใจและดึงดูดใจผู้บริโภค สื่อนั้นได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการสร้างรูปแบบชีวิต วางรากฐานระบอบความคิด ทัศนคติ ตลอดจนความเชื่อให้กับผู้คนในสังคม ซึ่งการสร้างระบอบความคิดดังกล่าวนี้หมายรวมไปถึงการสร้างมายาคติด้านความงามของผู้หญิงที่ว่า “ความผอมคือความสวย” ซึ่งต่อมากลายเป็นกรอบบรรทัดฐานทางสังคมที่ใช้กำหนดคุณค่าและมาตรฐานความงามของผู้หญิง

2.2 ผู้หญิงกับความอ้วนในนวนิยายซิดลิต

นวนิยายซิดลิตนั้นถือได้ว่าเป็นงานเขียนแขนงใหม่ที่กำลังเป็นที่นิยมอย่างสูงในกลุ่มนักอ่านที่เป็นผู้หญิง ทั้งนี้อันเนื่องมาจากทั้งรูปแบบเนื้อหาที่ทันสมัย ดึงดูดใจแก่ผู้อ่าน อีกทั้งบทบาทของตัวละครเอกหญิงนั้นก็แตกต่างไปจากงานเขียนของผู้หญิงในยุคก่อนอย่างสิ้นเชิง หากลองพิจารณาการนำเสนอภาพของตัวละครหญิงในงานวรรณกรรมยุคก่อนหน้าจะพบว่า ตัวละครเอกหญิงที่มีบทบาทสำคัญในเรื่องจะต้องมี “ความสวยงาม” ซึ่งในที่นี้หมายถึงความสวยงามทางกายภาพ (physical beauty) หรือการมีหน้าตาที่สวยงาม มีเรือนร่างที่ผอมบางแลดูอ่อนแอ ควบคู่ไปกับความสวยงามทางจริยธรรมภาพ (moral beauty) คือความมีคุณสมบัติเพียบพร้อมทั้งทางด้านพฤติกรรม มีกิริยามารยาท วาจาสุภาพ และได้รับการอบรมสั่งสอนที่ถูกต้องตามแบบ

บรรทัดฐานที่สังคมในสมัยนั้นกำหนดให้กับผู้หญิง ควบคู่ไปกับทางด้านสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ กล่าวคือตัวละครเอกหญิงส่วนใหญ่ต้องมีสถานะทางสังคมอยู่ในกลุ่มชนชั้นกลางขึ้นไป ซึ่งเป็นกลุ่มชนชั้นที่ได้รับการยอมรับในสังคม มิเช่นนั้นแล้ว หากว่าตัวละครหญิงมีคุณลักษณะไม่อยู่ในขอบเขตข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้น อาทิเช่น เป็นตัวละครหญิงที่มีหน้าตาซีเห่ รูปร่างสมบูรณ์อวบอ้วน เป็นกลุ่มชนชั้นล่างที่มีฐานะยากจน หรือเป็นคนผิวดำแล้วนั้น ก็มักจะถูกจัดวางให้มีบทบาทเป็นตัวร้าย เป็นกบฏผีปศาจ หรือไม่ก็เป็นตัวตลกน่าขบขันและอัปอายเสียมากกว่า แต่ทว่า ในนวนิยายซิคลิตนั้นกลับตรงกันข้าม บ่อยครั้งที่เรามักพบว่าตัวละครเอกเป็นผู้หญิงทั่วไปที่มีรูปร่างหน้าตาธรรมดา อาจมีรูปร่างอ้วนถ้วน เป็นคนผิวดำ / ผิวดี หรือเป็นผู้หญิงที่อยู่ในชนชั้นแรงงาน ฯลฯ ซึ่งลักษณะตัวละครดังกล่าวในวรรณกรรมประเภทอื่นนั้นมักจะมีบทบาทน้อย แต่ในนวนิยายซิคลิตตัวละครหญิงลักษณะดังกล่าว มีบทบาทไม่แตกต่างไปจากตัวละครเอกที่ ทั่วไปในนวนิยายประเภทอื่นๆเลย นอกเหนือจากนั้น ลักษณะท่าทางของตัวละครหญิงที่น่าขบขันชวนให้หัวเราะยังถูกนำเสนอออกมาในมุมมองที่แตกต่างออกไป กล่าวคือ นวนิยายซิคลิตไม่นำเสนอภาพของตัวละครเอกหญิงเหล่านั้นในลักษณะเชิงลบ ตรงกันข้ามกลับบรรยายเนื้อเรื่องให้มองเห็นว่าเป็นสิ่งธรรมดาสามัญที่พบเห็นได้โดยทั่วไป แตกต่างจากตัวละครเอกหญิงที่ปรากฏในวรรณกรรมประเภทอื่นๆที่มักแสดงให้เห็นแต่ความสมบูรณ์แบบและนำเสนอภาพแทนของ “ผู้หญิงดี” ผ่านตัวละครเอกหญิงแต่เพียงมุมเดียวเท่านั้น การสร้างตัวละครเอกหญิงที่มีพฤติกรรมตลกขบขันของนวนิยายซิคลิตนั้นเป็นการหยิบยกเอาเรื่องราวของผู้หญิงธรรมดาที่ไม่จำเป็นต้องเพียบพร้อมและสมบูรณ์แบบในทุกด้าน เชกเช่นเดียวกับผู้หญิงทั่วไปในสังคมนั่นเอง

อนึ่ง ภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่ปรากฏในนวนิยายซิคลิตนั้น อาจเป็นสัญญาณหนึ่งที่ทำให้เห็นถึงการตอบโต้ความเชื่อและมายาคติความงามอันมีพื้นฐานมาจากระบอบความคิดแบบชายเป็นใหญ่ ดังเห็นได้จากสร้างตัวละครเอกหญิงที่มีลักษณะอ้วนกลม หรือแม้แต่ไม่ได้มีหน้าตาสวยงาม เพราะความสวยงามเหล่านั้นเป็นสิ่งที่ถูกหล่อหลอมขึ้นมาจากแนวความคิดของเพศชาย เสมือนกับว่านวนิยายซิคลิตนั้นเป็นพื้นที่ในการแสดงอำนาจของผู้หญิง (Girl Power) ในยุคหลังสตรีนิยม (Postfeminism) ซึ่งอำนาจดังกล่าวอาจเป็นการตอบโต้การวิพากษ์แนวสตรีนิยมยุคแรก ที่นิยามความหมายของความเป็นหญิง (femininity) ว่าเป็นเพียงสัญลักษณ์ของความไร้ซึ่งอำนาจและการถูกกดขี่ข่มเหงของผู้หญิง ซึ่งสอดคล้องกับนักสตรีนิยมคลื่นลูกที่สอง (Second Wave

Feminists) ที่เชื่อว่าความเป็นหญิงนั้นเป็นผลผลิตสังเคราะห์ที่ผู้ชายเป็นผู้กำหนดขึ้น⁹ แนวคิดหลังสตรีนิยมมีความเชื่อว่า ความเป็นหญิงไม่ได้เป็นเพียงผลจากการการแบ่งแยก หรือถูกกดขี่ทางเพศ ผู้หญิงสามารถสร้างความเท่าเทียมกันทางเพศโดยไม่ต้องละทิ้งความเป็นหญิงได้ เพราะความเป็นหญิงเหล่านั้นไม่ได้เป็นสิ่งที่เพศชายสร้างขึ้น หากแต่เป็นการเลือก (choices) ที่จะเป็นของตัวผู้หญิงเอง ในแง่นี้ความเป็นหญิงจึงเหมือนกับเป็นตัวแทน (agency) ของอำนาจที่ผู้หญิงใช้ในการต่อรองทางความชอบธรรมของเพศสถานะ ดังเห็นได้จากภาพลักษณ์ของตัวละครเอกในนวนิยายซีกิลิตที่ฉีกกฎเกณฑ์แบบเดิมของนิยามความเป็นหญิง เนื่องจากความเป็นหญิงนั้นไม่จำเป็นต้องมีรูปร่างหน้าตาสวยงาม ไม่จำเป็นต้องมีกริยาเรียบร้อยหรือมีลักษณะใดลักษณะหนึ่งตามที่สังคมกำหนดและคาดหวังให้ผู้หญิงเป็น ตัวละครหญิงในนวนิยายซีกิลิตจึงเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม (cultural sign) ของการสร้างนิยามความหมายใหม่ให้กับอัตลักษณ์ความเป็นหญิงซึ่งอาจเป็นอัตลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากสัญญาความเป็นหญิงที่สร้างขึ้นจากวิธีปฏิบัติในรูปแบบที่หลากหลายได้ อาทิเช่น ภาพของผู้หญิงที่ปรากฏในนิตยสารแฟชั่น ตีพิมพ์บาร์บี้ การใช้เครื่องสำอางเสริมแต่งหน้าตา หรือ การเสริมเติมแต่งร่างกายผ่านทางกรทำศัลยกรรมพลาสติก เป็นต้น¹⁰

เช่นนั้นแล้วจะเห็นได้ว่า ภาพลักษณ์ของผู้หญิงกับภาพลักษณ์ของ “ความอ้วน” ในนวนิยายซีกิลิตนั้นถูกนำเสนอผ่านมุมมองรูปแบบใหม่กล่าวคือ “ผู้หญิงอ้วน” ไม่ได้ถูกมองในฐานะของความด้อยค่า ด้อยโอกาสทาง สังคม หรือถูกนำเสนอในเชิงเสียดสีเพื่อสร้างความตลกขบขันแต่เพียงอย่างเดียว ตัวละครเอกในนวนิยายซีกิลิตส่วนใหญ่โดยมากมักจะเป็นหญิงสาวธรรมดา มีลักษณะที่เหมือนกับบุคคลทั่วไปในสังคมที่ไม่ได้สมบูรณ์แบบในทุกด้าน หรือในบางครั้งอาจจะมีข้อเสียเป็นจำนวนมาก อาทิเช่น ขาดความมั่นใจในตนเอง ลักษณะท่าทางซุ่มซ่าม หรือแม้แต่พฤติกรรมที่ผิดศีลธรรม เช่น การลักขโมย การท่องเที่ยวยามราตรี การมีว่สุ่มสุราหรือแม้แต่ยาเสพติด เป็นต้น แต่การนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้หญิงอ้วนในลักษณะเหล่านั้น ไม่ได้มีเป้าหมายในลักษณะที่เป็นการเปรียบเทียบเสียดสี หากแต่เป็นการนำเสนอสภาพชีวิตและความ เป็นอยู่ตามความเป็นจริงในสังคม ซึ่งแตกต่างจากตัวละครหญิงในนวนิยายแนวชนบทหรือนวนิยายแนวโรแมนติกที่มักสังเกตได้ว่าตัวละครเอกหญิงนั้นจะมีลักษณะเด่นเฉพาะตัว อาทิเช่น รูปร่าง

⁹ Stéphanie Genz and Benjamin A. Brabon, *Postfeminism Cultural Texts and Theories*, (Edinburgh : Edinburgh University Press, 2009), p.77.

¹⁰ Ibid, p.78.

หน้าตาสะสวย มีฐานะและมีสถานภาพทางสังคมที่ดี หรืออาจจะมีบุคลิกส่วนตัวบางอย่างที่แตกต่างจากผู้หญิงอื่นโดยทั่วไปในสังคมยุคนั้น โดยที่แทบจะไม่มีนวนิยายแนวชนบทหรือนวนิยายโรแมนติกเรื่องไหนที่มีตัวละครเอกเป็นผู้หญิงอ้วนเลย ในขณะที่นวนิยายซิคลิตตัวละครหญิงอ้วนกลับถูกจัดวางในฐานะของ “วีรสตรี” (heroine) ได้รับบทบาทเป็นตัวเด่นหรือตัวเอกของเรื่อง มีความรู้และความสามารถ กล้าแสดงออกและไม่ยอมจำนนต่อกฎเกณฑ์ข้อกำหนดในสังคม สามารถจัดการกับปัญหาหรือแก้ไขสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในเรื่องได้ ในขณะเดียวกันนั่นเอง บ่อยครั้งที่ตัวละครหญิงในนวนิยายซิคลิตที่มีลักษณะเช่นเดียวกับตัวละครเอกของนวนิยายยุคก่อน กล่าวคือ ผอมสวย หรือมีฐานะและชาติตระกูลดีนั้น กลับถูกจัดวางอยู่ในกลุ่มของตัวละครฝ่ายร้ายเสียมากกว่า ยกตัวอย่างเช่น ในนวนิยายยุคก่อนเรามักจะเห็นตัวร้ายเป็นผู้หญิงแก่ รูปร่างลักษณะอ้วนกลม หน้าตาน่าเกลียด แต่ในนวนิยายซิคลิตปัจจุบันนั้น ตัวร้ายที่พบมักจะเป็นผู้หญิงสวย หน้าตาดี และมีรูปร่างผอมบาง เป็นต้น การที่ผู้วิจัยพิจารณาในลักษณะนี้มิได้หมายความว่า นวนิยายซิคลิตเป็นนวนิยายที่สร้างขึ้นมาเพื่อเสียดสีนวนิยายในยุคก่อนโดยการสร้างตัวละครเอกให้มีลักษณะราวกับด้อยค่ากว่าตัวละครอื่นๆ (anti-heroine) หากแต่มองว่านวนิยายซิคลิตนั้นนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้หญิงอ้วนจากมุมมองสองด้านตามแนวคิดแบบหลังสตรีนิยม กล่าวคือ การเป็นผู้ตกอยู่ภายใต้อำนาจ (subjected) และการเป็นทั้งผู้ถืออำนาจ (subject) ซึ่งในที่นี้คือการต่อรองความหมายทางสังคม รูปร่างที่อ้วนกลมนั้นอาจถูกมองว่าด้อยคุณค่าและขัดต่อชนบทและกฎเกณฑ์ทางสังคม แต่ในอีกมุมหนึ่งอาจหมายถึงการไม่ยอมจำนนต่อข้อกำหนดทางสังคม ความอ้วนแสดงให้เห็นว่าคุณค่าของคุณค่าไม่ยอมตกอยู่ภายใต้กรอบแห่งมายาคติ ความงามที่ไม่ยอมให้คนอื่นอ้วนนั่นเอง

2.3 การเมืองเรื่องความอ้วน (Fat Politics)

“การเมือง” ในที่นี้หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่นำไปสู่การตัดสินใจเพื่อใช้ในกลุ่มคน ซึ่งอาจจะเป็นกลุ่มคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวนี้เป็นไปในลักษณะเชิงอำนาจ (power relation) กล่าวคือ “การเมือง” นั้นเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงกันระหว่างกลุ่มคน (people) แนวคิด (concepts/ideas) และอำนาจ (power) ที่เป็นเช่นนี้เพราะธรรมชาติของคนนั้นเป็นสัตว์สังคมที่ต้องอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มก้อน การรวมตัวกันของคนหมู่มากอาจจะทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างกันได้ตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้ กลุ่มคนจึงต้อง

กำหนดแนวคิด สร้างกฎกติกาหรือข้อบังคับบางอย่างขึ้นมาใช้จัดระเบียบ กำหนดขอบเขตในการแบ่งแยกอำนาจปกครองระหว่างกัน ทั้งนี้โดยมีจุดประสงค์เพื่อควบคุมดูแลและสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยให้สังคม จากนิยามดังกล่าว ผู้วิจัยขอจำแนก “การเมืองของคนอ้วน” และ “การเมืองความอ้วน” ออกจากกันทั้งนี้เนื่องมาจากการพิจารณาจากมุมมองคนละด้านของกลุ่มคนสองประเภท นั่นคือกลุ่มคนส่วนใหญ่ในสังคมและกลุ่มคนอ้วนในสังคม ฉะนั้นเมื่อกล่าวถึง “การเมืองความอ้วน” ในมุมมองของผู้วิจัยจึงหมายถึง มโนทัศน์หรือรูปแบบความคิดที่สังคมและวัฒนธรรมกระแสหลักสร้างขึ้นมาเป็นกฎข้อบังคับ ตั้งกรอบมาตรฐานให้เรือนร่างของมนุษย์ผ่านทางการนิยามความหมายความอ้วน เป็นกระบวนการควบคุมทางสังคมที่สร้างอคตินิยมให้กับความอ้วน ในขณะที่ “การเมืองของคนอ้วน” นั้นหมายถึงกระบวนการหรือวิธีการที่กลุ่มคนอ้วนที่ถูกมองว่าเป็นคนกลุ่มน้อยในสังคมสร้างขึ้นมานิยามความหมายให้กับตนเอง หรืออีกนัยหนึ่งคือการโต้กลับกระบวนการควบคุมทางสังคม เป็นเครื่องมือต่อรองทางอำนาจกับกลุ่มคนในสังคมและวัฒนธรรมกระแสหลัก

การเมืองของความอ้วนนั้นเป็นการปกครองโดยใช้อำนาจเข้ามาจัดระเบียบ ควบคุม สร้างกรอบการดำเนินชีวิต และนิยามตัวตนของมนุษย์โดยอาศัยเรือนร่างเป็นสื่อกลาง ซึ่งเป็นกระบวนการอันสลับซับซ้อนและผสมผสานกันของอำนาจในการสร้างวาทกรรมหลายรูปแบบ อาทิ เช่น วาทกรรมทางการแพทย์ วาทกรรมความงาม ฯลฯ เพื่อกำหนดนิยามความหมาย และประเมินค่าของความอ้วนว่าเป็นสิ่งที่แสดงถึงความอัปลักษณ์ ความไม่สมประกอบของร่างกาย การดำเนินชีวิตที่บั่นทอนสุขภาพ หรือความเจ็บปวดทรมานร่างกาย ซึ่งการกระทำดังกล่าวเสมือนกับเป็นการบอกโดยนัยว่า คุณสมบัติของพลเมืองที่ดีในสังคมนอกจากจะต้องทำหน้าที่ตาม ที่สังคมกำหนดให้กับพลเมืองแล้ว ยังต้องมีลักษณะทางสรีระร่างกายตามกรอบมาตรฐานของสังคมอีกด้วย กล่าวคือต้องมีรูปร่างที่ “ไม่อ้วน” เพราะถ้าหากว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่งมี “รูปร่างอ้วน” แล้วนั้นหมายถึงการเข้าสู่การกลายเป็น “บุคคลทุกขพลภาพ” ของสังคมไปโดยปริยาย

โรสแมรี การ์แลนด์ ทอมสัน (Rose Marie Garland-Thomson) นักวิชาการผู้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความทุกขพลภาพของร่างกายได้กล่าวถึง “ความพิการ” ว่าเป็นส่วนหนึ่งของปฏิบัติการเชิงรูปธรรมในการสร้างความเป็ยเบนให้กับเรือนร่างของมนุษย์ เรือนร่างในทางสังคมจึงมีสถานภาพไม่แตกต่างไปจากสินค้าที่ต้องมีคุณสมบัติตามกฎเกณฑ์ข้อบังคับของสังคม

เช่นเดียวกับสินค้าที่ผลิตขึ้นตามความต้องการของผู้บริโภค¹¹ เช่นนั้นแล้ว “ความอ้วน” ในด้านหนึ่งจึงมีความหมายและสถานภาพทางสังคมเช่นเดียวกับ “ความพิการ” เพราะลักษณะทั้งสองต่างถูกข้อจำกัดทางด้านขนาดและสีระของเรือนร่างทำให้ไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม “คนอ้วน” และ “คนพิการ” จึงมีสภาพไม่แตกต่างไปจากสินค้าที่มีรอยตำหนิ หรือสินค้าที่ผลิตภัณฑืบรรจุขวดเบี้ยว เป็นสินค้าเกรดต่ำที่ต้องถูกคัดแยกออกไปนั่นเอง เช่นนั้นแล้วทั้งความอ้วนก็ดี หรือ ความพิการก็ดีนั้นก็ เป็น “กระบวนการ” ก่อรูปสำนึกและพฤติกรรมที่มนุษย์ในสังคมมีต่อความแตกต่างทางเรือนร่าง กระแสวัฒนธรรมหลักมองว่าคนพิการเป็นกลุ่มคนที่ต้องได้รับการช่วยเหลือ เป็นภาวะความผิดปกติหรือความเจ็บป่วยของบุคคล และเป็นภาระของสังคมเช่นเดียวกับคนอ้วน ที่ได้กลายเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ความอ้วนและความพิการนั้นไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้เสียทีเดียวเนื่องด้วยข้อจำกัดบางประการ อาทิเช่น คนในสังคมส่วนใหญ่มักมองว่าความพิการไม่ว่าจะเป็นความพิการตั้งแต่กำเนิด ความพิการจากอุบัติเหตุ หรือ ความพิการอันเนื่องมาจากอาการเจ็บปวดก็ดีนั้นเป็น “เหตุสุดวิสัย” และ “ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้” ในขณะที่ความอ้วนมักถูกมองว่าเป็นผลอันเนื่องมาจากมูลเหตุส่วนบุคคล ขาดการดูแลรักษา ร่างกายในเรื่องพฤติกรรมการกิน และผล จากสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่เสื่อมโทรมในสังคมเสียมากกว่า ดังเหตุได้จากภาพแทนของ ความพิการที่เผยแพร่ทางสื่อมักจะชักนำในความรู้สึก “เห็นอกเห็นใจ” หรือเกิดความรู้สึก “สงสาร” คนพิการที่เป็น “ผู้ด้อยโอกาส” ทางสังคม ในขณะที่ภาพแทนของความอ้วนที่เผยแพร่ส่วนใหญ่ นั้นมักจะออกมาในรูปแบบการล้อเลียนเสียดสี เย้ยหยัน และชวนให้ขบขัน อย่างไรก็ตามก็ดี แม้ว่า กฎเกณฑ์และข้อจำกัดทางสังคมที่มีผลต่อเรือนร่างนั้นจะมีความซับซ้อนอยู่บ้าง ทว่าการที่สังคมประเมินคุณค่าของคนโดยใช้ลักษณะทางกายภาพเป็นพื้นฐานนั้นต่างก่อให้เกิดการอบรมบ่มเพาะอคติ และปลูกฝังความคับแคบให้กับความคิดของมนุษย์ ไม่เพียงแต่มีผู้ได้โอกาสและผู้ด้อยโอกาส หากยังมีผู้ด้อยกว่าและอื่นๆตามมาอีกมากมาย ประกอบกับกฎเกณฑ์และข้อจำกัดทางสังคมที่มีผลต่อเรือนร่างนั้นเป็นสิ่งที่ไม่น่าอนตายตัว อีกทั้งยังสามารถเปลี่ยนแปลงเลื่อนไหลได้ตลอดเวลา ดังนั้นกลุ่ม คนต่างๆในสังคมจึงต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อให้ตนเองมีพื้นที่ในสังคม ด้วยการรวมกลุ่มสร้างสมาคมของตนเองขึ้นมา จนเกิดเป็นคนกลุ่มน้อยในกลุ่มวัฒนธรรมย่อยมากมายที่อยู่ภายใต้การปกครองและครอบงำทางอำนาจของกลุ่มคนในวัฒนธรรมกระแสหลัก

¹¹ Kathleen LeBesco, *Revolting Bodies? : The Struggle To Redefine Fat Identity*, (United States of America: University of Massachusetts Press, 2004). p.74.

ในสังคมที่ต่อต้านความอ้วน คนอ้วนจะสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้ก็ต่อเมื่อสร้างอัตลักษณ์หรือวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่มขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือในการต่อรองอำนาจกับกลุ่มคนส่วนใหญ่ที่ปฏิเสธความอ้วน ซึ่งลักษณะดังกล่าวคือ “การเมืองของคนอ้วน” ซึ่งเป็นกระบวนการในการรวมกลุ่มกันของคนอ้วน โดยอาศัยความผูกพันขั้นพื้นฐาน (primordial)¹² ซึ่งในที่นี้ก็คือ “ความอ้วน” ในการสร้างความรักและผูกพันของคนในกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน เรื่องของ “อารมณ์ความรู้สึกร่วม” ที่สมาชิกในกลุ่มมีต่อการถูกปฏิเสธจากสังคมกระแสหลัก จึงได้รวมกลุ่มกันสร้างอัตลักษณ์ของคนอ้วน (fat identity) เพื่อใช้เป็นฐานอำนาจในการเรียกร้องสิทธิให้กลุ่มพวกพ้องของตน (mobilizationist-instrumentalist)¹³ ซึ่งสิทธิที่กลุ่มคนอ้วนพยายามเรียกร้องนี้คือ “สิทธิของการเป็นคนปกติ” ที่คนทั่วไปพึงได้รับแทนที่การถูกแบ่งว่าเป็น “กลุ่มคนอ้วน” แต่เพียงเท่านั้น ลักษณะดังกล่าวนี้สอดคล้องกับแนวความคิดของเลเบสโก้ (LeBesco) ที่เห็นว่าการสัมพันธ์เชิงการเมืองของกลุ่มคนอ้วนนั้นน่าจะมีพื้นฐานมาจาก “ความคล้ายคลึง” ของการถูกมองว่าอ้วน และการดำรงชีวิตอยู่ในฐานะของคนอ้วน อันส่งผลให้เกิดการตระหนักรู้และประสบการณ์ร่วมของกลุ่มเพื่อใช้แบ่งแยกระหว่างกลุ่มของตน (Self) และกลุ่มของคนอื่น (Others) ทั้งในฐานะของผู้มีอำนาจ (subject) และผู้ตกอยู่ภายใต้อำนาจ (subjected) ไปพร้อมๆ กัน¹⁴

2.4 ผู้หญิงกับการเมืองเรื่องความอ้วน

ในงานเขียนของเลเบสโก้ (LeBesco) จากหนังสือ *Revolting Bodies: The Struggle To Redefine Fat Identity* ได้มีการพูดถึงการเชื่อมโยงระหว่างความอ้วนกับความเป็นควีเวิร์ (queerness) ของผู้หญิง โดยที่เธอกำลังถึงการที่ผู้หญิงมีเรือนร่างที่อ้วนนั้นส่งผลต่อความรู้สึก

¹² ผู้เขียนมองภาพการรวมกลุ่มของคนอ้วนโดยอาศัยแนวคิดเรื่องการรวมกลุ่มของชาติพันธุ์ ซึ่งจะใช้ความผูกพันขั้นพื้นฐาน อาทิ เช่น เรื่องของพื้นที่กำเนิด ศาสนา และเครือญาติ ซึ่งความผูกพันนี้จะนำไปสู่ความรู้สึกรักและผูกพันในกลุ่มของตน ตามแนวคิดของ Shils (1957) นักสังคมวิทยาชาวอเมริกัน อ้างถึงใน พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์, *ชาติพันธุ์และการเมืองเรื่องชาติพันธุ์ในสังคมไทย: เมื่อการมองและความรู้สึกเป็นฐานของการเมืองเรื่องของความแตกต่าง*, เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตร MPE ณ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาเขตรังสิต, 25 มิถุนายน และ 2 กรกฎาคม 2548, ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า 12.

¹³ Ibid.

¹⁴ Kathleen LeBesco, p.2.

ผิดปกติ (queer) อันเนื่องมาจากเรือนร่างที่ไม่สามารถเชื่อมโยงเข้ากับเพศสถานะได้ ในแง่หนึ่ง ความอ้วนนั้นก็สอดคล้องกับความผิดปกติทางเพศโดยเธอกล่าวว่า

Queer acceptance/activism and fat acceptance/activism have much in common, given that fatness may be read as a mere subset of queerness. Because fat people are not supposed to be sexy or sexual, “any sex involving a fat person is by definition ‘queer,’ no matter what the genders of any partners involved”¹⁵

จากแนวคิดของเลเบสโก้ดังกล่าว การมีเรือนร่างที่อ้วนนั้นไม่สามารถเชื่อมโยงเข้ากับเพศสถานะได้ทำให้ความอ้วนมีลักษณะเช่นเดียวกับความผิดปกติด้านอื่น และด้วยลักษณะดังกล่าว ส่งผลให้มองได้ว่าผู้หญิงอ้วนนั้นเป็นเสมือนการขัดขึ้นต่อต่อกฎเกณฑ์ทางสังคม เป็นการ เมือง อย่างหนึ่งซึ่งเลเบสโก้ใช้คำว่า “radical politicize”¹⁶ กล่าวคือความอ้วนนั้นขัดแย้งกับกรอบ ค่านิยมของสังคมกระแสหลักที่มองว่าความอ้วนไม่ดี และในขณะเดียวกันก็ขัดต่อความเป็นเพศ หญิง เพราะเชื่อว่าเรือนร่างที่อ้วนนั้นไม่ดึงดูดใจและไม่สามารถระบุถึงเพศสถานะได้ ในแง่หนึ่ง ผู้หญิงอ้วนนั้นถูกมองว่าเป็นการผลจากโต้กลับสังคมที่กดขี่ข่มเหง และรังแกผู้หญิงโดยการหันมา กินอาหารจำนวนมากๆ เพื่อที่จะได้อ้วน เป็นการก่อกบฏโดยอาศัยเรือนร่างเป็นตัวกลาง

ในสังคมบริโภคนิยมที่ต่อต้านความอ้วน ผู้หญิงอ้วนจะสามารถดำรงอยู่ในสังคมต่อไปได้ ก็ต่อเมื่อสร้างอัตลักษณ์ของกลุ่มตนเองขึ้นมา (Fat identity) เพื่อต่อรองกับแนวคิดและค่านิยมของ สังคมกระแสหลัก ซึ่งมีกระบวนการโดยยืนยันหรือตอกย้ำอัตลักษณ์ที่มีอยู่ร่วมกัน ซึ่งในที่นี้คือ ความอ้วน จากนั้นจึงริ่หรือสร้างความหมายของความอ้วน ที่สังคมกำหนด และนิยามความหมาย ของความอ้วนใหม่ว่าไม่เป็นสิ่งที่แย่มากอย่างที่สังคมบอก ยกตัวอย่างเช่น การศึกษาของ พอล แคม โฟส ผู้เขียนหนังสือเรื่อง “*The Obesity Myth: Why America's Obsession with Weight is Hazardous to Your Health*” ได้กล่าวถึงการบำบัดชนิดหนึ่งที่เรียกว่า “Controversial Therapy” ซึ่งแต่เดิมนั้นเป็นวิธีการเตรียมพร้อมสำหรับกลุ่มคนที่คิดว่าตนเองเป็น “เกย์” (gay-turn-to orientation) เพื่อเรียนรู้ที่จะยับยั้งความรู้สึกรักร่วมเพศ (learn not to feel homosexual

¹⁵ Ibid, p.88-89.

¹⁶ Ibid, p. 90.

desire) ซึ่งต่อมาได้มีการนำวิธีบำบัดนี้มาใช้กับกลุ่มคนที่เรียกว่า “Non-fat Obese” ซึ่งหมายถึง คนอ้วนที่ปฏิเสธว่าความอ้วนของตนเองนั้นเกิดจากการถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ หรืออีกนัยหนึ่ง คือ “คนอ้วน” (Obese) ที่ปฏิเสธว่าตนเองไม่ใช่ “คนอ้วน” (Fat) [เช่นเดียวกันกับกลุ่มคนรักร่วมเพศที่ เรียกว่า “Non-gay homosexual” หรือ “คนรักร่วมเพศ” (homosexual) ที่ปฏิเสธว่าตนเองไม่ใช่ “เกย์” (gay)] เพื่อเรียนรู้ที่จะยับยั้งความรู้สึกว่าตนเอง “อ้วน” (Fat) นั้นเอง¹⁷ ลักษณะที่บอกว่า ตนเองอ้วน / เป็นคนรักร่วมเพศ แต่ปฏิเสธว่าไม่ได้เป็นอย่างที่สังคมบอกดังกล่าวนี้เองที่เป็นการ สร้างอัตลักษณ์ของกลุ่มขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือในการต่อรองทางอำนาจกับสังคม

2.5 งานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนนี้เป็นการศึกษาถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอภาพของตัวละครเอกหญิง ในนวนิยายชิลิต จากการศึกษาพบว่าในประเทศไทยนั้นการทำวิจัยประเด็นเกี่ยวกับผู้หญิงในนวนิยายชิลิตมีอยู่น้อยมาก มีเพียงงานวิจัยชิ้นเดียวที่พูดถึงตัวละครเอกหญิงในนวนิยายชิลิตนั่นคือวิทยานิพนธ์เรื่อง *การนำเสนอภาพตัวละครเอกหญิงและค่านิยมในนวนิยายแนว Chick Lit ของอรณิชา รุ่งชัยมงคล สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล*¹⁸ ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาโดยใช้วิธีเก็บข้อมูลจากตัวละครเอกหญิงจากนวนิยายชิลิตจำนวน 8 เล่ม ได้แก่ *ไดอารี่ของบริดเจ็ต โจนส์, คำสารภาพของสาวนักช้อปฯ, เจไม่มาเจรักของฉันพร้อมมันเนย, Mr. Maybe คนไหนดี...ผู้ชายของฉัน, อู๋บ...สัมพันธ์ คนนี้ไม่ใช่เลย, คุณเก็บความลับได้ไหม, นางมารสวมปราด้า , และ คนที่ใช่ใกล้ๆ ตัว* โดยแยกการศึกษาวเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรกเป็นการศึกษาภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงด้านบุคลิกภาพทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม อีกส่วนหนึ่งเป็นการศึกษาถึงค่านิยมที่นำเสนอผ่านตัวละครเอกหญิงเหล่านั้น จากการศึกษาชี้ให้เห็นว่าบุคลิกภาพส่วนบุคคลของตัวละครเอกหญิงมีลักษณะแตกต่างกันไป ได้แก่ ไม่มั่นใจในตัวเอง มีน้ำใจและเอาใจใส่ ผู้อื่น พุดโกหก ตื่นเต้นวิตกกังวล คิดค้นผู้อื่น มองโลกในแง่ดี ไม่มีระเบียบ เก็บ

¹⁷ Paul Campos, *Fat and Identity Politics*, UCLA [online lecture], 26 January 2010. Available from <http://www.youtube.com/watch?v=x-GgXY0oLjl>

¹⁸ อรณิชา รุ่งชัยมงคล, *การนำเสนอภาพตัวละครเอกหญิงและค่านิยมในนวนิยายแนว Chick Lit*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสาร สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, 2549.

ความรู้สึกรู้สึก หนีปัญหา ทำตามใจตัวเอง คือตั้ง ฝืนกลางวัน ตรงไปตรงมา โกรธง่าย และทำตามผู้อื่น ส่วนบุคลิกภาพส่วนรวมของตัวละครเอกหญิงจะได้รับอิทธิพลจากสภาพสังคมของตัวละครได้แก่ ต้องการเป็นที่รัก รักสวยรักงาม และมุ่งมั่นประสบความสำเร็จ ในขณะที่พบว่าค่านิยมที่นำเสนอผ่านตัวละครเอกหญิงนั้นแบ่งออกเป็น 6 ด้าน โดยค่านิยมที่พบมากที่สุดคือค่านิยมทางเศรษฐกิจ ได้แก่ มีเงินมาก มีรสนิยมสูง ชอบผู้มีฐานะร่ำรวย และพึ่งพาอาศัยตัวเอง ต่อมาคือค่านิยมทางสุนทรียภาพ ได้แก่ มีรูปร่างผอมและชอบผู้มีรูปร่างหน้าตาดี ตามมาด้วยค่านิยมทางสังคม ได้แก่ มีคูรักก่อนอายุ 30 ปี และเลี้ยงดูลูกตามลำพัง และท้ายที่สุดคือค่านิยมหลักการ ได้แก่ เรียนรู้จากสื่อมวลชน ซึ่งจากการศึกษาวิจัยนี้ไม่พบค่านิยมทางการเมืองและค่านิยมทางศาสนา ทั้งนี้ ค่านิยมดังกล่าวนี้มีความสัมพันธ์กับสภาพสังคมที่เป็นต้นกำเนิดของนวนิยายชุดลิตในแต่ละเรื่อง

งานวิจัยดังกล่าวนี้เป็นการศึกษานวนิยายชุดลิตจากตัวบทที่แปลเป็นภาษาไทย อีกทั้ง ยังไม่ได้เป็นการเจาะจงศึกษาตัวละครเอกหญิงในด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ หากเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยดูจากองค์ประกอบโดยรวมที่ปรากฏอยู่ในนวนิยายชุดลิต ซึ่งไม่ได้มุ่งประเด็นไปถึงประเภทของงานเขียนชนิดนี้ว่าแตกต่างจากวรรณกรรมประเภทอื่นอย่างไร หากแต่ดูเพียงการนำเสนอตัวละครเอกหญิงได้แต่ละเรื่องเท่านั้น แต่ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับตัวละครเอกหญิงในนวนิยายชุดลิตในครั้งนี้ ผู้วิจัย มุ่งศึกษาไปที่ประเด็นเกี่ยวกับความอ้วนที่นวนิยายชุดลิตนำเสนอผ่านตัวละครหญิง โดยที่นอกจากจะศึกษาวิเคราะห์จากตัวละครเอกหญิงแล้ว ยังให้ความสำคัญกับความพิเศษและความแตกต่างของนวนิยายชุดลิตเมื่อเทียบกับวรรณกรรมประเภทอื่น เพื่อช่วยในการศึกษาวิเคราะห์ประเด็นเรื่องผู้หญิงกับความอ้วนให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

นิยามของความอ้วนกับการนำเสนอภาพตัวละครหญิงในนวนิยายชิลิต

ความอ้วนกลายเป็นปัญหาสำคัญของคนในยุคปัจจุบัน ในทางการแพทย์ ความอ้วนเป็นโรคภัยแรงที่คร่าชีวิตผู้คนทุกมุมโลก โดยเฉพาะในประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีค่อนข้างสูง จาก ข้อมูลสถิติที่เผยแพร่ตามสื่อต่างๆพบว่าในช่วงปี 90s เป็นต้นมาทั่วโลกมีผู้ป่วยเป็นโรคอ้วนจำนวนเพิ่มสูงขึ้นเป็นเท่าตัวเมื่อเปรียบเทียบกับในยุคก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้คนในเมืองหลวงหรือในเมืองใหญ่สำคัญของโลกมีอัตราการเติบโตของผู้ป่วยโรคอ้วนหรือมีน้ำหนักเกินมาตรฐานเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วไม่เพียงแต่ในประเทศแถบตะวันตกเท่านั้น หากยังรวมไปถึงประเทศทางแถบเอเชียด้วยเช่นกัน ปรากฏการณ์ดังกล่าวก่อให้เกิดการตื่นตัวเกี่ยวกับความอ้วนและนำไปสู่การรณรงค์ให้ประชากรหมั่นรักษาสุขภาพ โดยการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับพิษภัยของความอ้วนที่ไม่ได้เพียงแค่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ หากยังเป็นสาเหตุนำไปสู่อาการเจ็บป่วยและปัญหาด้านสุขภาพจิตอื่นๆตามมา ความอ้วนนอกจากจะส่งผลกระทบต่อปัจเจกบุคคลแล้วยังส่งผลกระทบต่อเชิงลบทางเศรษฐกิจของสังคมโดยรวม เพราะรัฐต้องรับภาระเรื่องค่าใช้จ่ายรักษาพยาบาลของประชากรที่เจ็บป่วย ในขณะที่เดียวกันกับการที่มีประชากรอ้วนทำให้รัฐขาดบุคลากรที่มี “คุณภาพ” อันเป็นปัจจัยสำคัญพื้นฐานในการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ ดังนั้นเมื่อเรากล่าวถึง “ความอ้วน” ก็มักจะถูกนำไปเชื่อมโยงเข้ากับความหมายในด้านลบอยู่เสมอ

“ความอ้วน” นั้นถือกำเนิดขึ้นมาจากการที่สังคมสร้างนิยามความหมายให้กับปัจเจกบุคคลโดยอาศัยเงื่อนไขร่างเป็นตัวกำหนด เป็นที่น่าสังเกตว่าประเด็นเกี่ยวกับความอ้วนที่มักถูกพูดถึงนั้นมักจะถูกตั้งขึ้นภายใต้บริบทของสังคมเมืองซึ่งเป็นสังคมที่เน้นการบริโภค “ความอ้วน” ได้กลายเป็นกลยุทธ์ทางการตลาดที่สำคัญที่สังคมบริโภคนำมาใช้ชักจูงและดึงดูดผู้บริโภคให้หันมาจับจ่ายใช้สอยสินค้าและบริการต่างๆมากขึ้น ดังเห็นได้จากโฆษณาสินค้าหรือบริการด้านต่างๆในปัจจุบัน เรามักเห็นคำว่า “อ้วน” ที่ถูกนำมาใช้เป็นคำโปรยประกอบการโฆษณาหรือระบุเฉพาะของตัวผลิตภัณฑ์อยู่เสมอ อาทิเช่น non-fat, low-fat, fat-free เป็นต้น นอกเหนือจากนี้แล้วการโฆษณาดังกล่าวยังมีการนำเอาความรู้ทางด้านการแพทย์มาช่วยสนับสนุนและกระตุ้นให้คนในสังคมเห็นว่าความอ้วนเป็นอันตรายทั้งต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิต ก่อให้เกิดผลเสียทั้งทางด้าน

บุคลิกภาพของปัจเจกบุคคลและการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นในสังคม ส่งเสริมให้คนในสังคมปฏิเสธความอ้วน ไม่ต้องการที่จะกลายเป็นคนอ้วน หรืออาจจะซ้ำร้ายยิ่งไปกว่านั้นคือมองว่าตนเองนั้นเป็นคนอ้วน ทั้งนี้ก็เพื่อเหตุผลทางด้านการตลาดกระตุ้นให้คนมีความต้องการที่จะซื้อสินค้าและบริการต่างๆที่มีการใช้คำโฆษณาว่าอ้างว่าช่วยป้องกันหรือไม่ทำให้ “อ้วน” ความอ้วนจึงกลายเป็นคำต้องห้าม แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นคำที่มักจะพบเห็นได้บ่อยที่สุด ซึ่งในความเป็นจริงแล้วทั้ง “ความอ้วน” และ “คนอ้วน” นั้นก็ล้วนแล้วแต่ถูกประกอบสร้างขึ้นจากสังคมเมือง

สังคมเมืองนั้นมีกระบวนการจัดแบ่งคนออกเป็นกลุ่มต่างๆ โดยอาศัยปัจจัยทางด้านสถานภาพทางสังคม ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ รวมไปถึงปัจจัยทางด้านรูปลักษณะภายนอก ทั้งนี้เพื่อเอื้อต่อการควบคุมทางสังคม และในขณะเดียวกันก็ช่วยส่งเสริมและเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้ไหลเวียนอยู่ต่อไปได้ ที่กล่าวเช่นนี้เพราะเราสามารถสังเกตได้ว่า ไม่ว่าจะเป็สินค้าต่างๆก็ดี หรือบริการต่างๆก็ดี นั้นมักจะระบุประเภทกลุ่มผู้ซื้อเป้าหมายอย่างชัดเจน ยกตัวอย่างเช่น ผลิตภัณฑ์ความงามสำหรับผู้หญิงและผู้ชาย อาหารเสริม ลดน้ำหนักสำหรับคนอ้วนหรือคนที่วิตกกังวลเรื่องน้ำหนัก ซึ่งก็อาจแบ่งแยกออกเป็นสำหรับผู้ชายและผู้หญิง หรือแม้แต่ น้ำหนักเกินมากหรือน้อยได้อีกด้วย จะเห็นได้ว่าคำจำกัดความประเภทกลุ่มคนดังกล่าว นั้นเอื้อประโยชน์ต่อกระบวนการบริโภคนิยมในสังคมเมือง “ความอ้วน” ในสังคมเมืองจึงถือกำเนิดขึ้นมาพร้อมกับคำจำกัดความในแง่ลบทั้งนี้เพื่อกระตุ้นให้ผู้คนสรรหาสินค้าและผลิตภัณฑ์ต่างๆมาใช้ด้วยเกรงว่าตนเองจะกลายเป็น “คนอ้วน” ในสังคม “คนอ้วน” นั้นนอกจากจะถูกมองในแง่ลบเกี่ยวกับรูปลักษณะภายนอกและสุขภาพพื้นฐานของตัวบุคคลแล้ว ยังมีผลกระทบต่อการใช้ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมด้วยเช่นกัน จากการศึกษาของ ของคอสโรว (Cossrow) ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่างผู้ที่มีน้ำหนักเกินกับผู้ที่มีน้ำหนักอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความเห็นตรงกันว่าผู้ที่มีน้ำหนักเกินมักจะถูกเลือกปฏิบัติทั้งจากคนในสังคม และจากผู้มีอำนาจหรือเจ้าหน้าที่รัฐ ทั้งนี้ เนื่องมาจากขนาดของเรือนร่างที่ใหญ่เกินมาตรฐาน ซึ่งเป็นผลมาจากอคติที่มีต่อความอ้วน กระบวนการทางสังคมได้สร้างนิยามให้กับ “คนอ้วน” ว่าเป็นคนไร้ซึ่งสมรรถภาพ ไม่มีความสามารถในการผลิต ขาดความเพียรพยายามอดสาหะ ไม่มีระเบียบวินัย จิตใจโลเล ตัดสินใจเรื่องต่างๆด้วยตนเองไม่ได้ อีกทั้งยังเป็นคนเฉื่อยชา จึงมักไม่ค่อยประสบความสำเร็จในชีวิต¹ จะเห็นได้ว่าคำว่า “อ้วน” นั้นเป็นผลผลิตที่เกิดขึ้นจากสังคมเมือง “คนอ้วน” ถูกสร้าง

¹ Nicole H.F. Cossrow, Robert W. Jeffery, and Maureen T. McGuire, “Understanding Weight Stigmatization: A Focus Group Study”, *Journal of Nutrition Education*, Vol. 33, Issue. 4 (July-August 2001): p. 208-214.

ขึ้นภายใต้กรอบของสังคมที่มองว่า “ความอ้วน” เป็นสิ่งไม่ดี สังคมกำหนดนิยามความอ้วนสร้าง ความแปลกแยกระหว่างบุคคลกับเรือนร่างของตนเอง และระหว่างตนเองกับบุคคลอื่นในสังคม แต่ ในขณะที่เดียวกันก็ปิดบังกระบวนการสร้างนิยามดังกล่าวโดยอ้างเหตุผลว่า “ความอ้วน” เกิดขึ้นมา จากตัวบุคคลเอง “คนอ้วน” ถูกทำให้เข้าใจว่าเรือนร่างของตนนั้นไม่ดี และแตกต่างจากคนอื่นใน สังคม

แม้ว่าในสังคมเมืองนั้นปัจจัยทางด้านรูปลักษณะภายนอกเป็นสิ่งที่สำคัญเกือบเป็นอันดับ ต่ำนๆในการใช้ชีวิต แต่เรามีอาจปฏิเสธได้เลยว่าปัจจัยด้านรูปลักษณะดังกล่าวนั้นแตกต่างกันโดย อยู่ภายใต้กรอบข้อกำหนดทางเพศ สังคมมักคาดหวัง ให้ผู้หญิงดูดีอยู่ตลอดเวลา ต้องรักษา รูปร่างหน้าตาให้สวยงาม แตกต่างจากผู้ชายที่ การคาดหวังทางสังคมมักมุ่งประเด็นไปในเรื่องการ งานและสถานภาพทางสังคมมากกว่ารูปร่างหน้าตา ในแง่หนึ่ง เรื่องของผู้หญิงกับความงามด้าน รูปลักษณะนั้นเป็นมายาคติที่อยู่กับสังคมมายาวนาน ผู้หญิงมักจะถูกเพ่งเล็งและตรวจสอบ เรือนร่างด้วยสาเหตุที่ว่าเรือนร่างนั้นเป็นสิ่งที่ใช้กำหนด “ความเป็นหญิง” ภายใต้บริบทของ สังคมเมืองนั้นประเด็นเกี่ยวกับเพศหญิงและรูปลักษณะภายนอกเป็นสิ่งที่ถูกนำมาเล่าใหม่ ตอกย้ำ ค่านิยมความงามซ้ำแล้วซ้ำเล่า ความ สวยของผู้หญิงถูกประกอบสร้างความหมายขึ้นมาใหม่เพื่อ ช่วยส่งเสริมสังคมบริโภคนิยม ทั้งนี้เพราะผู้หญิงนั้นเป็นกลุ่มเป้าหมายทางการค้าที่สำคัญ ผู้หญิง กับการบริโภคหากอ้างอิงจากบทบาทของผู้หญิงตั้งแต่อดีตแล้วจะพบว่า ผู้หญิงนั้นมีบทบาท สำคัญในบ้าน มีหน้าที่เป็นเมียและแม่ ดูแลปรนนิบัติสามีและลูก อีกทั้งยังเป็นผู้ควบคุมดูแลทุก เรื่องภายในบ้าน และ หนึ่งในหน้าที่นั้นคือการจ่ายตลาดหรือการซื้อของกินของใช้ให้กับคนในบ้าน นั้นเอง ผู้หญิงจึงเป็น ผู้ที่ถืออำนาจในการซื้อทำให้กลายเป็นกลุ่มเป้าหมายทางการค้าอันดับต้นใน สังคม รูปลักษณะและความอ้วนจึงถูกหยิบยกขึ้นมาสร้างเป็นประเด็นเฉพาะเจาะจงไปที่ผู้หญิง ทั้งนี้เพื่อช่วยส่งเสริมการบริโภคสินค้าและบริการต่างๆให้มากขึ้น ด้วยเหตุนี้ “ผู้หญิงอ้วน” ใน สังคมเมืองนั้นจึงเป็นกระบวนการสร้างความหมายทางสังคมที่เอื้อประโยชน์ต่อระบอบเศรษฐกิจ ในสังคมนั่นเอง

สำหรับในนวนิยายที่คัดเลือกมานั้นล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคมเมือง ตะวันตก โดยฉาก และเนื้อหาส่วนใหญ่บรรยายสภาพสังคมเมืองขนาดใหญ่ในสหรัฐอเมริกา ได้แก่ นิวยอร์ก, วอชิงตัน ดีซี, ชิคาโก และ แคลิฟอร์เนีย ผู้เขียน (ซึ่งเป็นผู้หญิงอ้วนและอาศัยอยู่ ในเมืองเหล่านั้น) นำเสนอภาพสังคมอเมริกันที่เต็มไปด้วยความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและ

เทคโนโลยี วิถีชุมชนเมืองอเมริกันร่วมสมัยที่ใช้ชีวิตผูกติดกับความสะดวกสบายในเมืองหลวง การจับจ่ายใช้สอยอาหาร เสื้อผ้า และของใช้สอยต่างๆ ที่กลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของคนในเมืองใหญ่ สินค้าต่างๆ ถูกวางขายเรียงรายเคลื่อนท้องถนนกลายเป็นเรื่องชินตา ผู้เขียนสะท้อนภาพสังคมตะวันตกร่วมสมัยผ่านมุมมองของตนเอง (self-reflective) วิพากษ์สังคมภายใต้ระบบบริโภคนิยมที่ให้ความสำคัญกับรูปลักษณ์ภายนอก หน้าตา เสื้อผ้า และสถานภาพทางสังคม ผู้คนมักจะถูกตัดสินกัน ที่การบริโภคมมากกว่าตัวตนและชนชั้นของมนุษย์ในสังคมแสดงออกผ่านทางเรือนร่าง ปัจจัยภายนอก และการจับจ่ายใช้สอย อีกทั้งความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนในเมืองส่วนใหญ่มักยังเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดไว้แล้วจากสถานะทางสังคม อาทิเช่น เจ้านายกับลูกน้อง เพื่อนร่วมงานกับเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น ครอบครัวที่ปรากฏในนวนิยายก็ล้วนแล้วแต่เป็นครอบครัวเดี่ยว มีพ่อ แม่และลูก ที่ไม่ค่อยจะได้พบหน้ากันนัก เนื่องจากต้องออกไปทำงานนอกบ้านทุกวัน หรือมิเช่นนั้นก็เป็นหญิงสาวโสดที่อาศัยอยู่คนเดียวในเมือง เลิกงานก็กลับบ้าน การดำเนินชีวิตเป็นแบบเดิมซ้ำไปซ้ำมาทุกวัน แสดงให้เห็นถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนในเมืองที่ต้องทำมาหากิน เลี้ยงปากท้อง และต้องแข่งขันกันเองอยู่ตลอดเวลา การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมจึงเป็นไปได้น้อย สิ่งที่เข้ามาแทนที่คือสื่อมวลชนรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ นิตยสาร หนังสือต่างๆ รวมไปถึง อินเทอร์เน็ต ที่เป็นตัวกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร สร้างปฏิสัมพันธ์และบอกเล่าความเป็นไประหว่างบุคคลในสังคมด้วยกัน ในนวนิยายซิคคิลิจะเห็นได้ว่าสื่อเข้ามามีบทบาทสำคัญในการใช้ชีวิตของตัวละคร เป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงตัวละครหรือคนในสังคมเข้าด้วยกัน อีกทั้งยังเป็นแหล่งเผยแพร่ข้อมูลทางสังคมให้คนในสังคมรับรู้ก็ด้วย สิ่งหนึ่งที่สื่อมักจะนำเสนอให้กับคนในสังคมตามที่ปรากฏในนวนิยายนั้นคือ “ความงามและการมีสุขภาพที่ดี” อันเป็นมูลเหตุสำคัญที่ทำให้คนในสังคมเฝ้าระวัง ดูแลรักษาเรือนร่างของตนเองอยู่ตลอดเวลา เพราะเรือนร่างที่ดีนั้นไม่เพียงแต่แสดงให้เห็นถึงความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย หากยังเป็นความสวยงาม เป็นสิ่งที่เชิดหน้าชูตาและบ่งบอกสถานะทางสังคมของบุคคล

สภาพของสังคมและวิถีชีวิตของผู้คนในเมืองที่ถูกนำมาใช้เป็นฉากหลักในนวนิยายนั้น ในแง่หนึ่งนอกจากจะเป็นการสะท้อนภาพของสังคมเมืองกับระบบบริโภคนิยมแล้ว ยังเป็นการวิพากษ์สังคมเมือง ซึ่งให้เห็นถึงกระบวนการสร้างนิยามความหมายของความอ้วน สังคมเมืองผลิต “คนอ้วน” ขึ้นมา ในขณะที่เดียวกันก็ปิดบังซ่อนเร้นกระบวนการสร้าง “คนอ้วน” โดยนำเอาวาทกรรมทางด้านกายภาพและความงามมาสร้างเหตุผลบดบังว่า “ความอ้วน” เป็นมูลเหตุอันเกิดขึ้นมาจากปัจเจกบุคคลเอง ตัวละครหญิงในนวนิยายสะท้อนให้เห็นภาพของมายาคติความ

งามที่เลื่อนไหลอยู่ในสังคม ประเด็นเรื่อง “ความอ้วน” กลายเป็นสิ่งที่ถูกให้ความสำคัญและกลายเป็นตัวกำหนดรูปแบบวิถีชีวิตของผู้หญิงในสังคมเมือง ซึ่งในบทรบนี้ผู้วิจัยจะทำการศึกษาวเคราะห์สภาพสังคมในนวนิยายเพื่อดูว่าบริบททางสังคมและวัฒนธรรมนั้นส่งผลต่อการนิยามความหมายความของอ้วนในลักษณะใด และการสร้างนิยามความหมายความอ้วนรูปแบบดังกล่าวส่งผลกระทบต่อตัวละครต่างๆอย่างไร

3.1 สังคมเมืองกับรูปแบบการใช้ชีวิตของตัวละคร

นวนิยายซิคิลิตีที่คัดเลือกมานั้นมีการดำเนินเรื่องราวอยู่ในเขตเมืองใหญ่ของสหรัฐอเมริกา ได้แก่ นิวยอร์ก จากเรื่อง *Size 12 Is Not Fat*, วอชิงตัน ดีซี จากเรื่อง *How to Cook a Tart*, ชิคาโก จากเรื่อง *I'm Not The New Me*, และแคลิฟอร์เนีย จากเรื่อง *Conversations With the Fat Girl* สภาพความเป็นอยู่ของคนในสังคมเมืองถูกนำเสนอผ่านวิถีการดำเนินชีวิตของตัวละครในแต่ละเรื่อง ซึ่งโดยมากมักอยู่ในของกลุ่มชนชั้นกลางของสังคม โดยทั่วไปแล้วนวนิยายซิคิลิตีเกือบทุกเรื่องมักจะสร้างฉากให้อยู่ในเมืองเป็นส่วนใหญ่ ในแง่หนึ่งอาจเป็นเพราะสภาพความเป็นเมืองสะท้อนวิถีชีวิตของผู้หญิงปัจจุบันจากมุมมองของผู้เขียนซึ่งเป็นผู้หญิงที่อาศัยอยู่ในเมือง เป็นการเปิดเผยให้เห็นถึงการดำเนินชีวิตประจำวันได้ครบทุกด้านและสมจริง ซึ่งอาจมาจากประสบการณ์ตรงของตัวผู้เขียนเอง สะท้อนให้เห็นความเป็นอยู่ของผู้หญิงในเมืองไม่ว่าจะเป็นด้านการทำงาน ความรัก งานอดิเรก หรือกิจกรรมสันทนาการและการเข้าสังคมต่างๆ

ภาพสังคมเมืองขนาดใหญ่ที่เต็มไปด้วยความสะดวกสบาย ผู้คนอาศัยอยู่กันอย่างแออัดหนาแน่น ตามท้องถนนเต็มไปด้วยยานพาหนะ ร้านค้า และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ จนเรียกได้ว่ากลายเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของคนในสังคมเมืองนั้นถูกนำเสนอผ่านการบรรยายและคำบอกเล่าผ่านการใช้ชีวิตของตัวละคร

The first thing I see when I turn the corner onto Washington Square West is a fire engine pulled up on the side walk. The fire engine is on the sidewalk instead of in the street because there's this booth selling tiger-print thongs for five dollars each- a bargain, actually, except that when

you look closer, you can see that the thongs are trimmed with the black lace that looks as if it might be itchy if it gets, well, you-know-where— blocking the street.²

จากข้อความข้างต้นผู้อ่านสามารถเห็นภาพความเป็นอยู่ที่วุ่นวายและแออัดของสังคม เมืองวอชิงตันผ่านคำบอกเล่าของตัวละครเฮเธอร์ที่เธอพูดถึงการใช้ชีวิตประจำวันในการไปทำงาน ต้องเดินผ่านย่านการค้าต่างๆซึ่งเต็มไปด้วยผู้คนพลุกพล่าน และแม้แต่ถนนก็ยังมีการ ตั้งร้านขายสินค้ากีดขวางการจราจร

นอกเหนือจากความเป็นอยู่ที่แออัดแล้ว ภาพของสังคมเมืองที่ปรากฏในนวนิยายยัง สะท้อนให้เห็นถึงการใช้ชีวิตประจำวันและความเป็นอยู่ที่เร่งรีบของคนในสังคมเมือง ดังเห็นได้จาก อาหารการกินที่มักจะพึ่งพาอาศัยร้านอาหารฟาสต์ฟู้ด (fast food) หรือร้านสะดวกซื้อต่างๆมากกว่า จะเป็นการทำกินเองภายในครัวเรือน ทั้งนี้เพราะความสะดวกและสามารถหาซื้อได้ง่ายตาม ร้านค้าข้างทางที่มีอยู่ทุกมุมถนน และที่น่าสังเกตคือบ่อยครั้งที่ตัวละครมักจะพูดถึงอาหารโดย เรียกจากชื่อยี่ห้อ/ร้าน ของอาหารมากกว่าที่จะเป็นการเรียกชื่อตัวอาหารเอง แสดงให้เห็นถึง ทัศนคติการบริโภคสัญชาตญาณที่สอดแทรกและกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับวัฒนธรรมคนเมือง

...a walk to Murray's Cheese Shop on Blecker to see what kind of sandwich they have on special for lunch takes ten minutes. And a walk from Murray's over to Betsey Johnson on Wooster to see what's on sale (love her stretch velvet!): another ten minutes. And a walk from Betsey's over to Dean & DeLuca on Broadway for an after-lunch cappuccino and to see if they have those chocolate-covered orange peels I like so much: another ten minutes.³

จากข้อความข้างต้น เป็นฉากที่เฮเธอร์เล่าถึงวิถีชีวิตในการกินของเธอ ซึ่งอาหารส่วนใหญ่ ก็มักจะเป็นบรรดาร้านอาหารฟาสต์ฟู้ดข้างถนนระหว่างที่เธอเดินทางไปทำงาน สภาพความเป็นอยู่

² Meg Cabot, *Size 12 is Not Fat*, (London: Pan Books, 2006), p. 9.

³ Ibid, p.2.

ที่เร่งรีบในสังคมเมื่อนั้นส่งผลให้คนต่อวิถีชีวิตในการกิน จะเห็นได้ว่าคนเมืองอย่างตัวละครเฮเธอร์ นั้นมักใช้ชีวิตผูกอยู่กับเหล่าอาหารสำเร็จรูปหรืออาหารจานด่วนที่สามารถซื้อหาตามข้างทางได้อย่างสะดวก ในแง่หนึ่งสภาพของสังคมเมืองดังกล่าวนี้ อาจยังสะท้อนให้เห็นถึงมูลเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความอ้วน ทั้งนี้ไม่เพียงแต่การสร้างมายาคติความงามขึ้นมาเพียงอย่างเดียว แต่อาจรวมไปถึงสภาพสังคมที่กดดันและบีบคั้นส่งผลทำให้ผู้คนแข่งขันกันทำมาหากิน ไม่ได้มีเวลามาสนใจเรื่องอาหารประกอบกับวิถีชีวิตที่เร่งรีบ ทำให้การเลือกกินอาหารจานด่วนกลายเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

นอกเหนือจากการบรรยายภาพร้านค้าและวิถีชีวิตความเป็นอยู่อันเร่งรีบของคนในสังคมแล้ว สังคมเมืองในนวนิยายยังสะท้อนให้เห็นสภาพปัญหาของคนในสังคม ท่ามกลางแสงสีและความทันสมัยเหล่านั้นยังสอดแทรกย่านแหล่งเสื่อมโทรมของ คนจรจัดไร้บ้าน การเสพยาหรือซื้อขายยาเสพติดตามท้องถนน หรือย่านชุมชนแออัดที่พบเห็นได้บ่อยจนกลายเป็นเรื่องชินตา

We turn the corner onto Waverly Place, and one of the Rastafarians approaches, hoping, I guess, that I'd change my mind at last would take him up on his offer of "Smoke? Smoke?" Instead of ignoring him and answering my question, Jordan snarls, "Back off!" at the drug dealer, who really isn't a very threatening presence, I mean, I'm way taller and probably twenty pounds heavier than he is. No wonder the poor guy looks so surprised at Jordan's outburst.⁴

จากข้างต้นเป็นฉากที่จอร์แดนเดินไปส่งเฮเธอร์ที่บ้านพัก ในระหว่างทางนั้นทั้งสองเห็นภาพคนจรจัดที่นั่งและนอนเรียงรายอยู่ข้างถนนยามค่ำคืน หรือแม้แต่คนค้ายาที่พยายามจะเข้ามาขอบุหรี่สูบ แต่ปฏิกิริยาของตัวละครทั้งคู่ไม่ได้รู้สึกตระหนกตกใจกับสิ่งที่เห็น เฮเธอร์ไม่ได้รู้สึกหวาดกลัวกับการปรากฏตัวของคนค้ายานั้น เช่นเดียวกับจอร์แดนที่ไล่ตะเพิดคนค้ายาอย่างไม่ได้รู้สึกอะไรมากไปกว่าความรำคาญ นี่เองด้วยทั้งคนจรจัดคือคนค้ายาก็ดีนั้นเป็นสิ่งที่เห็นอยู่เป็นประจำในชีวิตประจำวันของคนทั้งคู่ แต่ทว่า ท่ามกลางความเคยชินนั้นกลับแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกแปลกแยกระหว่างตัวละครกับสังคมในเมือง เพราะถึงแม้ว่าภาพความเสื่อมโทรม

⁴ Ibid, p.169.

ดังกล่าวนั้นจะเป็นเรื่องปกติที่พบเห็นได้ทั่วไป แต่ตัวละครหรืออีกนัยหนึ่งคือภาพแทนของคนในสังคมเองนั้นก็ไม่ได้รู้สึกพอใจ หรือมองว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของความเสื่อมโทรมดังกล่าว ที่ก็นับว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของชีวิตในสังคมเมือง

สภาพสังคมที่ผู้เขียนนำเสนอผ่านการบรรยายฉากในนวนิยายชุดลิตนั้น ไม่เพียงแต่บ่งบอกสภาพความเป็นอยู่และการดำรงชีวิตของผู้คนในเมืองแถบตะวันตก หากยังแฝงไว้ด้วยความหลากหลายทางค่านิยมตามยุคสมัยของผู้คน อาทิเช่น ความนิยมทางด้านอาหารหรือสินค้าแฟชั่น การเลือกรูปแบบการดำเนินชีวิตและกิจวัตรประจำวัน เป็นต้น รวมไปถึงความเหลื่อมล้ำ ทางชนชั้น การแบ่งแยกคนรวย คนจน และคนจรจัด และสภาพความเป็นอยู่ของคนในเมืองมีความแตกต่างหลากหลายด้วย ลักษณะดังกล่าวช่วยทำให้เห็นรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความหลากหลายทางชนชั้นและวัฒนธรรม รวมไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับการบริโภคที่กลายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับวิถีชีวิตของคนในสังคมเมือง

ดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่าสังคมเมืองเป็นสังคมที่เน้นการบริโภคเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพื่อรองรับความก้าวหน้าในด้านการผลิตของอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีที่นับวันจะเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว เมื่อการผลิตสินค้ามีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น จึงจำเป็นต้องกระตุ้นให้คนมีความต้องการที่จะซื้อสินค้าให้มากขึ้น โดยอาศัยการโฆษณาผ่านสื่อและการโฆษณาที่เผยแพร่ภาพเชื่อชวนให้ผู้บริโภคมีความต้องการซื้อสินค้าอย่างไม่จำกัด กลยุทธ์ที่ใช้กระตุ้นให้ผู้บริโภคหันมาจับจ่ายใช้สอยสินค้าให้มากขึ้นคือ การผลิตหรือสร้างนิยามความหมายของปัจเจกบุคคลเช่นเดียวกับคุณสมบัติสินค้า ซึ่งถือเป็นรูปแบบการมองตัวบุคคลในแง่สัญลักษณ์ของอำนาจ สถานะทางสังคม บ่งบอกถึงความมีรสนิยม การมีเรือนร่างที่ผอม บาง ผิวขาว/แทนสวยตามค่านิยมของสังคมนั้นจึงไม่แตกต่างไปจากการเลือกใช้สินค้าที่มีเย็บห่อ ราคาแพง หรือกำลังเป็นที่นิยมในขณะนั้น เพราะมักจะมีระดับความน่าเชื่อถือสูง เป็นที่ยอมรับ และได้รับความเชื่อมั่นใน จากคนส่วนใหญ่ในสังคม “คุณภาพ” เรือนร่างในสังคมเมืองจึงทำหน้าที่สะท้อนความเป็นตัวตน บ่งบอกความมีรสนิยม บุคลิกภาพ รูปแบบการดำเนินชีวิต ตลอดจนจรรยาบรรณรูปแบบความคิดและค่านิยมของแต่ละบุคคล เช่นนั้นแล้วการมีเรือนร่างที่ดีจึงนับว่าเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาของคนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้หญิง

ใน *Conversations With the Fat Girl* แม็กก็ ตัวละครเอกได้กล่าวถึงการที่เธอเป็นสาว ร่างอวบอ้วนที่เติบโตขึ้นมาในเมืองที่มีแต่ผู้หญิงสาวสวย รูปร่างดี และเชื่อกันว่าเป็นแหล่งรวม สาวสวยที่สุดแห่งหนึ่งในอเมริกา ทำให้ผู้หญิงที่ “ไม่ผอม” อย่างเธอกลายเป็นกลุ่มคนตัวประหลาด ของเมืองนี้ไป

Even though Pasadena is several freeways away from LA proper, the religion of perfection is still widely practiced here. Walking into local malls or filling my car with gas, I have often felt like I've stumbled into a casting call for the newest sitcom: "Pretty Girl 4" or "Hunk 2." If you've ever been told you're beautiful or "should go into acting," you end up here. This means top 1 percent of the beautiful people in the nation are just walking around the city, willy-nilly. Then there are people like me, who anywhere else would be categorized as "normal." But in LA, if you're over a size 0 you're just shy of a circus sideshow.⁵

จะเห็นได้ว่าการดำเนินชีวิตในสังคมเมืองนั้นปัจจัยทางด้านรูปลักษณ์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ หากลองพิจารณาจากข้อความข้างต้นแล้ว การดูแลให้ความสำคัญกับรูปลักษณ์และองค์ประกอบภายนอกถือเป็นเรื่องสามัญที่ควรกระทำเป็นกิจวัตรประจำวัน สังเกตได้จากการใช้คำว่า "religion of perfection" การรักษารูปลักษณ์ภายนอกให้สมบูรณ์แบบหรือการมีรูปร่างผมนั้นเป็นสิ่งที่พึงกระทำอย่างเคร่งครัดเช่นเดียวกับพิธีกรรมทางศาสนา และถ้าหากบุคคลใดเกิดกระทำผิดแผกหรือมีความแตกต่างไปจากคนส่วนใหญ่ในสังคมก็จะถูกแบ่งแยกเป็น "คนอื่น" (other) ของสังคมไป เช่นเดียวกับ บแม็กก็ที่ถูกมองว่าเป็นตัวตลกในสังคมที่มีแต่คนผอม เธอรู้สึกแปลกแยกและรู้สึกว่าตนเองไม่ใช่ส่วนหนึ่งในสังคม การที่เธอไม่ได้ผมนั้นสร้างความแปลกแยกให้กับแม็กก็ ในแง่นี้ เรามีโอกาสปฏิเสธได้ว่าสังคม เมืองนั้นได้สร้างวัฒนธรรมคนเมืองขึ้นมาอย่างหนึ่งนั่นคือ "ความสวย" ซึ่งกลายเป็นตัวกำหนดรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้หญิงในสังคม ผู้หญิงทุกคนจึงต้องการและแสวงหาทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งความสวยตามที่สังคมกำหนดเพราะนั่นหมายถึงความสำเร็จในชีวิต เป็นความภาคภูมิใจแห่งตน และเป็นที่เชิดหน้าชูตาแก่คนอื่นใน

⁵ Lisa Palmer, *Conversations with the Fat Girl*, (New York: 5 Spot, 2005), p.3.

สังคม ซึ่งความสุขตามที่ตั้งคณนิยมและพบได้บ่อยที่สุดนั้นคือ ความผอม ค่านิยมความผอม นั้นเชื่อว่าผอมแล้วจะมีสุขภาพดี ไม่เจ็บป่วยง่าย เมื่อสุขภาพดีก็มักจะได้รับโอกาสทางสังคมที่ดี มีหน้าที่การงานที่ดี มีหน้ามีตาในสังคม ความผอมบิดเบือนและบังคับนิยามความหมายของความ อ้วน กลายเป็นสิ่งที่สังคมไม่ต้องการและไม่ยอมรับ

เมื่อรูปลักษณ์เข้ามาบีบบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตในสังคมเมือง ทำให้คนในสังคมให้ความสำคัญกับการดูแลรักษาเรือนร่างของตนเอง ทั้งนี้ ยังเฉพาะเจาะจงไปที่ผู้หญิงเป็นสำคัญ ตามที่เคยเกริ่นไปแล้วว่า สังคมเมืองกับเรื่องของรูปลักษณ์นั้นมีลักษณะกฎเกณฑ์แตกต่างกัน ออกไปตามรูปแบบบริบททางสังคมและการนำไปใช้ในแต่ละกลุ่มบุคคล หากลองสังเกตดูจะพบว่า สังคมมักจะคาดหวังเรื่องรูปร่างหน้าตาในกลุ่มผู้หญิงมากกว่ากลุ่มผู้ชาย ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นผลอันเนื่องมาจากมายาคติความงามทางสังคมที่มองว่า เรือนร่างเป็นสิ่งที่ใช้บ่งบอก “ความเป็นหญิง” ในขณะที่ความคาดหวังทางสังคมสำหรับผู้ชายนั้นมักมุ่งเน้นไปที่ภาพลักษณ์ในเรื่องของอาชีพการงาน สถานภาพทางสังคมมากกว่าเรื่องรูปร่างหน้าตา อีกส่วนหนึ่งนั้น อาจเป็นเพราะผู้หญิงนั้น ถือเป็นกลุ่มผู้มีอำนาจในการซื้อสินค้า อันเนื่องมาจากบทบาทหน้าที่ ของผู้หญิงภายในบ้าน (domestic chore) ซึ่งการจับจ่ายซื้อของนั้นถือเป็นหน้าที่ในบ้านอีกที่ถูกผูกขาดเข้ากับผู้หญิงเป็นส่วนใหญ่ ด้วยเหตุนี้ผู้หญิงจึงถือเป็นกลุ่มผู้บริโภคที่สำคัญ สังเกตได้ว่าสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ต่างๆนั้นโดยมากมักมุ่งเป้าไปที่กลุ่มผู้ซื้อที่เป็นผู้หญิงโดยเฉพาะ รูปลักษณ์ภายนอกจึงกลายเป็นกลยุทธ์ทางการค้าในการกระตุ้นให้ผู้ซื้อซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญซื้อสินค้าให้มากขึ้น โดยอาศัยปัจจัยทางสื่อช่วยนำเสนอแนวคิดและค่านิยมเกี่ยวกับความงามของผู้หญิง ส รางนิยามของความสวยให้หลอมรวมกลายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับตัวบุคคล สร้างความเชื่อที่ว่าความผอมคือความสุข การมีเรือนร่างอันผอมสวยกลายเป็นปัจจัยตั้งต้นในการดำเนินชีวิต ทั้งนี้เพราะเชื่อว่าผอมแล้วจะสวย จะมีแต่สิ่งที่ดีต่างๆเข้ามาในชีวิต ในขณะที่ถ้าอ้วน แล้วจะน่าเกลียด ผู้คนดูถูกและไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม เพราะสังคมนั้นตัดสินบุคคลจากรูปลักษณ์ภายนอกแต่เพียงเท่านั้น

นวนิยายซิคิลิตที่มีตัวละครเอกเป็นผู้หญิงอ้วนนั้นวิพากษ์สังคมเมืองตะวันตก โดยที่ประเด็นเกี่ยวกับความอ้วนถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นปัญหาสำคัญของผู้หญิง ทั้งนี้เพราะไม่เพียงแต่ผลกระทบที่มีต่อการดำเนินชีวิตส่วนตัวเท่านั้น หากแต่ความอ้วนยังส่งผลต่ออาชีพและหน้าที่การงาน เรือนร่างจึงถือเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมเมืองที่วัดคุณค่าในตัวบุคคลจาก

สินค้าที่เลือกมาใช้ การมีรูปร่างที่ผอมบางนั้นไม่แตกต่างไปจากการใช้สินค้ายี่ห้อดังที่ช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพให้แก่ผู้พบเห็น การันตีศักยภาพในการทำงานให้กับตัวบุคคล ในทางกลับกัน การมีรูปร่างอ้วนนั้นมักถูกประเมินว่าเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน แสดงให้เห็นถึงความเกียจคร้าน ไม่เป็นที่ดึงดูด อี กทั้งยังแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการทำงานที่ลดลงอีกทางหนึ่งด้วย ภาพของสังคมที่ปรากฏในนวนิยายซิดดิสสะทอนให้เห็นถึงความเป็นเมืองที่สภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้คนนั้นสอดคล้องเข้ากับแนวคิดและค่านิยมภายใต้ระบอบบริโภคนิยม ความเป็นเมืองนั้นถือเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนดรูปแบบการดำเนินชีวิต แนวคิด และทัศนคติเกี่ยวกับเรือนร่างของตัวละคร

สังคมเมืองเป็นสังคมที่มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่มักเป็นการสลับสับเปลี่ยนกันระหว่างบ้านและที่ทำงานเป็นส่วนใหญ่ ด้วยเหตุนี้ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคนในสังคมจึงมักเกี่ยวข้องกันในลักษณะของนายจ้างลูกจ้าง และเพื่อนร่วมงาน ในนวนิยายที่คัดเลือกมานั้นผู้ เขียนนำเสนอตัวละครหญิง “อ้วน” และตัวละครหญิง “ไม่อ้วน”⁶ ชนชั้นกลางในเมืองที่มีความแตกต่างทางด้านรูปแบบการใช้ชีวิตอย่างสิ้นเชิง มีการนำเสนอปมความขัดแย้งภายในจิตใจกับมายาคติความงาม สถานภาพทางสังคม การศึกษา รูปแบบการใช้ชีวิต และความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมของตัวละครหญิงอ้วนที่ดูคล้ายกับว่าจะด้อยกว่าตัวละครอื่นเกือบทุกด้าน เห็นได้ จากแม้ว่าตัวละครเอกหญิงอ้วนในแต่ละเรื่องนั้นมีอาชีพแตกต่างกัน แต่อาชีพที่ตัวละครหญิงอ้วน ทำนั้นเป็นอาชีพที่มีรายได้น้อย ไม่มั่นคง หรือไม่เช่นนั้นก็เป็นอาชีพหลังฉากที่ไม่ต้องอาศัยรูปร่างหน้าตา

ใน *Conversations With the Fat Girl* แม็กก็มีอาชีพเป็นเด็กเสิร์ฟในร้านกาแฟแห่งหนึ่งในขณะที่แม่แท้ๆของเธอนั้นเป็นทนายความสาวรูปร่างดี ทำให้เกิดการเปรียบเทียบระหว่างตัวเอง ลูกสาวรูปร่างอ้วนที่ไม่มียานประจำทำเป็นหลักแหล่งกับคุณแม่ที่เป็นถึงทนายความสาวสวยหุ่นดี

Like my sister, who's possibly even shorter, Mom is physically tiny.

Once again it became apparent that I got no genes from her side of the family... My mom is a divorce lawyer in town and begins the

⁶ ในที่นี้ผู้วิจัยใช้วิธีจำแนกตัวละครหญิงอ้วนและ “ไม่อ้วน” โดยอ้างอิงจากตัวละครอื่นอันมาจากความคิดเห็นของตัวละครส่วนใหญ่ที่มีต่อตัวละครนั้นๆ ซึ่งตัวละครที่อ้วนมักจะถูกตัวละครอื่นเรียกหรือพูดถึงว่าอ้วนอยู่เป็นประจำ ในขณะที่ตัวละคร “ไม่อ้วน” นั้นมักจะไม่ถูกกล่าวหาถึงเรื่องขนาดรูปร่างจากตัวละครอื่น (แม้ว่าตนเองจะมองว่าอ้วนหรือไม่ก็ตาม)

conversation by educating me on just how illegal Faye's little eviction is.⁷

จากคำกล่าวของแม็กกี้ข้างต้น การที่แม็กกี้มีรูปร่างอ้วนแต่เพียงคนเดียวในบ้าน แตกต่างจากแม่และน้องสาวที่มีรูปร่างเล็กทำให้แม็กกี้รู้สึกว่าตนเองไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว เกิดความรู้สึกแปลกแยกทั้งต่อเรือนร่างของตนเองที่เป็นคนอ้วน อีกทั้งเธอยังรู้สึกกดดันจากการที่มีแม่เก่งแต่ตัวเธอเองนั้นกลับเป็นเพียงเด็กเลิร์ฟ เป็นเพียงลูกจ้างชั่วคราวทำให้แม็กกี้รู้สึกว่าตัวเองนั้นด้อยกว่าทุกคนในบ้าน เธอรู้สึกว่าไม่ได้รับความสนใจราวกับว่าตนเองเป็น “คนอื่น” ในบ้านอยู่ตลอดเวลา กลายเป็นความรู้สึกแปลกแยกต่อสมาชิกในครอบครัว เช่นเดียวกับเฮเธอร์จากเรื่อง *Size 12 Is Not Fat* เฮเธอร์ต้องผีนตัวจากอาชีพนักร้องที่มีรายได้สูงไปสู่อาชีพผู้ช่วยผู้ดูแลหอพักเพื่อแลกกับการได้เรียนหนังสือโดยที่ไม่ต้องเสียค่าเทอม ความตกต่ำในชีวิตที่เกิดขึ้นส่วนหนึ่งเป็นเพราะน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นของเธอ และถึงแม้ว่าอาชีพใหม่ของเธอจะทำให้เธอได้พบปะผู้คนมากหน้าหลายตาเช่นเดียวกับการเป็นนักร้อง แต่การมีอยู่ของเธอกลับไม่ได้สำคัญ ไม่เป็นที่น่าสังเกตจดจำเห็นได้จากยังมีคนที่ไม่รู้จักเธอและคิดว่าเธอเป็นพนักงานคนเก่าที่ลาออกไปแล้ว

Mrs. Allington squints at me as if she's noticing me for the first time.

“Who the hell are you?” she asks.

“Um,” I say. “I’m the assistant building director. Heather Wells.

Remember? We met a couple of months ago?”

Mrs. Allington looked confused. “What happened to Justine?”

“Justine found another job,” I explain,...

จากบทสนทนาข้างต้นคุณนายแอลลิงตัน ภรรยาผู้อำนวยการของมหาวิทยาลัยที่อาศัยในหอพักที่เฮเธอร์ทำงานอยู่นั้นไม่เพียงไม่รู้จักระยะซึ่งทำงานที่นี้มาหลายเดือนแล้ว คุณนายยังเคยเรียกชื่อเฮเธอร์เป็นชื่อจัสทีน พนักงานคนเก่าที่ออกไปแล้วอยู่เป็นประจำ จะเห็นได้ว่าอาชีพที่ตัวละครเอกหญิงอ้วนได้รับส่วนใหญ่นั้นมักเป็นอาชีพที่อยู่ในระดับชั้นผู้น้อย รายได้น้อย หรือไม่เช่นนั้นก็มักจะเป็นอาชีพที่ทำงานอยู่เบื้องหลัง เป็นอาชีพที่ไม่ต้องพบปะผู้คนในขณะที่ทำงาน

⁷ Lisa Palmer, p.4-5.

⁸ Meg Cabot, p.21.

อีกทั้งการไม่เป็นที่จดจำ ไม่ได้รับการยอมรับในที่ทำงานนั้นยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเป็นอื่น ไม่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมอีกด้วย

เช่นเดียวกับเรื่อง *I'm Not The New Me* และ *How to Cook a Tart* ตัวละครเวนต์ และจัสมีนมีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานเขียน ซึ่งเป็นอาชีพที่ไม่ต้องออกไปพบปะผู้ คนหรือเจรจา ติดต่อกับใครมากนัก เวนต์จากเรื่อง *I'm Not The New Me* เป็นบรรณาธิการหนังสือสำหรับเด็ก โดยมีงานอดิเรกเป็นนักเขียนออนไลน์เกี่ยวกับเรื่องประสบการณ์การลดน้ำหนักของตัวเอง ในขณะที่จัสมีนจากเรื่อง *How to Cook a Tart* เป็นนักเขียนและออกแบบตำราอาหาร และยามว่างของเธอก็มักจะคลุกอยู่แต่ในครัวเพียงลำพังเพื่อคิดค้นสูตรอาหารใหม่ ตัวละครทั้งสองนี้ ในแง่หนึ่ง อาจมองดูเหมือนว่าการอาชีพที่ไม่ต้องเปิดเผยรูปร่างหน้าตาอย่างเช่นนักเขียนนั้นไม่จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับรูปลักษณ์ภายนอก ทว่า ข้อคิดเห็นดังกล่าวกลับตรงกันข้ามกับความเป็นจริง เพราะถึงแม้ว่าอาชีพนักเขียนเป็นอาชีพหลังฉากที่ไม่ต้องไปพบปะติดต่อกับผู้คนมากมายเหมือน อาชีพอื่น แต่การที่มีรูปร่างอ้วนของตัวละครทั้งสองกลับส่งผลให้งานเขียนของพวกเขาขาดความ น่าเชื่อถือไปด้วย ดังเห็นได้ในฉากหนึ่งของเรื่อง *How to Cook a Tart* ที่ตัวละครจัสมีน นักเขียนตำราอาหารร่างอ้วนถูกปฏิเสธไม่ให้ตีพิมพ์ผลงานตำราอาหาร เพราะอาหารที่เธอขึ้นคั้น สูตรขึ้นนั้นมีแต่ไขมัน เจ้านายของเธอไม่ยอมรับตำราอาหารสูตรนั้นเนื่องจากเป็นอาหารที่มีแต่ ไขมันเช่นเดียวกับรูปร่างของเธอ รูปลักษณ์ภายนอกจึงถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากต่ออา ชีพ นักเขียนตำราอาหาร ยิ่งในสังคมยุคปัจจุบันที่หันมาให้ความสำคัญกับการรักษาสุขภาพด้วยแล้ว การที่นักเขียนมีรูปร่างอ้วนจึงเท่ากับเป็นการบ่งบอกถึงความไม่น่าเชื่อถือของเมนูอาหารที่คิดค้น ขึ้นมา เมื่อเธอนำเรื่องนี้ไปเล่าให้เพื่อนของเธอฟัง เพื่อนของเธอจึงบอกกับเธอว่า

“I think I could do a really good job”

“Doesn't matter a damn. People get contracts they shouldn't get all the time. Nothing to do with perceived merit. Everything to do with perceived merit. That's what you've got to work on. People's perception of you”⁹

⁹ Nina Killham, *How to Cook a Tart*, (New York: Bloomsbury, 2002), p.57.

จากข้างต้นเพื่อนร่วมงานของจัสมินคล้ายกับจะบอกว่ามุมมองในการทำงานของเธอนั้นใช้ไม่ได้ ถ้าจัสมินอยากประสบความสำเร็จในการเป็นนักเขียนตำราอาหารนั้นเธอต้องเริ่มลงมือที่รูปลักษณะภายนอกหรือสิ่งที่คนอื่นมองเธอ ไม่ใช่พรสวรรค์หรือฝีมือในการทำงาน ความอ้วนของจัสมินส่งผลทำให้สูตรอาหารของเธอไม่ได้รับความเชื่อถือ เพราะสังคมตัดสินจากรูปลักษณะเรือนร่างของเธอ การที่เธอเป็นผู้หญิงอ้วนนั้นส่งผลกระทบกับงานเขียนของเธอ เกิดการตั้งคำถามว่าขนาดคนเขียนยังอ้วน มีสุขภาพไม่ดี แล้วอาหารที่คิดค้นขึ้นมาจะมีประโยชน์และส่งเสริมให้มีสุขภาพที่ดีได้อย่างไร ส่งผลให้งานเขียนของเธอถูกยกเลิก จากกรณีของจัสมิน ผู้เขียนสะท้อนให้เห็นถึงการที่คนอ้วนถูกสังคมตัดสินโดยประเมินจากรูปลักษณะภายนอก สร้างความรู้สึกแปลกแยก ทั้งต่อเพื่อนร่วมงานที่ไม่ยอมรับคนอ้วน อีกทั้งยังแปลกแยกต่อผลงานของตัวเองที่ถึงแม้จะเป็นผลงานเขียนของเธอเอง แต่เธอกลับไม่มีอำนาจในผลงานนั้นๆ เธอจึงต้องยอมรับการตัดสินใจของบรรณาธิการที่ไม่ยอมให้ตำราอาหารของเธอตีพิมพ์ จะเห็นได้ว่าในสังคมปัจจุบัน รูปลักษณะและปัจจัยต่างๆภายนอกถือเป็นสิ่งที่ถูกให้ความสำคัญมากกว่าอย่างอื่น และไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดและทำงานเก่งแค่ไหน สังคมก็มักจะพิจารณาตัดสิน บุคคลจากสิ่งที่เห็นภายนอกเป็นอันดับแรก เช่นนี้แล้วการเป็นคนมีรูปร่างหน้าตาที่ดีก็ย่อมได้เปรียบกว่าในสังคมเมืองที่เต็มไปด้วยการแข่งขันระหว่างคนในสังคมด้วยกัน

เช่นเดียวกับเวนด์ จากเรื่อง *I'm Not The New Me* เธอเป็นนักเขียนออนไลน์ในบล็อกส่วนตัวเกี่ยวกับความพยายามในการลดน้ำหนักของเธอ ผู้อ่านส่วนใหญ่จึงมักเป็นกลุ่มผู้หญิงที่ประสบปัญหาเดียวกันกับเวนด์นั่นคือ “อ้วน” เกินไป พื้นที่ในบล็อกจึงเป็นการแชร์ประสบการณ์ร่วมของเธอกับผู้อ่านเกี่ยวกับการลดน้ำหนัก และแน่นอนว่าการเป็นนักเขียนที่มีผู้ติดตามอ่านผลงานเป็นจำนวนมากนั้นย่อมถูกคาดหวังว่าจะมีความชำนาญเชี่ยวชาญและประสบความสำเร็จในการลดน้ำหนัก ซึ่งความจริงแล้วแม้ว่าเวนด์จะลดน้ำหนักลงได้บ้างแต่เธอก็ยังถูกมองว่า “อ้วน” ในสายตาของคนอื่นอยู่ดี

“So then,” she says. “See that chick over there?” She points over at a woman named Kate.” She came up to me and she said, “You know, I read your site, and you’re right – you *are* fatter in person.” “I mean, what the hell?”¹⁰

¹⁰ Wendy McClure, *I'm Not the New Me*, (New York: Penguin Group, 2005), p.183-184.

จากบทสนทนาข้างต้นเกิดขึ้นในฉากที่เวนต์ไปร่วมงานเลี้ยงสังสรรค์ระหว่างกลุ่มนักเขียนออนไลน์ (blogger) กับกลุ่มแฟนคลับนักอ่าน น้ำเสียงของเคทที่พูดกับเวนต์ทำให้เห็นว่าเธอรู้สึกผิดหวังที่กูรู (guru) ในโลกออนไลน์ที่เธอเฝ้าติดตามมานานนั้น ในชีวิตจริงเป็นผู้หญิงอ้วนไม่แตกต่างไปจากเธอ การถูกมองว่าเป็นผู้หญิงอ้วนที่เขียนบันทึกการลดน้ำหนักนั้นส่งผลทำให้วิธีการลดน้ำหนักของเวนต์ดูไม่น่าเชื่อถือ เพราะขนาดตัวเองยังไม่สามารถลดความอ้วนได้เลย

นอกเหนือไปจากนำเสนอภาพการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับอาชีพการงานของผู้คนในสังคมเมืองแล้ว นวนิยายซิคิลิตยังสะท้อนให้เห็น ถึงวิถีชีวิตคนเมือง (urban lifestyle) หลังการทำงานของแต่ละครด้วย วิถีชีวิตถือเป็นตัวกำหนดลักษณะเฉพาะที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม โดยแสดงออกมาในรูปของ “รสนิยม” หรือความชอบไม่ชอบทั้งในเรื่องของการบริโภค การพักผ่อน หรือแม้แต่การเลือกคนที่ต้องการเข้าไปคบค้าสมาคมด้วย โดยทั่วไปแล้ววิถีชีวิตคนเมืองนอกเหนือจากการทำงานที่ปรากฏในนวนิยายแล้วนั้นมักจะเป็นการพบปะสังสรรค์กันระหว่างกลุ่มเพื่อนฝูงนอกบ้าน หรือไม่เช่นนั้นก็เป็นกรออกไปซื้อของฟุ่มเฟือย กินข้าว ดูหนังหรือทำกิจกรรมต่างๆร่วมกับกลุ่มเพื่อนหรือคู่รัก

Pasadena, a suburb just outside Los Angeles, burst with the scenes straight from California postcards off the spinning rack. Children playing outside, blond beauties in the convertibles, and incredibly fit people running for fun, a pastime I never quite bought into.¹¹

จากข้อความข้างต้นจะเห็นว่ากิจกรรมนอกบ้านนั้นเป็นวิถีชีวิตการพักผ่อนของกลุ่มคนในเมืองเฉพาะกลุ่ม ซึ่งไม่ใช่พื้นที่ของแมกกีซึ่งเป็นตัวละครหญิงอ้วน แสดงให้เห็นว่ารูปลักษณ์เรือนร่างนั้นเป็นสิ่งกำหนดรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้หญิงในสังคมเมือง เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้เขียนนำเสนอภาพของตัวละครหญิงอ้วนที่มักจะใช้ชีวิตนอกเหนือจากการทำงานอยู่ที่บ้านมากกว่าจะเป็นการออกไปพบปะสังสรรค์กับบุคคลอื่น การนำเสนอวิถีชีวิตลักษณะดังกล่าวนี้ได้แฝงทัศนคติเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้หญิงอ้วนในสังคมเมืองว่าแตกต่างไปจากกลุ่มคนส่วนใหญ่ในสังคม

¹¹ Lisa Palmer, p.3.

ใน *Size 12 Is Not Fat* ผู้เขียนใช้ตัวละครราเชล สาวร่างบางที่เคยอ้วนในการสะท้อนภาพของผู้หญิงอ้วนที่มักจะเก็บตัวอยู่แต่ในบ้าน ไม่ออกไปพบปะสังสรรค์หรือคบค้าสมาคมกับใคร ไม่มีเพื่อน ต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยวจึงต้องหันความสนใจไปที่สิ่งอื่นแทน

“Hell,no. I used to be fat. A real lard ass. Kind of like you are now, actually a size twelve.” She laughs. “I drowned my sorrows in candy bars, never worked out, like you. Do you know I never got asked out—never, not once, until I turned thirty? While you were strutting around like a little slut for Cartwright Records, I had my nose buried in my books, studying as hard as I could, because I knew no one was going to swoop down and offer me a recording contract...”¹²

วิถีชีวิตนอกเหนือจากการทำงานของตัวละครหญิงอ้วนในนวนิยายนั้นมักจะเป็นการอยู่เพียงลำพังคนเดียว ตัวละครหญิงอ้วนส่วนใหญ่กลัวการออกไปนอกบ้าน กลัวกิจกรรมที่ต้องพบปะผู้คนเป็นจำนวนมาก และในขณะเดียวกันก็พยายามทำตัวไม่ให้เป็นจุดสนใจในที่สาธารณะ ดังเห็นจากตัวละครแม็กก็จากเรื่อง *Conversations With the Fat Girl*

While Olivia dressed to get attention, I made promise to myself to blend in to the background as much as possible. My life is about never putting myself into the situation. I never call attention to myself. That is the code I live by. I don't go into movie theaters late. I don't buy tank tops. I don't sing along with the car radio. I try never walk in front of anyone I constantly pull at my clothes. I walk with my eyes to the ground. I constantly apologize for myself. I don't like hugs. I don't look in the mirrors. I don't smile in pictures because of possible double chin incident. It boils down to this: If I am invisible, no one can make fun of me.¹³

¹² Meg Cabot, p.320.

¹³ Lisa Palmer, p.17-18.

จากความคิดของแม็กก็ทำให้เห็นว่าการที่ตัวละครหญิงอ้วนกลัวการออกไปนอกบ้านและไม่ชอบพบปะสังสรรค์กับบุคคลอื่น ๆ นั้น เป็นผลอันเนื่องมาจากความไม่ต้องการเป็นตัวตลกหรือถูกดูถูกจากสังคม ตัวละครหญิงอ้วนในนวนิยายซิดลิตสะท้อนให้เห็นสภาพทางสังคมของผู้หญิงอ้วนผ่านรูปแบบวิถีชีวิตและปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงอ้วนกับตัวละครอื่น ๆ ในสังคม ผู้เขียนชี้ให้เห็นว่าทัศนคติของคนส่วนใหญ่ในสังคมที่มองความอ้วนและคนอ้วนในแง่ลบนั้น ส่งผลต่อพฤติกรรมและรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนในสังคมทุกกลุ่ม ทั้งกลุ่ม “คนอ้วน” และ “ไม่อ้วน” กล่าวคือคนไม่อ้วนมักจะมองคนอ้วนเป็นตัวตลก เป็นคนอื่น (the other) ที่แตกต่างไปจากคนปกติทั่วไปในสังคม ในขณะที่คนอ้วน ก็กลัวการถูกหยอกล้อและดูถูกเหยียดหยาม และพยายามหลีกเลี่ยงการเป็นจุดสนใจของสังคม

3.2 ความอ้วนในสังคมเมือง

ในอดีตการรับรู้ความเป็นตัวตนถูกเชื่อมโยงเข้ากับครอบครัวหรือสิ่งแวดล้อมที่อาศัยอยู่ ทว่า ในสภาพสังคมปัจจุบัน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว และสิ่งแวดล้อมนั้นถูกแทนที่ด้วยอิทธิพลของสื่อและการโฆษณา การรับรู้ความเป็นตัวตนถูกเชื่อมโยงเข้ากับมายาคติความงามที่สื่อประกอบสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการดึงดูดคนให้บริโภคสินค้าเพิ่มมากขึ้น ค่านิยมความงามในสื่อที่พบเห็นได้บ่อยคือ การมีรูปร่างอันผอมบาง ในโฆษณาสินค้าหลายชนิด ถูก “ความผอม” ความผอมเป็นสิ่งที่ “ผู้หญิงสวย” ก็คือ “ผู้หญิงผอม” นิยามว่าเป็นความงามตามแบบอุดมคติ สมบูรณ์แบบ ส่งเสริมรูปลักษณ์ภายนอกให้ดูดีมีสง่า และในขณะเดียวกันยังส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางด้านการงานและชีวิตส่วนตัว ทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องรูปร่างในลักษณะเช่นนี้ย่อมส่งผลให้ประชาชนไม่ต้องการที่จะเป็นคนอ้วน อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นให้ประชาชนบริโภคสินค้าความงาม เพื่อให้ได้มาซึ่งรูปร่างผอมบางตามที่สังคมปรารถนา

เนื่องจาก “ความผอม” ได้รับการยกย่องว่าเป็นเรือนร่างในอุดมคติของสังคมเมืองอันเป็นแหล่งของวัฒนธรรมบริโภคนิยม “ความอ้วน” จึงถูกบิดเบือนความหมายให้กลายเป็นร่างกายอันไม่พึงประสงค์ของสังคมไปโดยปริยาย “คนอ้วน” จึงมักถูกมองในแง่ลบและส่งผลต่อการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอื่นในสังคม ในหลายประเทศทั่วโลก “ความอ้วน” กลายเป็นปัญหา

สำคัญระดับชาติและถูกมองว่าเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากการมองว่าความอ้วนเป็นอุปสรรคในการทำงานและการพัฒนาประเทศ อีกทั้งการที่มีคนอ้วนอยู่ในประเทศมากมาย ทำให้รัฐต้องรับภาระจำนวนมากในการออกค่าใช้จ่ายดูแลประชากรเหล่านั้นยามเจ็บป่วย

เอมี ฟาร์เรล (Amy Farrell) ใน *Fat Shame : Stigma and the Fat Body in American Culture*¹⁴ ระบุว่าปัญหาเกี่ยวกับขนาดของร่างกายในสังคมอเมริกันนั้นถูกทำให้เชื่อว่าน่าพาประเทศไปสู่สถานการณ์อันเลวร้ายยิ่งกว่าความล้มเหลวทางด้านเศรษฐกิจการเงิน การทำสงครามต่อเนื่อง หรือแม้แต่สภาวะมลพิษและปรากฏการณ์โลกร้อนเสียอีก ตั้งแต่ช่วงระหว่างปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 ถึงต้นศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา ทั้งในแวดวงการแพทย์ นักการเมือง รวมไปถึงนักวิชาการต่างก็ให้ความสนใจในประเด็นเกี่ยวกับขนาดของเรือนร่าง เช่นเดียวกับประเด็นเกี่ยวกับเพศ (gender) เชื้อชาติ (race) จริยธรรม (ethnicity) และเพศสถานะ (sexuality) ว่าเป็นตัวชี้วัดความเหมาะสมของปัจเจกบุคคลในการได้รับสิทธิและอำนาจในฐานะของความเป็นพลเมือง (privilege and power of full citizenship) ค่านิยมของขนาดเรือนร่างนั้นได้สร้างตราประทับของความอ้วน (fat stigma) อันส่งผลต่อการแบ่งแยกประชาชนออกเป็นสองกลุ่มใหญ่คือ กลุ่มที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม และกลุ่มที่เป็นส่วนเกินของสังคม ความอ้วนไม่ได้เป็นเพียงสิ่งที่ไร้ความหมายหากแต่เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาอารยธรรมการกำหนดรูปแบบความเป็นพลเมืองอเมริกันที่เหมาะสม กระบวนการนิยามความหมายที่สร้างตราประทับให้กับความอ้วนนั้นเกี่ยวเนื่องมาจากความวิตกกังวล (cultural anxieties) ของสังคมในยุคสมัยใหม่ต่อความต้องการให้เกิดการบริโภคอย่างล้นหลาม (excess consume) ควบคู่ไปกับการเผยแพร่แนวความคิดเกี่ยวกับเชื้อชาติ อารยธรรมความศิวิไลซ์ และวิวัฒนาการด้านอื่นๆในทางสังคม

ความอ้วนไม่เพียงแต่ลดทอนคุณค่าความเป็นตัวตนของปัจเจกบุคคล หากแต่ยังส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของสังคมและวัฒนธรรมโดยรวม การที่สังคมใดสังคมหนึ่ง มีประชากรเป็นคนอ้วนจำนวนมาก ย่อมส่งผลให้สังคมนั้นถูกมองว่าเป็นสังคมซึ่งไร้ระเบียบวินัยในการจัดการควบคุมคุณภาพของประชากร เป็นสังคมที่เฝ้าลาภุภะพยากรณ์และพลังงานอย่างฟุ่มเฟือย เนื่องจากเป็นสังคมที่ไม่ผลิต แต่ในขณะเดียวกันกลับต้องการทรัพยากรและพลังงานมาจน ไร้ประชากรในสังคมจำนวนมากกว่ปกติ จากความคิดดังกล่าวส่งผลให้รัฐตระหนักถึง

¹⁴ Amy Erdman Farrell, *Fat Shame: Stigma and the Fat Body in American Culture*, (New York: New York University Press, 2011), p.5.

ผลกระทบอันอาจเกิดขึ้นจากปัญหาความอ้วน เกิดการตื่นตัว เชื้อชวนให้ประชากรในสังคมตระหนักถึงภัยของความอ้วน โดยการเชื่อมโยงความอ้วนเข้ากับปัญหาด้านสุขภาพและเผยแพร่องค์ความรู้และวาทกรรมทางการแพทย์ในมุมมองด้านลบเกี่ยวกับความอ้วนผ่านสื่อและโฆษณาชี้ให้เห็นว่าความอ้วนเป็นโรค เป็นปัญหาสุขภาพ และเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจของสังคม ความอ้วนกลายเป็นภาพลักษณ์อันเป็นมลทิน (character stigma) ของความไม่ดีทั้งหลายทั้งต่อปัจเจกบุคคลและสังคมโดยรวม การนำเสนอความอ้วนในแง่ลบดังกล่าวส่งผลให้ประชาชนหมกมุ่นเกี่ยวกับขนาดร่างกายของตนเอง ระวังระวังและรักษารูปร่างของตนไม่ให้อ้วน ทำให้รัฐสามารถจัดการควบคุมประชาชนตามที่ต้องการได้รวดเร็วและสะดวกมากขึ้น

ในสังคมเมืองแนวคิดเกี่ยวกับความอ้วนถูกนำเสนอผ่านสื่อรูปแบบต่างๆในชีวิตประจำวันจนกลายเป็นเรื่องชินตา ความอ้วนกลายเป็นเครื่องมือช่วยกำหนดกรอบความคิดและพฤติกรรมของผู้หญิง โดยมีคนในสังคมเป็นผู้ตรวจสอบดูแล สังคมมีการจำแนกกลุ่มคนโดยการให้ค่านิยามความหมาย ความอ้วนถูกนิยามให้มีความหมายในลักษณะด้อยค่า หรือไม่เช่นนั้นก็เป็นลักษณะที่แตกต่างไปจากคนทั่วไป ส่งผลให้คนอ้วนถูกจำแนกอยู่ในฐานะของกลุ่มคนอื่น ไม่ใช่ในฐานะของประชากรเต็มตัว ซึ่งลักษณะดังกล่าวก่อให้เกิดความรู้สึกแปลกแยก (alienated) ทั้งต่อเรือนร่างของตนเอง สังคมและคนรอบข้าง รวมไปถึงปัจจัยด้านอื่นๆในสังคม

ความอ้วนไม่ได้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางสรีระภาพของมนุษย์แต่เพียงอย่างเดียว หากยังมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงไปถึงระดับชนชั้น การศึกษา สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจอีกด้วย สังเกตได้จากในอดีตความอ้วนเป็นสัญลักษณ์แห่งความอุดมสมบูรณ์และมั่งคั่งตามรูปภาพทางประวัติศาสตร์บ่อยครั้งที่เรามักเห็นว่าคนที่มีรูปร่างอ้วนส่วนใหญ่มักจะเป็นชนชั้นสูง มีฐานะทางเศรษฐกิจและสถานภาพทางสังคมที่ดี พรั่งพร้อมไปด้วยอาหารการกินที่อุดมสมบูรณ์จึงมีรูปร่างที่อ้วนถ้วน ในขณะที่คนผอมส่วนใหญ่มักจะเป็นชนชั้นล่าง มีฐานะยากจนขาดส่น ต้องทำงานอย่างหนักจึงทำให้มีรูปร่างผอม ลักษณะดังกล่าวตรงกันข้ามกับสังคมปัจจุบันอย่างสิ้นเชิง ความอ้วนกลายเป็นสัญลักษณ์ของการขาดความรู้ในการดูแลเอาใจใส่รูปร่างของตัวเอง เป็นปัญหาด้านสุขภาพ และเป็นที่ยังเกียจของคนในสังคม

ในสหภาพยุโรปมีการศึกษาวิจัยถึงประเด็นเกี่ยวกับความอ้วน พร้อมทั้งระบุว่าความอ้วนอาจเป็นสาเหตุของโรคอ้วนซึ่งเป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญในแถบตะวันตก ทั้งนี้เนื่องจากผักและ

ผลไม่มีราคาแพงกว่ากลุ่มอาหารจำพวกแป้งและไขมันมาก ผลการวิจัยดังกล่าวเป็นการล้มล้างความเชื่อเดิมที่มองว่าความอ้วนมักเกิดกับชนชั้นสูงผู้มีอันจะกินเท่านั้น จากข้อมูลการวิจัยของวารสารทางการแพทย์ในประเทศสหรัฐอเมริกา *Journal of the American Medical Association* ได้ตั้งข้อสังเกตว่าจากรายงานเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2549 ที่ผ่านมามีวัยรุ่นอายุระหว่าง 15 ถึง 17 ปี ที่ครอบครัวมีฐานะอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ความยากจนในสหรัฐอเมริกาในช่วงต้นของทศวรรษ 2000 นั้น มีความอ้วนคิดเป็น 23% เทียบกับวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดีกว่ามีผู้เป็นโรคอ้วนจำนวน 14%¹⁵ ความอ้วนจึงกลายเป็นปัญหาด้านสุขภาพของชนชั้นล่างไป นอกเหนือจากนั้นในหลายการวิจัยยังบ่งชี้ว่าครอบครัวที่ยากจนจะรับประทานอาหารที่มีไขมันและของหวานมากกว่าครอบครัวที่ร่ำรวย ทั้งนี้ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะต้องการพลังงานอันเนื่องมาจากการทำงานหนัก การขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องทางด้านโภชนาการ หรืออาจเกิดจากความผิดปกติทางการกินอันเนื่องมาจากความเครียด ความกดดันในการทำงาน รวมไปถึงความรู้สึกไม่มั่นคงต่ออาชีพและสถานภาพทางเศรษฐกิจภายในครอบครัว

จะเห็นได้ว่าความอ้วนถูกนำไปเชื่อมโยงกับปัจจัยด้านต่างๆ กลายเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติที่หลายฝ่ายพยายามหาทางแก้ไข หนึ่งในสิ่งที่สังคมกระแสหลักมองว่าความอ้วนเป็นปัญหาเป็นสิ่งที่ต้องแก้ไขนั้นไม่ได้เกิดขึ้นมาอย่างลอยๆ หากแต่เกิดจากการผลิตซ้ำ (reproduction) แนวคิดและทัศนคติเกี่ยวกับเรือนร่างและความงามที่เลื่อนไหลอยู่ในสังคม เกิดการนำเสนอ ส่งผ่าน จนกลายเป็นค่านิยมทางสังคมที่เชื่อว่า “ความผอม” คือ “ความสวย” ความผอมในยุคปัจจุบันนี้จึงเป็นเกณฑ์หลักสำคัญที่ใช้จำแนกกลุ่มผู้หญิงระหว่าง ผู้หญิง “ผอม” และ ผู้หญิง “ไม่ผอม” ที่ถูกดึงออกให้กลายเป็น “คนอ้วน” ไปโดยปริยาย

ค่านิยมเกี่ยวกับความอ้วนผอมนั้นแทรกซึมอยู่ในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่สิ่งที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิง ทั้งในเรื่องของอาหาร เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย หรือแม้แต่วิธีการใช้ชีวิตประจำวัน ในแง่ นี้ สื่อเข้ามามีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดค่านิยมเกี่ยวกับเรือนร่างดังกล่าว โดยมักจะนำเสนอแต่ผู้หญิงที่มีรูปร่างผอมตามแบบอุดมคติของสังคม เพื่อให้ผู้หญิงมีกรอบบรรทัดฐานของรูปร่างตามแบบที่สื่อเลือกนำเสนอ ในขณะที่เดียวกันก็นำเสนอภาพลักษณ์ของผู้หญิงอ้วนในลักษณะที่เกินจริง อาทิเช่น นั่งเก้าอี้แล้วขาเก้าอี้หัก วิ่งจนแผ่นดินสั่นสะเทือน

¹⁵ ธรรมะ มีเดีย ซาแนล, ความจนทำให้คนอ้วน [ออนไลน์], 10 กรกฎาคม 2555. แหล่งที่มา

เป็นต้น ภาพลักษณ์ที่นำเสนอผ่านสื่อดังกล่าวลดทอนความเป็นมนุษย์ของผู้หญิงอ้วน อีกทั้งยังตัดทอนโอกาสทางสังคม ความจริงแล้วเราไม่สามารถปฏิเสธได้เลยว่าสื่อมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการสร้างนิยามความหมายให้กับความอ้วนหรือแม้แต่สิ่งต่างๆ ทั้งนี้เพราะสื่อมีอำนาจในการให้ข้อมูลข่าวสาร ส่งผ่านความรู้ แนวคิด ความเชื่อ และทัศนคติของสังคมมาสู่ประชาชน เป็นทั้งกระจกที่คอยสะท้อนและสามารถเป็นตะเกียงส่องนำทางได้¹⁶

ในปัจจุบันเรื่อนร่างของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชายล้วนแต่ถูกนิยามและประกอบสร้างความหมายด้วยสื่อเพื่อให้เป็นแบบมาตรฐานเดียวกัน ประเด็นเกี่ยวกับความอ้วนความผอมก็เช่นกัน สื่อเป็นตัวกำหนดว่าสิ่งไหนดี สิ่งไหนไม่ดี อย่างไหนสวย และอย่างไหนไม่สวย เพื่อตอบสนองค่านิยมทางสังคม ในพื้นที่ต่างๆไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ทางสังคมและพื้นที่ในสื่อล้วนแต่นำเสนอและให้คุณค่าความสำคัญกับผู้หญิงรูปร่างดี ในขณะที่เหลือพื้นที่เพียงน้อยนิดให้กับผู้หญิงอ้วน และภายใต้พื้นที่น้อยนินดยังเป็นพื้นที่มุมอับของสังคม กล่าวคือภาพลักษณ์ของผู้หญิงอ้วนที่ถูกถ่ายทอดผ่านสื่อมักจะถูกนำเสนอออกมาในแง่ลบ ไม่ว่าจะเป็นโฆษณา ละคร ภาพยนตร์ หรือแม้แต่ในมิวสิควิดีโอ ล้วนกำหนดบทบาทให้ผู้หญิงอ้วนเป็นตัวตลก เรียกรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ บ่อยครั้งมักถูกล้อเลียน ดูถูกเหยียดหยาม และมักจะมีปมด้อยแสดงถึงความไม่ฉลาด ปากจัด กินจุ และขี้เกียจ ในขณะที่บทบาทของผู้หญิงผอมนั้นมักจะได้เป็นนางเอก มีหน้าตา สวยงาม สุขภาพดี จิตใจดี และมีแต่ผู้คนรักใคร่ ภาพที่นำเสนอเหล่านี้เสมือนกับเป็นการชี้้นำให้คนในสังคมมองผู้หญิงอ้วนในด้านลบ ตอกย้ำให้คนในสังคมรังเกียจความอ้วนมากยิ่งขึ้น

3.3 การนิยามความหมายของความอ้วน

การให้นิยามว่าใครเป็น “คนอ้วน” หรือไม่นั้นดูจะเป็นเรื่องที่คลุมเครืออยู่มากเพราะไม่มีข้อกำหนดที่ชัดเจนตายตัวในการแบ่งแยกอย่างว่าคนกลุ่มไหนจัดอยู่ในประเภทอ้วน อาทิเช่น หากใช้การอ้างอิงด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์อาจจะระบุได้จากการคำนวณหาค่าดัชนีมวลกาย (BMI: Body Mass Index) โดยเอาค่าน้ำหนักตัวเทียบกับส่วนสูง แต่ทว่าในความเป็นจริงแล้วนิยามความหมายของ “ความอ้วน” ซับซ้อนกว่านั้นมาก การเปรียบเทียบว่าใครอ้วน หรือไม่อ้วนนั้นอาจใช้เกณฑ์การตัดสินจากเรื่อนร่างของผู้หญิงที่นำเสนอผ่านสื่อโฆษณาและการค้าต่างๆ อาทิเช่น

¹⁶ กาญจนา แก้วเทพ, *โลกของสื่อ*, (กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541), หน้า 56.

หากคุณมีรูปร่างที่ใหญ่กว่าดารานางแบบในโทรทัศน์ก็จัดว่าเป็นคนอ้วน หรือว่าหากใส่เสื้อผ้าที่ใหญ่เกินขนาดมาตรฐานปกติตามที่ผู้ผลิตสินค้ากำหนดก็จัดว่าเป็นคนอ้วน เป็นต้น จากนวนิยายซิคลิตที่เลือกมาทั้ง 4 เรื่องนั้น พบว่าสิ่งที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการจำแนก “คนอ้วน” และ “คนไม่อ้วน”¹⁷ มากที่สุดคือ ขนาดของเสื้อผ้า (size) ตัวละครที่ไม่สามารถสวมใส่เสื้อผ้าตามขนาดที่ระบุไว้หรือขนาดตามที่สังคมคาดหวังได้ก็ถูกดึงออกไปให้เป็น “ผู้หญิงอ้วน” ในสังคม

ในเรื่อง *Size 12 is Not Fat* คาบีอทผู้เขียนชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของขนาดเสื้อผ้าในสังคมปัจจุบันอย่างชัดเจน ขนาดของเสื้อผ้าที่สวมใส่กลายเป็นสิ่งที่ใช้ระบุว่าใครเป็น “คนอ้วน” เฮเธอร์ ตัวละครเอกหญิงที่สวมใส่เสื้อผ้าไซส์ 12 ถูกมองว่าเป็นผู้หญิงอ้วน คาบี อทสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญขนาดของเสื้อผ้าที่กลายเป็นกรอบกฎเกณฑ์ที่ใช้แบ่งแยกผู้หญิงออกเป็น “คนอ้วน” กับ “คนไม่อ้วน”

“See,” she’s saying “I told you, Heather. You’re too nice to win. Too weak. Not in a good shape. Because size twelve is fat. Oh, I know what you’re going to say. It’s the size of average American woman. But guess what? The average American woman is fat, Heather.”¹⁸

จากบทสนทนาที่ยกมาข้างต้น ราเชล เจ้านายของเฮเธอร์พยายามบอกว่าเธอเป็น “คนอ้วน” ทั้งนี้เพราะเสื้อผ้าที่เธอสวมใส่คือขนาดไซส์สิบสอง และพยายามบอกเฮเธอร์ว่าถึงแม้เธอจะคิดว่าขนาดเสื้อผ้าของเธอเป็นมาตรฐานของผู้หญิงอเมริกัน แต่ที่จริงแล้วผู้หญิงอเมริกันส่วนใหญ่เป็น “คนอ้วน” ที่น่าสังเกตคือขนาดของเสื้อผ้าที่ใช้เป็นมาตรฐานสมมติที่ใช้แบ่งแยก “คนอ้วน” ออกจากคนทั่วไปนั้นไม่มีมาตรฐานใดที่ระบุแน่ชัดว่าขนาดใดถึงเรียกว่าผอม และขนาดใดเรียกว่าพอดี ซึ่งในมุมมองจะเห็นได้ถึงความลึกลับของนิยามความหมายของความอ้วน โดยการให้นิยามนั้นเป็นการแบ่งออกแบบขั้วตรงข้าม (binary opposition) กันขอบเขตระหว่าง “คนอ้วน” และ “คนไม่อ้วน” อย่างชัดเจน ซึ่งการนิยามความหมายเรื้อนร่างแบบขั้วตรงข้ามดังกล่าว

¹⁷ ผู้วิจัยเลือกใช้คำว่า “คนไม่อ้วน” แทน “คนผอม” เนื่องจากมีบางกรณีที่มีตัวบุคคลผอมอยู่แล้ว หรือมีรูปร่างปกติ แต่กลับรู้สึกตัวตนเองนั้นยังผอมไม่พอ

¹⁸ Meg Cabot, p.336-337.

นั้นยังเชื่อมโยงกับบริบททางสังคมในแต่ละท้องถิ่นด้วย ดังเช่นในเรื่อง *Conversations With the Fat Girl*

Then there are people like me, who anywhere else would be categorized as “normal.” But in LA, if you’re over a size 0 you’re just shy of a circus sideshow.¹⁹

จากข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นิยามความหมายของความอ้วนนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ตายตัว สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามค่านิยมของแต่ละท้องถิ่น แมื่ก็ ตัวละครเอกหญิงอ้วนรู้สึกเหมือนกับตนเองไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของคนในสังคมแอลเอที่มีแต่คนสวยคนหล่อที่มีรูปร่างดี คนอ้วนเช่นเธอกลายเป็นตัวตลกของสังคม เหตุผลอย่างหนึ่งที่ทำให้เธอมีความคิดเช่นนี้เพราะเธอไม่สามารถหาเสื้อผ้าขนาดที่เธอสวมใส่ได้ เนื่องจากร้านเสื้อผ้าแต่ละแห่งมักจำหน่ายแต่เสื้อผ้าขนาดเล็ก เช่นนั้นแล้ว การที่แมื่ก็ใส่เสื้อผ้าที่มีขนาดใหญ่กว่าไซส์ศูนย์นั้นทำให้เธอถูกมองว่าเป็น “คนอ้วน” ในสังคมแอลเอไป สิ่งที่น่าสังเกตเกี่ยวกับขนาดของเสื้อผ้าอีกประการหนึ่งคือการที่ขนาดของเสื้อผ้าที่เข้ามามีบทบาทสำคัญกับชีวิต และกลายเป็นเครื่องมือระบุตัวตนของแต่ละบุคคล ดังเห็นได้จากการที่เฮเธอร์กล่าวถึงหญิงสาวร่างเล็กที่เธอพบในร้านขายเสื้อผ้าแห่งหนึ่งโดยใช้คำว่า *Less Than Size Zero* หรือในขณะที่เธอพบว่าตัวเองโดนร้านเสื้อผ้าหลอกนั้น เธอบอกพนักงานโดยเรียกแทนตัวเองว่า “*I am a size twelve*”

“I am a size twelve,” I hear myself saying to the sales clerk. Who looks startled. Understandably, I guess. But still. “What’s wrong with being a size twelve?”²⁰

จากบทสนทนาข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของขนาดเสื้อผ้าที่กลายมาเป็นคำใช้เรียกแทนตัวบุคคล แสดงให้เห็นถึงการจัดแบ่งแยกผู้หญิงโดยดูจากขนาดของรูปร่างเป็นสำคัญ ขนาดของเสื้อผ้าเป็นเกณฑ์สำคัญในการแบ่งว่าใครอ้วนและไม่อ้วน ซึ่งคาร์ อทพยายามชี้ให้เห็นถึงกระบวนการสร้างนิยามทางสังคมที่เอื้อต่อระบบบริโภคนิยม การสร้างกฎเกณฑ์จำแนกคน

¹⁹ Lisa Palmer, p.3.

²⁰ Meg Cabot, p.3-4.

อ้วนโดยอ้างอิงจากขนาดเสื้อผ้าง่าดั่งกล่าวนั้น เป็นเรื่องลวงหลอก จอมปลอม ตัวเลขขนาดเสื้อผ้าง่าถูกใช้เป็นกลยุทธ์ทางการค้า กระตุ้นให้ผู้หญิงซื้อสินค้าให้มากขึ้น ดั่งเห็นได้จากในฉากหนึ่งที่เฮเธอร์ไปเลือกซื้อเสื้อผ้า เธอพบว่า ร้านเสื้อผ้าที่เธอกำลังเลือกซื้อนั้นหลอกลวงลูกค้าด้วยการติดป้ายขนาดของเสื้อผ้าให้เล็กกว่าขนาดปกติสองไซส์ ด้วยเหตุผลที่ว่ากลุ่มลูกค้าตัวใหญ่ชื่นชอบ คิดตัวเองผอมลงจนสามารถใส่เสื้อผ้าที่มีขนาดเล็กลงได้ ซึ่งในความจริงแล้วเป็นขนาด เดิมที่ตนเคยสวมใส่²¹

I look at Less Than Size Zero. She looks at me. She is maybe twenty two, and very blond. I too am blond – with a little help from Lady Clairol – but I left my early twenties several years ago. Still, it is very clear that, age and size differences aside, Less Than Size Zero and I share a common bond that never be broken: We've both been dicked over by vanity sizing.²²

จากบทความข้างต้น ดูเหมือนคาร์บี อพยายามสอดแทรกนัยยะเกี่ยวกับขนาดของเสื้อผ้าที่เข้ามา มีบทบาทสำคัญในการนิยามความหมายว่าใครอ้วนและใครไม่อ้วนไว้ว่าเป็นเพียง มายา ภาพที่จอมปลอม เช่นเดียวกับคำกล่าวที่ว่า “*There is no such thing as vanity sizing. Really.*”²³ ไม่ว่าผู้หญิงจะมีอายุเท่าใดหรือมีรูปร่างขนาดใดก็ตาม เราต่างก็ติดกับดักทางการค้าที่ส่งเสริมให้หมกมุ่นอยู่แต่กับขนาดของเสื้อผ้า ซึ่งในความเป็นจริงแล้วมันไม่มีอยู่จริง เช่นนั้นแล้ว การนำเอาขนาดของเสื้อผ้าที่สวมใส่มาใช้แบ่งแยก “คนอ้วน” ออกจากคนปกติในสังคมจึงเป็นการตั้งค่ามาตรฐานลวงหลอก เป็นการสร้างตราประทับให้กับความอ้วนผ่าน ขนาดของเสื้อผ้า ทั้งนี้เพื่อตอบสนองกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อให้ผู้หญิงตกเป็นเหยื่อของการบริโภคสินค้าแฟชั่นนั่นเอง

การที่ตัวละครหญิงถูกมองว่าอ้วนนั้นในแง่หนึ่งเผยให้เห็นถึงกระบวนการตีตราทางสังคม การตีตราหรือการสร้างตราประทับในทางสังคมนั้นเป็นการประเมินคุณค่าทางสังคม จากรูปลักษณ์ภายนอกหรือการแสดงออกทางพฤติกรรม (ส่วนใหญ่เป็นไปในทางลบ) ความเชื่อทางสังคมที่นิยามความหมายของสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางลบนั้น ส่งผลให้เกิดความคิด แบบมีอคติ ต่อด้านทั้งต่อ

²¹ ลักษณะดังกล่าวเรียกว่า “Vanity sizing” เป็นกลยุทธ์ทางการค้าอย่างหนึ่งของเหล่าบรรดาแบรนด์เสื้อผ้าผู้หญิง โดยการติดป้ายขนาดเสื้อผ้าให้เล็กกว่าขนาดมาตรฐานปกติ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มยอดขายเพราะผู้ซื้อจะรู้สึกว่าคุณเองนั้นมันขนาดกว้างกายที่เล็กลงจึงมีแนวโน้มที่จะ ตัดสินใจซื้อมากขึ้น อ้างอิง

²² Meg Cabot, p.4-5.

²³ Kathleen. *The Myth of Vanity Sizing* [online], 4 May 2011. Available from: <http://www.vanitiesizing.com/>

ตัวปัจเจกบุคคล รวมไปถึงครอบครัวและผู้คนที่แวดล้อมด้วย ในหนังสือ *Stigma* กอฟฟ์แมน (Erving Goffman) ได้นิยามความหมายและกระบวนการสร้างตราประทับ (Stigma) ไว้ว่าโดยปกติแล้วสังคมมีการจัดแบ่งประเภทของบุคคลเพื่อให้ความรู้สึกเป็นสมาชิกในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในขณะเดียวกันบุคคลที่เป็นคนนอกกลุ่มหรือคนแปลกหน้าจะถูกมองว่าแตกต่างจากคนอื่น ไม่เป็นที่ต้องการ ซึ่งอาจจะรุนแรงไปถึงขั้นที่มองว่าบุคคลนั้นชั่วร้าย อันตราย หรืออ่อนแอ เป็นต้น ซึ่งกระบวนการดังกล่าวทำให้ปัจเจกถูกลดสถานะของความเป็น “ส่วนหนึ่ง” ของสังคม เป็นการสร้างรอยมลทิน อีกทั้งยังลดคุณค่าทางสังคมของบุคคลนั้นด้วย

Society established the means of categorizing person and the complement of attributes felt to be ordinary and natural for members of each of categories.... While the stranger is present before us, evidence can arise of his possessing an attribute that make him different from others...and of less desirable kind-in the extreme, a person who is quite thoroughly bad, or dangerous, or weak. He is thus reduced in our minds from a whole and a usual person to a tainted, discounted one. Such an attribute is a stigma, especially when its discrediting effect is very extensive; sometimes it is also called a failing, a shortcoming, a handicap.²⁴

จากแนวคิดของกอฟฟ์แมน กระบวนการจัดแบ่งทางสังคมนี้ส่งผลให้เกิดการจำแนกกลุ่มคนออกเป็น “คนอื่น” กับ “ส่วนหนึ่ง” เกิดการ “ตีตรา” คุณค่า นำไปสู่การเลือกปฏิบัติต่อบุคคล ซึ่งรูปแบบของการเลือกปฏิบัตินั้นมีทั้งการถูกแยก/ขับออกจากสังคม การประณาม ชุบชิบนิทาหรือล้อเลียน การถูกตัดสิทธิพื้นฐานที่คนอื่นในสังคมได้รับ การสูญเสียอำนาจในการตัดสินใจ ฯลฯ ซึ่งเหล่านั้นส่งผลทั้งต่อตัวปัจเจกเอง รวมไปถึงครอบครัวและบุคคลแวดล้อม ในบางกรณีจะสังเกตเห็นได้ว่า แม้แต่ครอบครัวหรือคนใกล้ชิดก็ตีตัวออกห่างปัจเจกบุคคล ทั้งนี้เนื่องจากไม่ต้องการร่วมรับผลกระทบดังกล่าว การตีตราทางสังคมนั้นมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ของปัจเจก โดยที่แรกเริ่มปัจเจกอาจถูกตีตราจากพฤติกรรม รูปแบบคุณลักษณะ หรือ อการกระทำ ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เมื่อสังคมได้สร้างตราประทับให้แล้ว ปัจเจกก็จะมีพฤติกรรมตอบสนอง

²⁴ Erving Goffman, *Stigma*, (New Jersey: Prentice-Hall, 1963), p.2-3.

ผ่านการแสดงออกทางอัตลักษณ์ ยกตัวอย่างเช่น เมื่อถูกคนว่ากล่าวว่าอ้วนมากๆ จากที่ไม่เคยคิดว่าตนเองอ้วนมาก่อน บั๊จเจกก็รับเอาตราประทับจากสังคมเข้ามาทำให้คิดว่าตนเองอ้วนตามที่คนอื่นบอก หรือบั๊จเจกรู้สึกต่อต้านต่อการถูกตีตราทางสังคมส่งผลให้บั๊จเจกรู้สึกว่าไม่ได้รับความยุติธรรม และแสดงความรู้สึกต่อต้านนั้นผ่านทางพฤติกรรมรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง โดยพฤติกรรมดังกล่าวอาจไม่ได้เป็นอัตลักษณ์หรืออุปนิสัยเดิมของบั๊จเจก เช่น เมื่อถูกคนต่อว่าว่าอ้วนมากๆ บุคคลนั้นก็อาจตอบโต้กลับด้วยการตะโกนด่าทอ หรือทำร้ายร่างกาย ซึ่งปกติแล้วพื้นฐานเดิมของบั๊จเจกอาจไม่ได้มีอุปนิสัยเช่นนั้นก็ได้ เป็นต้น

ภาพ Fat Punishment

แสดงให้เห็นถึงการเสียดสีผู้หญิงอ้วน

ที่มา: 9GAG.com

ภาพข้างต้นเป็นตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงการตีตราความอ่อนในทางลบอย่างชัดเจน โดยการมองว่า “ความอ่อน” ถือเป็นการลงโทษ ซึ่งในแง่นี้เป็นการเสียดสีผู้หญิงอ่อนที่ไม่รู้จักดูแลเรือนร่างของตนเอง เช่นนั้นแล้วความอ่อนจึงถือเป็นลงโทษที่สาสมโดยที่คนอื่นไม่จำเป็นต้องทำการใดๆเลย

“ความอ่อน” ในแง่ของการถูกประทับตรานั้นเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงการตีแผ่ความล้มเหลวหรือปมด้อยของปัจเจกบุคคลให้สังคมรับรู้ ซึ่งความล้มเหลวหรือปมด้อยดังกล่าวถูกเชื่อมโยงเข้ากับคุณค่าทางพฤติกรรมและจริยธรรม อาทิเช่น ความเกียจคร้าน การไม่รู้จักควบคุมตนเอง หรือเป็นบุคคลอันน่ารังเกียจ เป็นต้น นอกเหนือจากนั้นแล้ว “ความอ่อน” ยังเป็นตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ทางสังคมที่ชัดเจนและมีอำนาจที่สุด ที่กล่าวเช่นนี้เพราะ “ความอ่อน” เป็นลักษณะทางกายภาพที่เห็นได้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังไม่สามารถปิดบังซ่อนเร้นจากสายตาของคนในสังคมได้ แตกต่างกับปมด้อยรูปแบบอื่น อย่างเช่น กลุ่มผู้รักร่วมเพศ ผู้ป่วยโรคเอดส์ คนพิการ ฯลฯ เพราะอัตลักษณ์เหล่านั้นเป็นสิ่งที่ไม่สามารถเห็นได้จากลักษณะภายนอก อีกทั้งยังสามารถปิดบังซ่อนเร้นไม่ให้สังคมรับรู้ได้ การตีตราประทับจำแนกความแตกต่างของกลุ่มคนในสังคมในอีกแง่หนึ่งถือเป็นความคุกคามอย่างหนึ่ง เป็นจินตนาการที่เกิดขึ้นภายในจิตใจได้สำนึกอันเนื่องมาจากความรู้สึกกลัว รู้สึกหวาดระแวงเกรงว่าจะไม่เป็นส่วนหนึ่ง ไม่ได้รับการยอมรับจากคนในสังคม ความคุกคามดังกล่าวนั่นเองทำให้บุคคลพร้อมที่ทำตามกรอบข้อกำหนดของสังคมอย่างไม่มีเงื่อนไข เป็นที่น่าสังเกตว่าถึงแม้ “ความอ่อน” จะถูกมองในด้านลบ ไม่ได้รับการยอมรับจากคนส่วนใหญ่ในสังคม แต่ก็มิอาจปฏิเสธได้ว่าสังคมยังต้องการ “คนอ่อน” ให้มีอยู่ต่อไป ในด้านหนึ่งนั้นเนื่องจากการกระตุ้นและส่งเสริมการบริโภคสินค้า และในอีกด้านหนึ่งนั้น “คนอ่อน” เป็นตัวช่วยในกระบวนการจัดแบ่งทางสังคม สร้างความแปลกแยกให้กับกลุ่มคนส่วนใหญ่และคนกลุ่มน้อยในสังคม ทั้งนี้เพื่อกำหนดนิยามความหมายระหว่างกันและกัน

การตีตราความอ่อนนั้นเกิดมาจากการมองความอ่อนว่าน่าเกลียดอัปมงคล แสดงให้เห็นถึงสุขภาพร่างกายที่เสื่อมโทรม ขาดการดูแลเอาใจใส่ คนอ่อนจึงกลายเป็นสัญลักษณ์ของผู้ที่ขาดวินัยในการดำเนินชีวิต ซึ่งทัศนคติดังกล่าวนั้นเป็นการกำหนดนิยามความหมายภายใต้กรอบมายาคติความงามของสังคมที่ส่งผ่านวาทกรรมรูปแบบต่างๆมายังคนในสังคม เมื่อความหมายของความอ่อนถูกนิยามให้เป็นไปในทางลบ ผู้หญิงอ่อนจึงถูกตีตราให้มีลักษณะที่เป็นไปในด้านลบด้วยเช่นกัน ก กระบวนการทางสังคมในการกำหนดนิยามและตีตราความหมายของความอ่อน

นั้นส่งผลทำให้เกิดการแบ่งแยกระหว่างกลุ่มคนอ่อนและกลุ่มคนส่วนใหญ่ในสังคม กระตุ้นให้คนในสังคมรับรู้ความหมายของความอ่อนตามที่ถูกกำหนดไว้ ซึ่งจากนวนิยายซิดดิตที่นำมาศึกษานั้น พบว่าตัวกลางในการเผยแพร่หรือนิยามหรือการตีตราความอ่อนในสังคมนั้นมาจากหลายปัจจัยได้แก่

- สื่อแขนงต่างๆ

โดยทั่วไปการรับรู้อัตลักษณ์ของตนเองนั้นเกิดขึ้นจากกระบวนการปฏิสัมพันธ์ของปัจเจกกับบุคคลอื่น แต่ทว่า กลไกทางสังคมที่นิยามความหมายของเรือนร่างแบบคู่ตรงข้ามว่าความสวยคือความผอมและความอ่อนคือความน่าเกลียดนั้นได้กำหนดแบบมาตรฐานของเรือนร่างผ่านการให้ข้อมูลความรู้ การ นำเสนอภาพผู้หญิงเอบางร่างน้อยผ่านสื่อรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ปัจเจกบุคคลได้เปรียบเทียบและประเมินตนเองหรือบุคคลอื่นว่า “อ่อน” หรือไม่ เป็นที่ทราบกันดีว่าสื่อเหล่านั้นสามารถสร้างกระแสและค่านิยมต่างๆให้เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว สื่อในสังคมทุนนิยมปัจจุบันเป็นเสมือนกับผู้ช่วยมืออัมงของเหล่ากลุ่มนายทุนในการประกอบสร้าง ผลิตภัณฑ์ และตอกย้ำแนวคิด ค่านิยม รวมไปถึงความเชื่อของคนในสังคมเพื่อผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ อาจกล่าวได้ว่าสื่อเป็นปัจจัยที่มีอำนาจและมีอิทธิพลมากที่สุดในการปลูกฝัง หลอหลอมความคิดให้ปัจเจกเชื่อและเลือกที่จะทำหรือไม่ทำ ชอบหรือไม่ชอบสิ่งใดๆ หรือแม้แต่การรับรู้ว่าเรือนร่างแบบใดถึงจัดอยู่ในกลุ่มของคนอ่อนตามแบบอย่างที่สื่อนำเสนอ

ใน *How to Cook a Tart* คิลแฮมวิพากษ์การนำเสนอภาพของผู้หญิงหรือข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏในสื่อเหล่านั้นว่ามีอิทธิพลอย่างสูงในการถ่ายทอดค่านิยมทางความงามให้กับคนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มวัยรุ่นยุคใหม่ เช่นเดียวกับตัวละครเคเรมี เด็กสาววัยรุ่นที่เชื่อว่าตัวเองมีสุขภาพที่ดีจากการพยายามอดอาหารอย่างเคร่งครัด เพราะในนิยายสารที่เธออ่านนั้นระบุว่าการกินอาหารทำให้สุขภาพไม่ดี

‘You need to see the doctor.’

Careme laugh. ‘I’m healthy.’

This is not healthy.’

‘Do I ever get sick?’

‘You are sick now’

'You know, that is so... you know, food is not the answer to everything. Eating doesn't make you well. That's just some bullshit they shovel at you in the magazines.'²⁵

จากบทสนทนาข้างต้น จัสมินคะยันคะยอให้เคเรมี กินอาหารบ้างเพราะเธอผอมมากจนดูราวกับ “ป่วย” ในขณะที่เคเรมีกลับมองว่าสิ่งที่เธอกำลังทำนั้นถูกต้องแล้ว การอดอาหารและไม่ยอมกินอาหารของจัสมินอันอุดมไปด้วยไขมันนั้นจะทำให้เธอมีรูปร่างผอมสวย แสดงถึงความมีสุขภาพที่ดี ในขณะที่เดียวกันกับที่เธอมองว่า “ผู้หญิงอ้วน” เช่นแม่ของเธอต่างหากที่เรียกว่า “ป่วย” จะเห็นได้ว่าเกิดความย้อนแย้งระหว่างความคิดของจัสมินที่มองว่าความผอมคืออาการป่วยและสิ่งที่สื่อพยายามนำเสนอว่าความผอมคือการมีสุขภาพที่ดี

'Well, have a pear or something.'

'I'm not hungry.'

'You think it looks attractive but it's not.'

'Tell that to the magazines.'²⁶

จากคำกล่าวของเคเรมีจะเห็นว่าสื่อมีอิทธิพลอย่างมากในการส่งผ่านมายาคติความงามอันที่จริงแล้วความผอมนั้นเป็นมายาคติที่อยู่ภายใต้กรอบวาทกรรมความงามและความมีสุขภาพดีของสังคม โดยในการถ่าย ทอดแนวคิดดังกล่าวสื่อมักจะเสนอภาพของผู้หญิงผอมบางเพื่อสื่อให้เห็นถึงความมีสุขภาพดี การรักและรู้จักดูแลเอาใจใส่รูปร่างของตัวเอง อีกทั้งยังมีเสน่ห์เป็นที่น่าดึงดูดใจ ดังเห็นได้จาก เรามักจะเห็นภาพนางแบบหุ่นดีออกกำลังกายตามหน้าปกนิตยสารหรือสื่อโฆษณาต่างๆ ในขณะเดียวกันก็จะปรากฏภาพของผู้หญิง “อ้วน” สื่อให้เห็นถึงสุขภาพที่ทรุดโทรม การปล่อยปะละเลยไม่ดูแลเรือนร่างของตัวเอง ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้มีให้เห็นอยู่ในสื่อทั่วไปจนนานเข้าก็กลายเป็นภาพชินตา ความเคยชินจากการเสพสื่อต่างๆ ทำให้คนส่วนใหญ่ในสังคมมองว่า เรือนร่างอันผอมบางของผู้หญิงที่ปรากฏในสื่อ นั้นเป็นลักษณะเรือนร่างที่ผู้หญิงควรมี ซึ่งเท่ากับว่าหากมีรูปร่างแตกต่างไปจากผู้หญิงในสื่อแล้วก็จะแสดงว่ากลายเป็น “คนอ้วน” ไปโดยปริยาย

²⁵ Nina Killham, p.19.

²⁶ Ibid, p.100.

ในนวนิยายเรื่อง *I'm Not the New Me* พบว่าสื่อมีบทบาทสำคัญทำให้เวนต์ตัดสินใจเข้าสู่กระบวนการลดความอ้วนอย่างจริงจัง หลังจากเห็นโฆษณาของยิมออกกำลังกายแห่งหนึ่งที่ใช้สโลแกนว่า “It’s your body. It’s your world” เวนต์จึงตัดสินใจสมัครเป็นสมาชิกโรงยิมแห่งนั้น โดยหวังว่าสักวันหนึ่งเธออาจจะมีรูปร่างเหมือนกับนางแบบในโฆษณา

From the looks of the television commercials, the Women’s Workout World gym is reasonably empowering kind of place, I guess. It shows women in taut sports tanks pushing and pulling things on chrome machines....It’s a world with considerably less ass showing than in the trashy Bally’s commercials and you have to appreciate that. It’s a world where women step in unison with fist-clenching, bicep-flexing arm movements. And it looks most cool, Like Bitch Army basic training. I figure if I’m going to join a gym, it’s might as well be this one.²⁷

นางแบบโฆษณาโรงยิมที่เวนต์เห็นนั้นเป็นภาพแทนของคำว่า “ผู้หญิงสวยที่มีสุขภาพดี” ซึ่งเป็นตัวอย่างของอุดมคติความงามทางสังคมที่ถูกถ่ายทอดผ่านสื่อโฆษณาเพื่อเป็นต้นแบบให้ผู้หญิงได้เปรียบเทียบและประเมินเรือนร่างของตนเอง จากภาพของนางแบบในโฆษณาส่งผลทำให้ผู้หญิงกลับมามองดูเรือนร่างของตนเอง สัดส่วนที่เคยมองข้ามและตระหนักว่ามันเป็นสิ่งที่ควรแก้ไขหรือดูแลให้มากขึ้น ทั้งนี้บทบาทของสื่อไม่ได้มีเพียงกำหนดรูปแบบมาตรฐานของเรือนร่างผู้หญิงเท่านั้น หากยังมีส่วนช่วยกระตุ้นให้รูปแบบมาตรฐานนั้นสามารถดำรงอยู่ในสังคมต่อไปได้ กล่าวคือสร้างวาทกรรมชุดใหม่ๆออกมาสนับสนุนวาทกรรมหลัก ในกรณีของเวนต์นั้น เธอสารภาพว่าเธอเข้าร่วมโครงการเฝ้าระวังน้ำหนัก (Weight Watchers) เป็นเพราะโฆษณาที่แสดงนำโดยดัชเชสแห่งยอร์ก (Duchess of York)

I think I decided on Weight Watchers because I’d been sort of charmed by the Duchess of York in the commercials. In one, she’s shown some kind of mock press conference telling reporters how much freedom the

²⁷ Wendy McClure, p.30.

Weight Watchers plan has, and how you don't have to cut anything out.²⁸

จากข้อความข้างต้นสังเกตเห็นว่า กลยุทธ์ในการโน้มน้าวใจคนของสื่อที่เน้นซับซ้อนและ
 แอบคายเป็นอย่างมาก ประการแรก การที่สื่อนำเสนอภาพของผู้มีชื่อเสียงในสังคมหรือชนชั้นสูง
 มาเป็นผู้ชักชวนนั้นทำให้โฆษณามีความน่าเชื่อถือ และเป็นที่น่าสนใจ ประการต่อมาคือ การสื่อ
 ให้เห็นถึง “อิสระ” ในการควบคุมน้ำหนักเพราะคุณสามารถที่กินได้โดยไม่ต้องจำกัดปริมาณอาหาร
 ซึ่งในความจริงแล้ว “อิสระ” ที่สื่อนำเสนอไม่ได้มีอยู่จริง เพราะที่สุดแล้วผู้เข้าร่วมโครงการนั้นก็
 จะถูกตรวจตราและควบคุมโดยผู้คุม (watchers) อีกชั้นหนึ่ง สื่อโฆษณา จึงเป็นเพียงผลผลิตจาก
 การสร้าง และผลิตซ้ำของค่านิยมทางสังคม การเสพสื่อจึงส่งผลให้คนในสังคมนำประสบการณ์
 หรือข้อมูลอ้างอิงจากค่านิยมทางสังคมที่ได้จากสื่อมาประกอบสร้างหรือนิยามความเป็นตัวตน
 ให้กับตนเอง

- ครอบครัว

ครอบครัวถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยขั้นพื้นฐานที่ส่งอิทธิพลในการเผยแพร่ค่านิยมที่สังคม
 กำหนดให้กับความอ้วน อีกทั้งยังส่งผล ให้ตัวละครหญิงรับรู้อัตลักษณ์ความเป็นคนอ้วนของตนเอง
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทของผู้เป็นแม่ ในนวนิยายซิดดิลิตที่นำมาศึกษานั้นพบว่าตัวละคร
 แม่นั้นมีส่วนสำคัญที่ทำให้ตัวละครเอกหญิงรู้สึกที่ตัวเองนั้นเป็น “ผู้หญิงอ้วน”

ใน *Conversations with the Fat Girl* แม็กก็เติบโตขึ้นมาในครอบครัวที่มีแต่ผู้หญิง แม่
 และพี่สาวของแม็กก็ล้วนเป็นคนที่มีความโครงสร้างและรูปร่างค่อนข้างเล็ก ในขณะที่ตัวแม็ก ก็ล้วน
 นอกจากจะมีโครงสร้างที่สูงใหญ่กว่าแล้วยังมีน้ำหนักมากกว่าทุกคนในครอบครัวด้วย ลักษณะที่
 แตกต่างกันอย่างชัดเจนดังกล่าวทำให้เกิดการเปรียบเทียบระหว่างรูปร่างของตัวเองและรูปร่างของ
 คนอื่นๆในครอบครัว การมีขนาดตัวที่ใหญ่กว่าส่งผลให้เธอรู้สึกที่ตัวเองไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของ
 ครอบครัวนี้มาโดยตลอด

²⁸ Ibid, p. 20-21.

My mom has looked exactly the same for as long as I can remember. She stands a mere five feet two, and as I grew taller it become apparent that I got no genes from her side of the family.²⁹

สาเหตุสำคัญที่ทำให้ตัวละครแม็กก็รู้สึกว่าเป็น “คนอ้วน” นั้นมีพื้นฐานมาจากการเปรียบเทียบตัวเองกับผู้เป็นแม่ เธอไม่สามารถเชื่อมโยงตัวเองเข้ากับผู้เป็นแม่ได้เนื่องจากเธอและแม่ไม่มีอะไรที่เหมือนกันเลย แม่ของเธอเป็นคนสวย หุ่นดี และมีหน้าที่การงานที่ดี ในขณะที่แม็กก็นั้นอ้วนและไม่มียานประจำทำเป็นหลักแหล่ง ความแตกต่างระหว่างเธอกับแม่นั้นเองที่ทำให้แม็กก็รู้สึกว่ายากผอม ยากสวย ยากเป็นดังเช่นแม่ของเธอบ้าง แม่จึงกลายเป็นต้นแบบ (model) ของแม็กก็ในการดำเนินชีวิต ที่ต้องการผอมสวยหุ่นดีและประสบความสำเร็จในชีวิต

อีกด้านหนึ่งในเรื่อง *I'm Not the New Me* เวนดี้เติบโตขึ้นมาจากครอบครัวที่ผู้เป็นแม่มีรูปร่างอ้วน เธอเชื่อว่าสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เธออ้วนนั้นเป็นผลอันเนื่องมาจากกรรมพันธุ์ โดยเธอใช้คำว่า *All she remembers is waking up fat.*³⁰ ซึ่งหมายถึงแม่ของเธอและอีกในหนึ่งก็หมายถึงตัวเธอเองด้วยเช่นกัน เวนดี้เติบโตมาท่ามกลางการเรียนรู้นิยามความหมายของความอ้วนจากผู้เป็นแม่ เธอไม่เคยรู้ว่าแม่ของตัวเองนั้นมีน้ำหนักเท่าไร หรือเคยมีน้ำหนักมากที่สุดเท่าไร เธอรู้เพียงอย่างเดียวว่าตั้งแต่เธอเกิดมาก็เห็นแม่อ้วนอย่างนี้อยู่แล้ว

I look at the pictures and at the tags on her clothes (size 26 maybe?) and I will stand next to her, but I can't come up with more than a something somewhere, maybe a three-hundred-something God knows when; maybe more, maybe not now. She's almost always been fat.³¹

สังเกตได้ว่าแม่นั้นเป็นต้นแบบของคำว่าผู้หญิงอ้วนสำหรับเวนดี้ และบ่อยครั้งที่เวนดี้เปรียบเทียบรูปร่างของตนเองกับแม่ ในวัยเด็กของเวนดี้มีครั้งหนึ่งเธอต้องทำการบ้านเขียนเรียงความอธิบายลักษณะของบุคคลในครอบครัว เธออธิบายว่าแม่ของเธอมีรูปร่าง “ท่วม” (plump) แต่แม่ของเธอกลับบอกให้เธอใช้คำว่า “อ้วน” (fat) แทน

²⁹ Lisa Palmer, p.4.

³⁰ Wendy McClure, p.40.

³¹ Ibid, p.37.

I read it back to her and look up. “Plump?” I tried.

“Oh, God,” my mom said. “Just write down fat.” I wanted to laugh because she was laughing, sort of. At that age of my life was divided into places where my mom would let me go and places where she wouldn't. I didn't know where this was.

“Am I supposed to say that?” I asked.

“Tell them your mother is fat.” She sounded almost insistent.³²

จากบทสนทนาข้างต้นเห็นได้ว่า เวนดีนั้นลังเลที่จะเรียกแม่ของตนเองว่าอ้วน ในขณะที่แม่ของเธอนั้นยอมรับว่าตนเองเป็นผู้หญิงอ้วน ในแง่นี้ การที่แม่ของเวนดีบอกให้เธอใช้คำนิยามว่าเป็นคนอ้วนนั้นอาจเป็นไปได้ว่าเป็นกระบวนการป้องกันตนเอง (defensive mechanism) กล่าวคือเป็นการเปิดเผยตัวตนอย่างชัดเจน บอกว่าตัวเองนั้นอ้วนเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเข้ามาว่าซ้ำ กล่าวโดยง่ายคือเป็นการชิงว่าตัวเองก่อนเพื่อไม่ให้คนอื่นมาว่าซ้ำก็เป็นได้ ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งคือ แม้ว่าแม่จะยอมรับว่าตนเองอ้วนแต่เวนดีกลับลังเลที่จะเขียนคำนั้นลงไป แสดงให้เห็นว่าคำว่า “อ้วน” ในทัศนคติของเวนดีนั้นเป็นไปได้ในทางลบ เห็นได้จากการที่เธอกลัวว่าแม่จะโกรธ

- สังคมและคนรอบข้าง

อิทธิพลจากสังคมและคนรอบข้างเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ถ่ายทอดนิยามความหมายของความอ้วนมาสู่กลุ่มคนอ้วน การระบุว่าใครอ้วนหรือไม่นั้นตัวละครรับเอาคำนิยามจากข้อมูลและความคิดเห็นที่ได้ยินได้ฟังจากสังคมและคนรอบข้าง อาทิเช่น ผู้เชี่ยวชาญ (expert) ซึ่งในที่นี้คือแพทย์หรือเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการลดน้ำหนักจากคลินิกควบคุมน้ำหนักหรือโครงการรวมกลุ่มลดความอ้วนต่างๆที่ตัวละครหญิงได้ไปเข้าร่วม โดยกระบวนการถ่ายทอดนิยามความหมายของความอ้วนของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้คือ การนำเอาวาทกรรมด้านการแพทย์และวิทยาศาสตร์มาใช้ประกอบการประเมินและระบุว่าตัวละครนั้น “อ้วน” หรือไม่ และสิ่งที่ใช้เป็นมาตรฐานในการประเมินก็คือการชั่งน้ำหนัก หลักเกณฑ์ในการประเมินส่วนใหญ่มักจะเทียบจากชาร์ตมาตรฐานน้ำหนักตัวหรือที่เรียกว่าดัชนีมวลรวม (BMI) เพื่อดูว่าน้ำหนักอยู่ในเกณฑ์ที่มาก

³² Ibid, p.38.

เกินไปหรือไม่ ถ้าหากเกินน้ำหนักมาตรฐานก็แสดงว่าบุคคลนั้นอยู่ในเกณฑ์สูงเสี่ยงของการป่วยเป็นโรคต่างๆ จากนั้นจึงได้แนะนำให้เข้าร่วมกลุ่มลดน้ำหนักอันถือประโยชน์ต่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้น ดังเห็นได้จากในเรื่อง *How to Cook a Tart* และ *I'm Not the New Me* ตัวละครหญิงเลือกที่จะเข้าไปปรึกษาน้ำหนักตัวของตนเองกับผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งก็คือเหล่าบรรดาแพทย์ในคลินิกลดน้ำหนักที่อ้างว่ามีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถให้คำปรึกษา และคำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาน้ำหนักตัวได้ ซึ่งกระบวนการถ่ายทอดนิยามความหมายของผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้น นั่นคือ การบ่งชี้ว่าใครอ้วน โดยอาศัยการประเมินจากน้ำหนักตัว และเมื่อถูกพิจารณาจากแพทย์ว่าอ้วนแล้ว ตัวละครหญิงอ้วนเหล่านั้นจำเป็นต้องทำตามคำแนะนำ หรืออีกนัยหนึ่งคือ “ไปสั่ง” เพื่อให้สามารถลดความอ้วนได้สำเร็จ ซึ่งกรรมวิธีในการลดความอ้วนนั้นก็หลากหลายแตกต่างกันออกไป ยกตัวอย่างเช่น ตัวละครเบ็ตตีจากเรื่อง *How to Cook a Tart* เบ็ตตีนั้นเข้าไปปรึกษารองาน้ำหนักตัวกับแพทย์ในคลินิกลดน้ำหนักแห่งหนึ่ง ในฉากที่เธอเข้าไปพบแพทย์ตามนัดหลังจากที่หยุดไปเป็นเวลาสองอาทิตย์ ปฏิกริยาของเบ็ตตีแสดงให้เห็นถึงความเกรงกลัวอย่างชัดเจน

They pushed back the second curtain to reveal the scales.

'When you're ready, Mrs. Johnson.'

Betty shuffled over as if shackled. An attendant held her hand to help her ascend. The doctor looked down at her chart.

'I see it's been two weeks since your last appointment, Mrs. Johnson. I thought I put you on everyday check-in.'

'Yes, you did.'

'It's for your own good, Mrs. Johnson.'

'Yes, Doctor.' Betty's lip quivered.³³

อาการปากสั่นก่อนชั่งน้ำหนัก รวมไปถึงอาการอื่นๆของเบ็ตตีนั้นเห็นได้ชัดถึงความเกรงกลัวแพทย์ผู้ตรวจของเธอ ผู้เขียนแสดงให้เห็นภาพของคนอ้วนกับการเกรงกลัวตาชั่งและการเข้าพบแพทย์ ทั้งนี้เพราะเหล่านี้เป็นสิ่งที่สังคมใช้ระบุหรือบ่งชี้บุคคลว่า อ้วนหรือไม่ จากท่าทางของเบ็ตตีที่สรวลทำก้ำวขึ้นไปบนตาชั่งราวกับถูกผูกโซ่ตรวนไว้ที่ขานั้น คล้ายกับว่าผู้เขียนต้องการสื่อให้เห็นถึงขนาดน้ำหนักตัวที่กลายมาเป็นเครื่องพันธนาการ ผูกมัดให้ผู้หญิงจำต้องควบคุมเรือน

³³ Nina Killham, p. 47.

ร่างอยู่ตลอดเวลา เช่นเดียวกับแพทย์ผู้ตรวจที่สั่งให้เบ็ตตีมาตามนัดทุกวัน เท่ากับว่าเธอ ต้องชั่งน้ำหนักทุกวัน โดยเห็นเหตุผลว่า “It’s for your own good” เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงอำนาจของวาทกรรมทางการแพทย์ที่เข้ามาคุกคามและคอยควบคุมเรือนร่างของผู้หญิงเห็นเป็นไปตามกรอบมาตรฐานที่สังคมไว้

เช่นเดียวกับเวเนดี้จากเรื่อง *I’m Not the New Me* ที่ตัดสินใจเข้าร่วมโครงการการควบคุมน้ำหนัก (Weight Watcher) โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านการควบคุมน้ำหนักที่เรียกว่า “นักบำบัด” (therapist) ซึ่งอ้างว่าเป็นผู้มีความรู้ มีประสบการณ์ สามารถให้ข้อมูล ให้คำปรึกษา และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการควบคุมอาหารอย่างถูกวิธี การที่เรียกว่านักบำบัดนั้นส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะกระบวนการให้คำปรึกษาของโครงการการควบคุมน้ำหนักนี้เริ่มต้นด้วย การให้เหล่าคนอ้วนที่เข้าร่วมโครงการนั้นได้ระบายความรู้สึก บอกเล่าชีวิตเกี่ยวกับปัญหาความอ้วนของตน โดยให้เหตุผลว่า อาจช่วยทำให้คนอ้วน รู้สึกดีขึ้น จากนั้นจึงเป็นพูดคุยแชร์ประสบการณ์การลดน้ำหนักของนักบำบัดที่เคยอ้วนมาก่อน หรือนำเสนอภาพความสำเร็จในการลดน้ำหนักของคนที่เคยเข้าร่วมโครงการมาก่อน เพื่อโน้มน้าว และจูงใจให้คนอ้วนที่มาเข้าร่วมโครงการเห็นว่า *ถ้าหากทำตามคำแนะนำของนักบำบัดอย่างเคร่งครัดก็จะสามารถลดน้ำหนักได้เช่นเดียวกัน* ซึ่งเป็นวิธีการที่เรียกว่า “Success Story”

Every dozen of pages or so there’s a Success Story showing a large picture of the successful person in kicky new outfit and a smaller inset photo of the person when he or she was fatter.³⁴

ประเด็นที่น่าสังเกตคือใน “Success Story” นั้นมักจะเริ่มต้นเรื่องด้วยคนที่ “กินมากเกินไป” อันเนื่องมาจากสาเหตุต่างๆกันจนทำให้อ้วนขึ้น จากนั้นจึงตัดสินใจมาเข้าร่วมโครงการควบคุมน้ำหนักและผอมลงในที่สุด

Jenifer Biester, 27, is a real estate agent who ate too much fast food on the go; now she carries healthy low – POINTS snacks with her all the times Evelyn DeRosta, 36, has taken up daily walking and has found

³⁴ Wendy McClure, p. 43.

delicious alternatives to the rich foods she used to cook for her family.³⁵

คล้ายกับว่าผู้เขียนต้องการนำเสนอกระบวนการอันแยบยลของเหล่าบรรดานักธุรกิจหรือนายทุนที่เรียกตนเองว่า “ผู้เชี่ยวชาญ” ในการสรรหาวิธีมาชักจูงคนให้เข้าร่วมโครงการของตน โดยการยกตัวอย่างความสำเร็จของคนที่เคยเข้าร่วมโครงการ อ้างเหตุผลด้านการแพทย์ ด้านสุขภาพ และอื่นๆมาประกอบมาเสริมสร้างความน่าเชื่อถือ เพื่อกระตุ้นให้คนสนใจอยากเข้าร่วม โดยกรรมวิธีในการลดน้ำหนักที่นักบำบัดแนะนำให้ทำนั้นคือ การให้คะแนนอาหารที่กินเข้าไปในแต่ละมื้อ ทั้งนี้เนื่องจากความอ้วนถูกมองว่าเกิดจากการกินอาหารมากเกินไป ไม่รู้จักยับยั้งควบคุม รวมไปถึงวิถีชีวิตอันเร่งรีบของคนเมืองตามที่นักบำบัดได้กล่าวอ้าง

At first, I have trouble imagining what the set-up or initial premise of my Success Story would be, other than I just eat too fucking much. But then, I know that the Weight Watchers euphemism for that problem is ‘portion control’ and that my tendency to go through a whole take out order of Pad Kee Mao noodles could be simply alluded to in the phrase ‘busy city single-gal lifestyle’...³⁶

จากคำกล่าวของเวนด์ เห็นได้ชัดว่าผู้เขียนสื่อให้เห็นถึงมายาภาพของความรู้หรือข้อมูลที่เรได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้งการควบคุมปริมาณก็ดี หรือวิถีชีวิตอันเร่งรีบก็ดีนั้น เป็นคำพูดที่สร้างขึ้นมาแก้ต่างทำให้ผู้หญิงอ้วนรู้สึกคล้อยตาม นำเอาปัญหาเรื่องน้ำหนักและสุขภาพมาอ้าง ซึ่งในความเป็นจริงแล้วข้อมูลที่ได้รับนั้นเป็นเพียงเรื่องแต่ง (story) ที่ถูกสร้างขึ้นมา เป็นกลยุทธ์ในการหลอกลวงผู้บริโภค ชักจูงให้หลงเชื่อ เข้าร่วมซื้อสินค้าและบริการอันเป็นประโยชน์ต่อธุรกิจของตนเอง อีกประเด็นหนึ่งที่น่าสังเกตคือ ในขณะที่เวนด์เข้าร่วมโครงการควบคุมน้ำหนักนั้น เธอจดบันทึก และเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับการควบคุมน้ำหนัก และน้ำหนักที่ลดได้ในแต่ละสัปดาห์ของตนเองเผยแพร่ให้กับบรรดานักอ่านในโลกออนไลน์ได้รับทราบ จนกระทั่งบรรดานักอ่านผู้หญิงที่อ่านบทความของเธออยากเข้าร่วมโครงการควบคุมน้ำหนักเช่นเดียวกับเธอบ้าง

³⁵ Ibid.

³⁶ Ibid.

Almost all the emails are from women. Many of them mention Weight Watchers. They say they're on the program, too, or else they're thinking about doing it, or they've done it before and they're trying to get back on track.³⁷

ผลจากการนำเสนอประสบการณ์การลดน้ำหนักของเวนต์ ทำให้มีผู้หญิงจำนวนมากสนใจเข้าร่วมโครงการและต้องการลดน้ำหนักให้ได้เช่นเดียวกับเธอ ในแง่นี้ เวนต์เองก็ไม่แตกต่างไปจากเหล่านักบำบัดหรือกลุ่มคนเคยอ้วนอื่นๆที่โครงการควบคุมน้ำหนักนำมาใช้เพื่อชักจูงลูกค้า เธอกลายเป็น “ผู้เชี่ยวชาญ” หรือ “ผู้มีประสบการณ์” ที่สามารถโน้มน้าวจิตใจคนให้หันมาเข้าร่วมการลดน้ำหนักเช่นเดียวกับเธอได้ จากกรณีของเวนต์ทำให้เห็นว่า “ผู้เชี่ยวชาญ” (expert) ที่เรามักพบเห็นว่าเป็นผู้มีความรู้ มีประสบการณ์ และคอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับสุขภาพและการลดน้ำหนักนั้น ความจริงแล้วเป็นเพียงผลจากวาทกรรมรูปแบบหนึ่ง “ผู้เชี่ยวชาญ” ไม่จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถ หากเป็นผู้นำเอาค่านิยม ความเชื่อ มายาคติด้านต่างๆมาเผยแพร่ให้คนในสังคมอยู่ภายใต้กรอบข้อกำหนดของสังคมทั้งนี้เพื่อเอื้อประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อกลุ่มของตนเอง นวนิยายชิลิตเผยแพร่ให้เห็นกระบวนการผลิต “คนอ้วน” ขึ้นมาในสังคมซึ่งขั้นตอนดังกล่าวนี้ถูกปิดบังซ่อนเร้น นำเอาวาทกรรมทางการแพทย์เข้ามาอ้างอิงสร้างความน่าเชื่อถือและค่านิยมว่า ความผอมคือความสวยมาลวงหลอกให้ผู้หญิงบริโภคสินค้าและบริการต่างๆที่อ้างว่าจะช่วยทำให้ไม่อ้วน นอกเหนือจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว เพื่อนหรือคนรอบข้างก็มีอิทธิพลอย่างสูงในการส่งผ่านนิยามความอ้วนไปยังบุคคลโดยผ่านการวิพากษ์วิจารณ์รูปร่าง ซึ่งเนะตักเตือน หรืออาจเลยไปถึงขั้นการตำหนิถูกเหยียดหยาม ผู้หญิงอ้วนนั้นมักจะถูกเพื่อนหรือบุคคลรอบข้างทั้งที่เป็นผู้ชายและผู้หญิงด้วยกันเองวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับเรือนร่างอยู่เสมอ โดยมีจุดประสงค์เพื่อเป็นการตอกเตือน ล้อเลียน หรือถูกเหยียดหยามผู้หญิงอ้วน

จากนวนิยายชิลิตที่นำมาศึกษานั้น ผู้วิจัยพบว่าการนิยามความหมายของความอ้วนภายใต้ระบอบสังคมที่ปลูกฝังและถ่ายทอดทัศนคติเกี่ยวกับเรือนร่างของผู้หญิงว่า “เรือนร่างที่ดีต้องมีลักษณะผอมบาง เพราะความผอมคือความสวย” ซึ่งเป็นการใช้บรรทัดฐานตัดสินแบบตายตัวเพียงด้านเดียวนั้น เป็นกระบวนการทางสังคมที่ผลิตสร้าง “คนอ้วน” เอาวาทกรรมด้าน

³⁷ Ibid, p.74.

การแพทย์เข้ามารองรับไปกตขี่ ครอบงำ หรือควบคุมเรือนร่างจนก่อให้เกิดอคติ และทัศนคติแบบ ผิดๆเกี่ยวกับคนอ้วน ส่งผลให้เกิดการนิยามความหมายและตีตราผู้หญิงอ้วนในรูปแบบต่างๆ

3.3.1 การตั้งชื่อ/เรียกชื่อผู้หญิงอ้วน

การนิยามความหมายหรือตีตราความอ้วนโดยการตั้งชื่อหรือเรียกชื่อนั้นเป็นลักษณะที่พบเห็นได้บ่อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากความอ้วนนั้นเป็นลักษณะภายนอก สามารถเห็นความแตกต่างจากคนทั่วไปได้ชัดเจนและประเมินจากรูปลักษณ์ภายนอกได้ทันที โดยที่คำศัพท์ที่มาใช้เรียกแทนนั้น มักจะเป็นคำที่มีนัยยะแฝงอคติ ดูถูกและล้อเลียน แสดงให้เห็นถึงการประณาม ปฏิเสธ หรือไม่ยอมรับกลุ่มคนอ้วน ซึ่งจากนวนิยายซิดลิตที่นำมาศึกษาพบว่า ตัวละครหญิงอ้วนมักจะถูกตัวละครอื่นรอบข้างเรียกหรือกล่าวถึงโดยใช้คำแทนหรือคำคุณศัพท์เฉพาะที่บ่งบอกถึงรูปร่าง อาทิ เช่น “big”, “plump”, “larger”, “fat”, “fatty”, “obese”, “old cow”, “pig”, “bull”

Also in 1987, she had a floral tapestry jacket. I don't know why but this sticks out for me. Actually, I do: it's because she was fat – fat, not just ambiguously plump, but big, with the generous bosom and the full face, and the legs that tapered down to her pointy-toed flats in a way that was sort of exquisite even as it emphasized her size.³⁸

จากข้างต้น เป็นฉากที่เวนต์ได้พบเพื่อนเก่าสมัยเรียนหลังจากที่ไม่ได้เจอกันมานานเวนต์ได้เล่าย้อนถึงเอฟวลิน (Evelyn) ที่อ้วนมาตั้งแต่สมัยเด็ก ความอ้วนของเอฟวลินเป็นที่สะดุดตาของเวนต์ และยังใส่เสื้อแจ็คเกตลายดอกสะดุดตาด้วยแล้วยังทำให้เอฟวลินยิ่งเป็นที่สะดุดตา มากขึ้นไปอีก จากคำบรรยายรูปร่างของเอฟวลิน เวนต์พยายามชี้ให้เห็นว่าเพื่อนของเธอนั้นอ้วนมาก สังเกตจากการใช้คำเรียก “fat, not just ambiguously plump, but big...” และไม่เพียงแต่ความอ้วนของเธอที่เห็นได้เด่นชัด จากแต่งตัวและการแสดงออกของเอฟวลินยิ่งทำให้เธอดูอ้วนมากขึ้นไปอีก น้ำเสียงและถ้อยคำที่เวนต์ใช้อธิบายรูปร่างของเอฟวลินนั้นคล้ายกับเป็นการเหยียดหยันอยู่ในที่ เธอพยายามจะชี้ให้เห็นว่าเอฟวลินนั้นอ้วนกว่าตัวเธอมาก เหมือนกับจะสื่อว่าเอฟวลินนั้นดูอ้วน

³⁸ Ibid, p.115.

กว่าตน แสดงให้เห็นว่าแม้แต่ในกลุ่มคนอ้วนด้วยกัน ความอ้วนยังถูกปฏิบัติ ถูกกล่าวถึงด้วย นัยยะที่มีอคติ

เช่นเดียวกับใน *Size 12 is Not Fat* คุณนายแอลลิ่งตันที่มีขนาดตัวเท่ากับไซส์สิบสอง เช่นเดียวกับเฮเธอร์ แต่เธอกลับเรียกเฮเธอร์ว่า “อ้วน” แทนการเรียกชื่อจริง

But when Mrs. Allington answered her door, bleary-eyed and robed in velour – I know! Velour! Almost as good as stretch velvet – she'd just say, “I don't know what you're talking about, fatty.”³⁹

การที่คุณนายแอลลิ่งตันเรียกเฮเธอร์ว่า “อ้วน” นั้น นอกจากจะเป็นการดูถูกเรื่อร่างของ เฮเธอร์แล้ว ยังมีนัยยะแฝงว่าตนเองไม่ใช่พวกเดียวกับเฮเธอร์ เป็นการแสดงอำนาจ พยายามชี้ ว่าตนเองนั้นเหนือกว่านั่นเอง

ในการนำคำศัพท์ที่เฉพาะรูปร่างอ้วนมาใช้เรียกแทนชื่อตัวละครนั้น สะท้อนให้เห็นถึงการ ที่สังคมนำเอานิยามมาสร้างความแปลกแยก ลดทอนคุณค่าและความสำคัญของกลุ่มคนอ้วน ทำให้คนอ้วนรู้สึกตัวตนเองนั้นด้อยกว่า เป็นตัวประหลาดแตกต่างจากคนอื่น สร้างความน่าอับอาย ให้กับคนอ้วน ไม่เพียงเท่านั้นตัวละครหญิงอ้วนยังมักถูกเรียกเป็นสัตว์ประเภทต่างๆ สะท้อนให้ เห็นถึงการถูก ลิดรอนสิทธิของความเป็นมนุษย์

'Oh, dear', said the doctor, a.k.a. weight-control-clinic administrator, peering over her fake half-rimmed glasses, 'the old cow has fainted.'⁴⁰

จากบทความข้างต้น เบ็ตตี้ ตัวละครหญิงอ้วนวัยกลางคน จากเรื่อง *How to Cook a Tart* ถูกเจ้าหน้าที่ที่คลินิกลดน้ำหนักแห่งหนึ่งเรียกว่า “แม่วัวแก่” หลังจากที่เธอไปตรวจร่างกายตามนัด แล้วพนักงานให้ชั่งน้ำหนัก เบ็ตตี้ตกใจกับตัวเลขบนหน้าปัดที่เธอเห็น เช่นเดียวกับพนักงานที่ สังเกตเห็นอาการของเบ็ตตี้ด้วยเช่นกัน การเรียกตัวละครหญิงอ้วนว่าเป็น “แม่วัวแก่” ไม่เพียงแต่

³⁹ Meg Cabot, p.18.

⁴⁰ Nina Killham, p.48.

เป็นการลดทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์ (dehumanization) ของผู้หญิงอ้วน หากยังสะท้อนให้เห็นถึงการตีตราความอ้วนที่เชื่อมโยงกับปัจจัยทางด้านเพศและวัย สังเกตได้จากการที่ใช้คำว่า “cow” ซึ่งเป็นการระบุถึงเพศหญิงอย่างชัดเจน ประเด็นเกี่ยวกับความอ้วนนอกจากจะถูกยึดเยียดให้เป็นเฉพาะเรื่องของผู้หญิงแล้วยังเชื่อมโยงกับความแตกต่างของวัยด้วย เพราะไม่ได้เป็นเพียงแค่ “cow” แต่ยังเป็น “old cow” เป็นผู้หญิงทั้งอ้วนและแก่ ซึ่งหากลองมองย้อนไปถึงภาพของผู้หญิงอ้วนในวรรณกรรมประเภทต่างๆ ตัวละครที่เป็น ผู้หญิงอ้วนนั้นมักจะอยู่ในช่วงอายุตั้งแต่วัยกลางคนขึ้นไป หรือมีเช่นนั้นก็อาจจะอยู่ในช่วงวัยที่มากกว่าตัวละครอื่น ความอ้วนมักจะถูกมองว่าทำให้ร่างกายทรุดโทรม ป่วยง่าย ส่งผลทำให้คนอ้วนมักจะแก่เร็วกว่า หรือดูสูงวัยกว่า คนในอายุเดียวกัน

เช่นเดียวกับจัสมิน ตัวละครหญิงอ้วนวัยกลางคนจากเรื่องเดียวกัน จัสมิน ถูกเคเรมี ลูกสาวแท้ๆของตัวเองเรียกว่า “หมู” หลังจากที่เธอพยายามบอกให้เคเรมีกินอาหารที่เธอทำ เนื่องจากเคเรมีไม่ยอมอ้วนเหมือนแม่ของตัวเองจึงพยายามอดอาหาร จนเมื่อถูกคะยั้นคะยอให้กินมากเข้าก็เกิดความรำคาญและต่อว่าแม่ของตัวเอง

‘The problem with you is that you think the answer to everything is food! Well, it’s not. You know, other people should be able to live the way they what without making pigs of themselves. You know, you should respect the way other people live. You think you’re a liberal, but it’s a bunch of bull. Because you eat like a pig, you want everyone else to...’⁴¹

คำว่า “หมู” นอกจากจะเป็นการมองคนอ้วนที่ด้อยศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์แล้วยังแฝงให้เห็นถึงทัศนคติเกี่ยวกับคนอ้วนว่าเป็นคนที่ชอบกินอาหาร และกินอาหารปริมาณมากๆเช่นเดียวกับลักษณะนิสัยของหมู อันแสดงให้เห็นถึงความตะกละตะกรามและความไม่รู้จักยับยั้งชั่งใจตนเอง ในแง่นี้นวนิยายซิคิลิตซีี้ให้ผู้อ่านเห็นว่าสังคมส่วนใหญ่มอง “ความอ้วน” ว่าเกิดจากตัวบุคคล จากการกินอาหารที่มากเกินไปจนความพอดี คนอ้วนจึงมักถูกมองว่าเป็นคนที่หมกมุ่นอยู่กับเรื่องของอาหารการกิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหารที่อุดมไปด้วยไขมันหรือน้ำตาลอันส่งผลเสียต่อสุขภาพ

⁴¹ Ibid, p.20.

จะเห็นได้ว่าสิ่งหนึ่งที่นวนิยายซิคลิตต้องการนำเสนอคือ สะท้อนและในขณะเดียวกันก็ วิพากษ์กระบวนการประกอบสร้างนิยามความหมายให้กับความอ้วน การตั้งชื่อ/เรียกชื่อเป็น กระบวนการหนึ่งที่ใช้ตีตราคนอ้วน อำนาจของภาษาหรือคำที่ใช้ในการเรียกขานคนอ้วนนั้นมีส่วน ในกระบวนการสร้างความคิด ทศนคติ และความเชื่อเกี่ยวกับความอ้วนขึ้นมา และเมื่อผลิตซ้ำมาก เข้าก็กลายเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อก่อให้เกิดความชอบธรรมในการเรียกขานสิ่งต่างๆ สุดท้ายจึงกลายเป็นความจริงที่คนในสังคมยึดถือโดยปราศจากข้อสงสัย การเรียกขานคนอ้วนใน ลักษณะต่างๆ นั้นเป็นการแบ่งแยกกลุ่มคนอ้วนออกจากกลุ่มคนปกติโดยทั่วไป ลดศักดิ์ศรีของ ความเป็นมนุษย์ ทำให้คนอ้วนรู้สึกด้อยคุณค่า และถูกมองว่าเป็นที่น่าอับอายและน่าอับอาย ต่อสายตาผู้อื่นในสังคม

3.3.2 ผู้หญิงอ้วนกับความล้มเหลวในเรื่องความรัก

บทความในนิตยสารออนไลน์จากคอลัมน์ Love&Sex/Dating หัวข้อเรื่อง *Love, Dating, And Fatness* เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความอ้วนและความสัมพันธ์ได้อย่างน่าสนใจไว้ว่า “หาก นิยามความหมายของความอ้วนไม่ถูกปลูกฝังด้วยความคิดแบบมีอคติ คนอ้วนก็อาจจะมีโอกาสใน เรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ด้านความรักเพิ่มมากขึ้น⁴² จากบทความดังกล่าวจะเห็นได้ว่าคำว่า “อ้วน” นั้นเป็นคำที่ปิดกั้นโอกาสโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้หญิง) ในเรื่องของการรักและ ความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง ด้วยสาเหตุที่ว่ารูปลักษณ์ภายนอกนั้นเป็นปัจจัยสำคัญอันดับแรก ในการเลือกคู่ครองคนรัก สังคมในปัจจุบันมีค่านิยมที่เชื่อว่า และ “ความสวยคือความหอม” “ความอ้วนคือความอัปลักษณ์” คนอ้วนจึงถูกมองว่ามักไม่ประสบความสำเร็จในเรื่องของการรัก เพราะคนส่วนใหญ่มองว่าคนอ้วนนั้นเป็นคนขี้เหร่ น่ารังเกียจ และไม่เป็นที่ดึงดูดใจโดยเฉพาะกับ เพศตรงข้าม ดังเห็นได้จากการนำเสนอภาพในสื่อโฆษณาสิ่งพิมพ์หรือโทรทัศน์ ผู้หญิงรูปร่าง หอมสวย หุ่นเซ็กซี่มักจะมีแต่ผู้ชายมารุมรัก ในขณะที่ผู้หญิงอ้วนนั้นมีแต่คนพยายามตีตัวออกห่าง ถูกปฏิเสธจากเพศตรงข้าม ไม่เป็นที่ดึงดูดใจ และกลายเป็นตัวตลกอันน่าขบขัน ด้วยสาเหตุนี้ “ความอ้วน” จึงกลายเป็นปมด้อยของผู้หญิง เป็นสิ่งที่น่าละอาย อีกทั้งยังเป็นมูลเหตุสำคัญที่ทำให้ ผู้หญิงไม่สามารถหาคู่ครองได้หรือไม่เช่นนั้นก็มักไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตรัก เพราะไม่มี

⁴² มาจากคำว่า “IF THE WORD FAT DIDN'T AUTOMATICALLY PAINT PICTURES IN MEN (AND WOMENS') HEADS OF ALL THINGS NEGATIVE, WE WOULD BE MORE OPEN TO SEE IF SPARKS COULD FLY” in Josie Pickens, *Love, Dating, And Fatness* [online], 7 May 2012. Available from <http://www.ebony.com/love-sex/love-dating-and-fatness>

ผู้ชายคนไหนที่ชอบผู้หญิงอ้วน “ความอ้วน” กลายเป็นสิ่งที่กำหนดคุณค่าของผู้หญิงและเป็นอุปสรรคสำคัญที่ปิดกั้นโอกาสของผู้หญิงในเรื่องเกี่ยวกับความรักและความสัมพันธ์ ผู้หญิงอ้วนมักถูกมองว่าเป็นผู้หญิงที่ไม่มีคุณค่า ไม่มีแรงดึงดูดใจต่อเพศตรงข้ามจึงทำให้ไม่มีใครต้องการไปเป็นคู่ครอง

การศึกษาวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับขนาดของเรือนร่างโดยเทียบวัดจากปริมาณน้ำหนักตัว อันส่งผลต่อความสัมพันธ์ด้านความรักหนุ่มสาวนั้นพบว่าผู้หญิงที่มีปัญหาเกี่ยวกับน้ำหนักตัว มักจะมีศักยภาพในด้านความสัมพันธ์ (relationship quality) ที่ต่ำกว่าผู้หญิงกลุ่มอื่น อีกทั้งในเรื่องของน้ำหนักตัวยังส่งผลให้ผู้หญิงขาดความมั่นใจในความสัมพันธ์ที่ตนเองมีอยู่ในปัจจุบันด้วย นอกเหนือจากนั้นแล้วผู้หญิงที่มีน้ำหนักเกินมาตรฐานมักจะถูกประเมินคุณค่าในทางลบจากคู่ครองที่คบหากันอยู่ด้วยโดยแฟนสาวที่มีน้ำหนักเกินนั้นมักจะถูกนำไปเปรียบเทียบกับผู้หญิงในอุดมคติของฝ่ายชาย⁴³ ผลจากการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า “ความอ้วน” เป็นปัจจัยอันดับต้นๆที่ส่งผลทำให้ผู้หญิงนั้นประสบปัญหาด้านความสัมพันธ์ และบ่อยครั้งที่ผู้หญิงอ้วน⁴⁴ มักจะถูกมองว่าเป็นคู่ครองที่ไม่ดี (poor match) ไม่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมในการที่ผู้ชายจะเลือกมาคบหาดูใจอีกด้วย

ในนวนิยายซิคลิตโดยมากแล้ว ผู้หญิงอ้วนมักประสบปัญหาในชีวิตรักมากกว่าปัญหาในด้านอื่นๆ อาจเป็นจริงที่ว่าเนื้อหาของนวนิยายซิคลิตโดยทั่วไปมุ่งเน้นประเด็นเกี่ยวกับความรัก เป็นอันดับแรก แต่ทว่า หากตัวละครเป็นหญิงสาวผอมรูปร่างดี ชีวิตรักส่วนใหญ่ที่ปรากฏในเรื่องคือ การเปลี่ยนคนรักไม่ซ้ำหน้าหรือการเลือกคู่ครองจากเพศตรงข้ามหลายคนที่เข้ามาในชีวิตในทางกลับกัน หากตัวละครเป็นหญิงสาวอ้วนดูย่นๆ การนำเสนอภาพของชีวิตรักของตัวละครก็จะกลายเป็น การไม่ประสบความสำเร็จในความรัก การเลิกรากับคนรัก ออกหัก หรือมีเซ่นนั้นก็เป็น การแอบรักอยู่ฝ่ายเดียว เป็นต้น การนำเสนอภาพตัวละครเหล่านี้ สะท้อนให้เห็นค่านิยมทางสังคมที่มองว่าผู้หญิงอ้วนนั้นอัปลักษณ์ โดยใช้ตัวละคร หญิงที่มีรูปร่างผอมมาเปรียบเทียบกับกัน สัมผัสความเชื่อที่ว่าผู้หญิงผอมมักจะมีโอกาสในด้านความสัมพันธ์และการเลือกคู่ครองมากกว่าผู้หญิงอ้วน สำหรับผู้หญิงแล้วนั้นการมีรูปร่างดี มีหน้าตาที่สวยก็ย่อมเป็นใบเบิกทางนำไปสู่ชีวิตรักที่ดีกว่าด้วยเช่นกัน ซึ่งลักษณะดังกล่าวถูกถ่ายทอดผ่านตัวละครหญิงดังต่อไปนี้

⁴³ Alice D. Boyes and Janet D. Latner, “Weight Stigma in Existing Romantic Relationship”, *Journal of Sex & Marital Therapy*. Vol.35, Issue.4 (June 2009): p. 283.

⁴⁴ คำว่า “ผู้หญิงอ้วน” ในที่นี้หมายถึงผู้หญิงที่มีน้ำหนักเกินมาตรฐาน

● เฮเธอร์

ในนวนิยายเรื่อง *Size 12 is Not Fat* ผู้เขียนเริ่มต้นเรื่องด้วยการนำเสนอภาพของตัวละครหญิงอ้วนที่กำลังอยู่ในช่วงชีวิตที่ตกต่ำทั้งในเรื่องของงานและความรัก น้ำหนักของเธอค่อยๆ เพิ่มขึ้นหลังจากที่เธอโดนไล่ออกจากการเป็นนักร้องอนาคตรุ่ง อีกทั้ง จอร์แดน แฟนหนุ่มที่เป็นนักร้องชื่อดังในสังกัดเดียวกันก็มาถอนหมั้น และไปประกาศหมั้นใหม่อีกครั้งกับทีน่า นักร้องสาวสวยหุ่นดี ซึ่งทางพ่อแม่ของฝ่ายชายยอมรับและยินดี มีการจัดพิธีหมั้นอย่างใหญ่โต ตรงกันข้ามกับตอนที่เฮเธอร์ยังคบหากับจอร์แดนที่พ่อแม่ของฝ่ายชายไม่เห็นชอบ ด้วยเห็นว่าเฮเธอร์นั้นอ้วน ไม่เหมาะกับลูกชายของพวกเขา ซึ่งสังเกตได้จากตอนที่เฮเธอร์หมั้นกับจอร์แดนนั้น พ่อแม่ของฝ่ายชายไม่ได้จัดพิธีหมั้นให้เธอและแฟนหนุ่มเลย

Mr. and Mrs. Cartwrights hadn't thrown an engagement party when Jordan and I had gotten engaged. Instead, Mrs. Cartwrights asked if I was pregnant. I guess she couldn't think of any other reason her son would bother to get himself engaged to a girl whose career as on the wane and the waistline on the rise.⁴⁵

จากข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงทัศนคติด้านลบที่สังคมส่วนใหญ่มีต่อผู้หญิงอ้วน ในแง่หนึ่งผู้เขียนสะท้อนค่านิยมในสังคมที่ผู้หญิงอ้วนถูกมองว่ามักจะไม่เป็นที่ต้องการของผู้ชาย สังเกตได้จากการที่คุณนายคาร์ทไรท์ แม่ของแฟนหนุ่มสงสัยว่าทำไมลูกชายของเธอถึงเลือกที่จะหมั้นกับผู้หญิงอ้วน และท้ายที่สุดเธอก็ถูกแฟนหนุ่มถอนหมั้น โดยที่แฟนหนุ่มกลับไปเลือกหญิงสาวสวยหุ่นดีกว่ามาแทนที่ ลักษณะดังกล่าวตอกย้ำความเชื่อที่ว่า ผู้หญิงอ้วนนั้นอัปลักษณ์และไม่ค่อยประสบความสำเร็จในเรื่องของความรัก เพราะผู้ชายมักจะเลือกผู้หญิงที่มีรูปร่างผอมบางมาเป็นคู่ครองมากกว่าผู้หญิงอ้วน ทั้งนี้เนื่องจากสังคมส่วนใหญ่มองว่าความอ้วนคือความน่าเกลียดและอัปลักษณ์ ผู้หญิงอ้วนไม่สวย ไม่เป็นที่ดึงดูดใจต่อเพศตรงข้าม หากคงไปไหน หรือการโชว์ตัวต่อสาธารณะก็อาจเป็นที่น่าอับอายแก่ผู้พบเห็น ดังเห็นได้จากการที่พ่อแม่ของฝ่ายชายไม่จัดพิธีหมั้นให้ ค่านิยมดังกล่าวทำให้โอกาสที่ผู้หญิงอ้วนจะมีผู้ชายมาขบนั้นจึงเป็นเรื่องที่ยาก

⁴⁵ Meg Cabot, p.171-172.

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งคือ ทศนคติด้านลบเกี่ยวกับผู้หญิงอ้วนดังกล่าวนั้นไม่ได้มีอยู่ เฉพาะในกลุ่มผู้ชายแต่เพียงเท่านั้น หากมีอยู่ในคนส่วนใหญ่ทั่วไปในสังคม ทุกเพศ ทุกวัย และทุกขนาดรูปร่าง จะเห็นได้ว่าทั้งพ่อและแม่ของจอร์แดนต่างไม่ยอมรับเฮเธอร์ในฐานะลูกสะใภ้ เพราะพวกเขาไม่ชอบเฮเธอร์ที่เป็นผู้หญิงอ้วนอีกทั้งหน้าที่การงานก็ไม่ค่อยดีจึงไม่ค่อยเหมาะสมกับจอร์แดนซึ่งเป็นลูกชายของพวกเขา สิ่งที่น่าสังเกตคือคุณนายคาร์ทไรท์นั้นมีรูปร่างเหมือนกับเฮเธอร์ กล่าวคือทั้งคู่ใส่เสื้อผ้าขนาดไซส์ลีสอง หรืออีกนัยหนึ่งคือคุณนายคาร์ทไรท์นั้น “อ้วน” เหมือนกับเฮเธอร์ ทว่า กลับปฏิเสธไม่ยอมรับเฮเธอร์ อีกทั้งยังมีที่ทำงานที่เกี่ยวเนื่องกับเฮเธอร์ที่เป็นผู้หญิงอ้วน แสดงให้เห็นว่าความอ้วนนั้นไม่ได้เป็นที่ดึงดูดใจเฉพาะในกลุ่มคนส่วนใหญ่ในสังคม ในกลุ่มคนอ้วนด้วยกันเองก็ไม่ยอมรับและมีความคิดแบบอคติต่อความอ้วนด้วยเช่นกัน ในแง่นี้ผู้เขียนนวนิยายซิดลิตกำลังวิพากษ์ถึงอคตินิยมที่สังคมมีต่อผู้หญิงอ้วน หากว่าการใส่เสื้อผ้าขนาดไซส์ลีสองนั้นถือว่าเป็น “ผู้หญิงอ้วน” แต่ในนวนิยายกลับไม่มีการพูดถึงความอ้วนของคุณนายคาร์ทไรท์ ในขณะที่คุณนายคาร์ทไรท์ก็ไม่ได้มองว่าตนเองอ้วนแต่กลับบอกว่าเฮเธอร์อ้วน ซึ่งทำให้เห็นถึงการนิยามความอ้วนในสังคมว่าลึกลับ ลวงหลอก เป็นการประกอบสร้างความหมายขึ้นมาเพื่อจะใช้กดทับคนในสังคมด้วยกัน

- ราเซล

ราเซลเป็นอีกหนึ่งตัวละครที่น่าสนใจในนวนิยายเรื่อง *Size 12 is Not Fat* ผู้เขียนใช้ตัวละครราเซลในการสะท้อนภาพมายาคติของสังคมที่ว่า “ความอ้วน” ทำให้ผู้หญิงไม่ประสบความสำเร็จในเรื่องเกี่ยวกับความรัก ตัวละครราเซลนั้นเป็นผู้หญิงหน้าตาดี รูปร่างผอมบาง ซึ่งแตกต่างกับตัวละครเฮเธอร์อย่างสิ้นเชิง แต่ก่อนราเซลเคยมีขนาดตัวเท่ากับเฮเธอร์ในปัจจุบันคือไซส์ลีสอง ซึ่งตัวเธอมองว่าการที่มีรูปร่างอ้วนนั้นทำให้ชายคนที่เธอแอบชอบไม่สนใจ ไม่ยอมรับรักของเธอ จึงพยายามลดน้ำหนักและปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของตนเองจนมีรูปร่างผอมบาง ทั้งนี้เพราะเธอเชื่อว่าการมีรูปร่างผอมบางนั้นจะทำให้ผู้ชายมาหลงรัก

Anyway, if I lose enough weight, Rachel says, I'll definitely get a hot boyfriend, the way she's planning to, just as soon as she finds a guy in the Village who isn't gay, has full set of hair, and makes at least a hundred thousand a year”⁴⁶

ทัศนคติของราเชลสะท้อนให้เห็นถึงอุดมคติของสังคมปัจจุบันที่ว่า การมีรูปร่างที่ดีจะนำพาชีวิตไปสู่ความสำเร็จในเรื่องของความรัก เรือนร่างของผู้หญิงเป็นทุนทางสังคมที่ส่งผลให้ได้รับโอกาสที่ดีในการแสวงหาคู่ครองคนรัก รูปร่างที่ผอมบางเป็นที่ดึงดูดใจคนทั่วไปซึ่งแตกต่างกับผู้หญิงอ้วนที่มักถูกมองว่าน่าเกลียด น่าตลกขบขัน ผู้หญิงผอมหุ่นดีจึงมีโอกาสในการมีคู่ครองที่หน้าตาและฐานะดีกว่าผู้หญิงอ้วนที่มักจะถูกปฏิเสธจากฝ่ายชาย

- จัสมิน

ในนวนิยายเรื่อง *How to cook a tart* ผู้เขียนใช้ตัวละครจัสมินในการวิพากษ์ประเด็นเกี่ยวกับความอ้วนที่ส่งผลต่อชีวิตของผู้หญิงอ้วน ความอ้วนส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวของจัสมิน ทั้งนี้เพราะเดเนียล สามีของเธอแอบไปมีสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับนักเรียนสาวหุ่นผอมบาง และทิ้งให้จัสมินต้องอยู่บ้านเพียงลำพัง

She was fat, her husband was never home, her book didn't make much money, she wasn't nearly so well-known as a Stephen Lane's mother.⁴⁷

การนำเสนอภาพสามีที่แอบไปมีสัมพันธ์กับหญิงอื่นที่มีรูปร่างผอมกว่าดังกล่าวนี้ ตอกย้ำความคิดที่ว่าผู้หญิงอ้วนนั้นอับลักษณ์ ไม่มีเสน่ห์ดึงดูดใจต่อเพศตรงข้าม ผู้ชายจึงหนีไปหาผู้หญิงอื่นที่น่าดึงดูดใจมากกว่า ความอ้วนส่งผลให้จัสมินไม่ประสบความสำเร็จทั้งในสถานภาพของแม่และภรรยา เพราะไม่เพียงแต่สามีที่แอบไปมีชู้ ปล่อยให้เธอต้องอยู่บ้านดูแลลูกเพียงลำพัง เครมี ลูกสาวของเธอเองก็ไม่ยอมรับที่ตนเองมีแม่เป็นผู้หญิงอ้วน ความอ้วนจึงทำให้จัสมินกลายเป็น

⁴⁶ Ibid, p.25.

⁴⁷ Nina Killham, p. 23.

เป็นคนแปลกหน้าที่ไม่ได้รับความรักจากคนในครอบครัวของตัวเอง ผู้เขียนสะท้อนภาพของการที่สังคมสร้างตราบาปให้กับความอ้วน ผู้หญิงอ้วนนั้นไร้เสน่ห์ อับลักษณ์ และไม่น่าดึงดูดใจ ภรรยาที่มีรูปร่างอ้วนจึงเป็นเหตุให้สามีเบื่อและเอาใจออกห่างไปหาผู้หญิงสวยหุ่นดีกว่า แต่ทว่าผู้เขียนก็ได้กลับค่านิยมของสังคมดังกล่าวด้วยการคลาปมในตอนท้ายของเรื่อง โดยการให้สามีของจัสมินนั้นกลับมาหาเธอเหมือนเดิม ด้วยความรักภรรยาและรู้สึกผิดที่ตนเองแอบนอกใจไปหาหญิงอื่น แสดงให้เห็นว่าที่จริงแล้วผู้เขียนเองไม่ได้มองว่าความอ้วนนั้นเป็นความอับลักษณ์ เพียงแต่เผยให้เห็นมายาคติที่สอดแทรกอยู่ในสังคม โดยที่คนทั่วไปมองเห็นเป็นเป็นเรื่องชินตา แม้ว่าสามีของจัสมินจะแอบไปมีชู้กับสาวหุ่นดี แต่ตัวเธอเองก็ไม่ได้คิดไปลดน้ำหนักให้ผอมและสามีก็ยังกลับมารักทั้งๆที่เธอเป็นผู้หญิงอ้วนอยู่นั้นเป็นการแก้ต่างให้กับผู้หญิงอ้วน อีกทั้งยังแฝงนัยยะให้ผู้อ่านเห็นว่า “ผู้หญิงอ้วน” นั้นไม่ได้มีลักษณะหรือเป็นอุปสรรคในความรัก

● โอลิเวีย

โอลิเวียในนวนิยายเรื่อง *Conversations With the Fat Girl* เป็นตัวแทนของทัศนคติของคนส่วนใหญ่ในสังคมที่มองว่า ผู้หญิงผอมจะมีโอกาสในเรื่องของความรักมากกว่าผู้หญิงอ้วน โอลิเวียเคยเป็นผู้หญิงอ้วนแต่ภายหลังไปทำศัลยกรรมผ่าตัดกระเพาะอาหารจนมีรูปร่างผอม เธอมองว่าการที่เธอมีรูปร่างผอมลงทำให้ชีวิตทุกด้านดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่เธอกำลังจะได้แต่งงานกับอดัม ชายหนุ่มในฝันซึ่งไม่เคยรู้เลยว่าในอดีตโอลิเวียเป็นเช่นไร เธอปิดบัง เรื่องราวในอดีตของตัวเองกับอดัม เพราะกลัวว่าถ้าหากอดัมรู้ความจริงแล้วเขาจะไม่รักเธอเหมือนเดิม เนื่องจากมีครั้งหนึ่งในร้านอาหาร โอลิเวียกับอดัมเห็นสามีภรรยาคนหนึ่งมานั่งกินข้าวด้วยกัน ในขณะที่กำลังจะกลับนั้น ภรรยาไม่สามารถลุกขึ้นได้เพราะตัวของเธอดูดอยู่กับเก้าอี้ เธอจึงพยายามใช้ขาถีบผลัดตัวเองให้ขยับไปข้างหน้าเพื่อจะพยุงตัวให้ลุกขึ้นได้ แต่เก้าอี้กลับพับลงไปกองกับพื้น เมื่อสามีเห็นดังนั้นก็แก้งทำเป็นรับโทรศัพท์แล้วออกไปคุยนอกร้าน จนพนักงานต้องช่วยกันพยุงร่างของภรรยาคนนั้นขึ้นมา เหตุการณ์ดังกล่าวแฝงให้เห็นที่ทัศนคติของผู้ชายที่มองว่าการมีผู้หญิงอ้วนเป็นคู่ครองนั้นเป็นสิ่งที่น่าอับอาย

“Ridiculous,” Adam Whisper.

“What?” Olivia leans in, smoothing her shirt down over her flat stomach.

“How does a woman allow herself to get like that? The manifestation of what has gone wrong in this country. I shudder of what her heart looks like right now.” He sips his wine.⁴⁸

จากคำพูดของอดัมข้างต้นสะท้อนทัศนคติของผู้ชายที่มองผู้หญิงอ้วนเป็นตุ๊กตา ปล่อยปลละละเลยไม่ยอมมดูแลร่างกายของตัวเอง เป็นที่น่ารังเกียจและน่าขยะแขยง การนำเสนอภาพตัวละครชายที่ถูกเหยียดหยามผู้หญิงอ้วน อีกทั้งตัวละครชายดังกล่าวยังมีอาชีพเป็นหมอนี้ อาจมองได้ว่า ผู้เขียนต้องการสื่อให้เห็นถึงนิยามความหมายของความอ้วนที่ถูกประกอบสร้างขึ้นจากวาทกรรมหลายด้านประกอบกัน ทั้งจาก ค่านิยมความงามภายใต้แนวคิดแบบชายเป็นใหญ่รวมไปถึงวาทกรรมทางการแพทย์ ผู้หญิงต้องการมีรูปร่างที่ผอมบางเพราะต้องการให้ตัวเองมีเสน่ห์ดึงดูดใจเพศตรงข้าม เนื่องจากผู้ชายส่วนใหญ่นั้นชอบผู้หญิงผอมมากกว่าผู้หญิงอ้วน เช่นเดียวกับตัวละครโอลลีเวียที่กล่าวว่า ถ้าอดัมรู้ความจริงว่าเธอเคยอ้วนมาก่อนเขาจะทอดทิ้งเธอไปเพราะความอับอายที่มีภรรยาอ้วนเช่นเดียวกับสามีของสาวอ้วนในร้านอาหารที่เธอพบวันก่อน

นวนิยายซิดดิตในด้านหนึ่งสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมของสังคมที่มองว่าผู้หญิงอ้วนนั้น อับลักษณ์และไม่มีแรงดึงดูดทางเพศโดยการนำเสนอเรื่องราวความรักที่ล้มเหลวของตัวละครหญิงอ้วน การที่ตัวละครหญิงอ้วนถูกคนรักทอดทิ้งไปหาผู้หญิงที่มีรูปร่างผอมกว่านั้นตอกย้ำมายาคติความงามของสังคมที่มักจะให้ความสำคัญและยกย่องเชิดชูความผอมว่าเป็นความสุข ผู้หญิงที่ผอมนั้นจะมีโอกาสที่ดีกว่าในทุกเรื่อง ไม่เว้นแม้แต่เรื่องของความรัก แต่ในอีกด้านหนึ่งนั้นก็เป็นการวิพากษ์มายาคติความงามว่าเป็นเพียงความหลอกลวง ผู้เขียนแสดงให้เห็นถึงทัศนคติที่ตนเองมีต่อค่านิยมทางความงามของสังคมโดยแสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงอ้วนนั้นไม่ได้อับลักษณ์และความอ้วนไม่ใช่สาเหตุของความล้มเหลวในเรื่องของความรัก ดังเห็นได้จากการคลายปมของเรื่องในตอนท้ายที่ลงเอยด้วยดี ซึ่งอาจจะเป็นการที่คนรักกลับมาคืนดี หรือการที่ตัวละครหญิงอ้วนไม่ได้เศร้าโศกเสียใจกับความรักเก่า การที่ผู้เขียนดำเนินเรื่องในลักษณะนี้คล้ายกับเป็นการล้างมลทิน ลบล้างความเชื่อที่สังคมกระแสหลักมองว่าผู้หญิงอ้วนอับลักษณ์และมักไม่ประสบความสำเร็จในเรื่องของความรัก

⁴⁸ Lisa Palmer, p. 57.

3.3.3 ผู้หญิงอ้วนกับความแปลกแยก

กระบวนการตีตราหรือสร้างนิยามความหมายทางสังคมนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ ความเชื่อ และการปฏิบัติในเชิงลบที่กระทำต่อบุคคลในกลุ่มที่ไม่พึงปรารถนา การตีตราจึงไป สัมผัสความไม่เท่าเทียมกันในสังคมที่มีอยู่ก่อนแล้ว แบ่งแยกพวกเขาออกจากความเป็นพวกเรา ใฝ่ ความหมายของความเป็น “คนอื่น” (otherness) เป็นคนที่แปลกแยก (alienated) ไปจากคนอื่นใน สังคม นวนิยายซิกลิตสะท้อนให้เห็นถึงการที่ผู้หญิงอ้วนนั้นถูกมองในฐานะของส่วนเกินในสังคม เป็นกลุ่มคนที่ผิดปกติ แตกต่างไปจากคนส่วนใหญ่ในสังคม ซึ่งความแปลกแยกนั้นเกิดขึ้นทั้งจาก เรือนร่างของตน และความแปลกแยกจากคนอื่นในสังคม

ในนวนิยายเรื่อง *I'm Not the New Me* เวนดี้เล่าถึงประสบการณ์ในวัยเด็ก เธอเป็นผู้หญิงที่อ้วนมาตั้งแต่เล็ก ในวัยเด็กเวนดี้เป็นตัวตลกของเพื่อนๆ และบ่อยครั้งที่เธอมักถูกเพื่อนๆ ใน ชั้นเรียนรังแกด้วยสาเหตุที่เธอเป็นเด็กหญิงตัวอ้วน ไม่มีใครให้ความสนใจ ถูกเมินเฉยจากกลุ่ม คน ในโรงเรียน ดังเห็นได้จากในฉากที่เธอเล่นม้าหมุนนั้น ทั้งเพื่อน คุณครู หรือแม้แต่คนอื่นๆ ใน โรงเรียนสังเกตเห็น แต่ไม่มีใครเข้ามาให้ความช่วยเหลือเธอ

When I was in the first grade, all you had to do was look at me funny and I'd cry. I'd bawl and wail and my little sandals would fell off and I'd accidentally drop my paper-plate flower art project in a puddle or something. Not always necessarily in that order; but either way, anyway, the world would frequently and without warning spin itself into a hot glaring maelstrom and nothing could console me, because I was on my own personal crap carousel and I couldn't get it to stop. Other kids noticed. Teacher and lunchroom ladies noticed. They kept the carousel going, and I was a pretty miserable little shit.⁴⁹

การถูกเพิกเฉย ไม่ได้รับการสนใจใยดีจากสังคมของตัวละครหญิงอ้วนนั้น ในแง่หนึ่งแสดง ให้เห็นถึงการที่คนอ้วนถูกแบ่งแยกออกจากสังคม เสมือนกับว่าพวกเขาเหล่านั้นไม่มีตัวตน ซึ่งใน

⁴⁹ Wendy McClure, p.26.

กรณีของเวन्दี้ นั้นนอกจากการที่เธอถูกรังแกยังไม่ได้รับความใส่ใจดูแลจากสังคมคนเวดล้อมภายในโรงเรียนแล้ว เธอยังถูกมองว่าเป็นเด็กมีปัญหา ไม่สามารถเข้ากับกลุ่มเพื่อนๆ ได้

My mom talked to my teacher and somehow they decided it was because I wasn't used to being at school all day and I'd get hungry and cranky and sensitive. I was told all this; it did sort of help to know that I was the wimpiest child who ever lived. The solution was to give me a snack in the middle of the afternoon.....My snack was very special.⁵⁰

จากเหตุการณ์ดังกล่าวคุณครูจะแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยการแยกตัวเวन्दี้ออกมาในช่วงเวลากลางวันและเอาขนมให้กินแทนที่จะใช้วิธีอบรมตักเตือนเด็กในชั้นไม่ให้แกล้งเพื่อน การแก้ปัญหาของคุณครูนั้นนอกจากจะเป็นการตอกย้ำภาพของคนอ่อนที่มักมีที่ขอบหมกมุ่นกับอาหารแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นถึงการที่คนอ่อนถูกแบ่งแยกออกจากสังคมหลัก มีหน้าซ้ำยังถูกทำให้เบี่ยงเบนด้วยการมองว่าคนอ่อนมีความผิดปกติทางด้านพฤติกรรม เพราะคนอ่อนหิวบ่อย จึงมักมีอาการหงุดหงิดและฉุนเฉียวง่าย

ตามแนวคิดของ รูบิงตัน (Rubington) และ ไวร์เบิร์ก (Weinburg)⁵¹ คุณลักษณะของการเบี่ยงเบนไม่ได้ได้อยู่ที่ลักษณะภายในหรือเนื้อหาของกรกระทำ แต่อยู่ที่ลักษณะภายนอกที่ถูกกำหนดความหมาย แสดงให้เห็นว่าการที่คุณครูปฏิบัติต่อเวन्दี้เช่นนั้น เป็นเพราะพิจารณาจากการที่เธอเป็นคนอ่อนซึ่งสังคมโดยทั่วไปมักมองว่าคนอ่อนกินเก่งและมักจะหิวบ่อย ส่งผลทำให้คุณครูอนุมานไปว่าการที่เวन्दี้ร้องไห้งอแงเป็นประจำนั้นเป็นเพราะเธอหิว จึงแก้ปัญหาด้วยการเพิ่มของว่างในช่วงบ่ายให้กับเวन्दี้

สิ่งที่น่าสังเกตอย่างหนึ่งคือ ความอ่อนเป็นลักษณะทางกายภาพที่เห็นเด่นชัด แต่ความอ่อนนั้นกลับทำให้กลุ่มคนจำนวนหนึ่งกลายเป็นคนไร้ซึ่งตัวตนในสังคม กล่าวคือ “ตัวใหญ่เกินกว่าที่จะมองเห็น” (Too big to be visible) การที่กลุ่มคนอ่อนจัดเป็นกลุ่มคนที่มีเรื่อร่างไม่เป็นไปตาม

⁵⁰ Ibid, p.27.

⁵¹ Rubington and Weirburg, *Deviance the Interactionist Perspective*, (New York: Macmillian Publishing, 1987), p. 2.

มาตรฐานของสังคม สังคมจึงมองข้ามการมีอยู่ของกลุ่มคนอ้วนเหล่านี้ไป ลักษณะดังกล่าวทำให้เห็นถึงความย้อนแย้งของปฏิบัติการทางสังคมที่มีต่อคนอ้วน เพราะยิ่งตัวใหญ่มากขึ้นเท่าไรก็ยิ่งมีพื้นที่ในสังคมน้อยลงเท่านั้น

ในเรื่อง *Conversations With the Fat Girl* แม็กกี้ ตัวละครเอกหญิงอ้วนก็มีประสบการณ์ในวัยเด็กคล้ายกับเวนต์ี้ นั่นคือการที่เธอเป็นเด็กอ้วนทำให้เธอมักจะถูกมองเป็นตัวตลก ไม่มีใครอยากคบค้าสมาคมด้วย และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงมัธยมศึกษา จนกระทั่งวันหนึ่งมีนักเรียนใหม่ชื่อโอลิเวียย้ายเข้ามาโรงเรียนของเธอ โอลิเวียเป็นเด็กหญิงที่มีน้ำหนักเกินมาตรฐาน (overweight) เธอจึงถูกจับคู่กับแม็กกี้ไปโดยปริยาย ซึ่งแต่แรกนั้นแม็กกี้เกลียดเพื่อนใหม่คนนี้มาก เพราะก่อนที่โอลิเวียจะย้ายเข้ามานั้นมีเพื่อนกลุ่มหนึ่งที่ยอมให้เธอเข้ากลุ่มได้ แต่เธอก็ยังรู้สึกเหมือนกับตัวเองเป็นคนนอกในกลุ่มอยู่ดี ทั้งนี้เพราะแม็กกี้ตัวใหญ่ที่สุดในกลุ่ม จนเมื่อโอลิเวียย้ายเข้ามาทำให้เธอถูกจับคู่กับโอลิเวีย กลายเป็นกลุ่มใหม่ที่ประกอบไปด้วยเด็กหญิงอ้วนสองคน

At first I hated Olivia. People began to lump us together as one single Fat Entity – moving about the playground in an amoeba-like fashion,glomming onto groups of people at will. Before Olivia came along, the cliques of girls at my school tolerated me. I convinced myself I was on the outside because I was a little chunkier than the most. I never once took into consideration that they just might not like me. With Olivia, I was now part of a new club I didn't want to belong to.⁵²

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น จะเห็นได้ชัดว่าสังคมมีการแบ่งแยกกลุ่มคนโดยอาศัยบรรทัดฐานจากขนาดของเรือนร่างเป็นสำคัญ การจำแนกกลุ่มคนอ้วนออกจากกลุ่มคนส่วนใหญ่เป็นกระบวนการที่ทำให้คนอ้วนกลายเป็นคนชายขอบของสังคม (Marginalization) เรือนร่างที่มีขนาดใหญ่กว่าคนอื่นส่งผลทำให้ตัวละครหญิงอ้วนทั้งสองถูกแยกออกไปจากสังคม ถูกมองว่าแปลกแยกและแตกต่างไปจากคนอื่นๆในชั้นเดียวกัน ในกรณีของแม็กกี้และโอลิเวีย รูปร่างที่อวบอ้วนทำให้เพื่อนๆในชั้นไม่ยอมรับเข้ามาอยู่ในกลุ่มเดียวกับตนเอง เพราะเชื่อว่าความอ้วนเป็น

⁵² Lisa Palmer, p.14.

อุปสรรคในการเล่นกีฬา ทั้งแม่ก็และโอลิเวียจึงได้แต่นั่งอยู่ริมขอบสนามดูเพื่อนคนอื่นๆ เล่นเพียงอย่างเดียว แต่ทว่าในแง่หนึ่งไม่เพียงแต่สังคมที่สร้างความแปลกแยกให้กับตัวละคร หากแต่ตัวละครเองนั้นก็สร้างความแปลกแยกให้กับตัวเองด้วยเช่นกัน ดังสังเกตได้จากกรที่แม็กก็มองว่าตัวเองนั้นเป็น “คนอื่น” ของสังคม ดังเห็นได้จากการที่เธอพูดว่า “*I convinced myself I was on the outside because I was a little chunkier than the most.*” ในแง่นี้คล้ายกับว่าผู้เขียนสอดแทรกการตั้งคำถามกลับไปยังผู้อ่านว่า “ความแปลกแยก” นั้นเกิดขึ้นจากสังคมหรือว่าตัวบุคคล

จริงอยู่ที่เราไม่อาจปฏิเสธว่าสังคมนั้นมีส่วนสำคัญในการหล่อหลอมความคิด ทักษะคิด และความเชื่อให้กับคนในสังคม แต่ทว่าตัวแปรที่สำคัญกว่านั้นคือการรับเอาความคิด ทักษะคิด และความเชื่อเหล่านั้นมาใช้หรือไม่อย่างไร นวนิยายซิคลิตนั้นด้านหนึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการนิยามความหมายทางสังคมให้กับผู้หญิงอ้วน สร้างความเชื่อที่ว่าความอ้วนไม่ดี ผู้หญิงอ้วนไม่สวย ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้ถูกบังคับซ้ำจนเรื้อรัง นำเอาวาทกรรมด้านต่างๆ มาใช้อธิบายเพื่อสร้างมายาภาพให้เห็นความอ้วนในด้านลบ โดยอ้างว่าความอ้วนเป็นปัญหาที่ตัวบุคคล เกิดจาก ภาไม่รู้จักยับยั้งชั่งใจในการกิน การปล่อยปละละเลยเรื่องสุขภาพอนามัยของ แต่ในอีกด้านหนึ่งนวนิยายซิคลิตก็ตั้งคำถามกลับไปยังผู้อ่านหรือคนในสังคมว่า เรานำเอาความคิด ค่านิยม และความเชื่อเหล่านั้นมาใช้อย่างไรด้วยเช่นกัน

3.3.4 การเปรียบเทียบความอ้วน

จากการศึกษาตัวละครหญิงอ้วนในนวนิยายซิคลิตทำให้มองเห็นว่า ในการนิยามความหมายของความอ้วน ตัวละครหญิงใช้กลวิธีในการสร้างความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ผ่านเรื่อร่าง โดยการวิจารณ์เปรียบเทียบเรื่อร่างของตนกับบุคคลอื่น ซึ่งลักษณะดังกล่าวมีจุดประสงค์เพื่อต้องการประเมินเรื่อร่างของตนเอง และในขณะเดียวกันก็สร้างความรู้สึกที่ตนเองนั้นเหนือกว่าอีกฝ่าย ทั้งนี้เป็นที่ทราบกันดีว่าสังคมกระแสหลักนั้นมองความอ้วนในลักษณะที่เป็นคุณสมบัติด้อยกว่า แต่จุดที่น่าสังเกตคือการมองผู้หญิงอ้วนในลักษณะที่ด้อยค่านานั้นไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในคนส่วนใหญ่ที่มีต่อผู้หญิงอ้วน หากแต่สามารถเกิดขึ้นได้ไม่เว้นแม้แต่ในกลุ่มผู้หญิงอ้วนด้วยกัน ซึ่งสามารถสังเกตได้จากการที่ตัวละครเปรียบเทียบเรื่อร่างของตนกับเพื่อน โดยพยายามชี้ให้เห็นว่าตนเองนั้นเหนือกว่าเพราะเพื่อนอ้วนกว่าตน โดยทั่วไปแล้วการเปรียบเทียบขนาดเรื่อร่างของ

ตนเองกับเรือนร่างของคนอื่นในกลุ่มผู้หญิงนั้นมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย ด้านหนึ่งอาจเป็นความหวาดกลัวความอ้วน การไม่ยอมรับตัวตนของตนเอง จึงเอาเรือนร่างของตนไปเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น อาทิเช่น เธออ้วนแต่ฉันไม่อ้วน หรือฉันอ้วนแต่เขา อ้วนกว่าฉัน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบควบคุมเรือนร่างของตัวเองให้ดีจะได้ไม่อ้วน อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง เนื่องจากการวิจารณ์หรือตำหนิเรือนร่างของคนอื่นนั้นสามารถทำให้รู้สึกว่าคุณนั้นเหนือกว่าอีกฝ่าย ดังเห็นได้จากภาพต่อไปนี้

ภาพ Don't Call Me Beautiful Yet

เป็นการล้อเลียนเสียดสีผู้หญิงอ้วน แสดงให้เห็นถึงการที่ความอ้วนมักถูกนำไปเปรียบเทียบ ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดปมด้อยและทำให้ตนเองรู้สึกเหนือกว่า

ที่มา: bl33dingtruth.blogspot.com

จากภาพข้างต้น คำอธิบายในรูปที่กล่าวไว้ว่า “คนอ้วน แค่มองพวกเขาก็ทำให้คุณรู้สึกดีกับตัวเองมากขึ้น” เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจผ่านการเปรียบเทียบเรือนร่าง บ่งบอกว่าความอ้วนนั้นเป็นสัญลักษณ์ของความด้อยกว่า โดยมากแล้วในกลุ่มผู้หญิงด้วยกันเองนั้นมักจะมีการวิพากษ์วิจารณ์เปรียบเทียบเรือนร่างของตนเองกับผู้อื่นอยู่เสมอ ซึ่งไม่จำเป็นว่าต้องเป็นการเปรียบเทียบระหว่างผู้หญิงผอมกับผู้หญิงอ้วนเท่านั้น แม้แต่ในกลุ่มของผู้หญิงอ้วนด้วยกันเองยังมีการจัดแบ่งระดับและเปรียบเทียบความแตกต่างของเรือนร่างด้วยเช่นกัน

จากการศึกษาพบว่าตัวละครหญิงอ้วนในนวนิยายซิดดิลิตมีการเปรียบเทียบขนาดและน้ำหนักตัวของกันและกัน ดังเห็นได้จากตัวละครโอลิเวียและแม็กก็จากเรื่อง *Conversations with the Fat Girl* ถึงแม้ว่าทั้งคู่จะเพื่อนสนิทและเป็นรูปร่างอ้วนเหมือนกันแต่จากคำพูดของแม็กก็ทำให้เห็นว่าเธอว่าตนเองเหนือกว่า เนื่องจากโอลิเวียนั้นอ้วนกว่าเธอ

Olivia and I would stand against the chain-link fence and watch as the team captains chose every other student, until it got down to the two “fat girls.” At that age, this just mean I was developing earlier than all the other girls. Olivia, on the other hand, was official over weight – even at the age of twelve.⁵³

จากที่แม็กก็กล่าวข้างต้นนั้น แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่เกิดขึ้นแม้แต่ในกลุ่มคนอ้วนที่มีการเปรียบเทียบเรือนร่างระหว่างกัน ความอ้วนถูกจัดแบ่งเป็นลำดับขั้นเป็น “คนอ้วน” และ “คนที่อ้วนกว่า” จากน้ำเสียงและการใช้คำพูดกล่าวถึงรูปร่างของโอลิเวียนั้น แม็กก็พยายามบ่งชี้ว่าตัวเองนั้นเหนือกว่าโอลิเวีย เธอนิยามตนเองว่าเป็นแค่เด็กที่โตเร็วกว่าเด็กคนอื่นโดยทั่วไป ในขณะที่มองว่าโอลิเวียนั้นเข้าข่าย “คนอ้วน” ซึ่งลักษณะดังกล่าวนั้นเป็นการเปรียบเทียบทางสังคม (social comparison) อย่างหนึ่งซึ่งเฟสทิงเกอร์ (Festinger) ได้กล่าวถึงกระบวนการเหล่านั้นไว้ว่า บุคคลจะมีการเปรียบเทียบตนเองกับบุคคลอื่น เพื่อให้ตนเองเข้าใจและสามารถรับรู้สถานะของตนเอง⁵⁴ ดังนั้นการเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยง

⁵³ Ibid.

⁵⁴ Leon Festinger, “A Theory of Social Comparison Processes”, *Human Relations* [online], Vol. 7, No. 2 (May 1954): p.117-140. Available from <http://kslab.kaist.ac.kr/kse612/Festinger1954.pdf>

ไม่ได้ เมื่อแม็กก็นำเอาตัวเองไปเปรียบเทียบกับโอลิเวีย เธอสร้างนิยามความอ้วนของตนเองอีก ทั้งการเปรียบเทียบกับโอลิเวียนั้นสามารถทำให้เธอรู้สึกดีกับเรือนร่างของตนเองมากขึ้น ทั้งนี้เพราะเมื่อเห็นเรือนร่างที่ใหญ่กว่าของโอลิเวีย ทำให้รู้สึกว่าเรือนร่างของ ตนไม่ได้แย่มากนักเมื่อเทียบกับเพื่อน หากลองพิจารณาดูให้ดีจะเห็นว่าการเปรียบเทียบเรือนร่างของโอลิเวียกับแม็กก็นั้นเป็นเสริมสร้างความมั่นใจให้กับตัวเอง บ่อยครั้งที่เธอมักแสดงความเห็นใจ ให้กำลังใจและปลอบ โยมน โอลิเวียในยามที่เธอถูกต่อว่าหรือตำหนิจากสังคมอันเนื่องมาจากความอ้วน

But at that angle, on that night, on the bridge, she was just another fat girl. I was good at giving advice and picking Olivia up after these kinds of comments, but I could never follow these prescriptions myself. Had someone yelled at me, I would have been deciding whether to just go right over the side of the bridge.⁵⁵

จากคำบอกเล่าของแม็กก็ดูคล้ายกับว่าท่าทีแสดงความเห็นอกเห็นใจของเธอนั้นเป็นเพราะทั้งสองมีประสบการณ์คล้ายกัน แม็กก็เข้าใจโอลิเวียที่ต้องเผชิญกับการถูกดูแคลนจากสังคม ทว่า นัยยะที่แฝงไว้เบื้องหลังการปลอบโยนนั้นแม็กก็แสดงความรู้สึกที่ตนเองเหนือกว่า (superior) เป็นการเปรียบเทียบเพื่อสร้างนิยามให้ตนเอง โดยมองว่าโอลิเวียน่าสงสาร ถ้าตนเองต้องประสบอยู่ในสภาวะเช่นเดียวกับโอลิเวียเธอคงไม่สามารถทำตามคำแนะนำที่ตนเองได้ให้ไว้ได้ จากคำกล่าวนี้เองทำให้เห็นว่าแม็กก็พยายามเปรียบเทียบตนเองกับโอลิเวีย มองว่าโอลิเวียน่าสงสาร เพื่อให้ตนเองรู้สึกเหนือกว่า ในขณะที่โอลิเวียนั้นด้อยกว่า

การเปรียบเทียบความอ้วนของตัวละครหญิงในนวนิยายนั้นเผยให้เห็นถึงค่านิยมในทางลบที่สังคมมีต่อความอ้วนที่ไม่เว้นแม้แต่ในกลุ่มคนอ้วนด้วยกัน ความอ้วนยังถูกนำมาเป็นอำนาจ แสดงให้เห็นถึงความเหนือกว่าอีกฝ่าย นอกจากนั้นแล้วยังแสดงให้เห็นถึงความลึกลับของนิยามความหมายของ “ความอ้วน” ดังเห็นได้จากแม้ว่าจะมีคนอ้วน แต่ก็มีความอ้วนกว่า ซึ่งการนิยามดังกล่าวนี้ขึ้นอยู่กับทัศนคติของส่วนตัวของบุคคล

⁵⁵ Lisa Palmer, p.17.

นวนิยายซิคลิตสะท้อนให้เห็นภาพของผู้หญิงอ้วนภายใต้บริบททางสังคมเมืองตะวันตกที่นำเอามายาคติความงาม แฝงไว้ด้วยวาทกรรมรูปแบบต่างๆ มาประกอบสร้างนิยามความหมายให้กับความอ้วน เปิดโปงกระบวนการนิยามความหมายของสังคมที่ผลิต “ผู้หญิงอ้วน” ขึ้นมาและในขณะเดียวกันก็ทำร้ายผู้หญิงอ้วนเหล่านั้นด้วยการบอกว่า “ความอ้วนเป็นสิ่งที่ไม่ดี” ผู้หญิงอ้วนนั้นน่าเกลียดอัปลักษณ์ ทั้งนี้เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อระบบบริโภคนิยม กระตุ้นให้คนบริโภคสินค้าทางความงามให้มากขึ้น อย่างไรก็ตามแม้ว่า สังคมไม่ยอมรับ “ความอ้วน” แต่ปฏิเสธไม่ได้ว่าสังคมยังต้องการให้ “ผู้หญิงอ้วน” มีอยู่ต่อไป อันเนื่องมาจากการมี “ผู้หญิงอ้วน” มาทำให้สามารถเปรียบเทียบนิยามความหมายของ “ผู้หญิงผอม” ได้ นอกจากนั้น “ผู้หญิงอ้วน” ยังเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักทางการค้าของสังคมอีกด้วย ด้วยเหตุนี้การที่ “ผู้หญิงอ้วน” จะดำรงอยู่ในสังคมที่ไม่ยอมรับ “ความอ้วน” ได้นั้นจึงต้องสร้างกระบวนการวิธีของตนเองขึ้นมาเพื่อต่อกรกับค่านิยมทางสังคมและสร้างพื้นที่ทางสังคมให้กับตนเอง

บทที่ 4

นวนิยายซิคลิตกับการวิพากษ์และโต้กลับมายาคติความงามในสังคม

นวนิยายซิคลิตที่มีตัวละครเอกเป็นผู้หญิงอ้วนนั้นสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมความงามในสังคมปัจจุบันที่ให้ค่าความสำคัญกับความผอม มองว่าความอ้วนเป็นสิ่งไม่ดี ทำให้ชีวิตตกต่ำ ในขณะที่ความผอมนำพาชีวิตไปสู่ความสำเร็จ แต่ทว่าความผอมนั้นกลับเป็นเพียงภาพมายาที่คนไม่สามารถไปถึงได้ การนำเสนอภาพตัวละครหญิงอ้วน- ผอมที่มีลักษณะตรงข้ามกันนั้น แสดงให้เห็นว่าเนื้อหาที่ถุกนำเสนอในนวนิยายซิคลิตว่ามีความคลุมเครือ (ambiguous) นวนิยายซิคลิตนำเสนอมุมมองเกี่ยวกับความอ้วนทั้งในด้านดีและด้านลบ (positive and negative) พร้อมๆกันไป

ในแง่หนึ่งนวนิยายซิคลิตเผยให้เห็นถึงคุณค่าของความงามที่กลายเป็นอำนาจ หากพิจารณาจากเนื้อเรื่องแล้วจะสังเกตได้ว่า ตัวละครเอกหญิงอ้วนของเรื่องมักจะถูกนำเสนอควบคู่ไปกับตัวละครหญิงผอมที่มีลักษณะขั้วคู่ตรงข้ามกันอย่างสิ้นเชิง ยกตัวอย่างเช่น ในเรื่อง *Size 12 is Not Fat*

(ลูกน้อง) เฮเธอร์	→	ผู้ช่วยผู้จัดการหอพัก รูปร่างอ้วนกลม ที่หวังเข้ามาทำงานในมหาวิทยาลัย เพื่อที่จะได้เรียนต่อ
(เจ้านาย) ราเชล	→	ผู้จัดการหอพัก สาวสวยหุ่นดี จบปริญญาโทด้านกฎหมายจากมหาวิทยาลัยชื่อดัง

หรืออย่างใน *How to Cook a Tart*

(ภรรยา) จัสมิน	→	แม่บ้านวัยกลางลูกหนึ่ง รูปร่างอ้วน
(ผู้รัก) ทีน่า	→	นักศึกษาสาว รูปร่างผอมบาง

จากตัวอย่างดังกล่าวคล้ายกับว่าผู้เขียนสื่อให้เห็นถึงอำนาจของความผอมที่ทำให้ตัวละครหญิงประสบความสำเร็จในชีวิต มีหน้าที่การงานดี หรือแม้แต่การเป็นที่หมายปองของเพศชาย สื่อให้เห็นถึงมายาคติความงามที่เชื่อว่าถ้าผอมแล้วจะได้ดี ทว่า ในขณะที่ ยกกันนั้นก็นำเสนอภาพตัวละครเอกหญิงอ้วนที่มีความสามารถและประสบความสำเร็จในชีวิต คล้ายกับต้องการได้กลับมามายาคติความงามที่มองว่าความอ้วนเป็นสิ่งที่ไม่ดี นอกจากการสร้างตัวละครแบบคู่ตรงข้ามดังกล่าวแล้ว สิ่งที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งคือ การจัดวางตัวละครอ้วน- ผอม โดยที่ตัวละครหญิงอ้วนเป็นตัวละครเอก ในขณะที่ตัวละครหญิงผอมเป็นตัวละครฝ่ายร้าย ซึ่งโดยทั่วไปแล้วตัวละครอ้วนในงานเขียนประเภทอื่นนั้นมักจะไม่ค่อยได้รับบทบาทสำคัญ หรือไม่เช่นนั้นในเรื่องก็มักจะปรากฏตัวละครอ้วนเป็นตัวร้ายที่คอยจ้องจะทำลายตัวละครเอกซึ่งมีรูปร่างอ่อนแอผอมบาง อาทิเช่น ในเทพนิยายที่เหล่าแม่มดหรือปีศาจมักจะเป็นผู้หญิงอ้วน หน้าตาน่าเกลียด ในขณะที่ตัวละครเอกหญิง นางฟ้า หรือตัวละครฝ่ายดีนั้นมักจะมีลักษณะที่รูปร่างหน้าตาสะสวย เป็นต้น

การที่สังคมบริโภคนิยมให้คุณค่าความสำคัญและยกย่องเชิดชูความผอมนั้น ส่งผลให้คนอ้วนไม่ได้รับการยอมรับและโอกาสในทางสังคมเช่นเดียวกับคนทั่วไป กลุ่มตัวละครเอกหญิงอ้วนในนวนิยายชิลิตจึงเป็นเหมือนการล้มล้างมายาคติเดิมที่มองคนอ้วนในด้านลบ การถูกจำกัดพื้นที่โดยแยกคนอ้วนให้อยู่บริเวณชายขอบของสังคม การนำเสนอภาพตัวละครเอกหญิงอ้วนที่ประสบความสำเร็จในชีวิตแสดงให้เห็นว่าความอ้วนไม่ได้เป็นอย่างที่มายาคติกล่าวไว้ ผู้หญิงอ้วนมีความสามารถได้เทียบเท่าหรืออาจมากกว่าบุคคลอื่นในสังคม นวนิยายชิลิตในแง่นี้ได้เปิดพื้นที่ให้กับการนำเสนอภาพลักษณ์ความอ้วนในด้านที่ดี แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการต่อสู้กับวาทกรรมความงามของสังคม ท่ามกลางการสร้างอคติเพื่อปฏิเสธความอ้วน ผู้เขียนนำเสนอตัวละครหญิงอ้วนที่ไม่ยอมไม่ยอมจำนนต่อค่านิยมทางความงาม มีความกล้าที่จะกำหนดรูปแบบชีวิตของตนเอง ต่อรองกับอัตลักษณ์ความอ้วนที่สังคมกำหนดให้

ความอ้วน ในปัจจุบันไม่ได้เป็นเพียงเรื่องเล็กน้อยสำหรับผู้หญิงอีกต่อไป การที่สังคมสร้างมายาคติความงามมานิยามความอ้วนในแง่ลบนั้น ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตทั้งต่อปัจเจกบุคคล สังคมและ บุคคล แวดล้อม กระบวนการผลิตสร้างวาทกรรมรูปแบบต่างๆ อาทิเช่น การแพทย์ การบริโภคนิยมสินค้าแฟชั่น สื่อ ฯลฯ นั้นต่างมีเป้าหมายมุ่งไปยังเรือนร่างของผู้หญิงนำเสนอและผลิตซ้ำนิยามความหมายของความอ้วนในแง่ลบ ตอกย้ำแนวคิดเกี่ยวกับความงามบน

เรื่อนร่างให้กับคนในสังคมอยู่ตลอดเวลา ความอ้วนจึงกลายเป็นอัตลักษณ์ที่ตีตราผู้หญิง ทำให้ตกเป็นจำเลยและถูกจำแ นักแยกออกจากกลุ่มคนส่วนใหญ่ของสังคม เพราะนอกจากจะอ้วนแล้ว ยังเป็นภาระและนำความเสื่อมเสียมาสู่สังคมส่วนรวม

คำว่า “อัตลักษณ์” โดยทั่วไปนั้นหมายถึงความรู้สึกนึกคิดที่ปัจเจกมีต่อตนเอง เป็นกระบวนการนิยามตนเองว่า “เราคือใคร” ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้ไม่สามารถเกิดขึ้นได้เอง หากแต่ต้องอาศัยการปฏิสังสรรค์ระหว่างตนเองกับบุคคลอื่น นิยามตนเองจากสายตาของบุคคลอื่น อัตลักษณ์ของบุคคลจึงเปรียบเสมือนกับผลผลิตระหว่างความคิดของตนเองและบุคคลอื่นในสังคม นัทธนัย ประสานนามได้กล่าวถึงอัตลักษณ์ไว้ว่า อัตลักษณ์นั้นต้องการความตระหนักรู้ (awareness) ในตัวเราและพื้นฐานของการเลือกบางอย่าง นั่นคือเราจะต้องแสดงตนหรือยอมรับอย่างตั้งใจกับอัตลักษณ์ที่เราเลือกความสำคัญของการแสดงตนก็คือ การระบุได้ว่าเรามีอัตลักษณ์เหมือนกลุ่มหนึ่งและมีความแตกต่างจากกลุ่มอื่นอย่างไร และ “ฉันเป็นใคร” ในสายตาของคนอื่น¹ เช่นนั้นแล้วการสร้างอัตลักษณ์ของบุคคลนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยการอ้างอิงจากสังคม บุคคลสามารถเลือกนิยามตนเองภายใต้เงื่อนไขของบริบททางสังคมในช่วงเวลาและพื้นที่ ซึ่งนั่นหมายความว่าเงื่อนไขดังกล่าวสามารถเลื่อนไหลเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา อัตลักษณ์ของบุคคลก็เช่นกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าบุคคลนั้นจะเลือกนิยามตนเองแบบใด หรือสังคมจะกำหนดนิยามแบบใดให้กับปัจเจกบุคคล โดยที่การนิยามความหมายให้กับตนเองกับนิยามความหมายที่สังคมกำหนดให้มันไม่จำเป็นต้องเหมือนกันเสมอไปได้ ในแง่นี้การขัดแย้งทางอัตลักษณ์จึงสามารถเกิดขึ้นได้เมื่อปัจเจกบุคคลนั้นปฏิเสธหรือต่อต้านนิยามความหมายที่สังคมกำหนดให้กับตนเอง

อัตลักษณ์ความอ้วน (Fat Identity) เป็นผลต่อเนื่องมาจากการที่สังคมสร้างมายาภาพทางความงามว่าความผอมคือความสวย และความอ้วนคือความอ้วน การให้คุณค่าความสำคัญกับความผมนั้นก่อให้เกิดการหมกมุ่นกับเรื่อนร่าง สังคมจำแนกแจกแจงบุคคลออกเป็นกลุ่มโดยดูจากน้ำหนัก ขนาดเสื้อผ้า หรือขนาดรูปร่าง เป็นสำคัญ คนอ้วน (visible fat) หรือแม้แต่คนที่ไม่ผอมจึงถูกสังคมกระแสหลักยึดเยี ยดให้กลายเป็น “คนอ้วน” และถูกกดดันจากสังคมให้ต้องผอมตามมาตรฐานความงามที่กำหนด

¹ นัทธนัย ประสานนาม, *เพศชาติพันธุ์ และปัญหาเกี่ยวกับอัตลักษณ์ ในภาพยนตร์เรื่อง Touch of Pink*, (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550)

The adoption of a fat identity involves the internalization of external and internal status cues that transmit to the individual societal conceptions about being fat. Individuals then use these cues to recognize that they do not possess a “normal” body build. The next step in the process involves “placing” one’s self into a more appropriate category. Once placing occurs, the individual must deal with the pejorative aspects of this identity.²

อัตลักษณ์ของคนอ้วนนั้นเป็นการรับเอาสถานภาพที่สังคมกำหนดให้กับสถานภาพที่ตนเป็นผู้สร้างขึ้นมาเองนั้นมาประยุกต์ใช้ในการให้นิยามความหมายกับความอ้วน ซึ่งสังคมโดยทั่วไปนั้นมองว่าคนอ้วนเป็นคนที่ม่เรื้อนร่างไม่ปกติ ดังนั้นกระบวนการในการสร้างอัตลักษณ์ของคนอ้วนคือการสร้างค่านิยมขึ้นมาเพื่อจัดแบ่งกลุ่มของตนเอง

การที่สังคมนิยามความหมายของความอ้วนในแง่ลบนั้นนอกจากจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติที่คนส่วนใหญ่มีต่อคนอ้วนแล้ว ยังส่งผลต่อทัศนคติที่คนอ้วนมีต่อตนเองด้วยเช่นกัน ภาพมโนทัศน์ของความอ้วนที่สังคมกำหนดขึ้นมานั้นส่งผลโดยตรงต่อการรับรู้เรื้อนร่างตนเองของคนอ้วน คนอ้วนเริ่มตระหนักว่าตนเองมีรูปร่างไม่เหมือนกับบุคคลอื่นในสังคม เกิดกระบวนการจัดการอัตลักษณ์ รวมไปถึงรูปแบบการดำเนินชีวิต และความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมเพื่อให้เหมาะสมกับอัตลักษณ์ดังกล่าว

ประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจคือ นวนิยายซิดลิตที่มีตัวละครเอกเป็นผู้หญิงอ้วนนั้นเป็นโดยมากแล้วผู้แต่งก็เป็นผู้หญิงอ้วนด้วยเช่นกัน ในด้านหนึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้แต่งเล่าเรื่องราวจากประสบการณ์ตรงของตนเอง ใช้ตัวละครเอกหญิงอ้วนในนวนิยายของ ตนเองในการวิพากษ์สังคมแตกต่างให้กับความอ้วน และได้กลับมาคาดหวังความงาม ดังเห็นได้จากกลวิธีในการตั้งชื่อเรื่อง ได้แก่ *Size 12 is Not Fat, I'm Not the New Me*, และ *How to Cook a Tart* ซึ่งนวนิยาย

² Douglas Degher and Gerald Hughes, "The Adoption and Management of a "Fat" Identity" in *Interpreting Weight: The Social Management of Fatness and Thinness*, Jeffery Sobal and Donna Maurer, editors (New York: Aldine De Gruyter, 1999), p.11.

ซิคิลิตทั้ง 3 เรื่องนี้มีชื่อเรื่องที่แฝงนัยยะของอำนาจ กล่าวคือ *Size 12 is Not Fat* นั้นผู้เขียนพลิกกลับการกำหนดความหมายของความอ้วนในสังคมอเมริกันโดยการบอกว่า “ฉัน (ที่สวมเสื้อผ้าขนาดไซส์ 12) นั้นไม่อ้วน” เช่นเดียวกับเรื่อง *How to Cook a Tart* ซึ่งคำว่า “Tart” ที่แปลตรงตัวว่าเป็นขนมชนิดหนึ่งนั้นเป็นคำแสลงใช้เรียกผู้หญิงได้ สื่อไปถึงอำนาจของผู้หญิงในอีกทางหนึ่งในขณะที่ *I'm Not the New Me* นั้นเผยให้เห็นถึงความลึกลับของกฎเกณฑ์ทางสังคม ที่บอกให้ผู้หญิงลดความอ้วน แต่พอเมื่อตัวละครเอกหญิงอ้วนทำตามนั้นกลับไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ไม่สามารถก้าวข้ามไปสู่อดีตสักที หมดที่ตนปรารถนาได้ นอกเหนือจากนั้นแล้วในการผูกเรื่องของนวนิยายซิคิลิตนั้นยังแสดงให้เห็นถึงการล้มล้างความเชื่อเดิมของสังคมที่มองว่าความอ้วนไม่ดี ผู้หญิงอ้วนมักไม่ประสบความสำเร็จ โดยในตอนจบของเรื่องผู้เขียนชี้ให้เห็นว่าความผอมนั้นไม่ได้ทำให้ผู้หญิงประสบความสำเร็จเสมอไป โดยการนำเสนอภาพของตัวละครหญิงผอมที่ประสบกับปัญหาในด้านต่างๆ ในขณะที่ตัวละครหญิงอ้วนนั้นตอนจบของเรื่องเป็นการคลี่คลายปมปัญหาต่างๆ ที่ตัวละครกำลังประสบอยู่ ซึ่งผู้เขียนเผยให้เห็นถึงกลวิธีในการดำรงอยู่ในสังคมของตัวละครหญิงอ้วนที่เลือกจะยอมรับเงื่อนไขของตนและดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างปกติ

เฮเธอร์ จาก *Size 12 is Not Fat* และจัสมีน จาก *How to Cook a Tart* ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการสืบสวนและฆาตกรรมนั้น ตอนจบตัวละครเอกหญิงอ้วนไม่เพียงแต่สืบค้นได้ว่าฆาตกรที่แท้จริงคือใคร หากแต่ยังได้รับการยอมรับ จากสังคมคนรอบข้างที่เคยปฏิเสธตนมาก่อน คุณนายแอลลิ่งตันที่เคยว่าเฮเธอร์ว่าอ้วนนั้น กลับมายอมรับกับเฮเธอร์ว่า เธอเองนั้นก็มีความอ้วนเท่ากับเฮเธอร์ นั่นคือขนาดตัวไซส์ 12 เช่นกัน ในขณะที่จัสมีนนั้นกลับมาเป็นที่ยอมรับในครอบครัว หลังจากทีก่อนหน้านี้สามีของเธอหนีไปมีคู่และลูกสาวของเธอก็ไม่อยากมีแม่เป็นคนอ้วน แต่ภายหลังทั้งสองได้เข้าใจว่าเมียและแม่ที่เป็นคนอ้วนนั้นรักพวกเขาที่สุด แม้ว่าทั้งคู่จะทำได้ไม่ดีกับเธอแค่ไหนก็ตาม

ในขณะที่แม็กก็จาก *Conversations With the Fat Girl* หลังจากที่เธอถูก โอลิเวีย อดีตเพื่อนสนิทที่ไปทำศัลยกรรมจนมีรูปร่างผอมบางตีตัวออกห่าง ทำให้เธอเข้าใจว่าเธอไม่จำเป็นต้องรักษามิตรภาพอันจอมปลอมนั้นไว้ เธอจึงเลือกที่จะมีความสุขกับเพื่อนและคนในครอบครัวที่รักเธอ แม้ว่าเธอจะเป็นผู้หญิงอ้วน คล้ายกับกรณีของเวินดี้ จาก *I'm Not the New Me* ที่ทำยที่สุดแล้วเธอเลือกที่จะใช้ชีวิตอย่างมีความสุขกับชีวิตมากกว่าที่จะหมกมุ่นแต่กับเรื่องการลดน้ำหนัก

จากการศึกษาตัวละครหญิงอ้วนในนวนิยายซิคลิตนั้นพบว่า นักเขียนวิพากษ์กระบวนการทางสังคมที่ผลิตสร้าง “ผู้หญิงอ้วน” โดยการประกอบสร้างความหมาย นิยาม และตีตราความอ้วนว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี มองว่าความผอมเป็นความสุข ขึ้นมาดขี่และกดทับผู้หญิงอ้วน ดังเห็นได้จากแรกเริ่มเดิมทีนั้นตัวละคร หญิงอ้วนไม่ได้มีทัศนคติเกี่ยวกับเรือนร่างของตนว่าไม่ ปกติ ไม่ได้รู้สึกว่าเป็นคนอ้วนมาตั้งแต่แรก จนเมื่อถูกสังคม ตีตราและ ตอกย้ำว่า “อ้วน” อยู่ตลอดเวลา นั้นส่งผลให้ตัวละครหญิงเกิดการตระหนักรู้ถึงเรือนร่างของตนเองว่าผิดแผกแตกต่างไปจากบุคคลอื่นในสังคม และรับเอาอัตลักษณ์ความอ้วนที่มายาคติความงามของสังคมกำหนดขึ้นมาเป็นอัตลักษณ์ของตนเอง ซึ่งการรับเอาอัตลักษณ์ความอ้วนดังกล่าวมานั้นเป็นการยอมรับการกดทับ แต่ในขณะเดียวกันก็เอามาปรับใช้ พลิกกลับอำนาจทางสังคม ซึ่งให้เห็นว่าความอ้วนไม่ได้ผิดปกติ ซึ่งในแต่ละตัวละครก็มีกระบวนการวิพากษ์ในการนิยามความหมายเพื่อเป็นอำนาจในการสร้างพื้นที่ให้ดำรงอยู่ได้ในสังคมที่แตกต่างกันออกไป

4.1 กฎเกณฑ์กับความล้มเหลว (fail promise)

นวนิยายซิคลิตวิพากษ์มายาคติความงามของสังคม โดยการนำเสนอภาพของตัวละครหญิงที่ยินยอมทำตามกระแสสังคม แสวงหาทุกวิถีทางเพื่อที่จะลดน้ำหนักและทำให้ตัวเองผอม อาทิ เช่น การควบคุมอาหาร หรือการผ่าตัดศัลยกรรมทางความงาม แต่ทว่าเมื่อลดน้ำหนักลงได้แล้วก็ยังไม่เป็นไปตามคาดหวัง ยังไม่เป็นที่พอใจ เพราะเมื่อผอมแล้วตัวละครกลับไม่ได้รู้สึกผอมตามไป ได้ หรือไม่เช่นนั้นสังคมยังคงคาดหวังให้ตัวละครลดน้ำหนักมากยิ่งขึ้นไปอีก

ตัวละครที่น่าจากรื่อง How to Cook a tart เป็นตัวอย่างหนึ่งของความล้มเหลวหลังจากที่ตามกรอบมายาคติของสังคมที่บอกให้ผู้หญิงลดน้ำหนัก แม้ว่าที่น่าจะเป็นผู้หญิงที่จัดได้ว่ามีรูปร่างผอมแล้วก็ตาม เธอยังคงเลือกที่จะควบคุมอาหารต่อไป การจำกัดอาหารสำหรับที่น่านั้นถือเป็นพิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์สำหรับตัวเธอ เรือนร่างของเธอเป็นสิ่งที่เธอเชื่อว่าสามารถนำพาชีวิตไปสู่ความสำเร็จทั้งในเรื่องของความรักและอาชีพนักแสดงที่เธอวาดฝันไว้ในอนาคต ซึ่งแนวคิดของเธอสามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดของ ปีแอร์ บูร์ดิเยอร์ (Pierre Bourdieu) ซึ่งเขาได้กล่าวถึงเรือนร่างในฐานะของทุนทางกายภาพไว้ว่า ร่างกายเป็นเจ้าของอำนาจ สถานภาพ หรือรูปแบบทางสัญลักษณ์ที่มีความเป็นเลิศ เป็นสิ่งจำเป็นที่จะนำไปสู่การสะสมทรัพย์สินต่างๆ จากการที่สังคม

มองร่างกายเป็นทุนทางกายภาพทำให้สังคมสมัยใหม่แปลงร่างกายให้เป็นเป็นสินค้า³ เรือนร่างเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้หญิง ในการเรียกร้องสิ่งที่ตนต้องการ โดยมากแล้ว ผู้หญิงจะให้ความสำคัญของเรือนร่างมากกว่าเพศชาย นั่นเป็นเพราะผู้หญิงมักจะถูกมองว่าเป็นเพศที่ต้องรักษา อยู่ตลอดเวลา และโดยธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องการได้รับการยอมรับจาก “ความสุข” ของตน ดังนั้น เม สังคม ต้องการให้คนอื่นเห็นความงามในตัวเองว่าบรรทัดฐานของความงามในสังคมอยู่ที่ไหน ก็พยายามที่จะเป็นอย่างนั้น จึงลงทุนเพื่อทำให้ดูดีขึ้นได้ด้วยวิธีต่างๆ และที่ง่ายและไม่ยุ่งยากที่สุดคือ การจำกัดควบคุมอาหารนั่นเอง ที่นั่นมีความเชื่อว่ารูปลักษณะเป็นปัจจัยสำคัญของการไต่เต้าไปสู่การเป็นนักแสดงอันชื่อเสียง ส่วนเรื่องความสามารถในการการแสดงนั้นเป็นเพียงสิ่งสำคัญรองลงมา เธอจึงพยายามดูแลรักษา “สินค้า” หรือ “รูปร่าง”(goods) ของเธออย่างดี

Those who made it did anyway, she thought smugly. They also knew that it was The Look that mattered. Oh, sure, acting technique helped, but in the end, if you didn't have the goods, forget it. Meryl Streep got lucky. It was Pamela Anderson Lees of the world that really ruled. Tina valued her body as the temple it was. She nurtured it, communed with it, offered it sustenance like a high priestess before altar.⁴

นอกจากนั้นแล้วผู้เขียนยังนำเสนอภาพของทีน่าในลักษณะของการใช้เรือนร่างของตนในการดึงดูดความสนใจจากเพศตรงข้าม เพื่อทำให้รู้สึกว่าคุณค่า และหาผลประโยชน์ที่ทางด้านหน้าที่การงานและทางด้านความสุขทางเพศจากผู้ชายเหล่านั้น ดังเหตุได้จากการที่ทีน่านั้นมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับผู้ชายมากกว่าหนึ่งคน และผู้ชายเหล่านั้นล้วนแต่แต่งงานมีครอบครัวแล้ว การควบคุมอาหารจนมีรูปร่างผอมบางอย่างนางแบบนั้นเป็นที่ดึงดูดสาย ตายตาแก่คนทั่วไปนั้นทำให้มีผู้ชายโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่มีครอบครัวแล้วมาติดพัน ทำให้เธอรู้สึกว่าเธอเหนือกว่าเหล่าภรรยาอย่างอ้วนอู้อู้อของผู้ชายหนุ่มเหล่านั้น เพราะพวกเขาเลือกที่จะใช้เวลาอยู่ร่วมกับเธอมากกว่าภรรยาที่บ้าน ในขณะที่เดียวกันเธอก็แสวงหาผลประโยชน์จากชายหนุ่มเหล่านั้น เช่น

³ บริตตา เจลิเมเฝ้า กอนันตกุล, *เผยร่าง-พรางกาย ทดลองมองร่างกายในศาสนา ปรัชญา การเมือง ประวัติศาสตร์ ศิลปะ และมานุษยวิทยา*, (พระนคร: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2541). หน้า 34.

⁴ Nina Killham, p.29.

ความสุขทางเพศ เงินทอง ชีวิตที่สุขสบาย หรือแม้แต่โอกาสในการเข้าสู่วงการบันเทิง เป็นต้น และเธอพร้อมที่จะทิ้งพวกเขาทันทีถ้าหากว่าเธอไม่สามารถให้ผลประโยชน์ชนิดใดกับเธอได้อีกต่อไป

ได้เห็นได้จากการที่เธอเลิกคบเดเนียด สามีของจัสมินเพราะเธอไม่สามารถทำตามที่เธอร้องขอได้ เธอจึงทิ้งเขาไปหาผู้ชายที่รวยกว่าและพร้อมจะทำทุกอย่างให้เธอได้มากกว่า

การรักษารูปร่างของทีน่านั้นถือเป็นกระบวนการที่นำเรื่อร่างมาใช้เป็นทุนทางกายภาพ เพื่อเรียกร้องให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนเองต้องการ อุดมคติความงามและมายาคติความผอมส่งผลทำให้ผู้หญิงเชื่อว่าหากพวกเธอมีรูปร่างที่ผอมสวย พวกเธอก็จะได้มาซึ่งชีวิตที่สมบูรณ์แบบ ไม่ว่าจะเป็นความสุข ความสำเร็จในหน้าที่การงาน และในเรื่องของความรัก ซึ่งเหล่านี้เธอต้องแลกกับการพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งความผอม มายาคติความผอมจึงมีอิทธิพลต่อความนึกคิด และจิตใจสำนึกของผู้หญิงในปัจจุบันว่า ความผอมคือความสวย ความสำเร็จ อำนาจ และความ เป็นหญิง แต่ทว่า หากลองพิจารณาในกรณีของทีน่านั้นแล้วเรื่อร่างที่เธอคิดว่าเป็นอำนาจของเธอนั้นในขณะเดียวกันก็วิพากษ์อำนาจนั้นด้วย เนื่องจากเรื่อร่างของเพศหญิงที่เชื่อว่ามีอำนาจ ในการให้ได้มาในสิ่งที่ต้องปรารถนานั้น (subject) กลับเป็นสิ่งที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนดของเพศชาย ทั้งสิ้น เพราะเรื่อร่างของเธอถูกใช้เพื่อเป็นวัตถุทางเพศของผู้ชาย (subjected) ดังนั้นเรื่อร่าง ของเธอจะกลายเป็นอำนาจก็ต่อเมื่อเรื่อร่างได้รับความพึงพอใจจากเพศชายเท่านั้น เช่นนั้นแล้ว จึงไม่สามารถสรุปได้ว่า ด้วยเรื่อร่างอันน่าดึงดูดใจเพศตรงข้ามของเธอ นั้นทำให้เธอมีอำนาจในการเลือกจริง

ตัวละครเบ็ตตี้ จากเรื่อง *How to Cook a Tart* เบ็ตตี้เป็นแม่บ้านร่างอ้วนวัยกลางคนที่อาศัยอยู่ติดกับบ้านของจัสมิน ตัวละครเอกหญิงอ้วน เบ็ตตี้เป็นคนที่ชอบกินอาหารและขนมขบเคี้ยว แต่ว่าด้วยน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนเธอต้องเปลี่ยนไซส์เสื้อผ้าอยู่ตลอดเวลา ทำให้เธอเริ่มไม่ชอบรูปร่างของตัวเอง รู้สึกว่าตนเองน่าเกลียด ประกอบกับสามีของเธอยังไม่ค่อยกลับบ้าน ซึ่งภายหลังเธอทราบว่าสามีแอบไปมีสัมพันธ์กับ สาวสวยร่างบาง และต้องการหย่าขาดกับเธอเพื่อไปแต่งงานใหม่ เธอจึงตัดสินใจไปพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการลดน้ำหนัก เพื่อเป็นตัวช่วยให้เธอสามารถผอมได้เร็วขึ้น อีกทั้งพยายามควบคุมอาหารอย่างเคร่งครัด ลดแป้งและน้ำตาลตามวิธีการที่แพทย์แนะนำ

On Monday you can only eat melon. That's it, that's all you can eat.
breakfast, lunch, dinner: melon. Tuesday, broiled chicken. And it's got to
be broiled. Something about using more calories to chew, or something.
I don't know, anyway, Wednesdays...let's see. Oh, I remember,
Wednesdays it's radishes. That's the one that takes more calories. And
Thursday you can eat raw cabbage...Friday, canned pumpkin...⁵

จากข้างต้น เป็นตารางการกินอาหารของเบ็ตตี้ที่เธอพยายามเล่าให้จัสมินฟังว่า ข้อมูล
ดังกล่าวมาจากหนังสือของผู้เชี่ยวชาญด้านการลดน้ำหนักที่มีชื่อเสียง แม้เธอจะไม่เข้าใจว่าการ
กินอาหารตามสูตรที่ผู้เชี่ยวชาญบอกนั้นมันสามารถช่วยเรื่องลดน้ำหนักได้อย่างไร แต่เชื่อว่าข้อมูล
เหล่านั้นเป็นความจริงจากดีกรีการจบการศึกษาปริญญาเอกของผู้เชี่ยวชาญคนนั้น

And you know, the guy who wrote this book is a diet expert. He's a Ph.D.,
so he's got to know what he's talking about.⁶

จากพฤติกรรมของเบ็ตตี้จะเห็นได้ชัดว่าวาทกรรมความงามที่ถูกส่งผ่านสื่อชนิดต่าง ๆ นั้นมี
อิทธิพลอย่างมากต่อความคิดและทัศนคติของคนในสังคม การเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความอ้วน
และความผอมโดยการใช้อวาทกรรมทางการแพทย์มาสนับสนุนนั้นสามารถทำให้ข้อมูลมีความ
น่าเชื่อถือมากขึ้น และแม้ว่าเธอจะควบคุมอาหารตามแบบหนังสือที่ผู้เชี่ยวชาญบอกไว้ แต่ถึง
กระนั้นเบ็ตตี้ก็ไม่สามารถลดน้ำหนักของเธอได้ ความพยายามในการลดน้ำหนักด้วยการจำกัด
อาหารของเธอไม่ประสบผลดีนัก เบ็ตตี้มักจะหิวและอยากกินอยู่ตลอดเวลาแต่กลับไม่แสดงออก
ให้คนอื่นรู้ แม้แต่จัสมิน เพื่อนสนิทของเธอ เวลาอยู่ต่อหน้าจัสมิน เบ็ตตี้จะเคร่งครัดเรื่องอาหาร
การกินของเธอมาก กินอาหารเพียงแต่เล็กน้อย แต่เมื่อเวลาเธออยู่คนเดียว ยามเธอหิวจนทน
ไม่ได้ เธอมักจะแอบกินอาหารอยู่เป็นประจำ ความรู้สึกอยากอาหาร (desire) ของเบ็ตตี้ถูกกด
ทับไว้ด้วยความอยากผอมของเธอ ความรู้สึกอยากกินถูกต่อต้านด้วยความรู้สึกไม่อยากอ้วน อัน
เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในใจจากการปฏิเสธเรือนร่างตนเองของเบ็ตตี้ ในแง่นี้นวนิยาย
ซิคิลิตซีให้เห็นถึงการทำตามกฎเกณฑ์ทางสังคมในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภค แต่เมื่อทำ

⁵ Ibid, p.39.

⁶ Ibid.

ตามแล้วไม่เพียงแต่จะไ ม่หอม กลับทำให้ตัวละครมีพฤติกรรมการบริโภคที่ผิดปกติยิ่งขึ้นไปอีก จากการศึกษาของ Austin Stress (Texas) Clinic การควบคุมอาหารในทัศนคติของผู้หญิงนั้น เชื่อมโยงกับลักษณะด้านบวกของผู้หญิง (positive feminine traits) ในขณะที่ตามทัศนคติของ ฝ่ายชายนั้นการควบคุมอาหารเชื่อมโยงกับความเป็นหญิงที่ถูกสังคมปฏิเสธ (socially undesirable femininity) นั่นคือผู้หญิงเชื่อว่าชีวิตที่ประสบความสำเร็จนั้นจะเกิดขึ้นได้ก่อนต่อเมื่อเดินตาม ต้นแบบของความเป็นหญิงที่สมบูรณ์แบบ คือการปฏิเสธเรื่อในร่างกายของตนเอง (self-denial) ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดกระบวนการจัดการควบคุมเรื่อร่างกายให้เป็นที่ไปตามอุดมคติของสังคมอยู่ตลอดเวลา⁷ ในกรณีของเบ็ตตี้ การไม่พึงพอใจในเรื่อร่างกายตนเองต้องการยอมให้ได้มาตรฐานตามที่สังคมต้องการ นำมาสู่สภาวะความกดดันในจิตใจ ตัดสินใจจัดการกับเรื่อร่างกายหันมาเปลี่ยนแปลงตัว เองอย่างจริงจังโดยการควบคุมอาหารเพื่อ สร้างตัวตนขึ้นมาใหม่ แต่ทว่า ไม่ว่าจะทำตามกฎเกณฑ์ ทางสังคม และพยายามลดน้ำหนักเท่าไร เธอก็ไม่สามารถไปสู่อัตลักษณ์ใหม่ได้ เธอยังคงดำรงอยู่ ในอัตลักษณ์ของคนอ้วน ยังคงไม่ชอบเรื่อร่างกายของตัวเอง ไม่อยากเป็นคนอ้วนและ ไม่อยากถูก มองอย่างรังเกียจจากสายตาคนส่วนใหญ่ในสังคม

เวนต์ จากเรื่อง *I'm Not The New Me* เนต์เป็นผู้หญิงที่อ้วนมาตั้งแต่ยังเด็ก เธอเชื่อว่า สาเหตุส่วนหนึ่งที่เธออ้วนนั้นมาจากพันธุกรรม เพราะครอบครัวของเธอนั้นก็มีรูปร่างอ้วนไม่ แตกต่างไปจากเธอ สาเหตุต่อมาคือความอ้วนทำให้เธอจะถูกเพื่อน ๆ ในโรงเรียนกลั่นแกล้ง อีก ทั้งยังไม่ยอมให้เข้าร่วมกลุ่มด้วย ทุกคนมองเธอเหมือนเป็นตัวตลกไม่เว้นแม้แต่คุณครู เธอจึง เลือกลงใช้การกินเป็นทางออกในการสร้างความสุข เพื่อหลีกเลี่ยงหนีออกไปจากความทุกข์เหล่านั้น จากประสบการณ์ตั้งแต่ เด็กจนโต ประกอบกับการเห็นต้นแบบจากบุคคลมีชื่อเสียงในโฆษณาทำ ให้เธอตัดสินใจที่จะเข้าโปรแกรมควบคุมน้ำหนัก (Weight Watcher) เธอมองว่าผู้หญิงที่ควบคุม อาหารนั้นมีสภาพไม่แตกต่างไปจากซูเปอร์ฮีโร่ (superheroes) ที่สร้างเรื่องราวของสาวอ้วนใน แบบฉบับของตัวเอง โดยมีคว ามอ้วนเป็นร่างอีกส่วนหนึ่งในตัวเอง (alter ego) ความอ้วนจึงมี หน้าที่เหมือนกับแวนตาของคลาร์ก เนต์ (Clark Kent)⁸ ปิดบังตัวตนที่แท้จริงจากสายตาคน ทั่วไป แต่เมื่อถอดแวนออกแล้วนั้นหมายถึงการกลายเป็นคนใหม่ที่ดูดีและเป็นที่ยอมรับในสังคม

⁷ อ้างใน Naomi Wolf, p.200.

⁸ เป็นชื่อของซูเปอร์แมนในร่างของการปลอมตัวเป็นของนักข่าว

DiETING fat girls are always kind of like superheroes in their own fat stories. Of course, the fat part is alter ego: the Clark Kent of the Diana Prince to the super sexy spandex wonder of a woman the fat girl is one day meant to be, if she's has to be anyone at all.... As superhero disguises go, fat is every bit as effective as a pair of glasses. . . ⁹

นอกเหนือจากนั้นแล้วจุดกำเนิดของซูเปอร์ฮีโร่ทั้งหลายก็มีความใกล้เคียงกับผู้หญิงอ้วน กล่าวคือส่วนใหญ่แล้วซูเปอร์ฮีโร่มักจะมีดาวเคราะห์ดวงอื่น หรือไม่เช่นนั้นก็เป็นความผิดพลาดจากการทดลองทางวิทยาศาสตร์อันส่งผลต่อยีนกลายพันธุ์ทำให้แปรสภาพกลายเป็น “ตัวประหลาด” ผิดแผกไปจากปกติในสังคม คล้ายกับผู้หญิงอ้วนที่สังคมมักมองว่าเกิดจากการถ่ายทอดทางพันธุกรรม หรือไม่เช่นนั้นก็เป็นพฤติกรรมการกินที่มากเกินไปเกินไป ในแง่นี้ผู้เขียนวิพากษ์สังคมที่เป็นสิ่งทำให้เราอ้วน พลิกกลับสิ่งที่สังคมบอกว่าความอ้วนเกิดจากอุปนิสัยของแต่ละบุคคล อีกทั้ง “การปิดบังตัวตนที่แท้จริง” (disguise) นั้นสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการทางสังคมที่ทำให้คนอ้วน แต่ซ่อนเร้นกรรมวิธีต่างๆเหล่านั้นไว้ โดยเอาเหตุผลเรื่องพฤติกรรมการกินส่วนบุคคลมากล่าวอ้าง

ในอีกกรณีหนึ่ง เวนดี้เห็นโฆษณาการเข้าร่วมโปรแกรมควบคุมน้ำหนักของดัชเชสแห่งยอร์ก (Duchess of York) ซึ่งในนั้นได้กล่าวถึงโปรแกรมนี้ว่าเป็นแผนการลดน้ำหนักที่ให้ “อิสระ” (freedom) กับผู้เข้าร่วม โดยที่ผู้เข้าร่วมนั้นไม่ต้องอดอาหาร สามารถกินอาหารได้หลากหลาย โดยมีหลักว่าผู้เข้าร่วมต้องคำนวณหาแคลอรีจากทุกสิ่งทุกอย่างที่กินเข้าไปแล้วเฉลี่ยเป็นคะแนนออกมา เช่น แอปเปิ้ลหนึ่งลูกได้หนึ่งคะแนน เบอร์เกอร์หนึ่งชิ้นได้สามสิบคะแนน เป็นต้น แล้วจัดเป็นบันทึกการกินอาหารในแต่ละวัน โดยที่ควรจะมีคะแนนเฉลี่ยในแต่ละวันไม่เกินยี่สิบสี่ถึงยี่สิบเก้าคะแนน กระบวนการหากพิจารณาให้ดีแล้ว ก็เป็นระเบียบวิธีในการเข้าไปจัดการพฤติกรรมการกินอาหารรูปแบบหนึ่ง ต้องคอยนับคะแนนจากอาหารที่กินเข้าไปอยู่ตลอดเวลา เวนดี้ไม่แตกต่างไปจากผู้คุมที่ต้องเฝ้าระวังนักโทษในเรือนจำซึ่งก็คือเรือนร่างของตนเอง ต้องระแวดระวัง ไม่ให้กินอาหารที่มีคะแนนสูง และต้องคอยควบคุมให้ได้คะแนนเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกับมาตรฐานที่ตั้งไว้ในแต่ละวัน ซึ่งลักษณะดังกล่าวย้อนแย้งกับคำ โฆษณาที่บอกว่าผู้เข้าร่วมมี “อิสระ” ในการกิน

⁹ Wendy McClure, p.13.

อย่างไรก็ดี จากการเข้าร่วมโปรแกรมการควบคุมน้ำหนักทำให้เวนต์สามารถลดน้ำหนักลงไปได้สามสิบห้าปอนด์ และนั่นเป็นเพียงสิ่งเดียวที่เปลี่ยนแปลงไปในชีวิตของเธอ เวนต์ไม่ได้รู้สึกว่าเธอกลายเป็นคนใหม่ในขนาดรูปร่างที่เล็กลงกว่าเดิม เธอยังคงถูกผู้คนในโลกอินเทอร์เน็ตตำหนิว่า ทั้งที่เธอลดน้ำหนักได้มากจากเมื่อก่อน “อ้วน” *‘You know, I read your site, and you’re right - You look fatter in person.’ I mean, what the hell?*¹⁰ หรือในบางครั้งเธอก็ถูกมองว่าว่ายังอ้วน แม้เธอจะลดน้ำหนักได้มากแล้วแต่เธอก็ยังคงถูกพาดพิงเกี่ยวกับน้ำหนักตัวอยู่เสมอ

“So how much weight have you lost?”, sort of delicately about 35 pounds, I tell her; I make sure to mention I started at 230 and now I’m 195.

“And you still have, maybe, some way to go...” She is drawing out the last part as if trying to decide whether or not to she’s asking a question. “I’m trying to figure that out now.” I say. I explain that I think I’m going to lose more weight but who knows if I’ll get much further than this.

“You should try to go further,” she says. “I bet you can do it.”

“Yeah, but you know, there’s that thing about how I’m not perfect, so if I don’t maybe that’ll be okay?”¹¹

การที่เวนต์ถูกวิพากษ์วิจารณ์เรื่องน้ำหนักแม้ว่าจะผอมลงแล้วก็ตาม ทำให้เห็นถึงความลึกลับของมายาคติความงาม ที่ถึงแม้ว่าผู้หญิงจะทำตามกรอบข้อกำหนดของสังคม แต่ทว่ายังไม่เป็นไปตามความคาดหวังของสังคม แม้จะผอมลงแล้วการลดน้ำหนักก็ยังไม่จบสิ้น เพราะสังคมบอกว่าเธอยังคงอ้วน อยู่นั่นเอง จากการที่เวนต์ ได้เป็นแรงบันดาลใจในการลดน้ำหนักของเหล่าผู้หญิงอ้วนในโลกอินเทอร์เน็ตทำให้เธอเข้าใจถึงกลไกการสร้างวาทกรรมหรือนิยามความหมายให้แก่เรือนร่างหรือสิ่งต่างๆในสังคม ครั้งหนึ่งเธอเคยเป็น ผู้รับสาร ฝ้าติดตามต้นแบบ (model) จากในสื่อซึ่งเป็นเรือนร่างตามอุดมคติของสังคม เมื่อเธอผันตัวเองมาเขียนไดอารี่เกี่ยวกับการลดน้ำหนักทำให้เธอกลายเป็นต้นแบบสำหรับคนอื่น ซึ่งนั่นเองทำให้เธอเข้าใจว่าต้นแบบนั้นเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงเลื่อนไหลได้ตลอด จากที่เธอผอมลงแล้วแต่สังคมมองว่าควรจะผอม

¹⁰ Ibid, p.184.

¹¹ Ibid, p.172.

ยิ่งขึ้นไปอีก กลายเป็นกระบวนการลดน้ำหนักที่ไม่มีวันสิ้นสุด (The Infinity Weight Loss) คำว่า สมบูรณ์แบบไม่มีจริง หากแต่เป็นสิ่งที่ถูกสังคมกำหนดขึ้นมา ซึ่งนั่นทำให้เธอเข้าใจว่าสิ่งที่เธอ กำลังทำเป็นการไขว่คว้าแสวงหาสิ่งที่ไม่ได้อยู่จริง เพราะถึงแม้ว่าเธอจะลดน้ำหนักได้มากเท่าไร เธอก็ยังคงเป็น “ผู้หญิงอ้วนที่พยายามลดน้ำหนัก” ในสายตาของคนอื่น อัตลักษณ์ความอ้วนของเธอไม่ได้หายไปไหน หากยังอยู่ในตัวเธอแม้ว่าเธอจะหรือไม่ก็ตาม

นอกจากการควบคุมอาหารแล้ว พบว่าตัวละครหญิงในนวนิยายซิคลิตยังนำเอา เทคโนโลยีทางการแพทย์เข้ามาช่วยในการจัดการปรับเปลี่ยนรูปลักษณ์เพื่อให้เป็นไปตาม กรอบ ข้อกำหนดทางสังคม ดังเห็นได้จาก ตัวละครโอลิเวีย จากเรื่อง *Conversations with the Fat Girl* โอลิเวียประสบปัญหาเกี่ยวกับน้ำหนักตัวมาตั้งแต่ยังเด็ก และเช่นเดียวกับตัวละครหญิงอ้วนอื่นๆ โอลิเวียมีประสบการณ์เกี่ยวกับการถูกคนอื่นมองเรื้อรังของเธอย่างดูถูก เยาะเย้ย ต่างๆ นานา เธอพยายามกลบเกลื่อนการถูกมองอย่างเหยียดหยามนั้น ด้วยการสร้างว่าเธอกำลังแสดงออก กล้าทำในสิ่งที่ผู้หญิงอ้วนส่วนใหญ่ไม่ค่อยทำ ราวกับว่าเป็นคนมีความมั่นใจ และไม่สนใจสายตา ของใคร อาทิเช่น การแต่งตัวรัดรูปตามสมัยนิยม หรือการพยายามทำตัวเป็นจุดเด่น เพื่อ เรียกความสนใจ เป็นต้น “While Olivia dressed to get attention, I made a promise to myself to blend in to the background as much as possible...”¹² เธอเชื่อว่าถ้าหากเธอผอมลง เธอจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และได้รักกับชายหนุ่มที่เธอฝัน หลังจากเรียนจบเธอก็ตัดสินใจเข้ารับ การผ่าตัดกระเพาะอาหาร และทำให้เธอมีรูปร่างผอมบางอย่างที่เธอต้องการ แต่ถึงแม้ว่าหลัง การผ่าตัดเธอจะมีรูปร่างที่ผอมบางอย่างที่เธอฝันแล้ว เธอยังคงหวาดกลัวความอ้วน และกลัว ว่าคนอื่นๆ จะรู้ว่าเธอเคยอ้วน กลัวว่าตนเองจะกลับไปอ้วนอีก เธอจึงสร้างเรื่องราวของตนเอง ขึ้นมาใหม่ด้วยการทิ้งรูปภาพเก่าสมัยยังอ้วนทิ้งไปเสีย ปกปิดเรื่องราวในอดีตไม่ให้ใครรู้ว่าเคย อ้วน หรือแม้แต่พยายามดีตัวออกห่างเพื่อนสมัยเรียน เพื่อที่ว่าจะได้ไม่นำเรื่องในอดีตไปเล่าให้ เพื่อนใหม่ของเธอฟัง การพยายามลบอดีต ปฏิเสธตัวตนในอดีตของตัวเอง และด้วยความ หวาดระแวงว่าตนเองจะกลับไปอ้วนอีก รู้สึกว่าเธอยังดูไม่ดีพอ ต้องคอยลดน้ำหนักอยู่ตลอดเวลา ทำให้เธอไม่สามารถก้าวข้ามอัตลักษณ์ความอ้วนไปได้ ตัวตนที่โอลิเวียพยายามสร้างขึ้นใหม่ ด้วยการผ่าตัดศัลยกรรมนั้นไม่สามารถทำให้เธอกลายเป็น “คนใหม่” อย่างที่เธอหวังได้เพราะการ ผ่าตัดเป็นการสร้างค ความเปลี่ยนแปลงเฉพาะด้านกายภาพ แต่สำหรับด้านจิตใจ การตระหนักรู้

¹² Lisa Palmer, p.17.

(awareness) หรือความคิดที่ตนเองมีต่อเรื่อในร่างกายของตนนั้นยังคงเหมือนเดิม เธอยังคงติดอยู่ในกรอบแห่งมายาคติความงามที่ต่อให้ผอมเท่าไรก็ยังคงคิดว่าตนเองนั้นอ้วน นอกจากนั้นเมื่อผอมแล้วกลับไม่ทำให้โอลิเวียมีความสุข เพราะเธอต้องคอยระมัดระวังไม่ให้อ้วนอยู่ตลอดเวลา ความผอมไม่ได้นำไปสู่ความสุขอย่างที่สังคมบอกไว้

จากการที่ตัวละครหญิงในนวนิยายพยายามปรับเปลี่ยนเรื่อในร่างกายของตนเองให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานความงามของสังคม แต่ทว่าเมื่อทำตามความต้องการของสังคม เข้าสู่กระบวนการลดน้ำหนักจนผอมแล้วกลับไม่เป็นไปตามที่หวังไว้ สังคมยังคงตั้ง อกการให้ผอมลงไปมากกว่าเดิม หรือไม่เช่นนั้นตัวละครก็ยังคงรู้สึกหดหู่ ไม่พึงพอใจกับเรื่อในร่างกายของตนเองอยู่ดี แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนต้องการวิพากษ์กลับมายาคติของสังคม การที่ตัวละครหญิงพยายามทำให้ตัวเองผอมสวยตามค่านิยมทางสังคมเพื่อหลีกเลี่ยงอัตลักษณ์ความอ้วนหรือภา พลักษณ์ในด้านลบ มีเป้าหมายเพื่อให้เรื่อร่างกายที่ขัดต่อมาตรฐานความงามกลับกลายเป็นผอมสวย แต่ทว่าเมื่อผอมลงแล้ว สังคมกลับคาดหวังให้ผอมยิ่งขึ้นไปอีก เป็นเป้าหมายที่ไม่มีวันสิ้นสุด เผยให้เห็นถึงแนวคิดเกี่ยวกับความงามของสังคมที่ไร้แก่นสาร ความผอมเป็นภาพมายาคติ (myth) ที่ไม่มีอยู่จริง เป็นสิ่งที่ลึกลับ ไม่มีนิยามความหมายที่ชัดเจน การควบคุมอาหารของผู้หญิงกลายเป็นการทำให้เรื่อร่างกายตกเป็นจำเลยของวาทกรรมความงามอย่างดึ้นไม่หลุด

จากการที่สังคมนิยามความหมายของความอ้วนในด้านลบ ผู้หญิง อ้วนถูกประเมินว่า อับลักษณะน่ารังเกียจ ไม่เอาใจใส่ดูแลรักษาสุขภาพ อันส่งผลทั้งต่อชีวิตส่วนตัวด้านความรัก ที่มักจะผิดหวังหรือไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตคู่ รวมไปถึงอาชีพการงานที่คนอ้วนมักจะไม่ได้รับโอกาสในการทำงานเทียบเท่าคนอื่นในสังคม ความอ้วนจึงกลายเป็นสิ่งต้องห้ามในสังคม ด้วยเหตุนี้ตัวละครหญิงจึงต้องแสวงหาทุกวิถีทาง เพื่อผลัดไสความอ้วนให้ออกไปจากตัว แต่ทว่าเมื่อยินยอมทำตามกรอบสังคม ลดน้ำหนักให้มีเรื่อร่างกายผอมบางตามที่สังคมต้องการแล้ว แต่ตัวละครหญิงกลับไม่บรรลุถึงเป้าหมายตามที่สังคม บอกไว้ นวนิยายซิคิลิตีวิพากษ์ มายาคติของสังคม เผยให้เห็นถึงความย้อนแย้งของกระบวนการจัดแบ่งกลุ่มคน (Categorization) สังคมบริโภคนิยมสร้าง ความเชื่อว่าความผอมคือความสุข พร้อมกับสร้างนิยามความหมายแบบมีอคติให้กับความอ้วน ทำให้คนอ้วนกลายเป็นคนที่ผิดแผกแตกต่างไปจากคนปกติ ถูกสังคมแบ่งแยกกว่า “คนอื่น” ซึ่งแท้ที่จริงแล้วเส้นแบ่งแยกระหว่าง “คนปกติ” กับ “คนอื่น” หรือ “คนอ้วน” กับ “คนไม่อ้วน” นั้นเป็นสิ่งที่พร่ามัว ตัวละครหญิงที่พยายามลดความอ้วนแต่ไม่สามารถลดได้ หรือเมื่อผอมแล้วกลับไม่รู้สึกลัว

ตนเองผอม สังคมยังมีความคาดหวังให้ผอมมากยิ่งขึ้นไปอีก และเมื่อตัวละครแสวงหากลวิธีในการควบคุมเรือนร่างให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของสังคมมากขึ้นเท่าไร ก็ยิ่งทำให้ห่างไกลจาก “ความเป็นปกติ” มากขึ้นเท่านั้น จากการนำเสนอตัวละครหญิงในลักษณะนี้ ที่ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างภาพมายาที่สังคมสร้างขึ้นกับความเป็นจริงที่ไม่ มีวันไปถึง แสดงให้เห็นว่านิยามความหมายของความอ้วนในสังคมเป็นสิ่งที่คุณคุมเครือ ไม่ว่าใครก็เป็นคนอ้วนได้ เพราะความอ้วนเป็นสิ่งที่มืออยู่ในตัว ความอ้วนสามารถเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อหากไม่ระวังคอยควบคุมเรือนร่างของตัวเอง

4.2 ความหลอน (haunting)

การหลอนเกิดขึ้น อันเนื่องมาจากความหวาดวิตกกังวลที่จะอ้วน กลัวที่จะเป็น “คนอื่น” และถูกปฏิเสธจากสังคม กระแสนิยมที่ขับเคลื่อนอยู่ในสังคมสร้างอคตินิยมให้เกิดขึ้นกับความอ้วน ส่งผลให้คนในสังคมพยายามหลีกเลี่ยงความอ้วน แสวงหาวิธีการต่างๆที่จะป้องกันไม่ให้อ้วน หรือปรับเปลี่ยนแก้ไขเรือนร่างเพื่อที่จะหลุดพ้นจากความอ้วน ซึ่งเหล่านั้นล้วนแล้วแต่เป็นมายาคติที่สังคมสร้างขึ้นมา เป็นเป้าหมายที่ไม่มีทางบรรลุผลได้ คนอ้วนถูกกีดกันจากสังคม และอยากผอม ในขณะที่คนผอมก็กลัวจะอ้วนและอยากผอมมากยิ่งขึ้นไปอีก เป็นความต้องการที่ไม่มีวันสิ้นสุด สังคมที่บูชาความผมนั้นนำไปสู่ทัศนคติที่มองว่า ความอ้วนเป็นสิ่งที่น่ากลัว การปฏิเสธความอ้วนทำให้สังคมปัจจุบันกลายเป็นสังคมที่ถูกหลอนด้วยความอ้วน ทั้งนี้เนื่องจากความอ้วนกลายเป็นตัวเราได้ทุกเมื่อ (becoming) ซึ่งนั่นหมายความว่าเมื่อใดก็ตามที่เราไม่ยอมควบคุมเรือนร่างของตนเอง เราก็จะสามารถกลายเป็นคนอ้วนได้ตลอดเวลา ความอ้วนจึงเป็นความหลอนที่อยู่ในตัวเรา เป็น “ความเป็นอื่น” (otherness within us) ที่เราต้องการจะผลักไสมันออกไปจากตัว

จากนวนิยายซิคลิตที่นำมาศึกษา กษานัน ความอ้วนถูกนำเสนอว่าเป็นสิ่งที่คุกคาม ทำให้เกิดความหวาดระแวง กลัวสายตาคงคนรอบข้าง กลัวที่จะมองเรือนร่างของตนเอง และเมื่อพยายามควบคุมเรือนร่าง ลดน้ำหนักให้มีเรือนร่างผอมบางตามกฎเกณฑ์ทางสังคมแล้วกลับไม่ได้เป็นไปอย่างที่คาดหวัง จนกลายเป็นความหลอน วน ฝ่าหมกมุ่นอยู่แต่กับเรือนร่างตนเอง ซึ่งตัวละครหญิงแต่ละคนนั้นมีปฏิกิริยาต่อความหลอนของตนแตกต่างกันออกไป

แม้ก๊ี้ ตัวละครหญิงอ้วนจากเรื่อง *Conversations With the Fat Girl* มีปฏิกริยาต่อความหลอนของความอ้วนโดยการปฏิเสธการรวมกลุ่มกับคนอ้วนด้วยกัน จากการศึกษาพบว่าตัวละครหญิงอ้วนมักจะหลีกเลี่ยงและไม่ชอบที่จะอยู่ร่วมกับผู้หญิงอ้วนด้วยกัน ทั้งนี้เพราะความรู้สึกที่ว่า การคบกับกลุ่มคนอ้วนทำให้ตนเองกลายเป็นจุดเด่น ถูกมองอย่างเหมารวม เป็นกลุ่มคนอ้วนกลายเป็นชายขอบกลุ่มเกินของสังคม ซึ่งโดยทั่วไปแล้วกลุ่มคนอ้วนมักจะถูกจำแนกแบ่งแยกออกจากกลุ่มคนส่วนใหญ่โดยอัตโนมัติ ทั้งนี้เพราะขนาดของรูปร่างที่ใหญ่และเห็นได้อย่างเด่นชัด นอกจากนั้นแล้วยังอาจมองว่ากลุ่มคนอ้วนเหล่านั้นมีปัญหาทางสุขภาพบ้าง มีความผิดปกติบ้าง ทำให้คนอ้วนมักจะถูกจำกัดสิทธิในการทำกิจกรรมบางอย่างใน สังคม อาทิเช่น การเล่นกีฬา หรือการทำงานที่ต้องอาศัยแรงมาก เป็นต้น

With Olivia, I was the now part of a new club I didn't want to belong to. I imagined there was this constant deliberation about the "fat girls"....When it was just me, I was never under such a microscope.¹³

จากข้อความข้างต้น แม้ก๊ี้แสดงความรู้สึกว่าเธอไม่ต้องการที่จะถูกแบ่งแยกให้รวมกลุ่มกับโอลิเวีย เพื่อนร่วมชั้นที่มีรูปร่างอ้วนเหมือนกับเธอ ทั้งนี้เพราะเธอรู้ดีว่าการอยู่ร่วมกับโอลิเวียทำให้เธอถูกจับตามองมากกว่าปกติ กลายเป็นเป้าสายตาของคนในสังคมที่มองมายังกลุ่มผู้หญิงอ้วน การอยู่รวมเป็นกลุ่มคนอ้วนนั้นทำให้แม้ก๊ี้รู้สึกกลัวกับว่าขนาดตัวของเธอใหญ่ขึ้นตามไปด้วย ซึ่งลักษณะดังกล่าวยิ่งเป็นการตอกย้ำถึงความแตกต่างของตัวเธอและคนส่วนใหญ่ในสังคม การที่ตัวละครหญิงอ้วนปฏิเสธการรวมกลุ่มคนอ้วนด้วยกันนั้นเป็นจึงวิธีการที่ใช้หลีกเลี่ยงการถูกจับจ้อง การถูกตรวจสอบจากสายตาของคนในสังคม เพราะกลัวว่าคนอื่นจะมองเรื่อรูปร่างอันอวบอ้วนของเธอ เป็นการบดบังปมด้อยของตัวเองไม่ให้เป็นที่เด่นชัด

สำหรับโอลิเวีย เพื่อนของแม้ก๊ี้ นั้น หลังจากที่เธอไปทำการผ่าตัดศัลยกรรมจนมีรูปร่างที่ผอมบางแล้ว เธอก็พยายามเปลี่ยนวิถีชีวิตของเธอใหม่ คบเพื่อนใหม่ที่มีรูปร่างผอมบางเหมือนกับเธอ และในขณะเดียวกันก็พยายามตีตัวออกห่างจากแม้ก๊ี้คือดีเพื่อนสนิทของเธอ ทั้งนี้เพราะการที่ยังคบเพื่อนที่อ้วนนั้นยิ่งไปตอกย้ำให้เธอเห็นภาพอดีตที่ตนเคยอ้วนอันเป็นความทรงจำที่ตามหลอกหลอนเธอทุกครั้งที่เธออยู่กับแม้ก๊ี้ ซึ่งเธอ พยายามจะลบล้างออกไปจากความทรงจำ

¹³ Ibid, p.14-15.

นอกเหนือจากนั้นแล้วการที่ตัวละครเลือกที่จะหลีกเลี่ยงการรวมกลุ่มกับคนอื่นก็เพราะไม่ต้องการที่จะถูกมองอย่างเหมารวม กลายเป็นเป้าสายตาและเป็นที่น่าอัปยศในสังคม

I was put at another table. A table that couldn't be seen by the world, apparently I just don't fit. I'm an embarrassment to Olivia. But wait, so true friendship is embarrassing to Olivia if it comes in anything over a size 2? I didn't know that I guess her theory works because not only does friendship have to look pretty, so do perspective husbands. She wants a life carved out of cutout articles in high-fashion magazines and adolescent fantasies. I'm kicking myself. How could I have been so blind? ¹⁴

จากข้อความข้างต้น ในงานแต่งงานของโอลิเวีย แม้ก็ถูกขับไล่ทางอ้อมโดยการจัดตำแหน่งให้ไปนั่งอยู่ในส่วนท้ายๆ ทั้งที่เธอเป็นเพื่อนเจ้าสาว ทำให้แม็กก็รู้สึกที่ตนเองไม่เป็นที่ต้องการสำหรับโอลิเวียอีกต่อไป ทั้งนี้เป็นเพราะโอลิเวียคงรู้สึกว่าการที่มีเพื่อนเจ้าสาวร่างอ้วนในโต๊ะที่มีแต่กลุ่มหนุ่มหล่อสาวสวย วัยนั้นเป็นที่น่าอัปยศแก่แขกหรือในงาน กลุ่มเพื่อนใหม่ของโอลิเวียนั้นล้วนแล้วแต่มีหน้าตารูปร่างดีซึ่งตรงกันข้ามกับแม็กก็โดยสิ้นเชิง การที่โอลิเวียย้ายแม็กก็้ออกไปนั่งที่อื่น แล้วจัดให้เพื่อนที่มีรูปร่างหน้าตาดีกว่ามานั่งแทนนั้น ทำให้เห็นว่าเธอมองว่า การคบเพื่อนที่มีรูปร่างหน้าตาดีนำมาซึ่งความมีหน้ามีตาสังคม ตรงกันข้าม หากอยู่ร่วมกับคนอื่นก็จะทำให้เธอพลอยดูแย่ในสายตาคนอื่นตามไปด้วย การปฏิเสธการรวมกลุ่มกับคนอื่นจึงเป็นเหมือนกับการหลีกเลี่ยงการถูกเหมารวม จับผิด และถูกมองในแง่ลบเช่นเดียวกับคนอื่นอื่นๆ นั่นเอง

นอกเหนือจากการปฏิเสธการรวมกลุ่มแล้ว ตัวละครหญิงยังถูกหลอนด้วยความอ้วน ส่งผลทำให้กลัวการเข้าสังคม ไม่อยากออกไปพบปะผู้คนภายนอก เพราะมีความรู้สึกที่ตนเองนั้นไม่มีคุณค่า ขาดความมั่นใจในตนเอง คิดว่าตัวเองมีรูปร่างอันน่าเกลียด จึงทำให้ไม่อยากออกไปพบปะกับผู้คนในที่สาธารณะ ดังเห็นได้จากพฤติกรรมของตัวละครแม็กก็ ที่พยายาม จะไม่

¹⁴ Ibid, p.293.

ทำตัวให้เป็นจุดเด่น (try to be invisible) ในทุกสถานการณ์ เฝ้าระแวงระวังไม่ให้ตนเอง กลายเป็นเป้าสายตาจากคนในสังคม ซึ่งลักษณะดังกล่าวนั้นถูกทำเป็นกิจวัตรจนกลายเป็น ความเคยชินและต่อมากลายเป็นอุปนิสัยส่วนตัวของแม็กก็ไปในที่สุด

I never call attention to myself. That's the code I live by I don't go into the movie late. I don't but tank tops. I don't sing along with the car radio. I try never walk in front of anyone. I constantly pull at my clothes. I walk with my eyes to the ground. I constantly apologize for myself. I don't like hugs. I don't look in the mirror. I don't smile in the picture because of a possible double-chin incident. It boils down to this: If I am invisible, no one can make fun of me.¹⁵

การไม่พยายามเรียกร้องความสนใจจากคนอื่น ไม่เข้าโรงหนังสาย ไม่ใส่เสื้อกล้าม ไม่ร้องเพลงตามวิทยุในรถ ไม่ยอมเดินนำหน้าใคร ไม่ใส่เสื้อผ้ารุ่มร่าย ก็มองที่พื้นขณะเดิน ไม่ชอบกอดใคร ไม่ส่องกระจก ไม่ยิ้มขณะถ่ายรูปรูปร่างเพราะกลัวว่าคางจะขึ้นเป็นชั้น ตามที่ยกมาข้างต้นนั้น กิดจากความรู้สึกกลัวว่าจะถูกคนอื่นต่อว่าเกี่ยวกับเรือนร่างของเธอ

ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่แสดงให้เห็นว่าตัวละครหญิงกำลังถูกหลอนจากความอ้วนนั้นคือ การกลัวการมองกระจก ดังเห็นได้จากตัวละครโอลิเวีย ซึ่งเป็นตัวละครที่เคยอ้วนมาก่อน แต่ภายหลังเข้ารับการผ่าตัดกระเพาะอาหารให้มีขนาดเล็กลงจนกลายเป็นสาวร่างผอมบาง ถึงแม้ว่าหลังการผ่าตัดเธอจะไม่ได้มีรูปร่างอ้วนเหมือนสมัยอดีต แต่เธอ ยังคงถูกความอ้วนหลอนหลอน นั่นคือ การกลัวการถูกจ้องมองทั้งทางสายตาของตนเองผ่านกระจกและสายตาจากคนอื่น เห็นได้ชัดจากฉากที่โอลิเวียไปลองชุดแต่งงาน เธอรู้สึกหวาดกลัวที่จะมองเงาของตนเองในกระจก เธอกลัวการที่จะเป็นเป้าสายตาของคนในร้านขณะที่ขึ้นไปยืนบนแท่นลองชุดแต่งงาน กลัวว่าคนอื่นจะมองว่าเธออ้วน

¹⁵ Ibid, p.17-18.

“Part of me knows she still fears this mirrored, platformed performance space as much as I do.”¹⁶

จากข้อความด้านบน เป็นคำพูดของแม็กกี้ที่บรรยายถึง โอลิเวีย โดยเธอบอกว่าโอลิเวีย นั้นกลัวการมองกระจกเช่นเดียวกับเธอ แม็กกี้ไม่ชอบการออกไปเลือกซื้อหรือลองเสื้อผ้า ตามร้าน เธอรู้สึกอับอายและกลัวสายตาที่จ้องมองมาที่เธอยามที่เธอลองเสื้อผ้าแล้วไม่สามารถสวมใส่ได้ กลัวการมองเห็นภาพของตัวเองในชุดที่เนื้อแท้จะปลิ้นออกมาบนกระจก การมองเห็นภาพของตัวเองผ่านกระจกและผ่านสายตาการจ้องมองของผู้อื่น ทำให้ตัวละครหญิงอ้วนรู้สึกด้อย คุณค่า และรังเกียจเรือนร่างของตนเอง

At first, Mom, my older sister, Kate and I naively looked in the Young Women’s department. I was not looking forward to a day of taking off my clothes, trying on dresses, and enduring my mom and random salesladies asking “how everything is” To keep the shopping experience from becoming complete fiasco, I point out some problem with each dress. I looked fat. And each dress accentuated that.¹⁷

หากมองว่า กระจกเป็นสัญลักษณ์ของภาพแทนตัวตนของตัวเอง กา รกลัวการมองภาพของตัวเองในกระจก จึงเสมือนกับเป็นการปฏิเสธตัวเอง ไม่ยอมรับเรือนร่างของตนเอง และการปฏิเสธนั่นเองยิ่งทำให้ตัวละครถูกหลอกหลอนจากความอ้วนต่อไปเรื่อยๆ

¹⁶ Ibid, p.75.

¹⁷ Ibid, p.7.

ภาพ The Mirror Never Lies

แสดงให้เห็นถึงการหลอนจากการส่องกระจก เมื่อภาพที่เห็นกับสิ่งที่ป็นนั้นตรงข้ามกัน

ที่มา: <http://thefatballerinablogs.wordpress.com/>

จากภาพด้านบนแสดงให้เห็นถึงความหลอกหลอนของความอ้วน สามารถอธิบายได้ชัดเจนในประเด็นเกี่ยวกับการกลัวเงาของตนเองในกระจกและหลีกเลี่ยงการส่องกระจก (mirror fasting)¹⁸ ของตัวละครหญิงเงาในกระจกกับเรือนร่างของผู้หญิงจริงนั้น ซึ่งให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างภาพมายาและความเป็นจริง ตัวเรากับเงาที่เห็นในกระจกไม่เหมือนกัน เงาที่เห็นเป็นคนอ้วนในกระจกนั้นสื่อให้เห็นถึงมายาคติความงามที่ถูกปลูกฝังให้กับคนในสังคม ความอ้วนเป็นความน่าเกลียด เป็นสิ่งต้องห้ามและต้องถูกกำจัดออกไป อย่างไรก็ตาม ความอ้วนนั้นเป็น “ความเป็นอื่นที่มีอยู่ในตนเอง” (otherness within) การปฏิเสธหรือรังเกียจความอ้วนทำให้สิ่งนี้ยิ่งกลับมาหลอกหลอนเราอยู่ตลอดเวลา ความอ้วนเป็นสิ่งที่อยู่ในตัวเรา เราไม่สามารถหลีกเลี่ยงความอ้วนได้พ้นเพราะเมื่อไหร่ก็ตามที่เราไม่ควบคุมดูแลเรือนร่างของตัวเอง เราก็สามารถจะอ้วนได้ทุกเมื่อ ความอ้วนจึงเป็นสิ่งที่เราคุ่นเคย (familiar) แต่ในขณะเดียวกันเราก็ปฏิเสธความอ้วนมองว่ามันเป็นสิ่งแปลกปน (strange) แต่ทว่าเราไม่สามารถผลักไสความอ้วนออกไปจากตัวได้ เพราะความอ้วนเป็นส่วนหนึ่งในตัวเรา เราสามารถที่จะอ้วนได้ทุกเมื่อ ด้วยเหตุนี้เองความอ้วนจึงกลายเป็นความหลอน อันเนื่องมาจากความกลัวว่า ตัวตนเองจะอ้วน และจะกลายเป็น “เป็นอื่น” ในสังคม

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถนำไปอธิบายถึง การหลีกเลี่ยงการส่องกระจก ของโอลิเวียได้ว่าเป็นปฏิกิริยาตอบสนองอันเนื่องมาจากการ ถูกหลอนจากความอ้วนในอดีต ถึงแม้ว่าตอนนี้เธอจะผอมแล้ว แต่เธอก็ยังหลีกเลี่ยงการมองเงาของตัวเองในกระจก ทั้งนี้ด้วยความหวาดกลัวว่าจะกลับไปอ้วนอีกนั่นเอง ไม่เพียงแต่กลัวการมองตัวเอง หากโอลิเวียยังกลัวการเป็นเป้าสายตาของคนในสังคม ดังเช่นในตอนหนึ่งที่เธอเลือกที่จะเลือกแท็กซี่หนีห่างจากสาวร่างอ้วนที่มาลอบ ษุุด

¹⁸ คำว่า “mirror fasting” หรือ การเลิกส่องกระจกนั้นกำลังเป็น “กิจกรรมที่ได้รับความนิยม (trend) อย่างกว้างขวางจากผู้หญิงโลก โดยมีต้นกำเนิดมาจาก Autumn Whitefield-Madrano บล็อกเกอร์สาววัย 36 ปีที่เขียนบทความเกี่ยวกับประสบการณ์ที่เธอเลิกส่องกระจกเป็นเวลา 2 เดือน เนื่องจากเธอรู้สึกว่าคุณภาพผิวของเธอดีขึ้น อันเนื่องมาจากการหมกมุ่นอยู่กับหน้าตาจนเกินไป อ้างจาก Tamara Cohen, *Women Turn their Backs on Mirrors to Ease Constant Pressure of Having to Look Good* [online], 2012. Available from : <http://www.dailymail.co.uk/news> [August 21, 2012] การเลิกส่องกระจกนั้นเชื่อว่าช่วยทำให้ผู้หญิงหมกมุ่นเกี่ยวกับรูปลักษณ์ของตนเองน้อยลง ช่วยทำให้ผู้หญิงมีความมั่นใจกับเรือนร่างและบุคลิกของตนมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามก็ยังคงเป็นที่ถกเถียงกันในหมู่นักจิตวิทยาว่าการเลิกส่องกระจกนั้นไม่ได้เป็นวิธีที่ทำให้ความหมกมุ่นเกี่ยวกับเรือนร่างของผู้หญิงนั้นหายไป หากเป็นแค่การหลบเลี่ยง ปฏิเสธตัวตนไม่กล้ายอมรับความจริง ในขณะที่อีกฝ่ายมองว่าการเลิกส่องกระจกนั้นเป็นเพียงปฏิกิริยาตอบสนองแรงกดดันจากสังคมที่ควบคุมให้คนต้องดูแลรักษาบุคลิกของตนเองตลอดเวลา ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยเขาประเด็นเกี่ยวกับการส่องกระจกมาใช้อธิบายความหวาดกลัวความอ้วน อันเนื่องมาจากมายาคติความงามในสังคม

แต่งงานในร้านเดียวกันกับเธอ ด้วยสาเหตุที่ว่าเธอไม่ต้องการถูกจ้องมองอย่างน่าสมเพชจากคนในร้านเช่นเดียวกับผู้หญิงอ้วนคนนั้น โอลิเวียพยายามปฏิเสธความอ้วน เพราะตอนนี้เธอไม่ได้อ้วนอีกต่อไปแล้ว

She is quite heavy and holds it all in her middle. I know Olivia spotted her as well. It's the reason she's positioned herself four platform away....She wants nothing to do with the culture of being fat anymore.¹⁹

การที่โอลิเวียไม่ต้องการยื่นใกล้กับว่าที่เจ้าสาวร่างอ้วนเป็นเพราะเธอรู้สึกว่าจะไม่อยากถูกเหมารวมเป็นกลุ่มเดียวกับเจ้าสาวร่างอ้วนคนนั้น เธอไม่อยากถูกจ้องมองด้วยสายตาในเชิงเหยียดหยันเช่นเดียวกับเจ้าสาวร่างอ้วนที่ไม่สามารถสวมชุดใดๆได้ และต้องคอยยืนลองชุดที่ใส่ไม่ได้ซ้ำแล้วซ้ำเล่าท่ามกลางสายตาจากคนในร้าน และถึงแม้ว่าเธอจะผอมลงแล้วเธอก็ยังคงกลัวการถูกมอง มีความกังวลในภาพลักษณ์ และต้องการรักษาภาพลักษณ์ของตนเองให้ดูดีอยู่ตลอดเวลา จากพฤติกรรมของโอลิเวียแสดงให้เห็น ว่าการยิ่งมีความต้องการที่จะปฏิเสธความอ้วนมากขึ้นเท่าไร ก็จะถูกหลอกหลอนจากความอ้วนมากขึ้นเท่านั้น ทั้งนี้เพราะความรู้สึกไม่ชอบ หรือไม่ยอมรับในสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น จะยิ่งทำให้เราหมกมุ่น (conscious) กับสิ่งนั้นๆ จนทำให้เราไม่สามารถดึงหลุดไปจากสิ่งที่เราพยายามปฏิเสธมันได้

4.3 การเมืองของคนอ้วน (The Politics of Fat)

การเมืองของคนอ้วน นั้นเป็นกระบวนการพลิกกลับอำนาจของสังคม โดย การสร้างนิยามความหมายให้กับตนเอง ในขณะเดียวกันก็ได้กลับกระบวนการควบคุมทางสังคมที่มองว่าความอ้วนเป็นสิ่งไม่ดี คนอ้วนนั้นอับลักษณะ ทั้งนี้เพื่อเป็นเครื่องมือต่อ รองทางอำนาจ ในสังคมที่ต่อต้านความอ้วนนั้น คนอ้วนจะสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้ก็ต่อเมื่อสร้างอัตลักษณ์หรือวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่มขึ้นมา เพื่อเป็นเครื่องมือในการต่อรองอำนาจกับกลุ่มคนส่วนใหญ่ที่ปฏิเสธความอ้วน สร้างพื้นที่ให้กับตนเองทั้งในฐานะของผู้มีอำนาจ (subject) และผู้ตกอยู่ภายใต้อำนาจ (subjected) ไปพร้อมๆกัน ทั้งนี้การเมืองของคนอ้วนนั้นเป็นความพยายามในการเรียกร้องสิทธิ แห่งความปกติ

¹⁹ Lisa Palmer, p.77.

ให้กับคนอ้วน โดยชี้ให้เห็นว่าความอ้วนเป็นสิ่งที่สังคมผลิตสร้างขึ้น แต่ในขณะเดียวกันสังคมก็ปฏิเสธความอ้วน ช่มเหล่งแกผู้หญิงอ้วน โดยนำเอาวาทกรรมต่างๆมาเป็นเหตุผลเพื่อปิดบังกระบวนการทางสังคมที่ทำให้คนอ้วน จากการศึกษา นวนิยายซิดลิตที่มีตัวละครเอกเป็นผู้หญิงอ้วนนั้นพบว่า ผู้เขียนแสดงให้เห็นถึงกลวิธี อันหลากหลายที่ตัวละครเอกหญิงอ้วน ใช้ในการดิ้นรนต่อสู้เพื่อให้ตนเองได้ดำรงอยู่ในสังคมที่ปฏิเสธความอ้วนต่อไปได้

4.3.1 การนิยามตนเองว่าไม่อ้วน

ตัวละครเอกหญิงอ้วนในนวนิยายซิดลิตหลายเรื่องนั้น ปฏิเสธ มายาคติและค่านิยมทางความงามที่สังคมใช้กำหนดความหมายให้กับเรือนร่าง โดย การสร้างค่านิยมตนเอง ใหม่และในขณะเดียวกันก็วิพากษ์การนิยามความหมายของความอ้วนในสังคมที่มีอคติและบิดเบือน ยกตัวอย่างเช่น ตัวละครเฮเธอร์ จากเรื่อง *Size 12 is Not Fat* ที่แม้แต่ชื่อเรื่องก็แสดงให้เห็นถึงการต่อรองทางความหมายที่สังคมใช้มายาคติความงามกำหนดนิยามเรือนร่างของผู้หญิงผ่านขนาดเสื้อผ้า จะสังเกตได้ว่าเกือบตลอดทั้งเรื่อง นั้น เฮเธอร์จะให้นิยามตนเองว่า “ไม่ใช่คนอ้วน” เธอมักจะพูดอยู่เสมอว่าขนาดตัวของเธอนั้นเป็นขนาดมาตรฐานของกลุ่มผู้หญิง ส่วนใหญ่ในอเมริกา “*Because size twelve is the size of an average American woman,*”²⁰ ถึงแม้ว่าเธอมักจะถูกวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับเรือนร่าง ถูกตัวละครอื่นเรียกว่าอ้วนอยู่เสมอ เธอก็ยังคงเชื่อว่าตนเอง “ไม่ได้เป็นคนอ้วน”

Plus, um, as I frequently remind Rachel, size 12 is not fat. It is the size of average American woman. Hello, And there are plenty of us (size 12) who have boyfriend, thank you very much.²¹

นอกจากนั้นแล้วตลอดทั้งเรื่องเฮเธอร์ไม่ได้พยายามลดน้ำหนักตาม คำแนะนำของคนรอบข้าง ดังเช่นจากข้อความข้างต้น เธอไม่เชื่อว่าการที่เธออ้วนนั้นไม่ได้เป็นปัจจัยเดียวกับการที่เธอไม่มีคนรัก สังคมโดยทั่วไปมักมองว่าความอ้วนเป็นอุปสรรคต่อความรัก เพราะผู้หญิงอ้วนนั้น

²⁰ Meg Cabot, p.4.

²¹ Ibid, p.25.

ไม่เป็นที่ดึงดูดใจต่อเพศตรงข้าม ดึงเห็นได้จากภาพของความรักที่ผลิตผ่านสื่อละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์นั้นมักจะเป็นการนำเสนอความรักของหนุ่ม-สาวที่มีรูปร่างหน้าตาดี เรื่องราวของความรักระหว่างพระเอกหล่อล้ำและนางเอกรูปร่างดีที่ถูกผลิตซ้ำอย่างต่อเนื่อง ทำให้กลายเป็น ซึ่งนั่นหมายความว่าเธอไม่ได้ยอมรับอัตลักษณ์ความอ้วน ที่สังคมกำหนดขึ้นมาให้เธอ หากแต่สร้างอัตลักษณ์ที่มาจากจุดยืนหรือมุมมองความคิดของตัวละครอ้วน เป็นหลัก ไม่ได้ตกอยู่ภายใต้วาทกรรมความงาม นอกจากนี้แล้ว การสร้างตัวละครในลักษณะนี้จึงเป็นการภาพลักษณ์ใหม่ให้กับตัวละครผู้หญิงอ้วน แตกต่างจากตัวละครหญิงอ้วนในงานเขียนประเภทอื่นที่มักจะเชิงซ้ำ อ้อย อ้าย และขาดความมั่นใจในตนเอง เป็นการตอบโต้มายาคติสังคมที่ปลูกฝังให้เชื่อว่า “ผู้หญิงต้องมีเรือนร่างที่ผอมบางและสวยงาม ถึงจะมีคุณค่า ” ผู้หญิงอ้วนจึงต้องเผชิญกับความขัดแย้งระหว่างเรือนร่างของตนเองและความปรารถนาที่จะเป็นที่ยอมรับในสังคม การนิยามตนเองจึงถือเป็นกลวิธีในการเรียกร้องสิทธิและสร้างพื้นที่ให้กับคนอ้วน ความพยายามในการสร้างนิยามความหมายให้กับตนเองเป็นการปฏิเสธมายาคติของสังคมที่ยึดเหียดความหมายด้านลบให้กับความอ้วน การที่เฮเธอร์ย่าอยู่เสมอว่า “ไซส์สิบสองเป็นขนาดไซส์มาตรฐานของผู้หญิงอเมริกัน” ²² นั้นเป็นการบอกตนเองและผู้อื่นว่าตนเองไม่ได้เป็นตัวประหลาดในสังคม เป็นการโต้กลับแนวคิดทางสังคมที่มองว่าความอ้วนนั้น “ผิดปกติ” และในขณะเดียวกันก็เป็นการสร้างอัตลักษณ์ใหม่ให้กับตนเอง

4.3.2 การยอมรับความอับอาย (embracing shame)

การยอมรับความอับอายนี้เป็น กระบวนการต่อรองและโต้กลับวาทกรรมความงามในอีกรูปแบบหนึ่งของตัวละครหญิงอ้วน โดยที่ตัวละครนั้นยอมรับว่าตนเองอ้วน แต่ก็ “ไม่รู้สึกรังรังขงกับความอ้วนของตนเอง ในขณะเดียวกันก็วิพากษ์กลับสังคมโดยบอกว่าความอ้วนนั้นเป็นปัญหาในชีวิตด้วยตัวของมันเอง หากแต่บุคคลรอบข้างต่างหากที่สร้างความหมายและทำให้ความอ้วนกลายเป็นประเด็นปัญหาสำหรับตัวของเธอ เช่นนั้นแล้วการพยายามลดน้ำหนักในรูปแบบต่างๆ จึงไม่ได้เป็นเป้าหมายหลักในการดำเนินชีวิต ตัวละครหญิงอ้วนเหล่านี้พลิกกลับอำนาจสังคมโดยมองว่าตัวพวกเธอนั้นอ้วน และเธอก็เลือกที่จะอ้วนแบบนี้เอง เป็นการแสดงให้เห็นถึงอำนาจ

²² “Size 12 is the size of average American Women” in Meg Cabot, p.73.

และเพราะเป็นการบอกว่าตัวเองอ้วนด้วยความภาคภูมิใจในตนเอง การที่เป็นผู้หญิงอ้วนไม่ได้ทำให้ตัวละครหญิงอ้วนเหล่านี้รู้สึกด้อยต่ำในสังคม

ดั่งเห็นได้จากในเรื่อง *I'm Not the New Me* แม่ของเวนดี้ยอมรับว่าตนเองนั้นอ้วน โดยไม่ได้รู้สึกแหย่หรืออับอายกลับการความอ้วนนั้น ดั่งให้จากในฉากที่เวนดี้ต้องเขียนเรียงความเรื่องแม่ เธอไม่รู้ว่าจะอธิบายลักษณะของแม่อย่างไร เธอจึงเขียนลงไปว่าแม่ของตนมีรูปร่างท้วม (plump) แต่แม่ของเวนดี้กลับบอกให้เธอเปลี่ยนและเขียนลงไปใหม่ว่าเป็นผู้หญิง “อ้วน”

I read it back to her and looked up. “Plump?” I tried.

“Oh, God,” my mom said. “Just write down *fat*” I wanted to laugh

because she was laughing, sort of..... “Tell them your mother is fat.”²³

การเรียกตนเองว่า “อ้วน” เช่นแม่ของเวนดี้ที่นั่นแสดงให้เห็นถึงการยอมรับการถูกตีตราว่าอ้วนจากสังคม แต่ในการยอมรับนั้นเองก็เป็นการพลิกกลับอำนาจทางสังคม จะเห็นได้ว่าอาการที่แม่ของเวนดี้แสดงออกมาในขณะพูดคือการหัวเราะ เธอไม่ได้รู้สึกด้อยค่ากับการมองตัวเองว่าอ้วน และในอีกฉากหนึ่งที่เวนดี้กำลังเดินอยู่ข้างถนน มีผู้ชายที่ขับรถผ่านมาเห็นเธอจึงตะโกนเรียกเธอว่า “อ้วน” แต่ทว่าเธอไม่ได้รู้สึกอะไรกับการกระทำของชายดังกล่าว

Once, a couple of years ago, I was walking down the street and some guy in passing car yelled out that I was fat. Really, though, he just shouted “FAT!” out the window.....

I didn't know what I supposed to do next. I tried to think something of yelling back. I could only come up with “And..?”²⁴

จากข้อความข้างต้น แม่เวนดี้ยอมรับว่าตนเองนั้นอ้วนแต่เธอไม่ได้รู้สึกว่าตนเองนั้นเป็นคน “ผิดปกติ” ดั่งเห็นได้จากการที่เธอตั้งคำถามกลับว่า “แล้วยังไง ?” การกระทำของเวนดี้ที่นั่นแสดงให้เห็นถึงกระบวนการตอบโต้สังคมแห่งมายาคติ เป็นกลวิธีที่ตัวละครหญิงอ้วนใช้ต่อสู้กับสังคมที่

²³ Wendy McClure, p.38.

²⁴ Ibid, p.197.

ปฏิเสธ ๓ ความอ้วน กล่าวคือการไม่ได้มองว่าความอ้วนเป็นความผิดปกติ เพราะถึงแม้เธอจะยอมรับ แต่เธอไม่ได้รู้สึกว่าคุณภาพของเธอเป็นความ “แปลก” ในสังคม

นอกจากการยอมรับว่าตนเองอ้วนแล้ว ตัวละครหญิงอ้วนในนวนิยายซิคิลิตียังวิพากษ์กระบวนการทางสังคมที่เข้ามาควบคุมเรือนร่างของผู้หญิง ดังเห็นได้จาก ตัวละครจัสมิน จากเรื่อง *How to Cook a Tart* จัสมินเป็นตัวละครที่ไม่ได้ปฏิเสธว่าตัวเองนั้นอ้วน อีกทั้งยังไม่ได้รู้สึกว่าต้องพยายามควบคุมอาหาร หรือลดน้ำหนักตามกระแสของสังคม ในทางกลับกันเธอมองว่าปัญหาไม่ได้อยู่ที่น้ำหนักหรือช นาดรูปร่างของเธอ หากแต่อยู่ที่สังคมที่เป็นตัวกำหนดปัญหา สังคมนิยามความหมายให้กับอาหารและความอ้วนในแง่ลบ ปลุกฝังให้คนในสังคมมีพฤติกรรมและความเชื่อในแบบที่ผิดๆ

What is it with people today? Everyone's defining themselves by what they don't eat. "Oh, I don't eat meat." "Oh, I never touch fat." "Oh, I am lactose intolerant." "Well, you know what? I am lactose intolerant." "When did food become about what it's not? No fat, no salt, no cholesterol, no preservatives, no nut, no wheat. Food has become a substitute for politics. People aren't Democrats or conservatives or anarchists anymore. They're vegan or strictly organic or rabid food combiners."²⁵

จากข้อความข้างต้น จัสมินมองว่าอาหารหรือพฤติกรรมการกินของบุคคลได้กลายเป็นเครื่องมือจัดแบ่งประเภทของบุคคล ความหวาดกลัวความอ้วนทำให้เราหมกมุ่นอยู่กับเรือนร่าง และการดูแลรักษาเรือนร่างของตนเอง ถูกครอบงำทางความคิดจนทำให้อาหารกลายเป็นกลยุทธ์ในการควบคุมทางสังคม จัสมินนั้นคิดแตกต่างจากตัวละครอื่นๆในนวนิยาย เธอกลับมีความเห็นว่าการจำกัดและควบคุมอาหารนั้นเป็นปฏิบัติการที่สังคมสร้างขึ้นมาเพื่อให้คนในสังคมตกเป็นเหยื่อของความงาม ความอ้วนไม่ใช่สิ่งที่สมควรถูกกำจัดออกไปจากสังคม “Garrett was wrong.

²⁵ Nina Killham, p.159.

His public was wrong....what they need was fat. ”²⁶ ความคิดของจัสมินนั้นล้มล้างความเชื่อแบบเดิมที่มองว่าความอ้วนไม่ดี ไม่เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาในสังคม

การเป็นผู้หญิงอ้วนในสังคมที่ไม่ยอมรับความอ้วนไม่ได้ทำให้จัสมินรู้สึกว่าเขาต้องปรับเปลี่ยนเรือนร่างของตนเองเพื่อให้เป็นไปตามกรอบกฎเกณฑ์ของสังคม ในทางกลับกัน เธอมองว่า “ความปกติ” ที่เห็นเป็นเรื่องชินตาในสังคมนั้นเป็นเรื่องที่ “ผิดปกติ” อาทิเช่น การควบคุมอาหารอย่างบ้าคลั่ง ทั้งๆที่จริงแล้วพวกเขาเหล่านั้นต่างก็มีความอยากและต้องการอาหารด้วยกันแทบทั้งสิ้น ผู้เขียนนำเสนอภาพของจัสมินผู้หญิงที่มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่มีแบบแผนเป็นของตนเองเพื่อใช้วิพากษ์และแสดงให้เห็นถึงความย้อนแย้งในสังคมการบริโภคที่ต้องการให้บริโภคเป็นจำนวนมาก แต่ในขณะที่เดียวกันก็จำกัดและควบคุมการบริโภคอยู่ตลอดเวลา คล้ายกับว่าจัสมินเป็นตัวละครที่ผู้เขียนสร้างขึ้นมาเพื่อวิพากษ์เสียดสีวัฒนธรรมการบริโภคในปัจจุบัน ได้กลับกระแสนสังคมที่มองความอ้วนในด้านลบ ซึ่งให้เห็นว่าความอ้วนไม่ได้เป็นสิ่งที่เลวร้ายตามที่สังคมส่วนใหญ่บอกไว้

“ I’d like to do the article telling the truth. Telling the world that fat is not so bad. That it could do the world a whole lot of good.”²⁷

นอกจากนี้แล้วยังมีความพยายามในการสร้างพื้นที่แห่งความชอบธรรมให้แก่ ความอ้วน ตัวละครจัสมินนั้นไม่ได้รู้สึกถึงความอ้วนเป็นสิ่งที่ต้องถูกกำจัดออกไปจากสังคม ในทางกลับกัน ยังคงสังคมต้องการความอ้วน

“She was going to bring fat back to America. Fat, glorious fat. Heavy, rich, soothing fat. Unctuous, detectable fat. And most importantly, fat without guilt “²⁸

²⁶ Ibid, p.42.

²⁷ Ibid, p.90.

²⁸ Ibid, p.42.

การนำเสนอภาพตัวละครหญิงอ้วนแบบจัสมินเช่นนี้ชี้ให้เห็นถึงการแหวกขนบความเชื่อแบบเดิมเกี่ยวกับบุคลิกของความงามไปจนหมดสิ้น จัส มินกลายเป็นกระบอกเสียง ของผู้เขียนในการวิพากษ์และ ได้กลับมายาคติความงามของสังคมที่สร้างพันธนาการให้กับเรือนร่างของผู้หญิง เผยให้เห็นถึงความคับแคบ ความไร้สาระของกฎเกณฑ์ที่สังคมบัญญัติขึ้น

“Food didn't kill people, for God's sake, people killed people. With their harping, and criticizing, and careful living.”²⁹

จากคำกล่าวของจัสมินข้างต้น แสดงให้เห็นถึงการละเมิดกรอบแนวคิดแบบเดิมของสังคมที่มักจะปลูกฝังค่านิยมและความเชื่อเกี่ยวกับการใช้ชีวิตที่ต้องควบคุมและระมัดระวังเกี่ยวกับอาหาร ดูแลรักษาเรือนร่างให้สวยงาม ผู้เขียนชี้ให้เห็นว่ากรอบแนวคิดแบบนั้นเป็นสิ่งที่ถูกประกอบสร้างขึ้นมาเพื่อใช้กดทับและแบ่งแยกชนชั้นระหว่างคนในสังคมด้วยกัน

4.3.3 กลุ่มคนอ้วน (Fat Society)

การสร้างเครือข่ายหรือกลุ่มคนใดๆก็ตามขึ้นมาเป็นกระบวนการสร้างฐานอำนาจขึ้นมาเพื่อต่อต้านและต่อรองกับกลุ่มในสังคมกระแสหลัก ในโลกแห่งมายาคติความงามที่บีบคั้นให้ความอ้วนกลายเป็น “ความผิดปกติ” คนอ้วนถูกกีดกันและลดรอนสิทธิให้กลายเป็น “ผู้ด้อยโอกาส” ทางสังคม นิยามความหมายของความอ้วนถูกปรุงแต่งและเสริมสร้างค่านิยมในด้านลบให้ไหลเวียนอยู่ในกระแสสังคม ปิดกั้นพื้นที่ของคนอ้วนในทุกด้าน ด้วยเหตุนี้คนอ้วนจึงจำเป็นต้องสร้าง “วัฒนธรรมคนอ้วน” (fat culture) หรือ “กลุ่มคนอ้วน” (fat society) ขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือต่อรองให้ตนเองยังสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่ปฏิเสธความอ้วนได้

กระบวนการต่อรองทางสังคมโดยการสร้างกลุ่มคนอ้วนขึ้นมาขึ้นมานั้นนอกจากจะเป็นการโต้กลับสังคมแห่งมายาคติความงามที่ต่อต้านความอ้วนแล้ว ยังเป็นการเสริมสร้างอำนาจทางสังคมเปิดพื้นที่ให้กับคนอ้วนที่เคยเป็นชนกลุ่มน้อย (marginal) ของสังคมให้มีโอกาสได้ “เข้าร่วม” เป็น

²⁹ Ibid, p.2.

ส่วนหนึ่งของกลุ่ม การสร้างกลุ่มคนอ้วนเป็นส่วนหนึ่งใน “การเมืองของคนอ้วน” (Queer Politics)³⁰ เป็นปฏิบัติการรวมกลุ่มกันของ “คนอ้วน” โดยอาศัยความผูกพันขั้นพื้นฐาน ซึ่งในที่นี้ก็คือ “ความอ้วน” ในการสร้างความรักและ เชื่อมสัมพันธ์ของคนในกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของ “ประสบการณ์ ร่วม” (experience) ที่สมาชิกในกลุ่มมีต่อการถูกปฏิเสธจากสังคมและวัฒนธรรมกระแสหลัก เช่นกัน จึงได้รวมกลุ่มกันสร้างอัตลักษณ์ของคนอ้วน (fat identity) เพื่อใช้เป็นฐานอำนาจในการเรียกร้องสิทธิให้กลุ่มพวกพ้องของตน ก้าวมข้ามขอบเขต พลิกกลับสภาวะความรุนแรงมาสร้างพลังในการเรียกร้องสิทธิให้กับกลุ่มตน ซึ่งสิทธิที่กลุ่มคนอ้วนพยายามเรียกร้องนี้คือ “สิทธิของการเป็นคนปกติ” ที่คนทั่วไปพึงได้รับแทนที่การถูกแบ่งว่าเป็น “กลุ่มคนไม่ปกติ” อาทิเช่น จากฉากหนึ่งใน *I'm Not the New Me* ที่เวนต์ดี้พูดถึงหญิงสาวสองคนที่มีรูปร่างอ้วน เช่นกันกับเธอในขณะที่กำลังเลือกซื้อของ

She'd been talking with the roommate and other young woman who'd stopped by and I hadn't paid much attention to them; now I saw that two of them were fat- they wore their jeans slung low and baggy in characteristic chubby-dyke style; they wore guys' sports shirts.³¹

จากคำอธิบายของเวนต์ดี้ข้างต้น จะเห็นว่าปฏิกิริยาของของเวนต์ดี้เริ่มเปลี่ยนไปเมื่อเห็นว่าทั้งสองคนเป็นหญิง ซึ่งกล่าวในอีกด้านหนึ่งคือ อ้วนเหมือนกับตน และไม่เพียงเท่านั้น ผู้หญิงอ้วนทั้งสองยังสวมเสื้อผ้าที่ผู้ชายซึ่งรุ่มร่าม โดยตามปกติแล้วคนอ้วนนั้นมักจะไม่นิยมนำเสื้อผ้าที่ทำให้ตนเองยิ่งดูอ้วน แต่ทว่าตัวละครทั้งสองนั้นเลือกที่จะใส่เหมือนกัน ทั้งนี้เป็นเพราะพวกเขา รู้สึกว่า “มีเพื่อน” หรือมีคนที่เหมาะสมกัน การใส่เสื้อผ้าที่ดูรุ่มร่ามสำหรับคนอ้วนนั้นไม่ใช่เรื่องแปลก หรือแม้แต่ตัวเวนต์ดี้เองที่ไม่ได้สนใจคนอื่นรอบข้าง แต่กลับให้ความสนใจหญิงสาวทั้งคู่ เพราะเธอ รู้สึกว่าพวกเขานั้นเหมือนกับตน

³⁰ การเมืองของคนอ้วนหรือกลุ่มชุมชนควีร์นี่เป็นการรวมกลุ่มของผู้ที่ไม่สามารถอยู่ภายใต้บรรทัดฐานของสังคมที่กำหนดไว้ได้ นั่นคือความอ้วนทำให้คนอ้วนถูกมองว่าเป็นพลเมืองที่มีสุขภาพไม่แข็งแรง เป็นอุปสรรคในการทำงาน เป็นภาระแก่สังคมส่วนรวม ด้วยเหตุนี้กลุ่มคนอ้วนจึงรวมกลุ่มกันสร้างรูปแบบความสัมพันธ์ที่แตกต่างจากภายนอก

³¹ Wendy McClure, p.19.

ปกติแล้วคนอ้วนมักจะปฏิเสธที่จะเข้าร่วมกลุ่มคนอ้วนด้วยกัน ทั้งนี้เพราะการรวมตัวเป็นกลุ่มยิ่งทำให้กลายเป็น “คนอื่น” อย่างเห็นได้ชัด ตัวละครหญิงอ้วนในนวนิยายปฏิเสธการคบหากับคนอ้วน หรือหลีกเลี่ยงการอยู่รวมกันคนอ้วนด้วยกัน เนื่องจากไม่อยากถูกจ้องมอง ไม่อยากเป็นเป้าสายตาของคนอื่นในสังคม การรวมตัวกันของคนอ้วนจะยิ่งทำให้อัตลักษณ์คนอ้วนเด่นชัดมากยิ่งขึ้น ซึ่งในแง่นี้หมายความว่า การรวมกลุ่มของคนอ้วนเหล่านี้จำเป็นต้องอยู่ภายใต้ข้อจำกัดบางประการ อาทิเช่นในเรื่อง *I'm Not the New Me* เวนดี้เล่าถึงเอฟวอลินเพื่อนของเธอในสมัยเรียน เอฟวอลินเป็นคนอ้วนมาก โดยปกติเวนดี้ซึ่งมีรูปร่างอ้วนอยู่แล้วไม่ชอบคบหาสมาคมกับผู้หญิงที่อ้วนมากกว่าตัวของเธอ ยกเว้นแต่กับเอฟวอลิน

“I didn't quite understand how it was that she was fat but also had something I wanted. In high school, I tended to avoid girls who were heavier than I. But then Evelyn Capaldi's tapestry jacket made her look cultured. Like stylish artsyness permeated her everyday existence; she carried herself like she had already arrived.”³²

จากคำบอกเล่าของเวนดี้ การที่เธอยอมคบกับเอฟวอลินเพราะ เอฟวอลินแต่งตัวดี แสดงให้เห็นว่ารูปลักษณ์ภายนอกในสังคมบริโศคนั้นสำคัญเป็นอย่างมาก เวนดี้ยอมคบกับผู้หญิงที่อ้วนกว่าด้วยสาเหตุเพียงเพราะเสื้อผ้าที่สวมใส่ คล้ายกับผู้เขียนต้องการวิพากษ์สังคมบริโศคนิยมที่เน้นการบริโศคเป็นหลัก ถึงแม้ว่าจะมีเรือนร่างที่ไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคม แต่ทว่ามีการบริโศคสินค้าเกิดขึ้นก็สามารถทำให้กลายเป็นที่ยอมรับในสังคมได้ เช่นเดียวกับเอฟวอลินที่มีเสื้อแจ็กเกตสวยตามสมัยนิยม ทำให้เธอได้รับการยอมรับจากเวนดี้

อย่างไรก็ดี การรวมกลุ่มของคนอ้วนนั้นอาจไม่จำเป็นต้องเป็นไปเพื่อตอบโต้ม ายาคติและแนวคิดของสังคมเสมอไป การรวมกลุ่มกันอาจจะมีจุดประสงค์เพื่อเป็นกำลังใจให้กัน รวมตัวกัน ปลอดภัยซึ่งกันและกัน เป็นการบอกตัวเองและคนในกลุ่มว่าตนเองนั้นไม่ได้แตกต่างจากคนอื่น นำไปสู่ความรู้สึกว่าตนเองนั้น “ปกติ” สอดคล้องกับแนวคิดของเบล ฮุกส์ (Bell Hooks) ที่กล่าวถึงความ เป็นชายขอบไว้ว่า

³² Ibid, p.115.

Though incomplete; these statements identify marginality as much more than a site of deprivation; in fact I was saying just the opposite, that is also the site of radical possibility, a space of resistance. It was the marginality that I was naming as a central location for the production of a counter-hegemonic discourse that is not just found in words but in habits of beings and the way one lives. As such, I was not speaking of a marginality one wishes to lose-to give up or surrender as a part of moving into the center- but rather of a site one stays in clings to even, because it nourishes one's capacity to resist. It offers to one the possibility of radical perspective from which to see and create, to imagine alternatives, new worlds.³³

การรวมกลุ่มกันตามทัศนคติของฮุกส์นั้นแง่หนึ่งเป็นการต้านทาน (resistance) สังคมกระแสหลักที่ยึดเหยียดความเป็นชายชอบให้ชนกลุ่มน้อย การรวมกลุ่มกันไม่ได้หมายความว่า เป็นการยอมจำนนต่อสังคมกระแสหลัก หากแต่เป็นการยอมรับและปรับเปลี่ยนความหมายของการถูกกดขี่ให้เป็นพื้นที่ของอำนาจ สร้างเขตแบ่งกันของตนเอง เป็นการปลอบโยนซึ่งกันและกันในกลุ่ม และเพื่อบ่งบอกว่าตนเองนั้น “ปกติ” ไม่ได้แตกต่างไปจากคนอื่นในสังคม

ทว่า ในการรวมกลุ่มคนอ้วนด้วยกันเองก็ยังมี การจัดแบ่งลำดับชั้นของความอ้วน เมื่ออ้วนแล้ว ก็อาจจะมีคนที่อ้วนกว่า ดังเห็นได้จากการที่เวนต์ จากเรื่อง *I'm Not the New Me* ถูกเพื่อนในโลกออนไลน์วิจารณ์รูปร่างตัวจริงของเธอที่ดูอ้วนกว่าในรูป “...you are fatter in person.’ I mean, what the hell?”³⁴ หรือแม้แต่การปลอบโยนระหว่างคนอ้วนด้วย ยกกันจากเรื่อง *Conversations with the Fat Girl* ที่แม็กก็แสดงที่ท่าเป็นห่วงเป็นใยโอดิเวียที่โดนล้อมา “But at that angle, on that night, on the bridge, she was just another fat girl. I was good at giving advice and picking Olivia up after these kinds of comments, but I could never

³³ Bell Hooks, *Yearning: race, gender, and culture politics*, (Boston: South End Press, 1990), p.149-150.

³⁴ Wendy McClure, p.184.

*follow these prescriptions myself.*³⁵ จากตัวอย่างทั้งสองทำให้เห็นว่าในกลุ่มคนอ่อนก็กันก็มีการกดขี่ข่มเหงระหว่างกันเอง เป็น “ความเป็นอื่น” ใน “กลุ่มคนอื่น” (the other's other) ผู้เขียนแสดงให้เห็นว่าแม้แต่ในกลุ่มของคนอ่อนด้วยกัน ก็มีการแบ่งแยกลำดับ ชนชั้นด้วยเช่นกัน แสดงว่าแท้ที่จริงแล้วความอ่อนด้วยตัวของมันเอง ยังเป็นลักษณะที่แสดงถึง ความด้อยกว่า (inferior) ทางสังคม ความอ่อนจะสามารถมีอำนาจได้ก็ต่อเมื่อเกิดการรวมกลุ่มของคนอ่อน ภายใต้ปัจจัยบางอย่าง ทั้งนี้เพื่อทำให้เกิดการยอมรับ สามารถสร้างฐานอำนาจโดยที่การรวมกลุ่มนั้นอาจมีการแบ่งแยกลำดับชั้นของกลุ่มโดยอาศัยปัจจัยในด้านอื่นๆมาเป็น ส่วนประกอบได้อีก เช่น การศึกษา ฐานะทางสังคม หรือรูปลักษณ์ความงาม เป็นต้น

นวนิยายชิลิตีวิพากษ์มายาคติความงามของสังคมผ่านการนำเสนอภาพตัวละครหญิงอ่อนโดยชี้ให้เห็นว่าค่านิยมเกี่ยวกับเรือนร่าง หรือความผอมสมบุรณ์แบบที่สังคมสร้างขึ้นมานั้นไม่มีอยู่จริง การนำเสนอภาพตัวละครหญิงอ่อนในนวนิยายชิลิตินั้นเป็นการชี้ให้เห็นว่า ความอ่อนไม่ได้แย่ตามทีสังคมนอง ผู้หญิงอ่อนสามารถมีความรัก หรือประสบความสำเร็จในชีวิตได้ เหมือนกับผู้หญิงอื่นในสังคม และในขณะที่เดียวกันก็ แสดงให้เห็นถึงกลวิธีการดำรงชีวิตของผู้หญิงอ่อนในสังคมที่ปฏิเสธความอ่อน ชี้ให้เห็นถึงกลยุทธ์ที่ผู้หญิงอ่อนใช้ต่อรองอัตลักษณ์ทางสังคมเพื่อสร้างพื้นที่ทางสังคมให้กับตนเอง โดยผู้เขียนพยายามชี้ให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้หญิงอ่อนจะสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้ก็ต่อเมื่อมองว่าความอ่อนเป็นเรื่องปกติ ไม่ได้เป็นสิ่งที่ด้อยค่าทางสังคม

อย่างไรก็ดีข้อมูลที่นำเสนอผ่านนวนิยายชิลิตินี้ ในแง่หนึ่งดูราวกับว่าต้องการตอบโต้แนวคิดเกี่ยวกับความงามและมายาคติของสังคม แต่ในอีกแง่หนึ่ง นวนิยายชิลิตินี้ก็เล่นกับคนอ่าน โดยการสร้างค่านิยมแบบใหม่ (new trend) ขึ้นมาดึงดูดผู้อ่านที่เป็นผู้หญิงอ่อน สร้างตัวละครเอกหญิงอ่อนที่มีลักษณะเป็นฮีโร่ (heroine) คอยแก้ไขสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในเรื่อง ในขณะที่ตัวร้ายเป็นผู้หญิงผอมและในที่สุดก็ถูกกำจัดออกไป ตัวละครเอกหญิงอ่อนก็กลับมาความสุขและประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นการสร้างแฟนตาซีของผู้หญิงอ่อน โดยชี้ให้เห็นว่าผู้หญิงอ่อนก็เป็นนางเอก มีความรักและความฝันได้เหมือนกับผู้หญิงอื่นในสังคม

³⁵ Lisa Palmer, p.17.

บทที่ 5

บทสรุป

นวนิยายชิลิตกับการนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับความอ้วน

นวนิยายชิลิตนั้นได้ก้าวผ่านความเป็น “นิยาย” สำหรับโลกในยุคปัจจุบันไปเสียแล้ว ที่กล่าวเช่นนั้นเพราะเราไม่ได้เพียงแค่เสพวรรณกรรมจากเรื่องราว ตัวละคร หรือรูปแบบเนื้อหา ของนวนิยายเท่านั้น หากชิลิตยังกลายเป็นไลฟ์สไตล์ของคนเมือง เป็นเหมือนกระจกที่คอย สะท้อนทัศนคติ ค่านิยม และรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนในสังคมในแต่ละยุคสมัย ภาพของ ผู้หญิงนั่งอ่านนวนิยายชิลิตในร้านกาแฟใกล้บ้านนั้นกลายเป็นภาพที่ชินตาของผู้คนในสังคม ไม่เว้นแม้แต่ในสังคมที่ปรากฏในนวนิยายเอง ในช่วงเวลานับกว่าสิบปีที่นวนิยายชิลิตได้ถือ กำเนิดขึ้นมา นั้น เราเห็นถึงพัฒนาการการนำเสนอประเด็นด้านต่างๆของผู้หญิงในสังคมเมือง ตามยุคสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเกี่ยวกับรูปลักษณ์ความงาม จากการนำเสนอชีวิตรัก ของตัวละครเอกหญิงสาวสวยที่ใช้ชีวิตหมดไปกับการอ่านหนังสือ ถักโครเช้งเตาผิง ซีม้า หรือ ไปงานเดินร่าอย่างในนวนิยายผู้หญิงยุคแรกๆของเจน ออสเตน (Jane Austen) หรือชาร์ลอตต์ บรองเต (Charlotte Bronte) ในเวลาต่อมากลายเป็นตัวละครเอกหญิงที่คร่ำเคร่งกับการ ทำงานและความพยายามที่จะลดความอ้วนเพื่อให้ชายที่ตนรักมาสนใจ จนมาถึงตัวละครเอกที่ เป็นผู้หญิงอ้วนแต่ไม่เคยคิดว่าตัวเองนั้นอ้วนตามที่คนอื่นบอก การนำเสนอภาพตัวละครหญิง ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงค่านิยมทางวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัย นวนิยาย สะท้อนภาพลักษณ์ของผู้หญิงและค่านิยมทางสังคมอันส่งผลกระทบต่อทัศนคติ พฤติ กรรม ตลอดจนรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้หญิงในแต่ละยุคสมัย เช่นนั้นแล้วการศึกษานวนิยายชิลิตจึงไม่ได้เป็นเพียงแค่การศึกษาวรรณคดีเท่านั้น หากยังเป็นการศึกษารูปแบบทางวัฒนธรรม รูปแบบทางความคิดและค่านิยม รวมไปถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนในสังคมยุคปัจจุบันอีก ทางหนึ่งด้วย อย่างไรก็ตามในแวดวงวรรณกรรมนั้นนวนิยายชิลิตก็ยังคงถูกมองว่าเป็นงานเขียน ที่มีไว้สำหรับอ่านเล่น ไม่ได้ให้ประโยชน์อะไรกับผู้อ่านนอกเหนือไปจากความบันเทิง ทั้งนี้ เนื่องจากเนื้อหาส่วนใหญ่มักมุ่งประเด็นไปที่ปัญหาเกี่ยวกับความรัก การแสวงหาคู่ครอง และ รูปลักษณ์ความงามของตัวละครหญิงเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเกี่ยวกับความอ้วนที่ มักพบในนวนิยายชิลิตเกือบทุกเรื่องจนอาจกล่าวได้ว่า นวนิยายชิลิตกับประเด็นเกี่ยวกับ ความอ้วนนั้นเป็นของคู่กัน ทั้งนวนิยายชิลิตและประเด็นเกี่ยวกับความอ้วนมีความสัมพันธ์ กัน

อย่างสอดคล้อง กล่าวคือได้รับกระแสการตอบรับควบคุมไปพร้อมๆกับการถูกทำลาย และเกิดข้อถกเถียงในเรื่องของกรอบความคิด ทศนคติ และธรรมเนียมปฏิบัติของสังคมกระแสหลักที่แฝงไว้ด้วยอคติที่ฝังรากลึกอย่างชอนเร้น ดังเห็นได้จากทั้งนวนิยายซิดลิตและประเด็นเกี่ยวกับความอ้วนนั้นถูกสังคมส่วนใหญ่จัดให้อยู่ในส่วนของสิ่งที่ไม่มีความสำคัญ นอกเหนือจากนั้นแล้วรูปแบบการนำเสนอหรือประเด็นเนื้อหาในนวนิยายซิดลิตและประเด็นเกี่ยวกับความอ้วนต่างก็ถูกมองว่าเป็นกระบวนการตอบโต้ต่อกรอบสังคมกระแสหลักที่ถือเป็นที่ยอมรับว่าถูกต้องเหมาะสม และยึดถือเป็นแบบมาตรฐานในสังคม ในยุคที่สังคมเน้นการบริโภคและให้ความสำคัญกับรูปลักษณ์ความงาม “ความผอม” ถูกแปรเปลี่ยนความหมายให้กลายเป็น “ความสวย” ที่ผู้หญิงส่วนใหญ่ในสังคมพึงปรารถนา ในขณะที่ “ความอ้วน” กลายเป็น “ความอัปลักษณ์” นวนิยายซิดลิตนั้น ไม่ได้มองว่าผู้หญิงอ้วนนั้นมีลักษณะที่ดีไปกว่าผู้หญิงอื่น เป็นการล้มล้างข้อจำกัด หรือกฎเกณฑ์แบบเดิมไป โดยชี้ให้เห็นว่าผู้หญิงอ้วนนั้นก็เป็นผู้หญิงธรรมดาที่สามารถพบเห็นได้ ทั่วไปในสังคม ในขณะที่เดียวกันนวนิยายซิดลิตก็ได้มีการสร้างผู้หญิงอ้วนในฐานะของฮีโร่ที่เก่งและมีความสามารถ ในแง่หนึ่งนั้นอาจเป็นเพราะด้วยตัวผู้เขียนเองที่เป็นผู้หญิงอ้วนจึงได้สอดแทรกทศนคติเพื่อโต้กลับมายาคติความงามผ่านตัวละครเอกหญิงอ้วน แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงอ้วนก็สวยและเก่ง และในอีกแง่หนึ่งนั้นคือเพื่อเพิ่มรองรับกระแสวัฒนธรรมสมัยนิยม (Pop culture) ที่ในปัจจุบันมีการเรียกร้องสิทธิของผู้หญิงอ้วนมากขึ้น การสร้างตัวละครเอกที่เป็นผู้หญิงอ้วนจึงเท่ากับเป็นการตอบโต้ทศนคติทางการค้าของกลุ่มนักอ่านที่เป็นผู้หญิงอ้วนด้วยเช่นกัน

จากการศึกษาประเด็นเกี่ยวกับความอ้วนผ่านตัวละครหญิงในนวนิยายนั้นพบว่า ความอ้วนไม่ได้เป็นไม่ได้เป็นปัญหาเฉพาะกับตัวละครหญิงอ้วนเท่านั้น หากแต่ส่งผลกระทบต่อตัวละครหญิงทั้งหมดในสังคม รูปลักษณ์ความงามเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินชีวิตภายใต้ระบอบสังคมที่เน้นการบริโภค ภาพความเป็นเมืองใหญ่ที่ขับเคลื่อนด้วยระบบทุนนิยมซึ่งเน้นการบริโภคที่ผู้เขียนใช้เป็นฉากหลังช่วยสนับสนุนและส่งเสริมมายาคติความงามทำให้เห็นว่าเรือนร่างของบุคคลโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้หญิงนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็น ความอ้วนในนวนิยายซิดลิตจึงเป็นประเด็นที่ถูกหยิบยกขึ้นมาเพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของรูปลักษณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อตัวละครหญิงและสังคมคนแวดล้อม เมื่อสังคมนิยามความหมายของความสวยว่าเป็น “ความผอม” นิยามความหมายของความอ้วนจึงถูกบิดเบือนให้กลายเป็น “ความอัปลักษณ์” ถูกสังคมตีตราว่าเป็นสิ่งไม่ดี และนำมาซึ่งความล้มเหลวของชีวิตในทุกด้าน

เช่นนั้นแล้วการ มีรูปร่างที่ผอมบางจึงเป็นเหมือนกับเป็นใบเบิกทางขั้นแรกของความประสบความสำเร็จในชีวิต ในทางกลับกันการมีรูปร่างอ้วนนั้นมักถูกประเมินว่าเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน แสดงให้เห็นถึงความเกียจคร้าน ไม่เป็นที่ดึงดูด และไม่เป็นที่ต้องการในสังคม ผลจากมายาคติความงามที่นิยามความหมายให้กับความอ้วนในแง่ลบดังกล่าวนั้นเองส่งผลให้ “คนอ้วน” ถูกสังคมประเมินว่าเป็นคนที่หมกมุ่นอยู่แต่กับเรื่องของอาหาร ตะกละตะกราม กินจุ แต่ขี้เกียจและไม่มีระเบียบวินัย อีกทั้งยังมีสุขภาพจิตไม่ดีอีกด้วย ผู้หญิงอ้วนถูกสังคมเป็นส่วนเกินเป็นที่รังเกียจของสังคมส่วนรวม ถูกลดทอนสิทธิและโอกาสในด้านต่างๆทั้งเรื่องการทำงานและความรัก ผู้หญิงจึงต้องพยายามแสวงหาทุกวิธีการเพื่อทำให้ตนเองนั้น “ผอม” ตามข้อกำหนดที่สังคมได้วางไว้

การที่ตัวละครหญิงอ้วนตระหนักถึงปัญหาของเรือนร่างของและรับรู้อัตลักษณ์ความอ้วนของตนเองได้นั้นเกิดจากการเสพสื่อชนิดต่างๆ อาทิเช่น นิตยสาร โทรทัศน์ การเปรียบเทียบหรือคำวิจารณ์จากสมาชิกในครอบครัว รวมไปถึงสังคมคนรอบข้างที่มักจะนิยาม เรียกชื่อ หรือแบ่งแยกตัวละครหญิงเหล่านี้ออกไปจากกลุ่มคนส่วนใหญ่ เมื่อตัวละครรับรู้ถึงอัตลักษณ์ความอ้วนที่กำหนดให้แล้วนั้นก็มีการจัดการกับอัตลักษณ์ของตนเองในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป บ้างก็ยอมจำนนต่อวาทกรรมความงามทางสังคมโดยไม่มีข้อแม้ พยายามปรับเปลี่ยนเรือนร่างของตนเองด้วยการอดอาหาร ออกกำลังกาย หรือแม้แต่การใช้ผ่าตัดหรือเทคโนโลยีทางการแพทย์ด้านอื่นๆเข้ามาช่วยเพื่อทำให้มีเรือนร่างตามแบบที่สังคมวางไว้ แต่ทว่า *ความอ้วนในปัจจุบันนั้นมีขนาด “เล็กลง”* ที่กล่าวเช่นนั้นเพราะต่อให้พยายามสักเท่าไรก็ยังคง “ผอม” ไม่พอ ทัศนคติที่มีต่อความอ้วนส่งผลให้บุคคลเกิดความรู้สึกต่อต้าน เกิดความหวาดกลัวและไม่อยากอ้วน ต้องคอยระวังระวังดูแลรักษาเรือนร่างตนเองและคนอื่นอยู่ตลอดเวลา ดังเช่นที่ปรากฏในนวนิยาย ตัวละครหญิงจำนวนมากที่ยอมจำนนต่อมายาคติแห่งความงามและพยายามลดความอ้วน ถึงแม้ว่าตนเองจะผอมลงแล้ว ก็ยังคงรู้สึกว่าตนเองนั้นอ้วน ยังผอมไม่พอ และยังไม่สมบูรณ์แบบตามมาตรฐานที่สังคมกำหนดไว้ แต่ก่อนเรามองว่าคนที่ “อ้วน” นั้นคือคนที่มีพุงโย้ เดินอู๋ยอวย แต่ในปัจจุบันคำว่า “อ้วน” นั้นอาจกลายเป็นสิ่งที่ “คนผอม” หรือคนทั่วไปในสังคมใช้เรียกแทนตนเองก็เป็นได้ ทั้งนี้เพราะค่านิยมด้านความงามในสังคมบีบคั้นทำให้เราต้องคอยกดดันตนเองอยู่ตลอดเวลา เมื่อผอมลงแล้วก็ยังอยากผอมลงอีก เป็นปฏิบัติการจัดการเรือนร่างที่ไม่มีวันจบสิ้น คำจำกัดความของคำว่า “อ้วน” จึง “เล็กลง” ไปนั่นเอง

นวนิยายซิคลิตนำเสนอภาพของตัวละครหญิงที่ต้องเผชิญกับปัญหาชีวิตทั้งในเรื่องอาชีพการงานและความรั กัอันเนื่องมาจากความอ้วนของตนเอง สะท้อนมายาคติความงามของสังคมที่มองว่าความอ้วนนำไปสู่ความล้มเหลวในชีวิต แต่ในขณะเดียวกันก็นำเสนอภาพของตัวละครหญิงอ้วนกลุ่มหนึ่งที่ไม่ยอมจำนนต่อข้อกำหนดของสังคม ไม่ยอมรับอัตลักษณ์ความอ้วนที่กำหนดให้ พร้อมทั้งพยายามต่อสู้ อกกับวาทกรรมความงาม ระบุว่าตนเองนั้นไม่อ้วน ไม่ยอมถูกจองจำภายใต้กรอบมายาคติแห่งความงาม กำหนดรูปแบบชีวิตด้วยตนเองโดยที่ไม่ได้รู้สึกว่าการเปลี่ยนแปลงแยกแตกต่างไปจากบุคคลอื่นในสังคม นอกเหนือจากนั้นยังได้กลับวาทกรรมความงามที่มองว่าคนอ้วนเป็นชนกลุ่มน้อยของสังคมด้วยการสร้างเครือข่ายขึ้นมาเพื่อเป็นฐานอำนาจ แสดงให้เห็นว่าคนอ้วนมีศักยภาพและไม่ได้ด้อยคุณค่าตามที่สังคมประเมินไว้

ในแง่หนึ่ง การที่ผู้เขียนสร้างตัวละครเอกเป็นผู้หญิงอ้วนขึ้นมา นั้นเสมือนกับเป็นการได้กลับมามายาคติความงามในสังคมที่มักจะมองความอ้วน และคนอ้วนในด้านลบ คล้ายกลับเป็นกระบอกเสียงนำเสนอภาพของอคตินิยมของความอ้วนที่ส่งผลต่อตัวละครในรูปแบบต่างๆ ผู้หญิงอ้วนกลายเป็นที่ดูถูกดูแคลน และถูกปฏิเสธจากกลุ่มคนส่วนใหญ่ในสังคม ประสบปัญหาทั้งในเรื่องของความรักและในเรื่องของอาชีพการงาน ถึงแม้กระนั้น หากผู้หญิงอ้วนไม่ยอมจำนนต่อมายาคติความงาม กล้าที่จะลุกขึ้นต่อสู้กับค่านิยมทางสังคมก็จะทำให้สามารถฝ่าฟันอุปสรรคในชีวิตไปได้ ประสบความสำเร็จ และมีความสุขกับชีวิตในที่สุด เช่นเดียวกับตัวละครหญิงอ้วนในนวนิยาย ลักษณะดังกล่าวคล้ายกับเป็นการสร้างโลกแห่งความฝันเพื่อฝัน (fantasy) ของผู้หญิงอ้วน ดังเห็นได้จากตัวละครเอกหญิงอ้วนที่มีลักษณะเป็นฮีโร่ (heroine) เป็นคนดี มีความสามารถ จนในที่สุดประสบความสำเร็จในชีวิตและกลายเป็นที่ยอมรับในสังคม ในขณะเดียวกันกับที่ผู้หญิงผอมถูกสร้างให้เป็นตัวร้าย (evil character) ที่มักจะคอยสร้างปัญหาหรือเข้ามาทำลายชีวิตตัวละครหญิงอ้วน แต่ในที่สุดก็ถูกตัวละครหญิงอ้วนกำจัดออกไป การสร้างตัวละครหญิงในลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านวนิยายซิคลิตที่มีตัวละครเอกเป็นผู้หญิงอ้วนนั้นเป็นการโต้กลับค่านิยมความงามในสังคมที่ยกย่องเชิดชูแต่ความผอม มองว่าผู้หญิงผอมนั้นมีโอกาสและได้เปรียบกว่าผู้หญิงอ้วน

แต่ทว่า หากลองพิจารณาในอีกมุมหนึ่งแล้วจะพบว่าการนำเสนอภาพของตัวละครเอกหญิงอ้วนที่มีลักษณะเป็นฮีโร่ก็ดี หรือตัวละครผอมที่เป็นตัวร้ายก็ดีนั้นเป็นส่วนหนึ่งของ

กระบวนการสร้างค่านิยมรูปแบบใหม่ในสังคม เช่นเดียวกับมายาคติทางความงามที่ต้องการสื่อว่าความอ้วนเป็นสิ่งไม่ดี ความผอมเป็นสิ่งที่ดีกว่า นวนิยายซีคลิตที่มีตัวละครเอกเป็นผู้หญิงอ้วนก็ต้องการสื่อให้เห็นถึงค่านิยมที่ผิดๆเกี่ยวกับความผอม ความอ้วนไม่ได้เป็นสิ่งเลวร้ายอย่างที่สังคมส่วนใหญ่เข้าใจ และพยายามแฝงหรือสอดแทรกมุมมองเกี่ยวกับความอ้วนในด้านที่ดี แต่ทว่า ความอ้วนด้านที่ดีที่นวนิยายซีคลิตนำเสนออยู่นั้นอยู่ภายใต้กรอบข้อจำกัดบางอย่าง ไม่ใช่ว่าผู้หญิงอ้วนทุกคนจะกลายเป็นที่ยอมรับในสังคมได้ ยกตัวอย่างเช่น ตัวละครเอกหญิงอ้วนที่ประสบความสำเร็จในชีวิต ตันนั้นมักจะมี “หน้าตาดี” หรือเป็นคน “สวย” หรือพื้นฐานชีวิตเดิม อาจจะเป็นคนที่มีสถานภาพทางสังคมที่ดี หรือเป็นคนมีการศึกษา เป็นต้น ข้อจำกัดต่างๆ เหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าแท้ที่จริงแล้วประเด็นเกี่ยวกับความอ้วนที่ถูกนำเสนอในนวนิยายซีคลิตนั้นไม่ได้เป็นการโต้กลับ มายาคติความงามของสังคมอย่างสิ้นเชิง หากแต่เป็นการสร้างค่านิยมรูปแบบใหม่ หรือกลุ่มวัฒนธรรมย่อย (subculture) นั่นคือกลุ่มคนอ้วน ขึ้นมาเพื่อตัดทอนกับวัฒนธรรมและค่านิยมกระแสหลัก ตอบโจทย์ให้กับเหล่าบรรดาผู้หญิงอ้วนที่มีอยู่ในสังคม แสดงให้เห็นว่ามนุษย์เรานั้นไม่สามารถหลุดออกจากกรอบกฎเกณฑ์และการควบคุมทางสังคมได้อย่างสิ้นเชิง เราทำได้เพียงแค่ย้ายจากกรอบกฎเกณฑ์หนึ่งไปยังอีกกรอบกฎเกณฑ์หนึ่งก็เท่านั้น

ประเด็นเกี่ยวกับความอ้วนที่ถูกนำเสนอในนวนิยายซีคลิตจึงเป็นเสมือนกับกระแสความนิยมทางสังคมที่สร้างขึ้นมาเพื่อตอบสนองของผู้คนในยุคปัจจุบัน โดยที่มีตัวละครเอกหญิงอ้วนเป็นต้นแบบ (model) ชี้ให้เห็นว่าผู้หญิงอ้วนไม่ได้ด้อยคุณค่า ความอ้วนไม่ได้เป็นสิ่งที่ไม่ดีตามที่สังคมกระแสหลักนิยามไว้ อย่างไรก็ตาม ประเด็นเกี่ยวกับความอ้วนในนวนิยายซีคลิตนั้นไม่ได้เป็นการโต้กลับกรอบมายาคติ ความงามของสังคมอย่างสิ้นเชิง ความอ้วนยังคงต้องตกอยู่ภายใต้บรรทัดฐานบางอย่างของสังคม มีการแบ่งลำดับช่วงชั้นในกลุ่มคนอ้วนด้วยตนเอง ซึ่งนั่นหมายความว่าผู้หญิงอ้วนที่สามารถเป็นที่ยอมรับในสังคมได้นั้นต้องอาศัยปัจจัยด้านองค์ประกอบอื่นๆ เช่น ความสวย สุภาพ หรือการศึกษา มาเป็นตัวช่วยสนับสนุนด้วย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กาญจนา แก้วเทพ. *โลกของสื่อ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

ธรรมะ มีเดีย ซาแนล. *ความจนทำให้คนอ้วน* [online]. 2555. แหล่งที่มา:

<http://www.dmc.tv/forum/index.php?showtopic=5358> [10 กรกฎาคม 2555]

นัทธนี ประสานนาม. *เพศ ชชาติพันธุ์ และปัญหาเกี่ยวกับอัตลักษณ์ ในภาพยนตร์เรื่อง Touch of Pink*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.

ปริตตา เฉลิมเผ่า กอนันทกุล. *เผยร่าง-พรางกาย ทดลองมองร่างภายในศาสนา ปรัชญา การเมือง ประวัติศาสตร์ ศิลปะ และมานุษยวิทยา*. พระนคร: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2541.

พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์. *ชาติพันธุ์และการเมืองเรื่องชาติพันธุ์ในสังคมไทย: เมื่อการมองและความรู้สึกเป็นฐานของการเมืองเรื่องของความแตกต่าง*. เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตร MPE ณ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาเขตรังสิต วันที่ 25 มิถุนายน และ 2 กรกฎาคม 2548. (เอกสารไม่ตีพิมพ์).

อรณีช รุ่งชัยมงคล, *การนำเสนอภาพตัวละครเอกหญิงและค่านิยมในนวนิยายแนว Chick Lit*.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสาร สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, 2549.

ภาษาอังกฤษ

Bordo, S., *Unbearable Weight*. California: University of California Press, 1993.

Boyes, Alice D. and Later, Janet D., Weight Stigma in Existing Romantic Relationship.

Journal of Sex & Marital Therapy. Vol.35:4 (December 2009): 282-293.

Cabot, M., *Size 12 is Not Fat*. London: Pan Books, 2006.

Campos, P., *Fat and Identity Politics*, UCLA (online lecture). 2010. Available from :

<http://www.youtube.com/watch?v=xGgXY0oLjl> [2010, January 26]

Cohen, T., *Women Turn Their Backs on Mirrors to Ease Constant Pressure of Having to*

Look Good [online]. 2012. Available from : <http://www.dailymail.co.uk/news> [2012,

August 21]

Cossrow, N. H. F., Jeffery, R. W., and McGuire, M. T., Understanding Weight

Stigmatization: A Focus Group Study. *Journal of Nutrition Education*. Vol. 33:4,

(July–August 2001): 208–214.

Degher, D., and Hughes, G., The Adoption and Management of a “Fat” Identity In

Interpreting Weight: The Social Management of Fatness and Thinness.

New York: Aldine De Gruyter, 1999.

Descarte, R., Meditations On First Philosophy (1641). In G.N.A. Vesey (ed.), *Body*

And Mind. London: George Allen And Unwin LTD, 1964.

Farrell, Amy E., *Fat Shame: Stigma and the Fat Body in American Culture*. New York: New York University Press, 2011.

Ferriss, S. and Young, M., *Chick Lit: The New Woman's Fiction*. New York: Routledge, 2006.

Festinger, L., A Theory of Social Comparison Processes. *Human Relations* [online], Vol.

7:2 (May 1954): 117-140. Available from :

<http://kslab.kaist.ac.kr/kse612/Festinger1954.pdf> [2012, November 11]

Genz, S. and A. Brabon, B., *Postfeminism Cultural Texts and Theories*. Edinburgh :

Edinburgh University Press, 2009.

Goffman, E., *Stigma*. New Jersey: Prentice-Hall, 1963.

Henry, L., *The Fiction Dictionary*. Ohio: Story Press, 1995.

Hesse-Biber, S., *Am I Thin Enough Yet?: The Cult of Thinness and The Commercialization of Identity*. New York: Oxford University Press, 1996.

Hooks, B., *Yearning: race, gender, and culture politics*. Boston: South End Press, 1990.

Kathleen. *The Myth of Vanity Sizing* [online]. 2011. Available from:

<http://www.vanitysizing.com/> [2011, May 4]

Killham, N., *How to Cook a Tart*. New York: Bloomsbury, 2002.

LeBesco, K., *Revolting Bodies? : The Struggle To Redefine Fat Identity*. United States of

America: University of Massachusetts Press, 2004.

McClure, W., *I'm Not the New Me*. New York: Penguin Group, 2005.

Palmer, L., *Conversations With the Fat Girl*. New York: 5 Spot, 2005.

Pickens, J., *Love, Dating, And Fatness* [online]. 2012. Available from :

<http://www.ebony.com/love-sex/love-dating-and-fatness> [2012, May 7]

Rubington, E. and Weirburg, M., *Deviance the Interactionist Perspective*. New York:

Macmillan Publishing, 1987.

Smydra, Rachel V., Chick Lit's Re-Packaging of Plagiarism: The Debate Over Chick

Lit's Influence on Authorship and Publishing . *Plagiarism: Cross-Disciplinary Studies*

in Plagiarism, Fabrication, and Falsification [online]. 2007. Available from :

[http://quod.lib.umich.edu/cgi/p/pod/dod-idx/chick-lits-re-packaging-of-plagiarism-](http://quod.lib.umich.edu/cgi/p/pod/dod-idx/chick-lits-re-packaging-of-plagiarism-the-debate-over-chick.pdf?c=plag;idno=5240451.0002.005)

[the-debate-over-chick.pdf?c=plag;idno=5240451.0002.005](http://quod.lib.umich.edu/cgi/p/pod/dod-idx/chick-lits-re-packaging-of-plagiarism-the-debate-over-chick.pdf?c=plag;idno=5240451.0002.005) [July 13, 2011]

Spenser, E., *Sonnet XV* [online]. 2012. Available from :

<http://www.kalliope.org/en/digt.pl?longdid=spenser2002020515> [2012, February 26]

Wolf, N., *The Beauty Myth: How Images of Beauty Are Used Against Women*. London:

Vintage, 1996.

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

ชุติมา ประกาศคุณนิสาร. *ก่อร่างสร้างเรื่อง*. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2554.

ตรีศิลป์ บุญขจร (บก.). *วรรณสารอาเซียน: สายสัมพันธ์และสตรีวิถิ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วรรณคดี

ศึกษา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555.

ภาษาอังกฤษ

Diller, V., *Body Image And the Mirror: To Look Or Not To Look?* [online]. 2012. Available

from: http://www.huffingtonpost.com/vivian-diller-phd/mirror-fast_b_1842488.html

[2012, April 9]

Featherstone, M., Hepworth, M., and Turner, B., ed. *The Body: Social Process and*

Cultural Theory. London: Sage Publications, 1991.

Gilman, Sander L., *Fat: A Cultural History of Obesity*. Cambridge: Polity Press, 2008.

Jeffries, L., *Textual Construction of the Female Body: A Critical Discourse*

Approach. New York: Palgrave Macmillan, 2007.

Macdonald, M., *Representing Women: Myths of femininity in the popular media*.

London: Edward Arnold, 1995.

Montgomery, R., *What is Chick Lit?* [online]. 2006. Available from :

<http://chicklitbooks.com/what-is-chick-lit/> [March 9, 2012]

Patzer, Gordon L., *Looks: Why They Matter More Than You Ever Imagined*. New

York: Amacom, 2008.

Rogers, Mary F., *Barbie Culture*. London: Sage Publications, 1999.

Tebbel, C., *The Body Snatcher: How the media shape women*. Sydney: Finch

Publishing, 2000.

Tseëlon, E., *The Masque of Femininity*. London: Sage Publications, 1995.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว อจินไตย เสงรวมญาติ เกิดเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2528 ที่โรงพยาบาล ตำรวจ กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม เมื่อปี พ.ศ. 2547 จากนั้นจึงเข้ารับการศึกษาคณะศิลปศาสตรมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จนกระทั่งสำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีศิลป ศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอก ภาษาและวรรณคดีอังกฤษ วิชาโท ภาษาญี่ปุ่น ในปีพ .ศ. 2550 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ.2552.